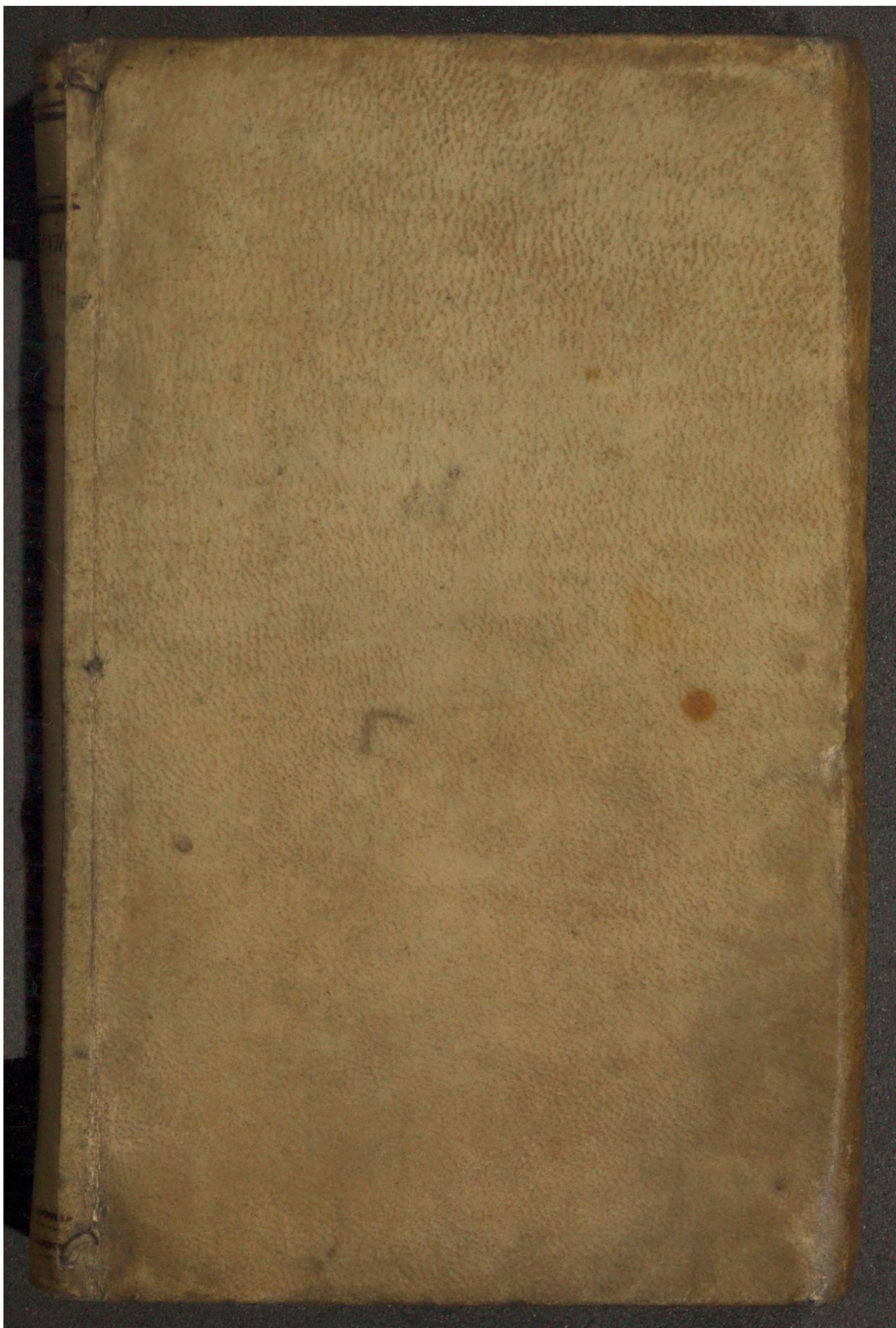
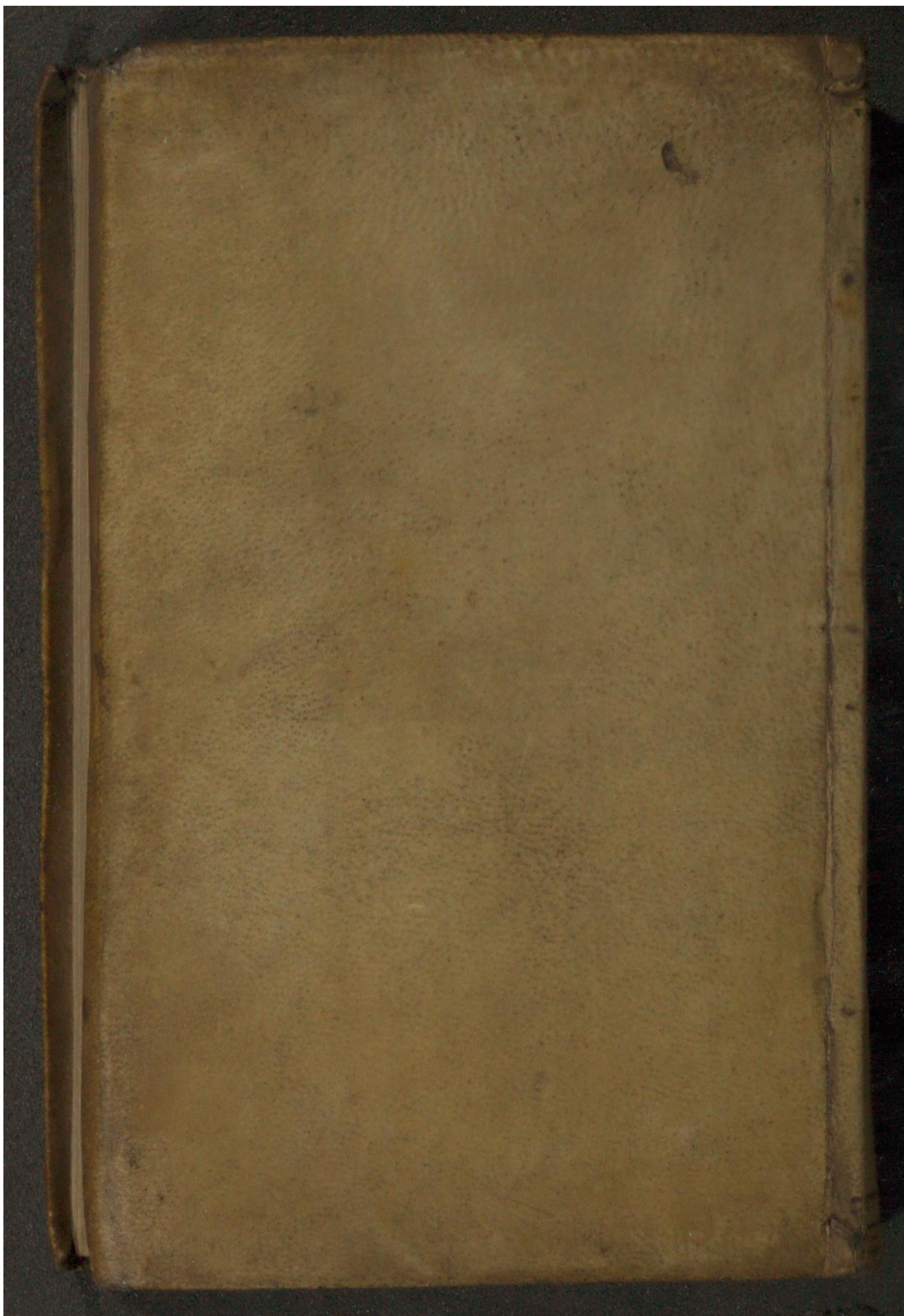

4.

GOCLENIVS HEAVTONTIMORVMENOS:

id est,

CVRATIONIS MAGNETICÆ,

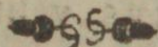
&

VNGVENTI ARMARII *RVINA.*

IPSO RODOLPHO GOCLENIO
Iuniore, nuper Parente, & Patrono;
nunc
Cum SIGILLIS, & CHARACTERIB. Magicis,
vltro
PRORVENTE, ET PRAECIPITANTE.

IOHAN. ROBERTI, SOCIET. IESV
Sacerdos, S. Theolog. Doctor,
Memorandi, & miserandi casus spectator,
CVM FIDE DESCRIPSIT.
ET GOCLENII MAGNETICAM SYNARTHROSIN meram Ανάρθρωσιν esse
ostendit.

Inspice versam pagellam.

LVXEMBVRGI
Excudebat HVBERTVS REVLANDT

Anno M.DC.XVIII.

Quisquis es, Magiæ, & damnatarum artium hostis:

Antequam ad huius opusculi lectionem accedis, hæc pauca, sodes, audi.

I. Alijs quoq; *Rationibus*, non modò Goclenij concessu & *Præuaricatione*, CVRATIO MAGNETICA, VNGVENTVM ARMARIVM, CHARACTERES MAGICI, hîc perimuntur.

II. AFFINITATIS IVRE in hanc Tractationem venêre alij aliquot HECEBOLII, id est, LONGE IACVLANTES MAGI, qui Goclenij ARTHRITICAM SYNARTHROSIN,

——————*prauis fultam malè talis*,

vtcumque fulcire videbantur. De hoc grege sunt:
BOMBASTVS PARACELSVS,
IO. ERNESTVS BVRGGRAVIVS,
FRATRES ROSEÆ CRVCIS,
ALII, vt qui METALLARIÆ VIRGÆ
Imposturam tuentur.

III. His recusa iam tertiùm, necessariò præmittitur breuicula illa ANATOME, quæ Goclenium ad pudendam Palinodiam adegit.

IV. GOCLENIVS, velit, nolit, CHARACTEROLATRIÆ, PRÆVARICATIONIS in propriâ causâ, & PALINODIÆ, ad Tribunal DD. ACADEMICORVM MARPVRG. & GIESSENSIVM, REVS peragitur.

5

ILLVSTRISSIMO,

atque

EXCELLENTISSIMO

Domino D.

FLORENTIO,

COMITI IN BER-
LAYMONT, ET
LALAING,
&c.

Baroni in HIERGES, LENS, BEAV-
RAIN, *Domino in* HERCHIES,
HAVLTEPENNE,
&c.

AVREI VELLERIS EQVI-
TI, à Consiliis sta-
tus:

GVBERNATORI, ET CAPITA-
NEO Generali

Ducatus LVXEMBVRGENSIS, *&*
Comitatus CHINIENSIS,
&cæt.

Domino suo Clementissimo.

ODICO libello grande PROOEMIVM præſcribere, COMES ILLVSTRISSIME peccatum illud ſit peccare, quod mordaci ioco, Cynicus Diogenes ſolens more ſuo vellicabat. Ciuibus ad vaſtam paruuli opiduli portam excubantibus: Heus vos, inquit, ocyus valuas occludite. Quid otioſi ſtertitis, imminentis periculi ſecuri? Quærentibus, Quid id periculi eſſet? Ne tantilla Vrbs, ait, per tantas portas effugiat. Huic ſimiles canes hodie non deſunt, quorum morſus, ea quidem ex parte, effugiam, dum breuiſſimè indico, cur TVÆ EXCEL-

LENTIÆ potiſſimum hanc meam opellam offerēdam cenſuerim. Vt varia ſunt, ſemperq́ue fuerunt hominum iudicia, Argumentum quidam iudicabunt alienum à TVA vel Profeſſione, vel dignitate. Cum his adeo non ſentio, vt ab ipſo maximè argumento in hanc mentem impulſus ſim.

Videlicet variam impietatem, quam conor refutare calamo, TV tot iam annos proculcaſti vita & exemplo. Cùm militiæ rudimenta ſub magno illo Heroë, PHILIPPO II. Rege Catholico poneres, cùm Ordines ductares, cùm ſigna cum hoſte conferres, cùm perduelles funderes, fugareſq; : denique cùm TE & fortiſſimum mili-

tem, & prudentiſſimum Du-
cem exhiberes: nunquam Tibi
Panoplo, pag. 105. in mentem venit, vt vel Burg-
grauium quempiam aduoca-
res, qui Magico ſuſurramine ar-
Vng. Ar. pag. 50. ma Tibi excantaret; vel Go-
clenium, qui Te lapide marino
donaret, auis marinæ imagine
effigiato, cuius energemate ſic
corpus munireris, nullo vt fer-
ro vulnerari poſſet. Quin po-
tiùs meliorem Magiſtrum ſecu-
tus, etiam ſanguinem vitamq́;
ipſam Deo, Religioni, Regi
fundere paratus illud Macha-
1. Mach. 9.10. bæi animo voluebas: Moria-
mur in virtute propter fratres
noſtros, & non inferamus cri-
men glorię noſtræ. Iam vbi eo
ventum eſt, vt Vrbes ac popu-
los, non iam ferro & armis ſu-
bige-

bigeres; ſed legibus & virtute moderareris: in diſſimili imperio TIBI ſimilis, eum finem, vt decebat, habuiſti propoſitum, quem præſcribit Orator Romanus, Beatam ciuium vitam. Vt intimis animi TVI penetralibus hærere videretur quod magno Principi magnus Vates appoſitè præſcribit.

"Tu ciuem patremq; geras, tu conſule cunctis, *Claudia. ad Honor.*
"Non tibi: nec tua te moueant, ſed publica damna.

Teſtentur Namurcenſes, Arteſij, & modò Luxemburgenſes. Non ingrediar hunc campum, qui me intra pagellas coërcui. Sat habeo dicere, TE non per deuios Goclenij calles ingreſſum, ſed regia virtutis via ad glo-

riam grassatum esse. Si illum, aut de eodem grege alium audires, ad Regum fauorem conciliandum TIBI præscriberet

Vng. Ar. p. 37. p. 57. Solis imaginem in auro: ad honores, Leonis figuram. Quin & ad Regnum, si aspirares, recta

p. 44. TE duceret Æthiopis effigies equo feruido & spumanti insidentis. Feruidæ nugæ, & quæ nihil nisi impias ineptias despumant!

Quid dicam de Legationibus, quas Magnorum nomine ad Magnos felicissimè obijsti? Nemo id rectè exequitur, qui non polleat ingenio, vigeat memoriâ, eloquentiâ ad persuadendum sit instructus. Priora

p. 37. duo à Mercurij imagine TIBI Goclenius, etiam non rogatus

tus ſuggereret. Quid mirum, cùm poſtremum, id eſt Eloquentiam conferat figura Nycticoracis, quæ etiam hominem faciat ſcientiſſimum? At TV hæc non Idololatricis ſigillis, ſed illi meritò attribuis, qui etiam Infantium linguas, cúm lubet, facit diſertas, atque adeo os quoque mutorum aperit. Neque tamen tibi defuit Illuſtriſſ. parentis TVI inſtructio, &, quod caput eſt, per exempla manuductio. Cuius Viri qui virtutes & maximè illam admirandam, in paucis, fidem DEO, Regiqúe conſtanter præſtitam non nouit; is in Belgio noſtro nihil nouit. Sed non immergo me in hoc virtutum mare, quod cum tali parente

p. 58.

Sap. 10. 21.

tamquam altero Iaſone felici-
ter TECVM enauigarunt, tan-
quam totidem Argonautæ, tot
Illuſtriſſimi Fratres TVI. Vt de
cæteris nihil dicam, qui iam
cum cæleſtibus beati micant;
TV certè ita feliciter nauigaſti,
vt ſerio AVREVM VELLVS re-
tuleris; atq; adeo alijs illud ob-
tuleris. Et quidem ſcio magna-
nimum Heroa, Philippum Bo-
num, Iaſonem cum Argonau-
tis ſpectaſſe, cùm eum Ordinē
primus Author inſtitueret. Sed
auſim dicere, TE non minus;
multò etiam plus hauſiſſe ex
VELLERE GEDEONIS, cæle-
ſti RORE, madente; quem ego
gratiam DEI interpretor, & quę
ad homines eſt, (vt ſic dicam)
Gratioſitatem.

Hanc

Hanc gratiam, cum reliquis, quas plena in TE manu Numen effudit, idem augeat: faxitq; vt porro Potentiss. Regi, Sereniss. Principibus, Ducatui Luxemburgensi, cui Gubernator praees, quam hactenus operam in animosâ istâ senectute præstas, diu præstes. Ita optant vouentq; boni omnes, & inter cæteros minima nostra Societas IESV, quæ TE fautorem Patronumq; munificum pridem experitur. In quibus ego minimus sperare audeo, TE huic etiam libello fauorem, patrociniumque commodaturum: si non aliâ ratione; quod vt ante tetigi, nefarias artes detegit, & stylo configit, quas TV pridem animo, & Catholicâ pietate,

longè

longè animoſiùs Alexicaco il-
lo Poëtarum Hercule, iugula-
ſti. Luxemburgi, Gubernatio-
nis TVÆ Vrbe capitali. Anno
Chriſtiano, 1618. 3. Kalend Se-
ptemb. ferijs SS. Felicis, & Ad-
aucti, quorum beatis precibus
ſemper ſis Felix, & in dies pluri-
bus cæleſtibus donis Augearis,
Amen.

T. EXCELLENTIÆ
Seruus in Chriſto,
minimus,

Iohannes Roberti
Societatis IESV
Presbyter.

LECTO-

LECTORI CVIVIS:
ETIAM DELICATO,
Etiam Iniquo.

VIR VANVS in superbiam erigitur, & tamquam pullum onagri, se liberum natum putat. *Verissimum effatum, bone Lector, quod* σοφὸς *ille* Sophar, *tamquam oraculo edit, Iob 11. 12. Sed hæreticorum more eo abutitur, dum innocentem Prophetam configere se sperat.*

Quanto ego rectius id dicam in huius deplorandi sæculi profligatissimam licentiam? Quo, vanissimus quisque, quod cogitauit, aut, propè dixerim, somniauit, sibi licere putat. Dicas, ferri illo impetu, quo

—— rapidus montano flumine torrens
Sternit agros, sternit sata læta, boumque labores,
Præcipitesque trahit siluas ——

Satis constat, veteres hæreticos plerosque, præter hæresin, Magiam *quoque adamasse. Tertull.* Notata sunt etiam commercia hæreticorum cum Magis quam pluribus, cum Circulatoribus, cum Astrologis, cum Philosophis, curiositati scilicet deditis. Quærite, & inuenietis vbique meminerunt (*: de Præscript. c. 43.*)

Quod si particularia attingere necesse sit: in promtu sunt Simon & Elymas Magi (*Act. 8. & 13.*

& 13.) in promtu Marcus, Marcitarum parens *cui Dæmon Paredrus Prophetias suggerebat, teste Epiph. hær. 34. & Iren. lib. 1. c. 8. in promtu* Elcesaïtæ, *qui Incantationibus dediti, Dæmonas inuocabant (Niceph. lib. 5. c. 24.) in promtu* Manichæi, *qui itidem Dæmonas inuocabant, & adorabant (Epiph. hær. 66.) in promtu (apud Damasc.)* Ethnophrones, *qui Astrologiam Indiciariam, Diuinationes, Auguria, sortilegia, Ethnicorum instar, exercebant. In promtu* Berengarius, *quem damnatæ Magiæ deditum, Cacodæmon momento quàm longissime transuehebat (Genebr. anno 1041. ex Polyd. Virg. & Guilielm. Naugiac.)*

Et, vt propius ad nostra tempora accedamus, quis ignorat de Luthero, *quod fatetur ipse de seipso, à Cacodæmone se armis instructum, quibus S. Missæ Sacrificium oppugnaret? (lib. de Missâ priuatâ:) quâ de re videatur accurata tractatio apud* Serarium *nostrum, lib.* de Lutheri Magistro. *Quis non legit,* Zuinglium de Zuinglio *(lib. de subsid. Euchar.) cui Sacramentariam hæresin ægre tuenti subsidio affuit spiritus, quem atrum, an album vocet, ignorat?* Bucero *eamdem prauam doctrinam, ab atro spiritu suggestam, testatur* Lutherus *(in Colloq. VVittemberg.) cui de suo amico id credi potest: maxime tam perito. Quid* Caluinus? *dicat & ipse de se testi-*

testimonium. Monuit hunc aliquando Bucerus, vt tot maledictis abstineret. Respondit scriptâ ad eum epistolâ, Morbum istum non à naturâ suâ esse, sed à SVO GENIO. *Sed quem tandem* GENIVM *esse dicemus hæreticorum nostri temporis? Repeto, quod dixi:* Quasi pullos onagri, se liberos natos putant. *Vis scire, quàm liberos?*

Ante hos centum annos exortus est Lutherus, *Apostata Monachus, qui, quâ* libertate *Monachum, eâdem fidem, & Religionem exuit. Exuit autem? imo etiam, quod in se fuit, sacrilege conculcauit. Et gnauiter talem* Patrem secuta est sua proles; Caluinum *dico, & eius sequaces.*

Non hîc stetit libertas. Vbi sole clarius ostensa sæpius fuit illorum improbitas, Ecclesiæ innocentia; neque iam restabat, quod de Religione *mutirent: ad* Statum *ventum, & eâdem* libertate *clamatum, ab iis Remp. turbari, qui sincere* DEI, *& Ecclesiæ causam agerent. Denique postquam nec hoc satis ex voto processit, si non voce, at reipsâ vociferantur:*

Flectere si nequeo superos, Acheronta mouebo. *Et iam seriò mouent. Ad* Magiam *itur, iam olim quidem illam exercitam, sed clanculum, sed in tenebris, sed in antris, cauernisq. Modo, non modò illam ostendunt, sed ostentant: & ex quâ supplicium timeri solebat,*

bat, ex eâ gloriam impudenter captant. Heu tempora! Si non mouent tot Imperatorum interdicta, & intentatæ pœnæ (libr. 9. Cod. tit. de Maleficis, & Mathemat.) si non auditur horrendum illud carmen (Exod. 22. 18.) diuini Legislatoris, Maleficos non patieris viuere: *at certe politicæ saltem honestatis causâ, attenderetur etiam impiorum iudicium, etiam Atheorum sensus. Talis fuit Apostata ille* Lucianus, *omnium Sacrorum petulcus irrisor. Is in suo Philopseude, pro aperto mendacio habet, pharmaco aliquo absente, absentem sanari posse. At* Goclenio *longe sapientiori, longe alia mens. Idem sophista, cum duos libros Veræ Historiæ scribere aggrederetur, ipso initio professus est, se mera mendacia; nihil veri, narraturum.* Roseæ Crucis Fratres, *cum multo magis portentosa narrent mendacia, volunt tamen sibi ab omnibus credi, tamquam si hominum conditionem supergressi, mentiri ne sciant quidem. Exemplo sit illud.* Lucianus libr. 1. *tamquam illustre mendacium narrat, visum ab se* Speculum *maximum, supra puteum positum: in quem puteum, qui descendat, omnia audiat, quæ in terrâ dicuntur. Si verò speculum inspiciat, omnes vrbes, omnia regna intueatur:* ὥσπερ ἐφεςὼς ἑκάςοις, *tamquam si singulis adsit. Hoc, vt dixi, pro decumano mendacio, ipse, qui narrat, habet.*

At

At nostri Cruci-Rosei, *præter varia, varijs virtutibus pollentia specula, quæ habent, etiã ex quouis loco, quæuis omnium nationum opera, & consilia cognoscere se posse, aiunt. Et hoc, non vt mendacium; sed tamquam exploratissimam veritatem haberi volunt.*

Talmud Iudæorum, & Turcarum Alcoranum *ausim dicere, non continere absurdiora, quàm quæ* Goclenius, *similesq́; Doctores mundo obtrudunt. Et sunt tamen, qui sequantur, & sectentur.*

Dolet hoc mihi. Itaque conatus sum pro meo modulo, aliquid afferre opis; quod nullâ ratione putaui me facilius consecuturum, quàm si ostenderem tam impiarum nugarum, quæ pro Mysterijs venduntur, futilem vanitatem. Feci hoc primum in Anatome Tractatus Gocleniani, sed astrictissimâ breuitate, vt eum decuit, qui Theses scriberet, quarum munus est, vt nomen ipsum indicat, non tam probare, quam PONERE.

Cæterum in hoc libello, aliquanto amplius me diffudi, & argumentum totum, quoad res postulare visa est, tractaui. Videbis, Lector, & iudicabis. Iam de quibusdam mihi monendus es, de quibusdam rogandus.

Monitorum illud primum est, Breuem ANATOMEN *meam huic scripto adiungendam fuisse, quod sine illius inspectione, frustra futurus sit, quisquis de Controuersiâ, quæ mihi*

super Vnguento Armario, Curatione Ma-
gneticâ, & Characteribus cum Goclenio
est, iudicare voluerit, cum nec intelligere possit.

Alterum, ideo Louaniensis Editionis, (quæ & à Goclenio, & à meipso, in hoc libro citari solet) pagellas annotatas: quæ cum huius Editionis pagellis, propter diuersam chartarum magnitudinem, quadrare non possent, numeros ad marginem ascribi iussi, additis stellulis, quibus facilius oculi feriantur. Nec mireris, initium à decimâ paginâ fieri. Nam priores in Louaniensi libello, Typographi Flauii Dedicatoria occupabat, quam meus Reulandt sibi omittendam duxit.

Tertio loco, de Titulo, siue Epigraphe huius libelli, illud te scire velim, non sic vocari Goclenium Heautontimorumenon, quasi ideo Superstitiones damnentur, quod eas Goclenius defendere nequiuerit, quin & præuaricator oppugnârit: sed quia superstitiones sunt, & Diabolo authore in Orbem inuectæ. quod suis locis, variè, &, vt arbitror, seriò probatum videbis. Non fuit tamen omittenda Goclenii Prȩuaricatio, duplici ratione. Nam & contra rem ipsam non paruum videtur argumentum, si eius Patronus, & Hyperaspistes eam non modò tueri nequeat, sed & vltro oppugnet, etsi id videri nolit: & contra scriptorem nihil validius afferri potest, quàm quod ab ipsomet sumitur. Hoc enim demum

est

est probare διὰ τοῦ ἀδυνάτου, quod apud Aristotelem, totamque scholam Peripateticam, violentissimæ probationis genus est.

Denique quarto loco, scito, neque vspiam meam mentem fuisse, innocentem quemquam tangere; neque vllum verbum meum, si rectè attendas, id sonare. Quin potius, aliquoties me studiosè indicasse, esse nonnullos, qui decepti, sine omni malà malitiâ in superstitiones inciderint. Hos tales rogo, animum, & institutum meum spectent, & fraude agnitâ, vana deserant. De his, Lector, te monendum duxi. Iam,

Quæ te Rogem, duo sunt. Alterum est, vt non nimis rigidus Cato sis, sicubi iocos, & risus videbis, vbi res tota non nisi risu digna est, propter histrionicam, & nugacissimam suam vanitatem. Quâ de re aliquid iam dixi in Præfatione meæ Metamorphoseos.

Alterum, ne protinus damnes, cum leges verba aliquot paulò acriora, quæ iusta indignatio extorsit in hostes sanæ doctrinæ, Ecclesiæ, & Dei ipsius; cuius innocentes animas sic miserandum in modum in Barathrum, damnatis suis artibus præcipitant. Nisi accuratè probo, id ab illis fieri, nolim mihi ignoscas. At si id ita esse clarè agnosces, te rogo, humanissimè Lector, memineris, qualia, & quo spiritu declamarint SS. Patres in Iulianum, in Gentilium deos, eorumque cultores; &, si ex Scriptu-

râ aliquid mauis, audi tonantem, *vt alios taceam, Iudam Apostolum: audi mitissimum Apostolorum Dominum, horrendum illud* VÆ, *toties in Pharisæos intorquentem. Meritò timere debui, nisi quandoque me commotum ostenderem, ne ab Hoc Domino aliquando audirem, quod illi:* CANES MVTI, non valentes latrare. (*Isa.56.10.*) *Iam te mitto, Lector, si de meis Magis addidero, eos, non modò* libertatem *sibi sumere, vt si sint* Pulli Onagri: *sed & velut ex professo contrauenire illi interdicto* (*Eccli.6.2.*) Non te extollas in cogitatione animæ tuæ, velut TAVRVS. *Id enim* taurino *plane furore acti, faciunt. Itaque ne mireris illis euenire, quod idem Interdictum mox adiungit, Vt* elidatur virtus eorum per stultitiam: quę stultitia folia eorum comedit, & fructus eorum perdit, & relinquuntur (*: Audi Gocleni, & Congerrones tui:*)

VELVT LIGNVM ARIDVM IN EREMO.

ERVDI

ERVDITISSIMIS ACADEMICIS MARPVRGI, ET GIESSÆ, Litterarum, Scientiarumque Præsidibus.

IN omni re, *plus velle, quam possis, vel deceat, pertinacis, non diligentis est ingenii.* Verba sunt Synarthroseos Goclenianæ, pagin. 125. Descripsi, vt videatis, non magnum esse onus, quod vobis impono. nempe non poterit Rodolphus vester ægre ferre, aut cuiquam vestrum succensere, si damnetur ex eâpse lege, quam tulit ipse.

1. *Voluit* persuadere, admirabilem quandam esse vim Characterum Magicorum: quo in conatu Tractatus de Magneticâ vulnerum curatione, magnam partem consumitur. Id *non potuisse* videtis in Synarthrosi, pag. 22. 23. 24. 149. & in hoc meo libello, pag. 35. 36. Nam certè fatetur se *non potuisse*, quem pudet *voluisse*, quem pœnitet incepisse, denique, qui apertam *Palinodiam* canit.

2. Hanc *Palinodiam* sic Goclenius canere *voluit*, vt *Palinodiam* esse negaret, dum inficias iuit, se vmquam sensisse, quod modò damnat. Verba eius affero hîc, pagellis citatis. Sed *non potuisse* id obtinere, ostendo ex ipso, tribus argumentorum decadibus, à pag. 38.

 3. *Vo-*

3. *Voluit* Goclenius (& hoc maximè *vo-luiſſe* debuit) probare, & confirmare ruen-tem ſuam Curam Magneticam, & Vn-guentum Armarium. *Non Potuit*. Nam ni-hil planè attulit, quo probaret, niſi ſuam Aſſertionem: quam non recipio, tanquam alicuius Oecumenicæ Synodi Canonem.

Videte, ſi placet, eius conatum, ſed va-num, in hoc Heautontim. Sect. 8. 9. &, ſi quid illi virium reſtat, & animi, & luben-tiæ, obijcite illi Sectionem 31.

Hæc igitur tria (vt alia ſileantur) Gocle-nius *voluit*; *nullum* ex his *potuit*. Vnde ex ſuâ ſibi lege, *ſemel, iterum, & tertium, eſt Perti-nax, non diligens.*

Non negabitis mihi, quem peto, iuſtiſ-ſimum calculum veſtrum, in re, præſertim tam apertâ, & vobis tam facili, vt qui *reum* habeatis *fatentem*.

In aſſiduâ, & variâ occupatione veſtra locus eſſet honeſtæ excuſationi, ſi totam Controuerſiam ad vos deferrem; ſi, quid de *Characteribus*, & *Magneticâ curatione* ſentiendum, quærerem: ſi totos Goclenij, & meos libros examinari vellem. Nunc, cum horum nihil petam, ſed id tantum, vt pronuntietis, *Num rectè Goclenius probet, quæ debuit, & potuerit, quod voluit*; an po-tius *Palinodus* ſit: *num id ego rectè ex ipſo Goclenio, contra Goclenium oſtendam*: & to-

tum

tum hoc, apertis vtriuſque noſtrum libris, & obiter modò inſpectis, mox primâ fronte, & ſuâ ſpontè appareat: iure ſententiam à vobis expecto, quam tales viri nullo iure negare poſſunt.

Nam quod quis hoc obſtare putet, quod *Goclenius Ciuis* veſter ſit; *ego Peregrinus:* veſtrum eſt oſtendere, vbi de Iuſtitiâ, re omnium ſanctiſſimâ, agitur; nihil loci habere eiuſmodi conſiderationes. Quin potius, hæc talia, *quæ aliâs valde caleant*, in hoc rerum articulo, vobis eſſe *Niue Gallicâ frigidiora*. Valete, & diu in Chriſto florete.

Salutis, & Dignitatis veſtræ cupidiſſimus,

Iohannes Roberti
Societatis IESV
Presbyter.

FA-

FACVLTAS R. PATRIS PROVINCIALIS.

EGO infra scriptus, Societatis IESV *Prouincialis in Prouinciâ Gallo-belgicâ, iuxta priuilegium à Serenissimis Principibus nostris,* ALBERTO & ISABELLA, *eidem Societati nostræ concessum, quo Bibliopolis omnibus prohibetur, ne libros, ab eiusdem Societatis hominibus compositos, absque Superiorum permissione imprimant; facultatem do* HVBERTO REVLANDT, *Typographo* LVXEMBVRGENSI, *vt librum, cui titulus est,* GOCLENIVS HEAVTONTIMORVMENOS, *à P.* IOHANNE ROBERTI, *eiusdem Societatis Doctore Theologo, compositum, ad sex annos proximos imprimere, & libere distrahere possit. Datum Montibus, 22. Iulii, 1618.*

Ioannes Herennius.

TRACTA-

TRACTATVS NOVI DE MAGNETICA VVLNERVM CVRATIONE,

Authore
D. RODOLPHO GOCLENIO,
Med. D. & Professore Marpurg. ordinario,

BREVIS ANATOME,

Exhibita arte & manu
IOHANNIS ROBERTI,
Societ. IESV *Theologi.*

Recusa iuxta Exemplar impressum
LOVANI,
Typis CHRISTOPH. FLAVI.

BONE ET CORDATE LECTOR,

I.

NOPINATO nuper allatus ad me Libellus est cum hac nomenclatura: TRACTATVS *nouus de* MAGNETICA VVLNERVM *curatione, citra vllum dolorem, & remedij applicationem, &*

A SVPER-

SVPERSTITIONEM. *Author Rodolphus Goclenius, Med. D. & Profess. Marpurg. Ordin. Anno 1613. Francofurti impensis Petri Musculi, & Ruperti Pictorij.*

II. Quo obiter inspecto cohorrui ad
* 10 impietatem: lecto, *identidem tacitus repetij illud è vetusto Poëta, leuiter immutatum:

O Diui, horribilem, & sacrum Libellum! Libellum, inquam, quem quo nomine appellem, non inuenio; nisi iubeat vocare *Idolomagico-goeticum*, aut *Idolo-magico-maniacum*. Tam enim apertè, & omni verecundiæ velo remoto, *Idololatriam*, *Magiam*, *Goeticam*, siue *Præstigiatricem* disciplinam profitetur, vt quàm est *Epiphanes*, tam videatur esse *Epimanes*; id est, quàm *clarus*, tam *insanus*, qui quidem sic putet Christianos homines insanire, vt cæci tali duce in Barathrum præcipites ruant.

* 11 *III. Ne calumniari me dicas, ex ipso *Libello* id ostendam paucis. Optimo vtique animo, atque eò dumtaxat, vt simpliciores, & nimis albæ animæ hac tartarea fuligine ne inficiantur; atque etiam, vt omnibus innotescat, ex hæresi prodire Idololatriam, & cæteras, quas dixi, pestes. Ergo audi.

IV. Principiò, in ipso Programmate

profitetur Libellus, ſe *mirandarum, & in naturæ maieſtate abditarum rerum cauſſas patefacere*. In præfatione, quæ affert, vocat *recondita & abſtruſa*. Lege totum Tractatum. Ne verbo quidem inuenies aliquid explicatum,*oſtenſum,apertum,probatum. Tantùm aſſerit D. Rodolphus, & hoc probaſſe eſt. Loquor de eo, quod probandum propoſuerat, & promiſerat; aut de ijs, quæ tanquam principia probationi præſtrui dicuntur. Reſpondebit fortè, ſe authores adduxiſſe, *antiquiſſimos naturæ exploratores* (32.) quos iſtos dicis? Nempe *Ragael, Chaël, Hermetem, Thetel, & Rabinicum Pſeudoſalomonem*. (39. 42.49.54.55.) Nec iniuriam,nec contumeliam faciam D. Goclenio. Ipſi vni plus tribuo,quàm toti huic tam illuſtrium authorum Pentadi,quos nemo prudens,aut probus, inter prudentes, probóſve vllius coloris nouit,etſi nec illi,*nec vlli alteri quicquam tribuere poſſum in hac vanitate.

* 12

* 13

V. Víſne eam vanitatem diſtributam videre,& quaſi deartuatam? ſcio te velle. Audi igitur primùm de

IDOLOLATRIA,

Qua redundat hic Tractatus, & vndique exundat: ſed audi ex plurimis pauca,gratia exempli.

Idololatria eſt, aſſerere, Iaſpidem SACRIFICIA Dijs *reddere accepta* (pag.22.)

Idololatria, *metalla Stellis* DEDICARE (30.)

Idololatria, *victoriam inimicorum in prœlio* tribuere Marti. (43.)

* 14 *Idololatria, *Nycticoraci ſcientiam tribuere, quia Palladis auis eſt.* (58.)

Idololatria deniq;, iubere deſcribi Imagines IOVIS, VENERIS, MINERVÆ, ijsq́ue admirandam eo nomine energiam tribuere. (*paſſim toto libello.*) Sileo alia: iam vero

VI. MAGIA

Varia, multiplex, perpetua eſt in hoc portentoſo Tractatu. Nam celebratur

DIVINATIO,

Dum tribuitur potui Theangelidis (19.) idq́ue experientia compertum dicitur (18.) Item Magico ſigillo poſſe à *Spiritibus aquaticis reſponſa accipi, ſi tecum habeas in ripâ flu-*

* 15 *uij* (49.) *quod per nouam Idololatriam ſimul & Blaſphemiam eſt facere improbos homines DEOS. Notum eſt enim illud veridici Vatis: *Annuntiate quæ ventura ſunt in futurum, & ſciemus, quia Dij eſtis vos.* Iſa. 41.23. DIVINATIO denique

(*Ridete, quicquid eſt domi cacchinnorum*) niſi magis ringi oportet) tribuitur imagin

Asini. (40.) Quis iam miretur, vel *umbram Asini* esse in prouerbio; vel *subiugale mutum animal, hominis voce loquens, prohibuisse Prophetæ insipientiam*? 2. Pet. 2. 16. ecce iam nouo inuento *Asini imago* Propheta facta est. Iam verò non desunt in hoc libro Pammagico

* VII. Præstigiæ. 16 *

Nonne enim Fascino Præstigiator vtitur, qui efficit, vt vecordi imagini tabulæ in conuiuio subiecta, *nemo comedens cum dextrâ* [sic loquitur præclarum dogma] *satietur*? [52.60.] Sic Milo ille non bouem vnum, sed totas hecatombas deuorasset. Neque rursum abest

Onirocritica,

Siue somniorum vanitas: nam præcepta tradit, quibus *in somno facit terribilia videre, ac mirabilia* [40.] *aut res delectabilis facit apparere* [68.] Porrò

VIII. Necromantia,

Et cum Diabolo familiaritas aperta passim traditur. Vel cùm nescio quam *virtutem* fingit, **conuocandi, congregandi, & constringendi dæmonas* [40.] vel cùm *dæmones* facit *obedientes*, [41. 51.] & quidem *subterraneos* [48.] vel cùm iubet vocare *Aquaticos Spiritus*, & ab eis *de quæsitis responsa* pollicetur [49.] vel cùm Spiritus eò adducit, vt 17 *

non quouis modo obediant, ſed *reuelent* QVALESCVNQVE THESAVROS [53.] Vbi eſtis Midæ, Crœſi, hominum mendicabula? præ hoc Mago, dico. Vel denique, cùm *habilem facit ad conuocandos Spiritus, ac in eorum* CONVERSATIONE ESSE. [71.]

IX. Euge Conuerſator! quid mirum, ſi
*18 hanc tam multiplicem * Magiam comitetur.

BLASPHEMIA

Minimè ſimplex? Quoties enim neſcio quibus ſtultarum imaginum quiſquilijs ea vis tribuitur, vt non modò hominum, ſed & DEI GRATIAM concilient? (57.) (63.) vel DEI DILECTIONEM? (58) Et quidem quod boni Caluiniſtæ hactenus non patiuntur tribui *Operibus bonis, vt* DEI *Gratiæ augmentum promereri poſſint*, ne ſi à Gratia quidem eadem profecta ſint; hoc iam illis facilè præſtat *Galli imago*, aut *trium puellarum*, aut *hominis coronati*, aut *Arietis, Leonis, & Sagittarij*, (ibid.) O facilem & felicem Theologiam!

*19 * X. Quid igitur mirum, ſi Diſciplina illa nobilis, qua hæc talia efficiuntur, tantis à D. Rodolpho elogijs cælo æquatur? nimirum dicitur MYSTERIVM (6. 28. 30. 32.) Dicitur *cognitio* eſſe *rerum abſtruſa-*

strusarum, *& in naturæ* MAIESTATE *penitus occultarum* (6.) Dicitur habere *effectus* MIRACVLOSOS (89.) Ipsę actiones dicuntur MIRACVLOSÆ, (29.) Et quisquam deinceps dicat, Caluinistas nulla patrare *miracula*? Dicitur item MAGIA *vera & naturalis* (29.) Itaque immeritò D. Rodolphus (quod ipsius pace dictum sit) ad huius disciplinæ commendationem addidisse mihi videtur * *Sigilla* 20*
quædam, & *Sculpturas* huius artis fœtus, *gestari & custodiri* debere *magnâ cum* REVERENTIA & DEVOTIONE (39.) maximè cùm sciat, magistrum suum Caluinum, & fratres Caluinicolas ferre non posse, vt *Reuerentiæ* quicquam aut *Deuotionis* impendatur Imagini S. AFRÆ, quæ *Draconem* DEI ope occidit: cùm ipse D. Goclenius inter ea, quæ *magnâ cum Reuerentiâ & Deuotione gestari* vult, & *custodiri*, primo loco ponat DRACONIS FORMOSI *imaginem* (ibid.)

XII. Hunc pictum fictúmve Draconem, aut alias aliarum Imaginum nugacissimas, impiissimasque nugas, quis putet * efficere posse, quæ toto Libello de- 21*
prædicat D. Rodolphus? Qui si hæc sua Magica arte præstare potest, in hac quidem vita felicior homo nunquam

fuit, quippe cui nihil adſit mali, nihil abſit boni. Lubet hæc duo oſtendere obiter, vt quæque fortuitò occurrent, & velut per Satyram: ne, qui vlcus illud propudioſi codicilli non viderit, me illi puris tantum falsò aſſcribere arbitretur.

XIII. Igitur Characteres iſti, ſi D. Rodolpho credimus, omnia mala amoliuntur, vt *Podagram* (37.) *Fulgura*, *Tempeſtates*, *Vitia*, *Faſcinationem*, *Maleficia* (41.)
* 22 *Ebrietatem*, *Dæmones*, * *Morbos brutorum* (43.) *Phreneſin*, *Lunaticum delirium* (44.) *Venena* (45.) *Beſtias terrenas & marinas* (46.) *Febres* (ibid.) *Serpentes*, *Epilepſiam* (48.) *Inimicos*, *Latrones*, *Feras* (53.) *Omnem læſionem*, quod vulgò vocant, wider hauwen vnd ſtechen (*50. 57. 62.*) *Incantationes* (58.) *Canes*, quos nec *mordere* permittunt (71.) ac ne *latrare* quidem [61.] *Mortem violentam*, *Submerſionem*, *Caſus aduerſos* [63.] *Infortunia* [68.] *Damna aquæ*, *Maniam*, *Dæmonum verſutias*, *Hydropem*, *Peſtem* [71.] *Scorpiones* [72.] Satin' hæc ſunt? non ſunt. Nam etiam morbos omnes, & MORTEM arcent: Siquidem *Centauri figura geſtantem reddit conſtantem*, *& ſanum*
* 23 *PERPETVA SANITATE [71.] O grandia MIRACVLA CALVINISTICA! & cuiuſmodi nemo Catholicus,

nemo

nemo Sanctus vnquam patrauit, sed audi maiora.

XIV. Non satis est, mala omnia procul auerruncare: nam etiam eadẽ lepida sigilla omnia quæ velis BONA conferunt. Ostendo iterum ordine ipsius Libelli, id est, nullo. Conferunt, inquam, *Audaciam, Principum fauorem, Lætitiam, Venustatem, Robur, Ingenium, Memoriam* [37.] *Sanitatem, Libertatem* [40.] *Victoriam in bello* [42.] *Thesauros, Victoriam in causis ciuilibus* [43] REGNVM, (viuat Rex D. Goclenius!) *Diuitias,* Felicitatem in Aucupio, Piscatione, Venatu,* [44.] *Mercaturam prosperam,* 24 *
Concordiam, Frequentem ad conuiuia vocationem [Parasitorum votum!] *Aspici ab omnibus cum admiratione & stupore,* & videlicet, *Dicier, Hic est.* Quin & INVISILEM fieri [45.] Credo, cùm Diabolus tales impostores è medio rapit. Adde *Fructus terræ, Iustitiam, Castitatem, Astutiam, Prudentiam* [47.] *Fortitudinem militarem, Felicem terræ culturam, Bestiarum obedientiam,* [en restitutam Adami potentiam! an & innocentiam?] [48.] Adde & *oracula* [49.] *Medicinæ peritiam* [50.] Hinccine emersit tua, D. Gocleni? *Somnia* quæcumque volueris* (52.) *In verbis prudentiam, Potentiam* (55.) *Audaciam, Diuitias, honores,* 25 *

DEI & *hominum gratiam, Animositatem aduersus Dæmonem, Principum obedientiam (57) Itinera felicia, Matrimonij concordiam, Scientiam, Eloquentiam (58.) Astutiam, Felicitatem in duello, Bonam Famam, (59.) Victum & amictum (62.) Oculorum incolumnitatem (63.) Honores muliebres, Sanitatem, Quietem, Somnum (68.) Velocitatem (69.) Felicitatem in mari (70.) Virginitatem perpetuam (71.)* I iam, & dic, Caluini asseclas non amare castitatem.

XV. Quid ad hæc addi potest? verbo dicam, OMNIA. Mentior, si non leges hæc
* 26 verba: * QVICQVID *petierit obtinebit (55.)* &, *Facitq; potentem, &* OMNIA *impetrãtem* (ibid.) & OMNIA *ad optatum finem deducere (66.)* Ita quidem D. Rodolphus. Sed absit à Christiano pectore, vel boni quicquam exspectare, nedum *Omnia*, his præsidiis; vel mali quicquam, nedum *Omnia*, his alexipharmacis velle amoliri. Quicquid eiusmodi est, de Idololatria, de Impietate est.

XVI. Hæc pauca, inquies, (etsi nimis multa sunt, vt in malis) plus satis quidem illa absurda, & Christiano indigna. At nihil hactenus audio de poposito libri argumento, de *Magneticâ*, inquam, *vulnerum cura-*
* 27 *tione.* * Quid faciam tibi, mi Lector? Totius

tius Magici Tractatus pagellæ ſunt in vniuerſum nonaginta nouem. Sed poſt tot quiſquilias, quas partim audiſti, tandem pagina 83. mentio oritur de VNGVENTO ARMARIO, quam nomenclaturam ſingulæ pagellæ maiuſculis literis produnt. *Reliquum nunc eſt*, inquit D. Goclenius, *vt ſuprâ propoſitæ Quæſtionis explicationem ex cõmemoratis iſtis* PRINCIPIIS DEDVCAMVS.

XVII. Sciſne quàm pulcrè DEDVCAT, Lector amice? Vtcumq; te torqueas, nunquam inuenies *DEDVCTIONEM, niſi 28 *
hanc, aut ſimilem: *Aſini imago facit futura prognoſticare:* (40.) ergo vnguentum Armarium vulnera curat citra remedii applicationem. vel, *Hominis figura ſedentis poſt aratrum, longâ barbâ, vultuq; longo, & ſupercilijs curuatis, in cuius collo ſint quatuor homines iacentes, & qui teneat in manibus vulpem & vulturem: ſi talis lapis, in quo hæc erũt ſculpta, collo ſuſpendatur, ad omnes plantationes valet, & ad inueniendum theſauros: nam ſi ſub ceruice, iturus in lectum, poſueris, in ſomno videbis theſauros, ac modum extrahendi. Eſt & alia eius virtus, ſcilicet conferre ægritudinibus brutorum, cùm aquam biberint, in quâ hic lapis lotus *fuerit: debet autẽ ſculpi in die & 29 *
horâ Veneris* (43.) Ergo vnguentũ Armariũ vulnera curat citra remedii applicationem.

XVIII. Sed audi iam accuratè *modum, quo vulnus curatur ſine remedijs*, vt canit (88.)& ad marginem, & in ipſo contextu, vt intelligas rem planè eſſe liquidam. *Fit ſanatio illa*, inquit, *per meram naturam, atque magneticam quandam efficientiam.* Nimis quidem amplum illud, QVANDAM. Quænam ea tandem eſt? Hoccine clarè ſcire aues? audi, per *Attractionem & Deductionem.* Mira narras. ſed amabò te, Quis trahit? quid trahit? quò trahit? Nihil addis.
*30 *Si quæram, Quomodo trahit? aut quibus adminiculis? *Per Influentiam*, inquis, *corporum cæleſtium, operationes ſuas perficientium per Elementa.*

XIX. Hìc iterum deſidero, & expecto, vt dicas mihi, quæ aut cuiuſmodi illa ſit *Influentia?* quales *Operationes?* quæ *Elementa?* Taces, ac me fruſtra hiãtem deſtituis. Hoccine eſt *Patefacere cauſſas mirandarum rerum*, vt pollicetur frons Libelli tui ſine fronte? ſed dubio procul putabis te ſatis patefacere, dum hìc adiungis: *per Vectorem* SPIRITVM *toties decantatum.*

XX. De hoc SPIRITV, videamus pri-
*31 mùm, quid & ſuprà * & infrà dicas, & quomodo eum *decantes.* Atque ignoſcas velim, ſi in re tam *obſcurâ, & in naturæ maieſtate abditâ*, mentem tuam minùs aſſequamur.

mur, & fortè *Spiritum* iſtum te *decantare* cenſeamus, cùm aliud canas. Bona fide certè indicabimus, quæ ex Libello collegiſſe videmur. Pagella 80. in re non diſſimili, id eſt, in explicandis *viribus annulorum, imaginum, figurarum*, negas CREDITAS *vires* (Immanis omnino eſt fides tua, qui quidem has nugas credas) *aſſignandas Temperamento*, negas *Manifeſtis qualitatibus*, negas *Toti ſubſtantiæ*. Facilè tibi aſſentior, cùm fruſtra * quæratur cauſa eius, quod nuſquam ſit. 32 *

XXI. Sed tu aliter iudicas, & ex hoc Nihilo aliquid facis, cauſamque non quamlibet, ſed admirandam attribuis. Cui ergo has vires creditas aſſcribis? audi iam, Lector, seriò aliquid de Spiritu. *Diuinæ*, ait, & MAGICÆ, *hoc eſt, ſuperiori* CVIDAM (quæſo aliquid clarius, & aſſtrictius) *& ſublimiori cauſæ, quam non inconuenienter Spiritale vehiculum, & vinculum quidam appellitarunt*. Ne iam quidem aliquid affers, quod intelligi queat. Metaphorica, opinor, ſunt tuum iſtud *Vehiculum, & Vinculum*. Quid tandem propriè iſta eſſe dicemus? Margo an lucem affert, * an tenebras? *Spiritus*, ſubmonet, *potentiarum occultarum vehiculum*. 33 *

XXII. Quænam iſtæ Potentiæ? quomodo hoc vtuntur vehiculo? an onera imponunt?

nunt? an vehuntur ipsæ? an aurigantur? Pagella 86. Spiritus iste *Potentiarum occultarum* dicitur *Lucidus*. Qua luce, & cui lucet in illis tenebris? Dicitur *Mundi & Cælorum Vector*, qui paullò antè vocabatur *Vehiculum*. Sed qua tandem ratione Cælum Mundumque vehit, an vehitur? Aliquid hìc lucis velim à *Lucido* isto *Spiritu*.

XXIII. Frustra. Nam Spiritum nusquam inuenias nisi atrum, quicquid fingant filij
* 34 tenebrarum. * Dicitur *Vis cælitus demissa*. At à quo, & quomodo? Dicitur *Virtus non semper sui similis*. Ita video quidem, vt quæ toties & nomina mutet & formam, vt nec Proteus comparari queat. Pagella 87. turmatim congeruntur ænigmata.

XXIV. Nam idem vocatur *Mundi Spiritus, Vector Spiritus, Infusus Spiritus, Vnus, Diuinus, Continuatus Spiritus*, Spiritus intermediæ inter cælum, & sublunaria substantiæ. Quæso, D. Rodolphe, licétne intelligere, quid tandem *Spiritus* ille sit, à te tam multipliciter & *toties decantatus*? Li-
* 35 cet. Dic ergo. Pag. 91. sic leges: * *Spiritus Vapórue, mediæ cuiusdam inter corporatas & incorporatas substantias naturæ, qui Spirituales actiones in se recipiat, aëriq; repræsentet, cùm sit corporeus, contactu suo realiter alteret.*

XXV. Oedipe vbi es? *Vapor*, ait, & tamen non Corpus, ſed *mediæ* CVIVSDAM *naturæ*. En, quàm iterum adhæret indiuiduo *Vago*, vbi diffinitum, expreſſumq́; aliquid expectari nouerat. Sed quod ait, *Cùm ſit corporeus*, de *Spiritu* dicit, an de *aëre*? Si de illo, quomodo *Media naturæ*? Si de hoc, nemo eſt, qui dubitat: hoc tamen non facilè quis capiat, quomodo * *aëri corporeo repræ-* 36 *
ſentetur, cùm tales actiones corporeæ non ſint, & ſine corpore, (non tamen ſine vehiculo) cœlitus illabantur (82.)

XXVI. Vides, quàm vbique magno conatu *nihil* agat? quo ſtudio, labore, induſtria, *nihil* demonſtret? Quod adeò ipſe tandem agnouit ingenuè D. Rodolphus. Illis enim proximè deſcriptis verbis mox ſubiungit: *Quare nullâ hic opus ex ſenſibus menſurâ, nullâ ambitioſâ verborum pugnâ, &* INANI DEMONSTRATIONVM CONATV. Gratiam tuo candori D. Gocleni. Nihil verius dixiſti. *Inanis* planè eſt, hac quidem in re, omnis *demonſtrandi conatus*; vbi quicquid eſt, meræ * præſtigiæ ſunt, aut ali- 37 *
quid nihilo melius.

XXVII. Quòd autem 83. ais, *voluptati eſſe philiatro, rerumq́ naturalium induſtrio ſagaciq́ inueſtigatori, probabiles rationes comminiſci; quas ſi non aſſequitur planè, non tamen*

men rebus manifeſtis propterea derogat fidem; *nec effectus calumniatur*; rectè dici arbitror in rebus pleriſque naturalibus, de quarum effectu nemo ſanus eſt, qui dubitet. Cæterùm vt in commentitiis illis tuis admirandis effectis idem credatur, ignoſces, ſi dicam, nunquam fore, vt vlli ſano capiti perſuadeas: cùm aliud nihil ſint, quàm quod verbo vno dicere ſolemus, Gauckelwerck.

*38 * XXVIII. Nam alioqui quid vetat, *Necromantiâ imbutos*, (quam *vetitam Magiam* agnoſcis [29.] etſi teipſum eam docere, ſuprà demonſtratum eſt) quid, inquam, vetat, Necromanticos eadem pro ſe afferre, cùm *faciunt ſtatuas è ligno, vel aliâ materiâ loqui, reſpondere, moueri motu progreſſiuo*? An putas, te minùs polliceri, cùm iubes ſecurum ab omnium Dæmonum incurſu eſſe eum, qui LEPORIS *imaginem in Iaſpide portauerit*? (58.) Sanè, ſi quid ſapio, multò id maius eſt, quàm lignum aliquod moueri: & quidem ab imbellis *Lepuſculi imagine*, qui quomodo tantum auſus? tantum potuit?

*39 * XXIX. Meritò quidem, me quoque aſſentiente, ais, quæ Necromantici efficiant, *nullo modo per cauſſas, & media naturalia effici poſſe, ſed neceſſariò referri debere ad ſubſtantiam aliquam* INCORPOREAM, *quæ occultè cum ipſis Magis operetur*, (29.) Cacodæmo-

dæmonem, opinor, intelligis. Sed cùm ais, *Sublimior & præstãtior* OPIFEX, INSCVLPTOR, & FORMATOR *in nostro* MYSTERIO *collocandus est*, & *quærẽdus*: quẽ alium intelligere potes, nisi eundem Cacodęmonem? Neque enim alius quispiam Mystes huic MYSTERIO assignari potest.

*XXX. Nimis grauiter censes, cùm eos, 40 *
qui hæc tua *Mysteria* non capiunt, *summæ* accusas *impudẽtiæ*. (83.) Molliùs, quòd sensuales Philosophos vocas (89.) probrosum tamen, quasi solus sis spiritalis. Sed maximè placet, quod ibidem de nobis, stolida turba, flexus in humanitatem, asscribis: *Miseret me eorum*. Tangat quis genua tua, D. Gocleni, & dissuauietur dexteram.

XXXI. Auge rogo te, hanc misericordiam, & iam accuratè nos doce, quemadmodum *vulnera sine remediis curentur*. Maximè, inquit. *Pandite nunc Helicona, Deæ.* Primũ præstruis denuo (91.) *Multas esse a-*
ctiones, * ad quas non sit opus contactu corporis, 41 *
sed virtutis. Assentior & laudo. Addis: *Estq; hæc virtus, quam per interualla exercent corpora, effunduntq;, qualitas corporis expers, in quâ* SOLA *inest efficacitas*. Cupio te esse memorem huius ænigmaticæ assertionis, quia futurum credo, vt ea vtamur.

XXXII. Tum, vt indices, te iam aliquid

afferre æterna cedro dignum, marginem inuris hoc ſtigmate, NB. quod valet, opinor, *Nota bene*. Audiamus igitur, quid adeò ſedulò notandum notes. *Vis*, inquis, *ex vnguento exiens, effundit ſe non in lapidem, ferrũ, vel lignum, quibus cum nullam habet con-*
* 42 *iunctionem,* ſed virtute Motoris ad vulnus ſe propagat* (92.) Quænam hęc Vis eſt? An illa *Qualitas corporis expers*? Ita videris velle. Sed quomodo eiuſmodi *Qualitas incorporea* ineſt in *Vnguento corporeo*? Noua Philoſ.

XXXIII. Quomodo eadem *Qualitas exit*? & quidem cùm ſit *incorporea, exit ſine corpore*, ſiue, quod in Accidẽtibus idem eſſe reor, ſine ſubiecto? An quod Caluiniſtæ in ſacroſancto Euchariſtiæ Sacramento capere, aut credere non poſſunt, tam facilè efficis ex Caluaria Furis Suſpenſi? (95.) & quidem
* 43 non modò vt ſit *ſine ſubiecto* * *Accidens*, ſed etiã vt EXEAT, ſe EFFVNDAT, ſe PROPAGET. Modeſtius mihi videbatur fingendũ.

XXXIV. Ampliùs, MOTOREM quem vocas? Reſp. *Primum* MOVENS *in vnguento eſt vis balſamica in ſanguine & vſneâ*. Vt nos torques! Dic iterum: hæc VIS éſtne eadem illa *Qualitas incorporea*? Non videtur. Nec enim tum rectè diceres, *propagari virtute* MOTORIS, quaſi aliena; ſed *virtute* SVA, quippe quæ ipſa ſit MOTOR.

XXXV.

XXXV. At neque alia esse potest ab illa Vi *corporis experte*. Nam qua fini *ad vulnus vsque continuaretur?* [92.] SOLI (memineris) *Qualitati corporis experti inest efficacitas.* 44 *
Quid igitur agat isthic tua VIS BALSAMICA, quæ efficere nihil possit? Quin etiam si per te licet, quęro, cur tam pretiosum à nobilissima planta nomen trahat, à qua nullam trahit *efficaciam?*

XXXVI. Iam quis Chrysippus toto suo acumine illud capiat, quòd hic MOTOR moueri nequeat, etsi PRIMVM MOVENS est (quamquam hoc nomine debeat non moueri. Aristot. legisti) nisi *mediante Spirituali* VINCVLO? (92.) Profectò hoc *Vinculo* noua ænigmata nectis. Vel dic, quodnam hoc *Vinculũ*? Dic, Quomodo * *Spiri-* 45 *
tuale ex infami illo capite patibulati trium literarum hominis?

XXXVII. Et tamen, si tibi credimus, *Vis illa Balsamica fit vnũ cũ vulnere per vtriusq; Formæ coniunctionem.* Occidis nos, D. Gocleni, tuis griphis. Quam vocas, *Vtramque Formam*? Demus tibi, *vim* illam *laquei alũnam* esse *Formam* quandam accidentariã: at altera éstne ipsum *vulnus*, an *vulneris* aliqua *Qualitas*? hoc posterius potiùs colligi posse videtur, ex illis tuis verbis: *Ita vt etiam egredientes in mediâ intercapedine mutuo*

occursu vniantur. De *Formis* loqueris: atqui *Vulnus*, vt opinor, nō *egreditur*, nō *occurrit.*

XXXVIII. Si *Modum* quæramus, *quo simul sunt Mouens, & quod Mouetur*, necessariò dubitantes destituimur. cū ipse dubius dicas: *Siue id fiat lumine, siue radijs siue qualitate occultiore, & contactu Spirituali.* En vt iterum nos homines carnales deseris humi repētes: & totus *Spiritualis, occultioris qualitatis alis*, in sublime ferris. Sed caue sis, ne vt alter ille Magus, Magorum & Præstigiatorum Abauus, dum volare amas, ingredi nequeas; & dū Alas quæris, plantas amittas. Vide, an non id significet tua illa ingenua confessio, qua disertè profiteris: *Spiritualis*

*47 *hic*, & *INSENSILIS *actio est, non* REALIS OPERATIO. (93.)

XXXIX. Et hoc memineris. Et simul, *vbi nulla est* REALIS OPERATIO, *nullum esse reale opus, nihil fieri reale.* Ipsissima hæc est *Summa summarum* tui Libelli. Polliceris MIRANDAS RES, *& in Naturæ* MAIESTATE *abditas*, siue per *imagines, characteres, sigilla*; siue per *Vnguentū Armarium* ex caluaria, venis, ventre scelerati hominis emersum. Ad rem vbi venitur, parturiente cælo, non montibus; nascitur, non ridiculus mus, sed pudendum NIHIL.

*48 *XL. At n., mihi dixeris, vim infers sensi-

bus

bus humanis, & frustra obruere niteris clarã Experiẽtiam. Sciunt.n. multi, se sic curatos: non pauci, se sic curasse. Rex ille Belicola olim Danieli: *Non videtur tibi esse Bel viuens Deus? Annon vides, quanta comedat & bibat quotidie?* Dan. 14 5. Sic tu ferè de tuo lepido Vnguento, quod tanta vulnera quasi deuorat & absorbet. Responsum accipe à Propheta: *Ne erres, Rex. Bel non comedit aliquãdo:* & à me; *Tuum vnguentum nunquam culicis pulicisve puncturam curauit*, nedum vt *grandia vulnera*. Neque mihi oggeras *Vulgi experimentum, cùm* * *aculeos, vel clauos* 49 *
pedum plantis infixos detrahunt, LARDOQVE ELIXO *immittunt, & ita partem sauciatam, seu vulnus* ABSQVE INFLAMMATIONE, & DOLORE *consolidant*. (3.)

XLI. In quo experimento miseret me tui primùm D. Goleni, (ne te solum putes misericordem) qui tanto conatu *Latronum capita & viscera scruteris ad* tuum *Vnguentũ*, cùm indoctum vulgus & facilius & honestius à *porcello & carnario suo* remedium petat, & idem prȩstet. Tum aliorum quoque; qui his præstigijs fidem adhibent, & multò magis, si in se, alijsve vtuntur. Sed vrgebis tamen, *Rem & effectum apparere.* Nemini volo *factam contumeliam. 50 *

XLII. Crediderim esse honestos, atq; etiã

ſplendidos homines [nam ita accepi] qui ſine omni mala malitia eo remedio vtantur, eo ſanētur, quos non inſimulabo vllius criminis: doleoq; adeò vehemēter, tā cādidas mentes ſic incautè circū veniri inſidiis. Non potes legere hanc purgationem, D. Goclení, quin grauem cenſuram exſpectes. Et ſanè non poſsū afferre leuem in re tam graui. Itaq; vt Danielis reſponſum in alia re, impoſtura non omnino diſſimili, non deſerā, vt ille indicauit, nō *Idolum*, ſed *Idoli Sacer-*
* 51 *dotes deuorare omnem illam* * *impenſam*, idq́; re ipſa oſtendit: ſic ego tibi audacter dico, *Vulnera nunquā deuorari & ſanari à tuo Vnguento* [quod non tam *remedium* cenſeam, quā *remedij Idolum*, *& vanū Simulacrū*] ſed ab huius *Idoli Myſta*, id eſt [audi fortiter, liberè vera enunciantē] id eſt, inq̄, à *Diabolo*.

XLIII. Id intellige, quoties vulnus eſt eiuſmodi, vt neq; vulnerati corporis natura eluctari poſſit, neq; aliud remediū adhiberi videatur, q̄ illa *Diabolica teli inūctio*. Quid? inquies, *teli inunctione* Cacodæmon ſanat? minimè: neque enim poſſit: ſed irridens &
* 52 ſubſannans Vnguentarios iſtos, * adhibet ipſe interea clanculum *remedia alia*, callētiſſimus medicinæ omnis, & longè promptior *occulto additu* ſubire, quàm illi Belis Antiſtites. Queris, cui? *ex pacto*. Quo? quod

initum

initum cum eo, qui primus eam disciplí-
nã ab ipso damnato Spiritu sãcitam hausit.
XLIV. Neque id iam aliter ostendam, quã
quod fatearis ipse, *non deesse eruditos, qui id
naturaliter fieri posse plane negẽt*; [3.] & alios,
*qui iudicent cæremonias Magicas esse, impo-
storias ludicras, & ad speciem confictas* Dein-
de, quòd neque alius quisquam hactenus,
neque tu tanto conatu quicquam probare
potueris eorum, quæ maximè* oportebat, 53 *
& tu volebas; vt meritò pro æterno elogio
libri tui concludere debueris: Ex Nihilo
Nihil Fit. Iam audi meam quoque
Conclusionem.

XLV. Mones in fronte libelli tui Magi-
ci: *Lege, & intellecta rectè iudica.* Quod in
me fuit, id feci. *Legi*, vt arbitror, accuratè.
Intellexisse puto. Sin minùs, vel tuum pec-
catum est, qui sic sis tenebricosus; vel po-
tiùs Argumẽti, quod cùm totum sit à *Prin-
cipe tenebrarum*, nihil mirum, si nihil ei *lu-
cis*, nisi *malignæ*, circumponere potueris.
Vin' iam Rectvm Ivdicivm? Audi. Quę
priore parte de Caracterib. *scripsi- 54 *
sti, de *fanaticâ Impietate sunt*: quę posterio-
re, de *Vnguento Armario*, eiusdem *furfuris*:
*Totus Libellus perniciosus est Reipub. Chri-
stianæ*. En Iudicium. Nec pluribus te allo-
quor.

CENSVRA

CHRISTIANA.

HÆC Dogmata, atque hæc Stigmata,
Compendio LECTOR *vide.*
Sunt ista, DE MAGNETICA
CVRATIONE VVLNERVM
GOCLENIANA *Dogmata,*
Absurda, vana, & impia.
Sunt illa DE MAGNETICA
CVRATIONE VVLNERVM
ROBERTIANA *Stigmata*
Acuta, docta, & ter pia.
Quid fœdius? quid pulchrius?
Sunt digna Auerno Dogmata,
Sunt digna Cælo Stigmata.

APPROBATIO.

HANC Anatomen prælo committendam censeo, vt manifestum Lectori fiat, Eos, qui Catholicis Idololatriam impudenter affingunt, tandem iusto Dei iudicio in veram Idololatriam, & exsecrandas Superstitiones incidere.

GVILIELMVS FABRICIVS, Apostolicus & Archiducalis Librorum per Belgium Censor.

GOCLENIVS HEAVTONTIMORVMENOS.

PROLOQVIVM.

SYNARTHROSIN tuam, Rodolphe Gocleni, diu & auidè expectaui, & studiosè quæsiui. Sed hactenus nullâ diligentiâ exemplar consequi potui. Tandem mihi affertur ab amico. Lætus accipio, ratus me aliquid inuenturum, nobili illâ Epigraphe dignum. Sed de quantâ spe decidi!

Πάντα κόνις, καὶ πάντα γέλως, καὶ πάντα τὸ μηδέν.

Synarthrosin expectabam, & reconcinnatos, post diram illam Anatomen, *Articulos*. Sed video, Penthei instar discerptos miseros *Magnetismos*,

———*atroq; fluentia tabo*

membra. Deniq; crudelius laceratam *Magneticam Curationem*; fœdius effusum *Vnguentum Armarium* à Goclenio suo *Parente*, quàm nuper ab *hoste* Roberti: ollâ quoque ipsâ diffractâ, & dissipatis fragmentis. Non dicam dolo. Puditum est, & miseritum *vnguenti*, & *vnguentarij*.

Suauiter tibi fingis, me *per Anatomen tra-ctatus tui persuasum mihi habere, nominis im-mortalitatem adipisci (Syn. pag. 18.)* addisq;, fore, vt *eam mihi non inuideres, si Anato-miam meam feliciter expediuissem*. Gratiam tam liberali animo tuo. Sed, crede mihi, nimium tibi blandiris, qui putes, aliquid gloriæ, nedum *immortalitatem*, quemquam consequi posse ex librorum tuorum con-futatione; Longe alia mihi mens, & visâ tuâ calamitosâ *Anarthrosi*, obstinabam æ-ternum tecum silentium, sed subijt tot mi-serorum, à te, tuique similibus in fraudem actorum, iusta miseratio; quibus iudicaui hoc tribuendum, vt liquidò perspicerent, te hactenus fumos vendidisse pro flammâ, & tenebras pro luce, quas, quo plus calami tui flabello illustrare conaris, eo efficis den-siores. Video te inter Scriptores puerum esse prorsus (iudicabunt Academici tui) aut etiam imbellem *fœminam*: sed tamen eam ob causam, quam dixi, visum est, dam-nato, hâc etiam vice, silentio, tuam Syn-arthrosin, non dissecare denuo, sed disse-ctam iam frustillatim, ostendere, ac sic il-lam formicis ipsis differendam proijcere.

——Namque etsi nullum memorabile nomen
Fœmineâ in pœna est, nec habet victoria
laudem,

Extin-

xtinxisse nefas tamen, & sumsisse merentis
Laudabor pœnas,— Alioquin enim hanc
Pellem rodere quis velit caninam?

Dixi, *Ostendere iam dissectam*, Nam tu, me non expectato, ipse carnifex fuisti huic tuę proli, quam, dum luci edidisti, lacerasti, & dissipasti. Audires saltem monentem bonum Poëtam:

Nec pueros coram populo Medea trucidet,
Aut humana palam coquat exta nefarius
Atreus.

Plauderes tibi domi, nec calamo & typis tuum dedecus, cum Academiæ tuæ dedecore produceres. Nũc, quis tui misereatur, cum in malo tuo ipse triumphes, illudq́ue orbe audiente iactes?

—*Si vis me flere, dolendum est*
Primũ ipsi tibi: tũc tua me infortunia lædent.

At in te quadrat illud iterum eiusdem:

Si dicentis erunt fortunis absona dicta,
Romani tollent Equites Peditesq́; cachinnum.

Equidem cachinnum non tollam. Sed in re tam ridiculâ,

Innocuos permitte iocos, cur ludere nobis
Non liceat, licuit si iugulare tibi?

Iugulasti, inquam, cum *Curatione*, & *Vnguento* tuo, etiam famam tuam, si quam hactenus in honesta eruditione consecutus eras. Id faciam, vt tam clarum sit,

Quam

Quam Solis radij esse olim, cum sudum'st, solent.

Tu patienter audi, quem tam impotenter incurristi. De *ordine* scribendi hæreo, cum tu nullum seruaueris. Vocas tu quidem librum tuum *Synarthrosin:* sed nihil vsquam tam ἄναρθρον. Nulli vsquam *Articuli* suo loco. Nam passim tibi

——velut ægri somnia, vanæ
Finguntur species, vt nec pes, nec caput vni
Reddatur formæ——

Conabor tamen in re inordinatissimâ methodum aliquam sequi in gratiam Lectoris, & vt facilius appareat tum alijs, tum maximè Academicis, num, quod polliceor, id rectè præstem: nempe,

GOCLENIVM NIHIL MINVS PRÆSTITISSE,

quam quod

SYNARTHROSEOS

Epigraphe pollicetur.

Quin potius

CONTRARIA OMNIA.

SE-

Sectio I. Epigraphe.

SECTIO I.

Libri Gocleniani Epigraphe.

1. SYNARTHROSIS] Bellum vocabulum, & aptum, vt responderet meæ ANATOME. Laudo ingenium tuum in inueniendo. Sed cum planè efficere nequiueris, quod ea vox præ se fert, dolenda est fortuna tua; & eo magis, quo illam minus agnoscis. Apparebit hoc clarè infrà.

2. MAGNETICA] Cur sic vocas? An sculpsisti in *Magnete*, tanquam in cedro, *æternaturam?* An atramentum *imprægnasti* (agnosce vocabulum valde tibi amicum) liquore, arte tuâ è *Magnete*, destillato? An potius, quia defendis *Curationem Magneticam*? Hoc, vt arbitror, dices. Sed hac ratione omnia *Magnetica* dici poterunt, quæ ad eam defensionem quoquo modo conferunt: & tu inprimis GOCLENIVS DOCTOR MAGNETICVS. Sis sanè, non inuideo. Obijcies fortè, me quoq; *Metamorphosin* meam vocasse *Magneticam*. Fateor. Sed meminisse item te oportet, additum esse, *Caluino-Goclenianam*. Quod videlicet è tuis *Magnetismis*, & Caluini Sapientiâ tota ea *Transformatio manasset.*

Sectio 1. Epigraphe. *naſſet*. Vt taceam, me in tali opere, ius habuiſſe iocandi.

3. OPPOSITA *Anatomiæ*] Si latratus tuos ſpectem, & linguæ petulantis *Magnetiſmos*, verum ſcribis: Sin doctrinam aliquam ſolidam, quæ paruam illam *Anatomen* quoquo modo labefactet; nugas agis. potius *Appoſita* eſt, quam *Oppoſita*: potius *propugnat*, quam *oppugnat*. Poſt docebo.

4. INFAVSTÆ *Anatomiæ*] Veriſſimè hoc Epitheton adiungis. *Infauſta* planè fuit *breuis* illa *Anatome* tuæ *Curationi Magneticæ*, fregit fuliginoſam ollam tuam, *Vnguentum* tuum oſtendit eſſe affine illi, quo vtuntur Canidiæ, equitaturæ, non in Arundine longâ, ſed in *furcâ*, aut *barbato & olente caprarum marito*. *Infauſta* tibi, & nomini tuo *Anatome*, quæ liquido oſtendit, te tuis Auditoribus Academicis propinaſſe vappam pro vino, & dirum venenum pro pharmaco alexicaco. Itaque me quoque lubente, & probante, dicatur *Anatome* illa *Infauſta*, ſed *Goclenio Doctori Magnetico*.

IOHANN. ROBERTI D. *Theologi, & Ieſuitæ*] Quid ſi vult illud ET, mi Rodolphe? mira connexio! Sic ego deinceps poſſum te vocare D. Medicinę, & Caluiniſtam.

PRO

Pro Defensione *Tractatus, de Magnetica vulnerum curatione.*] Oppugnasti miserum Tractatum, & conculcasti. Itaque vt es homo eximiè Latinus, censeat quis, te Defensionis voce vsum eruditiore quodam, & rariore significatu; et Defendere hoc loco sit Arcere, Pellere, vt in illo Latini, & Sabini vatis: Sectio I. *Epigraphe.*

Defendit æstatem capellis
Vsque meis, pluuiosq; ventos.

In tuam postea perniciem, Lectorem rogas, Ne iudicet ex perspecta vna, atque alterâ pagella. Neque cogitas, quanto plura legantur, tanto te grauius iudicium tuæ ineptiæ subiturum. Id faxo, quotquot te, & me legent, manifesto animaduertant.

SECTIO II.

Gocleniana ad Viros Nobiles Præfatio.

VALDE fœcundus es in tuis Dedicationibus. *Tractatum* tuum *de Vnguent. Arm.* duobus Nobilibus viris

Sectio 2. Præfatio. ris inſcripſeras: iam, duplicato in tuâ *Synarthroſi*, pagellarum numero, & longè vltra duplum, multiplicatâ vanitate; duplicas numerum Nobiliſſimorum virorum, quibus fumos tuos *Magneticos* obtrudis. Illorum erit videre, quo animo id accipiant. Sed quoniam me apud illos, tamquam *Calumniatorem*, calumniosè criminaris, ſpero, eos tam nobili mente præditos, tam æquo, integro, incorrupto eſſe iudicio; vt poſt virulentam tuam accuſationem, meam quoque iuſtiſſimam defenſionem audituri ſint. Quod eos per illam ipſam Nobilitatis ſuæ Eminentiam rogo. Sed iam tua præfantis verba audiamus.

Si Vnqvam *in lucem exijt, vel exiturus eſt liber, qui patrocinium, atque tutelam requirat, contra antiquas lupas, rapacitate horrendas, certè hic meus eſt.*] Verius hoc ſcripſiſti, quam fortè putabas. Tam debilis, languida, delumbata, clinica, febriens, denique podagroſa, & *arthritica Synarthroſis*, nullis ſatis fulcris, nullis patrocinijs, nullâ tutelâ ſuſtineri poteſt. Itaque ſuadeo, vt tu, tam peritus artifex, tuo libro tam miſerè è Podagrâ decumbenti, appendas *ſigillum Piſcium, in auro vel argento ſculptum.* Nam id *ad Podagram curandam, indubitanter valet.* Agnoſcis verba tua in *tractatu Vnguentifico.*

Con-

CONTRA *antiquas* LVPAS *rapacitate horrendas*] Quas istas voces, equidem nescio, nisi vetulas veneficas dicas, cum quibus de *vnguenti vasculo* tam anxiè decertes. Sectio 2. *Præfatio.*

PROPALAM *ausus in me ementiri, mihiq́; imponere sententiam*] Vnum hoc est è præcipuis capitibus, à me contra te disputandis. Itaque non debet expediri in *Præfatione*. Est in ipsâ *Synarthrosi* commodior locus.

SCAZON *in Doctoris* ROBERTI *Griphos*] Ad Præfationem hæc Poëtastrorum carmina refero, quod Tractationi tuæ præmittantur. Rectè hic tuus Anonymus vates *Scazontem* vocat suum versum. Claudicat enim non modò numeris, sed sensu, connexione, sermone. Qui vocetur author nescio. Si ex arte suà vocandus est, dicatur sanè BAVIVS. Nec est quod ægrè feras, quippe cum te eodem carmine FVCIFERVM faciat. Inspice, agnosces.

GRIPHOS IESVITICOS] Equidem nescio, quos *Griphos* dicat Bauius. Goclenius dolet, me nimis clarè scripsisse.

ESAWITICI] Qui sint *Esauitæ*, ex meâ *Metamorphosi* cognoscere potes. Vbi non posui pro arbitrio, sed probaui.

I. C. D.] Bauium puduit sui nominis. At

Sectio 2. *Præfatio.* Apollo, & Musæ trium litterarum Poëtam honestarunt trium item litterarum elogio: quarum interpretationem nos anxiè quærere noluerunt, sed simpliciter earum edendum *sonum*, vt in ipso Alphabeto pronuntiantur. Apollineo autem planè artificio, & Musica *Cabala* duas voces exprimunt, quibus aduentum Bauio in Parnassum, gratulantur. Vt enim olim Romanis Oratoribus, & Poëtis suâ publicè recitantibus acclamabatur ab Auditoribus; ita vniuersus Musarum Chorus Bauio in ardua, atque in ipsas Astricas plagas, (vt ipse loquitur) nitenti, acclamant, I, CEDE. ac si clarè increpantes dicerent, Abi hinc Poëtaster, *Cede* toto Parnasso, miser versificator; hic locus non patet Bauijs. I, *Cede*, Audin? I, *Cede* ilico nisi lumbifragium pati mauis, Goclenianis *furcillis* præceps deturbatus. Sed post Bauium audiamus socium eius Mæuium.

QVIS HOC *potest videre, quis potest pati?*] Rectè incipis, Mæui. Te, tuosq; res malè habet, maximè autem Goclenium tuum, de quo tamen malè mereris versu proximo, dum subdis:

NISI SAPIENS *iniquitatis mysticæ*] *Iniquitatem mysticam* tu noueris, *iniquus Mystes.* Ego nullam scio, nisi *Goclenij*, qui cum

cum *sapientissimus* videri velit, *iniquissimas* tamen suas nugas passim vocat *Mysteria*. Sectio 2. *Præfatio.*

EX CLERICO IESV] Talis sum, talis IESV Domini mei gratiâ, moriar, rumpantur licet ilia Mæuio.

ANATOMICVM *factum*] Vel prorsus tibi sanum non est synciput, si ignoras, quâ ratione illa dicatur Anatome, quam scripsi; vel, si intelligis, es nugatorum, & calumniatorum Alpha.

SVB PELLE OVINA *apparituros Dæmonas*] Non poteras, miser Poëtaster, *Lupos* febriculoso tuo versui inserere. Itaque DÆMONAS tibi seruire oportuit, quibus tam fideliter seruis.

FLAMMA, *mari, rotâ, veneno, restibus*] Vocas te *Professorem Histor.* Scis, primam Historiæ legem esse veritatem. Horum, quæ Iesuitis affingis, cum nihil verum sit, moneo discipulos tuos, vt attendant, quid professionis, & explicationis à te expectari æquum sit. Qui, in quos diris illis supplicijs grassentur, scripsi in meâ *Metamorphosi*. Lege, & esto, quando ita vis, *Mendaciorum Antistes*, & totum id, quod in nos calumniosè congeris. Cæterum, vide ne vindicias petat tuus V. Cl. Goclenius, cuius est versari circa *rotas restesq;*, vt inde *Canidianam suam ollam imprægnet*.

Sectio 2. Præfatio. QVIN IPSVM IESVM *diuidunt, ac deuorant (Horreo reuoluens) sacra per Proserpinæ*] IESVM à nobis Sacerdotibus tractari, & sumi, verum est, & semper fuit in Ecclesiâ Catholicâ, eritque dum desierit esse Mæuius, & Caluino-Dogmatistæ omnes. At *diuidi*, mendacium est. Audi Angelicum Theologum Aquinatem in Angelico Carmine:

> *Nulla* REI *fit scissura:*
> *Signi* TANTVM *fit fractura,*
> *Quâ nec status, nec statura*
> SIGNATI *minuitur.*

Deuorare verò non est nostrum, non magis, quam Apostolorum, quibus, simulque nobis dictum, *Accipite & manducate*, non, DEVORATE, quod tibi, & tuæ modestiæ relinquimus.

SACRA PER PROSERPINÆ] Os blasphemum Caluinistæ! Os infernali igne obruendum! Tune sacrosancta illa Mysteria voces SACRA PROSERPINÆ? *Horreo reuoluens*, inquis. Meritò horres, vtinam salubri horrore! Quid ni horreres, dum te omnes intemperiæ, omnes Furiæ agitarent, & carmen horrendum, Musarum loco, dictarent? Noli hîc expectare, vt *Arcana* illa tibi explicem, & propugnem Neq; hîc locus est; & fecerunt pridem

pridem Illustrissimus Bellarminus, totque alij Catholici Heroës; neque decet, vt tales Margaritæ ante tales porcos conijciantur. Hoc tantum dicam, *Te hâc Tartareâ blasphemiâ manifestò reum teneri læsæ Maiestatis Diuinæ pariter & Humanæ*. De *Diuinâ* non dubitabit, qui sciet verè ab eodem Angelico Doctore scriptum, ab Ecclesiâ vniuersâ piè cantatum, Sectio 2. *Præfatio.*

Ecce Panis ANGELORVM,
Factus cibus viatorum,
Verè Panis FILIORVM,
Non mittendus CANIBVS;

& interea animaduertet, ex patente sepulcro gutturis tui ea verba prorumpere, quæ hunc *Angelorum*, hunc *Filiorum Panem*, non quibusuis CANIBVS proijciant, sed CERBERO vorandum prostituant, quem catellum maximè ad *Proserpinæ* fores decet excubare, & ex eius mensâ pasci. *Humanam item Maiestatem à te læsam assero*. An non lædit, qui tot Cæsares, tot Reges, tot Principes Christianissimos, palam, publicis typis facit sceleratos *Idolorum cultores*, *Proserpinæ sacris addictos*? &, quasi hoc parum sit, facit & IESV Christi Domini Nostri DEVORATORES? insanus es, si non vides, te per Iesuitarum latus petere hos omnes, quos dixi, & tot alios, qui iam inde;

Sect. 2. ex quo Christus in terris visus, & cum hominibus conuersatus est, vel ipsi Diuinissima Mysteria manibus tractarunt, verbis confecerunt, (vt adhuc Sacerdotes omnes, & inter eos Iesuitæ) vel summâ cum veneratione ijs cum Angelis, astiterunt, & Deo suo (quem inibi præsentem agnoscunt) cum timore, & tremore, debitam adorationem exhibuerunt. Tune vt hæc Cyclopico furore actus, vomere audeas, viuo, & audiente Matthiâ Cæsare, quem cum tot Serenissimis Maioribus, & Decessoribus suis, Proserpinæ mancipium facis? Sileo tam multos alios tum in Imperio, tum extrà, Principes vel viuos, vel vitâ functos, quos eâdem tartareâ calumniæ tuæ fuligine, quod in te est, denigratum is. Quo ore, nisi Cerbereo, intueri audes os Illustrissimi tui Principis Mauritij Landgrauij; cuius plerosq; omnes Illustrissimos Maiores eodem Proserpinæ templo includis, ac sic illum ex Plutonis mancipijs oriundum facis? Quod si Iesuita quispiam leuiter tantum insinuasset, pridem tu cum reliquo grege canum tui similium, eum glutiuisses. Nemo vel indignetur, vel miretur, si acrius te excipere videor. Nihil satis acre in tales sacrilegos. Nec vereor, ne quis grauius in eum dictum existimet, à quo videbit, Chri-

Præfatio.

stum

tum in Proſerpinam eſſe mutatum. Præ- Sect. 2. Præfatio.
uaricationis genus eſt, tali in re videri remiſſum. Ita me bene amet humanitas & honeſtas, vt ego vicem Goclenij mei doleo, (etſi me parum humaniter & honeſtè tractat) cui tam inhoneſtus, tam inhumanus laudator & hyperaſpiſtes obtigerit. Sed conſidero, id iuſto Dei iudicio factum, & talem Achillem dignum non fuiſſe alio Homero. Redeo ad te, Mæui. Decreueram tuum nomen non aliter publicare, & voluebam illud animo:

Nam te cur aliquis ſciat fuiſſe?
Ignotus pereas, miſer, neceſſe eſt:

Sed iure muto ſententiam, ne, qui Goclenij Synarthroſin non viderit, & tuum in eo Cerbereum latratum; ſuſpicetur, me Vmbras mihi finxiſſe, in quas incurrerem. Itaque ſciat Lector, audiat Europa, intelligat Orbis Chriſtianus, deteſtentur mortales omnes, Angeli beati abominentur, Cacodæmones ipſi horreant, eſſe hominem, qui ſe CHRISTIANVM haberi cupit, & *orthodoxum*: & ſententiâ tamen pluſquam ORCODOXA, CHRISTVM PROSERPINAM facit. Is eſt I. THYSIVS IVL. Hiſtor. & Poëtices Prof.

Sed ſatis de *Præfatione* & Goclenij & Vatum eius: illius iam *Synarthroſin* videamus.

Sectio 3. *Parasceue.* Hanc suam Prolem vt commendaret Parens Goclenius ipso initio, pag. 11. ait, se *non dubitare, quin Lector rerum & verborum* PONDERA *ac veritatem sit probè examinaturus.* Satis magnificè de seipso. Sed hoc illi per me liceat. Mihi vicissim per ipsum, PONDERA illa, *ad veram veræ Rationis libellam examinare.*

SECTIO III.

Parasceue Gocleniana ad Synarthrosin.

1. DABO operam, vt nihil omittam eorum, quæ quoquo modo ad rem facere videbuntur, id est, vel pro Tractatu de Magnet. Cur. Goclenij; vel contra meam Anatomen. Quæ extra rem planè erunt (Pleraque talia sunt) indicabo tantum, ne timore, aut incuriâ prætermissa videantur.

2. ANATOMICVS *est Ioh. Roberti.* pagin. 11.] Ad *Parasceuen* hoc spectat. Sic voco, quæcunque à Goclenio Tractationi ipsi & *Synarthroseos* argumento prę-mittuntur. Sunt autem ea ita sine ordine, sine methodo, sine connexione posita, & pleraque tam extra rem, vt ea Goclenius somnians potius puero somnianti dictasse videatur, quam vigilans, & animo

nimo præſenti ſcripſiſſe. Adeò vbique natat, repetit, incipit, hæret, interponit, denique ex quouis nihil, & ex nihilo quiduis conficit. Videant, ſi dignantur, DD. Academici. Hoc tamen rectè, quod me hîc vocat Iohannem Roberti. Sic vocor. Sed huius mox oblitus, perpetuo deinceps me vocitat Robertum, quo nomine nunquam fui. Sed nullam in eo pono contumeliam, & memoriæ lapſum lubens agnoſco, & ignoſco. Sectio 3. Paraſceue.

3. HOMO, *cui vnum hoc ſtudium, litigare. p. 12.*] Hoc puerile è Lipſio furtum, vt alia plura. Res in Caluiniſtas quadrat, & eximiè in te, vt tua *Synarthroſis* oſtendit, & ex illâ ego poſtea clarè.

4. TOT *furioſa conuitia in Tractatum meum proiecta eſſe deprehendi.* Ibid.] Grauiſſima, quæ in libello illo reperies, ſunt, quod Tractatum tuum vocaui Idolomagicogoëticum, & Idolomagicomaniacum: quę non nego eſſe grauia, ſed conuitia eſſe nego. Iure aliquid ſuo nomine afficere, Gocleni, cõuitium nunquam exiſtimatum eſt. *Imagines* illæ vecordes, & *Sigilla* Ragaëlis, & ſociorum minus non merebantur, quam has nuncupationes, cum & Magiam vetitam contineant, & Idololatriam, & Goëticam. Tu certè non multo honeſtius de illis iam

Sectio 3. Parasceue. loqueris in tuâ Synart. Nam pag. 22. vocas *merè ac verè Superstitiosas*. Addis ibid. *vix, ac ne vix quidem posse illas citra Superstitionem vsurpari, & Impietatem*. Pag. 24. fateris in iisdem esse *dementiam, antiquorum deliria, vanitatem, absurditatem*; repetisque esse *superstitiosas, impias, illicitas*. Iterum pag. 149. vocas *Superstitiosas & Impias veterum Imagines*; quinetiam addis clarè, *te fateri, eas euolasse ex Idololatrorum* (verbum hoc tuum est) *Scholis, antrisq.* Atque ideo ingenuè agnoscis eâdem pag. *Tractatum tuum continere Superstitiosa, &* DIABOLICA. Vide, an hæc multo suauius dicantur, quam quæ ego dixi. Scio, te iam negare, te ea sigilla probasse, asseris potius improbasse, vt iam antè in Præfatione. Sed suo loco tam clarè ostendam tuam in illo Libello fuisse sententiam, quam vnquam Sol Marpurgi luxit. Iam mihi satis est, quæ tu vocas in me Conuitia, eadem in tuâ Synart. de ijsdem contineri.

5. NEC MIHI SOLVM, *verum alijs etiam præclaris viris non pepercit Anatomicus, dum in Caluinum, eiusque asseclas malitiosè, & sine vllâ causâ inuehitur. Sed de hâc inuectinâ suo loco*] Ergo suo loco respondebimus, D. Gocleni.

ocleni. Hic tamen oſtendendum, non Sectio 3.
ne vlla causâ, illud, quicquid eſt inue&ti- Paraſce-
æ, ſcriptum fuiſſe. Cum ſcribo, amo ue.
reuitatem, (ſecus ac tu, qui miſeros
ıos libros, aſinorum inſtar, oneras argu-
ıento alieno, vt planum faciam) nec o-
nnia dico, etiam, quæ rectè dici poterant.
Minus etiam, cum Theſes, eaſque bre-
es, ſcribo: minimè omnium, cum breuium
Theſium partem, ac BREVEM *Anatomen*,
t vocaui meam. Itaque etſi *Caluinum* o-
iter, eiuſque doctrinam tetigi, cauſam
uidem non clarè dixi; non tamen defuit,
quam dicerem, eaque gemina. Altera eſt,
quòd, cum *Magiam damnatam* damna-
em, meritò *Hæreſin* tetigi, quæ rectâ via
d eam ducit, eamque, vt mater filiam, pa-
rit. Itaque nil mirum, ſi *Caluinum*, *Hæreſeos*
Antiſtitem, nominaui, & *Caluiniſtas* eius
Aſſeclas. *Nominaui*, inquam: nam vix aliud
in Anatome grauius ipſo eorum *nomine*, in
eos dictum inuenies. Vide in Editione Lo-
uan. pag. 18. 19. 20. 23. 25. 42. Porrò, cum ſci-
rem te *Hæreticum*, mihi Catholico non de-
erat cauſa, te quoq; tangendi, quod tamen
non feci, niſi aliquoties *ioco*, eoq; ex re ipsâ
nato. Nec intelligo, quid tibi in mẽtẽ vene-
rit, vt diceres, me tibi *non pepercisse*. Euolue
diligẽter iterũ, iterũq; libellũ meũ, vbiq; in-
uenies

Sectio 3. *Parasceue.* uenies tuum nomen cum honorificâ litterâ D. quam tu vel *Dominum*, vel *Doctorem* interpreteris licet. Hoc adeo verum est, vt, etsi in tuâ *Synarthrosi* inhumanissimè me habeas; tamen, naturali quadam & tacita humanitatis lege, idem D. mihi vicissim reddideris. Habeo gratiam. Scito tamen, id fuisse, quasi ingenti fellis vasi, mellis guttulam, mitigandi causâ affunderes. Hæc de priore causâ, quam non ita subticui, quin satis clarè insinuauerim in Anatom. pag. 11. §. 3. illis verbis: *Vt omnibus innotescat, ex hæresi prodire Idololatriam, & cæteras, quas dixi, pestes.* Altera causa, *Caluinianam hæresin* tangendi, eaque iustissima mihi fuit, quod tu, *Medicus*, & *Magus* (id enim fateris, & laudi esse putas, etsi perperam negas, *Magiam* tuam esse *damnatam*) *Theologiam* tamen *Catholicam*, & *Religionis* res vellicaueras, & virgulâ censoriâ, tamquam sacrorum aliquis Antistes, notaueras. Quæris, Vbi? in Vnguētifico tuo Tractatu, pag. 4. vbi margo habet: *Exempla veræ superstitionis.* Quęnam illa dicis? Contextus: *Superstitione, & vanitate non caret, cum aqua benedicta bibitur contra infirmitatem, & spargitur ad fertilitatem.* & infra: *Portare crucem per campos in vere circumquaque contra tempestates.* Deinde pag. 5. *Vti denique exorcismis, & coniuratio-*

ationibus, quæ abſque ſuperſtitioſâ aliquâ Cæremoniâ adhiberi non poſſunt. Salue bone Cenſor. Tun' hæc tam grauiter, *Sutor vltra crepidam*, imo vltra pileum, & caput, idque nullâ aliâ ratione, niſi vel hæreſi tuâ, & maleuolentiâ in Catholicos, ſtimulante; vel vt ex comparatione incurabilem *Curam* tuam *Magneticam* extolleres: & ego Theologus Catholicus, Sectio 3. Paraſceue.

——— *grande nefas, & morte piandum,*

Scilicet, cenſebor admiſiſſe, ſi de *Superſtitione* ſcribens, vel olidam tuam ollam, pede impacto, euertero; vel non magis ex infami *patibulo, & rotâ,* quam ex *Caluini* doctrinâ, impletam oſtendero.

Poſtquam quædam balbutiuiſti, quibus videris velle ſignificare, quid, & quâ ratione reſponſurus ſis, hoc Oraculum ſubiungis:

6. PRÆMITTAM AVTEM IN *huius Examinis frontiſpicio, primò generalia quædam, quæ quamuis ad* τὸ ἔργον PARVM FACIANT, *iuuabunt tamen lectorem in iudicio.*] Nihil planè iuuant, ſi quis rectè iudicet. PARVM ad rem facere, ingenua confeſſio eſt, fuiſſetq; magis, ſi dixiſſes, NIHIL facere. Sunt, quæ præterea ad iſtud tuum *Oraculum* iure annotem. Ais, te *Præmittere in frontiſpicio, quæ ad* τὸ ἔργον *parum faciant.*

At

Sectio 3. Parasceue. At ego inuenio, te non *Præmittere* modò, sed & *immittere*, & perpetuò *admittere*: nec in *frontispicio* modò, sed totâ miserâ Synarthrosi: neque *Quædam*, sed *plurima*, atque adeò pleraque: neque *generalia* tantum, sed & multa *particularia*. Id ego in meo *Frontispicio* Lectori, & in primis Academicis ostēdendum iudico, tamquam quod ad τὸ ἔργον magnopere faciat. Quippe sic intelligetur, quod in Proloquio meo posui, *Te in tuâ Synarthros. nihil minus præstitisse, quàm quod eius Epigraphe promittebat.* Æquus Lector, rogo, hanc molestiam mecum deuoret.

Habet tua Synarthrosis pagellas omnino ducentas, viginti septem.

Ex iis in Præfationem, Carmina, Maledicta in miserum Roberti, Collationem tuiipsius cum magnis Viris, Petri mossellani trium pagellarum locum ad verbum descriptum, noua in Anatomicum Conuiuia, Inficiationem & apertam Reuocationem eorum, quæ scripsisti (id infrà ostendetur) in hæc, inquam, quæ omnia PARVM, aut nihil ad τὸ ἔργον faciunt consumuntur pagellæ viginti quatuor.

Tum à paginâ vigesima-quinta, *De Magia quædam* PAVLO ALTIVS *repetis.* Scin' quàm PAVLO, & quàm ALTE? *à conditione*,

itione, & discrimine Angelorum bonorum,& malorum (pag.27.) scin quousque ita duret de Magiâ, nihil quicquam ad rem pertinens tractatio? vsque ad paginam 85. id est, per paginas sexaginta. Sic facilè crescunt libri. Sectio 3. *Parasceue.*

Sequuntur deinde duæ pagellæ, aut plus paullò, quæ aliquid ad rem conantur, etsi irrito conatu, vt reliqua omnia.

Postea, aliis duodecim ferè pagellis, recensentur sigilla Ar. Villanouaui. Sic crescunt libri.

Iterum à pagellâ centesimâ, non totas sex ponit in languido ad τὸ ἔργον, conatu.

Mox paginis viginti fere & vnâ, nescio quæ, & nescio cur mira narrantur de cæli, herbarum, amuletorum effectis. Quam alienam cum reliquis Narrationem D. Goclenius pagina centesima-vigesima-quinta, sibi præclarè longæ suæ peregrinationis conscius, his verbis concludit: *Atque hæc, amice lector, de Imaginibus, & Sigillis, deque Magiæ illicitæ speciebus, addita hic, & inserta* NON LACONICE *oportuit.* Planè *non Laconicè*. Nempe sic crassescunt libri. Potuisses eadem operâ addere omnes Æsopi fabulas, & Vlyssis errores: maximè cum in his non desint exempla damna-

tæ

Sectio 3. Parasceue. tæ Magiæ, quæ tam anxiè congessisti.

Deinceps pagellis tribus, quatuorue miserum Typographum Louaniensem seuerè examinat, & grauiter flagellat.

Theses iam Robertianas aggressus, & à septimâ incipiens, paginâ centesima-vigesima-nonâ, aliquid ad rem dicturus videbatur, sed loco responsionis, nobis narrat, Quæ dicantur Præstigiæ, affertque earum exempla: Quid Superstitio, Quid Idololatria, quâ me, meosque infectos probare se putat, inque eam rem ponit longum Catalogum hæreticorum & Idololatrarum: addit etiam pleraque vel dogmata, vel mores Ecclesiæ Catholicæ, quæ omnia Idololatrica esse vult, aut impia. Occupant hæc pagellas nouemdecim, quæ & ipsæ libri Gocleniani ventrem imprægnant.

Sequuntur tres pagellæ, à centesimâ-quadragesimâ-septimâ facto initio, quibus & grauibus conuitiis me excipit, & fere me cogere vult, & quemuis intelligentem lectorem, vt asseramus, *Goclenium sanæ mentis non esse.*

Non modicum auctarium Synarthrosi addunt aliæ triginta-septem paginæ, quibus, solum augendi causâ, vagatur per nugas *Diuinationis Astrologicæ, & Chiromantiæ* vsque ad pag. centesimam-octogesimam-

[...]imam-octauam inde aliquid dicit ad The-[...]es meas, sed conuitia fere tantum, & alie-[...]na, pagellis quatuor aut quinque. Sectio 3. *Parasceue.*

Animaduersione dignissima sunt Go-[...]cleni; verba, pag. 191. *Concludamus tandem,* [i]nquit, *& demonstremus quod [c]onclusum & [d]emonstratum oportuit.* Bonus vir vidit, & vi [v]eritatis adactus, agnouit, se totis centum-[n]onaginta paginis nihil *conclusisse*, nihil *pro-[b]asse*, eorum quæ OPORTVIT. Itaque hic [a]ccingitur. Ponit enim *Axiomata*, vt ipse vocat, partim ex Philosophiâ communi, partim ex *Magneticâ*, depromta, numero viginti-nouem per pagellas fere decem: quibus aliæ quatuor subiunguntur, quæ aliquid afferunt de actione Magneticâ Vnguenti Armarii. Censeatur hoc vtcumque ad rem.

Sed non potuit diu hærere. Mox enim pag. 206. ad ingenium redit, & suo more miserum librum stipat argumento peregrino. Nam pagellas nouem occupat disputatio de Magnetis naturâ.

De Vnguento, & Curâ Magneticâ deinde dicturus, plura alia inserit, vt de *Præcognitione, & Præcognitis.* Tum pag. 216. ait: *Iam causam Vnguenti* RIMATVRIS (vide, vt fatetur, se ducentis-sedecim paginis nihil rimatum, quod ad τὸ ἔργον) *effectum necesse*

 est

Sectio 3. Parasceue. *est esse notum.* Effectum verò probat longe nescio cuius Basilii testimonio, Germanicâ, Latinâque lingua, augendis iterum paginis, descripto. Capiunt hæc pagellas 10.

Denique tres extremæ pagellæ partim maledictis occupantur, partim causam efficientem inquirunt *Curæ Magneticæ*, nec vllam indicant, quæ intelligi possit. Vnde & ait, se PREMERE, NEC *vltra* DIVVLGARE HOC ARCANVM.

Postrema verba sunt è *Lipsio* furtum, ob quod puer aliquis vlmis pinseretur.

Itaque si omnia colligamus, etiam anxiè in gratiam D. Goclenii; ex ducentis-viginti septem pagellis, centum & nonaginta-octo extra rem sunt, & continent mera ἀπροσδιόνυσα: & solę viginti nouem aliquid habent quod in speciem ad τὸ ἔργον faciat; quamuis sublatis conuitiis, & mani iactatione, aliquanto etiam pauciores sint. Vt rotundum numerum conficiamus, demamus duas pagellas tantum (præstare ausim, plures iure demi posse) & prioribus addamus. Sic compendii, & claritatis causâ fit hæc Tabella.

Synarthrosis Gocleniana paginas habet 227.

Ex his	*Extra rem*	*200.*
	Vtcumque ad rem, sed irrito conatu	*27.*

Additis partibus, redit primus numerus, & integer 227.

Sed

Sed iam deuoratâ hâc molestissimâ, sed necessariâ molestiâ ad alia transeamus, quæ adhuc ad *Parasceuen* tuam valde ἀπαρασκεύαστον pertinent. *Sectio 3. Parasceue.*

7. SVFFICIT MIHI, *si, (quod factum oportuit) responderim epanorthoticè, dialyticè, exegematicè, & didacticè.* pag. 21.] Mihi quoque hoc vtique sufficeret, si modò fecisses, mi Gocleni. Fateris tu quidem, OPORTVISSE, & facilè credam, te voluisse: sed heu miseriam! nihil, nihil horum vsquam in tuo libello apparet. Adeo vt possit quis propemodum suspicari, te Græcas has voces attulisse, tum vt admirationem, & eruditionis opinionem consequereris apud imperitos: tum verò, vt ijdem te arguere non possent, quod promissa minimè præstitisses, cùm quid promisisses, non intelligerent. Sed ades animo. Ego arguam, ego ostendam.

SECTIO IV.

Sigillorum Abdicatio.

1. GOCLENIVS pag. 22. OMNIA, *quæ de Imaginibus obiicit D. Robertus, non in rem sunt, sed in opinionem, imo sunt ab opinione, cum sensisse*

Sect. 4. Sig. Abdic. *aut scripsisse me voluit, quæ per somniũ* NON SENSI, NON SCRIPSI, *& ita sensum non à me sumit, sed affert, mentemq́, aliquam mihi affingit ex suâ mente. O vipera, ô anguis* [O miserum Lipsium, cuius byssum, sine vllâ reuerentiâ sic immittis scissili tuo palliolastro] *Tantum enim abest, vt aliquid fidei tribuam illis imaginibus, quarum authores perhibentur Ragael, Chael, Thetel, Hermes, & Pseudo-Salomon (sic enim rectè eum appellat D. Robertus) vt etiam* MERE *ac* VERE SVPERSTITIOSAS *dixerim.* Paulo infrà: SENSVS *meorum verborum est, vix, ac ne vix quidem posse illas citra superstitionem &* IMPIETATEM *vsurpari.*

Pag. 23. *Priscorum imagines recito verbis illorum,* SENSV NVNQVAM MEO.

Pag. 24. *Nec propterea eas Tractatui meo inserui, vt D. Robertum, vel alios, docerem simili dementiâ, cum antiquis* DELIRARE, *sed vt absterreantur, proposita earundem vanitate, & absurditate.* Pag. 149. *Superstitiosas, & Idololatrorum ex Scholis, Antrisq́, imagines illas Priscorum euolasse fateor: sed me approbare, & approbasse nego.*

ROBERTI. Magnâ me molestiâ liberas, Gocleni, tam ingenuâ confessione. Scis, me *Anatomen* meam sic conclusisse, dum iudicium generale fero de tuo tracta-

tu

tu Vnguentario: *Quæ priore parte de* CHARACTERIBVS *scripsisti, de fanatica impietate sunt.* Hoc, si me vrsisses, meum erat aliquanto apertius, & fortè fusius, probare. At tu non modò mihi concedis, sed vltro etiam Epitheta cumulas, quæ si ego posuissem, quid in me non declamasses? Iam antè collegi, quæ in *Imagines*, filiolas tuas suauissimas, plenâ manu, iusta congeris vituperia. Ea ego admitto, &, si opus, & exigis, meâ Syngrapha confirmo, paratus semper ea tueri. Sed, quòd neges, te in tuo *Tractatu de Cura Magnetica*, easdem *Imagines* approbasse, intolerabile prorsus est. Pudor te adigit, cum tam clarè ostenderim, iis inesse *Idololatriam, Magiam, Diuinationem, Præstigias, Onirocriticen, Necromantiam, Blasphemias.* Sed frustra tergiuersaris. Liber tuus in manibus est, & fortiter clamat, TE ASSERVISSE, idque multipliciter, & cum plausu; quod modò, clarè conuictus, NEGAS, & DETESTARIS. Loquor autem non modò generatim de omnibus sigillis superstitiosis (cuiusmodi plura adhuc tua Synarthrosis tuetur) sed & distinctè de illis, quæ à Ragaël, Chaël, Thetel, Hermete, & Pseudo-Salomone prodita, iam mecum damnas. Sect. 4. Sig. Abdic.

Sectio 5.
Gocl.Cha.
Aß.

SECTIO V.

Goclenius Characterum Diabolicorum serius Assertor.

1. ERgo Sol meridie non lucet? Ergo Goclenius ausus negare, & mihi necessitas imponitur probandi, quod totus Mago-Caluinistę liber inculcat? Nulla plenior probatio, quam Magicum Tractatum recudisse. Sed absit. Non dignabor eo honore doctrinam, ex *Idololatrarum antris* emersam. Sat erit, ex Goclenio attulisse, quæ Goclenium potenter reuincant.

Hic ego vos, DD. Academici, si vsquam alibi, attentos, & vigilaces volo; vos Iudices deposco, has probationes ex ipsius Goclenii verbis, & Confessione sumtas, vestro Calculo subiicio. Tu interea, Gocleni, tace, & erubesce. Tuas loquendi partes verbosè admodum egisti in Tractatu & Synarthr. Meæ iam vices sunt. Ergo cum ex tuo Scripto Probationes mihi sumendæ sint, faciam fere ordine ipsius tui Scripti.

1. PROBATIO. Pag. 5. Tract. Vng. sic scribis: NVLLÆ *hîc audientur nugæ, nulla ænigmata, nulla commenta, fabulosum nihil insulsum nihil, sed augustissimæ naturæ Magnalia.* Hæc tu de toto tuo Tractatu, ad tuos Auditores, quos compellas p. 1. & 11. Quod si

NIHIL

NIHIL *fabulosum, nulla cõmenta* tuo Libro insunt, sanè nec Imagines Chaëlis. *Fabulosæ aut commentitia* censendæ sunt, quę nõ obiter libro tuo insunt, sed tenẽt paginas ferè 35. à 39. videlicet, ad 74. vbi cõcludis: *Hactenus de Imaginibus Magicis priscorũ sapientũ.* Sectio 5. Gocl. Char. Ass.

2. PROB. II. Pag. 39. *Ragael, Chael,* & reliqui; quos iam reiicis, tibi dicuntur *Antiquissimi* SOPHI, & DOCTORES, nullo verbo, nulla syllaba additâ, quæ significet, eos vel *Dementes*, vel *Deliros*; quod iam primũ in ore, & calamo D. Goclenii natũ est, postquam id mea *Anatome* extorsit, & ipse metuit, ne, si non mutasset, vnus ex illis haberetur. Sed quanto honestius, simpliciter lapsum agnouisset, & in viam rediisset, quàm frustra contenderet, se nunquam aberrasse! Hoc non modò Academici, sed quiuis non nimis obesâ nare, facile videbit.

3. PROB. III. Eadem pag. 39. de iisdem *Ragaelis*, aliorum *Sophorum* sigillis ais: *Multarum, mirandarumq́; virium esse perhibentur.* Cur non addidisti, falsò perhiberi? *Superstitiosa* esse, & *Diabolica?*

4. PROB. IV. Ibid *Si magnâ cum* REVERENTIA, *&* DEVOTIONE *gestentur.* De iisdem sigillis tibi sermo est. Pupugit te Anatome, quæ hunc locum merito tibi obiicit. Respondet Synarthrosis, p. 23. *Sciat*

Sectio 5. Gocl. Char. Aſſ. *æquus lector, nõ ex meo, ſed alieno ſenſu id ſcriptum eſſe.* Valde abuteris patientiâ æqui lectoris. Verba tua ſunt; neque id negare audes, aut potes. Quid credet lector, niſi *ſensũ* eſſe, quem verba offerunt; & eius eſſe, qui verba fundit? Hâc ratione cogere poſſes ægrotum curæ tuæ commendatum, vt cum præſcribis Rhabarbarum, intelligat Braſſicam; & cum ouum, farcimen porcinum. Gocleni, ſuadeo, vt proprium Lexicon cures tuorum ſenſuum.

5. PROB. V. Ibidem, cum Deuotionem commendas, Parentheſi includis hæc verba: *Sed abſit ſuperſtitio.* Ridicula extremum in modum eſt Synart. pag. 22. quæ ait, horũ verborum ſenſum eſſe, VIX, *ac ne* VIX *quidem, poſſe illas Imagines citra Superſtitionem, & Impietatem vſurpari.* Quæſo, feſtina excudere *Lexicon ſenſuum Goclenianorum.* Si tamen tibi licet, inuſitatos, atq; adeo planè contrarios ſenſus vocibus affingere. Nã per tuam te politioris litteraturæ eruditionem oro, in quo vnquã Authore eiuſmodi illius Parentheſis ſenſum notaſti? Fac, quæſo nos participes. Gratiã habebimus. De *contrario* ſenſu nobis liquidò conſtat, eoq́; perpetuo. Quid enim opus dicere, ABSIT, ſi *abeſſe* nõ poteſt? Cum quis de ſe aliquid dicit, quod ad laudem pertinere videtur, & addit, *Abſit*

arro-

arrogantia, hoccine dicere vult, *Non posse abesse arrogantiam*, ſed ſe profiteri, id arroganter à ſe dici; an potius planè contrarium, ſe dicere, & dictum velle ſine omni Arrogantiâ, etſi Arrogantiæ ſpeciem habere videri poſſit, & ab aliquo inuido, aut maleuolo ſic exponi? Agam tecum hîc liberaliter. Elige ex his ſenſibus, vtrum voles. Si prior arridet, mecum facis, & fateris, te ſenſiſſe, *Characteres* illos *Ragaelis*, & reliquorum tuorum *ſophorum*, *poſſe vſurpari ſine ſuperſtitione*, & *Impietate*, quod tamen iam negas: ſi poſterius, aduerte animum, quid contra te, non ego, ſed tu ipſe, laquei nectas, quo retiaculo impliceris. In Tractatu tuo vnguentifluo pag. 27. prædicas *Liquorem potabilem à te confectum, vertiginoſo cerebro ſanando*. Poteram antea animum inducere, tibi vt crederem. Sed iam me cogis, dicere Puram, putam eſſe IACTANTIAM, quoniam in Parentheſi addis, ABSIT FVCATA IACTANTIA. id eſt, ex tuo ſenſu, *Abeſſe non poteſt; ſine Fucatâ Iactantiâ, vix, ac ne vix quidem id à Goclenio dici, aut prædicari poteſt*. Eruditi Academici, per animi veſtri æquitatem, æquum iudicium date.

Sect. 5. Gocl. Chaß.

6. PROB. VI. Eadem pag. 39. verba tua ſunt: *Inter vetuſtiſſimi*, & SVMMI *illius*

Sect 5. Gocl.Cha. Aß. *Ragaëlis* ARCANA. Verba, inquam, hæc tua ſunt, non aliena. Si non ita ſentiebas, cur ſic ſcripſiſti? Cur non potius vocaſti Impoſtorem, Superſtitioſum, Impium? Academici, iterum vos appello, rogoq́ue, ſi non vacat, aut lubet, omnes Gocleniacas nugas legere, hanc certè pag. 39. videatis è quâ vnâ tot *probationes planè peremtoriæ* cõtra eius Parentem Goclenium petuntur.

7. PROB. VII. Pag. 42. *Chael vnus ex filijs filiorum Iſraël, antiquiſſimus Doctor.* Poteſt Gocl. dicere, hęc verba eſſe *aliena*, non ſua. Nihil moror. Illi⁹ erat hoc indicare, ne ſuos Auditores in errorẽ induceret. Dicere, inquam clarè debuit, fuiſſe *Delirum*. At id ne inſinuauit quidem. Ergo iterum tenetur.

8. PROB. VIII. Pa. 51. Cum inter Hermetis Imagines diabolicum quendam annulũ fieri docuiſſet; addidiſſetq́; *Qui hunc annulum in die Solis, ante exortum ipſius aſpexerit, omnes inimicos ſuos vincet. Sed oportet geſtantem veſtiri albis veſtibus, & à Columbinâ carne abſtinere*: ad hæc vltima verba, margini appinxit litteram N. quæ ſine dubio valet, *Nota*. Quæro, cur? Si non ſentiebat ſeriò, rẽ eſſe magni momenti, atq; ideò *Notandam*.

9. PROB. IX. Simile N. habet margo, pa. 52. vbi alteri deliro annulo vult addi *linguã Paſſeris, & Vpupæ, & ſanguinem hominis.*

10. PROB.

10. PROB. X. Pag. 54. *Thetel vetustissimus Doctor.* Si sic sentis, Gocleni, cur in Synarth. negas? Sin aliter, cur hîc nõ corrigis & dicis, *Nequissimus impostor?* Certè imponis ipse. Nonne DD. Academici? Simile de *Libello Salomonis* pag. 55. Sectio 5. Gocl. Cha. Aß.

11. PROB. XI. p. 56. vbi iste Pseudo-Salomon impiè docet *somniare,* & post alias nugas, iubet *lanam nigram, inter paleas tritici, capiti supponi;* bonus Gocl. iterum ad oram suũ N. refert, tanquam ꝙ magni referebat.

12. PROB. XII. Simile N. similis impietatis nos monet p. 63. vbi pręclara Triga *Arietis, Leonis, & Sagittarij, hominem reddunt Deo & hominib. gratum, facundum, ingeniosum.*

13. PROB. XIII. pag. 74. *Hactenus* (inquit Gocl.) *de imaginib. Magicis Priscorum Sapientum.* Dico ego, *Impiorum Magorũ;* & tu iam idẽ agnoscis in tuâ Synart. Conaris hac pag. rem mitigare. Ais, *quasdã ex his imaginib. extructas esse ex principijs Magicæ philosophiæ, hoc est,* inquis *veræ, & naturalis magiæ, non Goetiæ, & Necromantiæ* Addis, *Certum esse, Superstitionẽ in multis per abusum irrepsisse.* Meras tenebras offundis. Ais, *quasdã,* nec dicis, Quas: Ais, *in multis,* nec addis, *in quib.* Sed Prudẽs Lector facile notat, te tergiuersari. Nullam dicis *Superstitiosam,* sed tantũ, *in multis Superstitionem irrepsisse,* idq́ue per

ABV-

Sect. 5. Goccl.Chd. Aß. ABVSVM, quod etiam confirmas addito versiculo:

Vsus habet laudem, crimen abusus habet.

Eò denique res redit, vt doceas, *Non esse superstitiosas Imagines; sed in quibusdam, vtendi modum esse talem* : nempe, *si quis cum superstitione ad malè agendum eas referre velit*, vt ibid. loqueris. Et tamen in tuâ Synarthrosi, pag. 23. ex hâc pag. 74. Vng. te excusare, & terribile illud Anatomes ferrum euadere conaris, dum verba vel tua, vel tuorum *sophorum* ais te *accepisse de quibusdam, non de alijs*. Sed, bone Gocleni, non quæritur, quid iam dicas, sed quid in Tractatu dixeris; neque, quomodo iam explices, sæuâ necessitate coactus; sed, quomodo te explicare consentaneum sit, si viri grauis instar, tuis verbis, & scriptis stare velis.

14. PROB. XIV. Siue aliquas, siue omnes *insanorum Sapientum* tuorum *Imagines* improbes, quæro à te, Cur nusquam Auditores tuos monueris, Quænam probandæ, quæ improbandæ essent? Item, Cur non separaueris probas ab improbis? Habebas videlicet omnes eodem loco, eadem dignitate. Scio nullas quicquam pertinere ad tui libri argumentum de Vnguento Armario, & Curatione Magneticâ; sed si volebas

lebas addere ad imprægnandum librum tuum; poteras idem facere, ostensâ *Antithesi* potius, quam *Consensione*; Ex quâ aliud consequeris nihil, nisi vt omnes intelligant, Quemadmodum ex tuâ ipsius Confessione, *Characteres* illi ex *Idololatrarum* ANTRIS *euolarunt*; ex ijsdem ANTRIS fœtidam tuam cum VNGVENTO, OLLAM emersam esse. Nisi ad hanc meam Quæstionem clarè, & accuratè respondeas, (non mihi, sed *Academicis*, ad quorum tribunal te voco) tamquam certum pono, Te ideò nihil horum tuis Auditoribus indicasse, quòd sentires, vt verba tua sonant, & ego iam Argumentis quatuordecim ostendi, ex ipsâ re petitis. Sectio 5. Gocl.Chaß.

Porrò alia mihi Argumenta restant, non ex ijs pagellis, quas *sophorum* tuorum Characteribus infecisti (id hactenus factum) sed ex alijs; quæ tamen idem probabunt, quod illa, propterea quòd, cum iam *Ragaëlica* sigilla te reijcere fingas ob Impietatem Diabolicam; alia tamen admittere, quæ vel præcedunt, vel sequuntur Quinionis illius deliramenta; quod, inquam, nulla caussa erit cur hæc reijcias, illa admittas, quæ eiusdem impietatis liquido tenentur. Dubito, an satis intelligas, quid velim. Dico ergo clarius, & breuius: Admittis apertè sigilla

æquè

Sect. 5. Gocl.Cha. Aß. æquè impia,atq; sunt Ragaëlis,& Collegarum: Censendus igitur es,æquè hæc approbare,atque illa. Hoc deinceps ostendo.

Prob. XV. pag. 8. vbi valdè seriò ex tuâ mente loqueris, ais, *quibusdam indiuiduis, pro singulari complexionis gradu, siderum influxum, & impressionem congenitam*; *addisq́; sic omnino statuendum esse*. Inspice, sodes, & agnosce. Sed illud simul, quod sequitur pro exemplo: *In Austriâ Gemelli, solis obiectis ad ianuã corporis lateribus, seras aperiebãt. Quod certè*, inquis, *admiratione non caret*. Ita tu ibi. Cæterum, si historia illa est de *Gemellis*, nó fabula, tam hoc Diabolicum est, quam pleraq; deliria *Chaelica*, quæ iam damnas: itaq; frustra tu illam vim ex *siderum influxu* esse fingis. Dices, meipsum fingere, qui tam audacter hanc sententiã feram. Eamus ad DD. Academicos. Imo eamus ad ipsum D. *Gocl.* qui de seipso iudicet, seipsum damnet, &, vt passim in alijs, ita hîc sibipsi fiat *Heautontimorumenos*. Agedum, lepida *Synarthrosis*, Parentem tuum excita, & veriore *Magnetismo*, eius redintegra Articulos. Maximè, inquit. Audite Academici: habetis Reû fatentem. (Fœtentem, mihi calamus scripturiebat, cogitanti, opinor, de olla) Pag. 36. ita Professor vester: OMNI CAVSA, & RATIONE NATVRALI CARET,

quòd

quòd ad Magorum præſentiam, FORES, Sectio 5.
aliaue loca CLAVSA, *repentè* PATE- Gocl.Cha.
FIANT. Gocleni, inſpice Iudicum Vr- Aß.
nam; inuenies vel triſtem litteram C. vel
nigrum THETA. Sed fer magno animo,
paſſus grauiora.

PROB. XVI. Pag. 18. multa ponis, quæ dicis, *In* EXPERIMENTIS *eſſe* Inijs, etiam illud eſt, *Ranarum oculos, ante Solis ortum erutos*, VIVIS *illis in* AQVAM DIMISSIS, *collo alligatos, pellere tertianas febres*. Quid Ranarum oculi circa febres poſſint, equidem neſcio: poteſt eſſe, vt pellant. Cæterum, vt de tempore *ante Solis ortum*, nihil dicam; certò certius eſt, nihil quicquam ad medicinam corpori applicatam, pertinere, an miſeræ Ranæ *viuæ* ſint, an *mortuæ*, in *aquâ cacæ natent*, an *videntes igne aſſentur*. Oculi corpori coniuncti, aliquid fortè poſſunt: ſed nec Ranæ, nec aliud quicquam *Separatum*, titiuillitium ad ſanitatem confert. Itaque illa *in aquam dimiſſio*, vel ridicula eſt; vel ſi quid videtur efficere, ex *Diabolico pacto* efficit: id eſt, non ipſa agit, ſed eius vice Cacodęmon. Infrà id clarius fiet, cum *Vnguenti* tui vanitatem excutiam. Nam illud huic ſimile eſt.

17 PROB. XVII. Eâdem pag. 18. ſimilem vim ad eaſdem *Tertianas* pellendas, tribuis

vn-

Sectio 5. *vnguium* PRÆSEGMINIBVS *in pedi-*
Gocl.Cha. *bus & manibus febricitantis* (ſic tu loqueris)
Aſſ. *ſi* CANCRI VIVI *dorſo ſuperligentur, cumq́; eo in* AQVAM FLVENTEM *proijciantur.* Gerræ germanæ, lyræ, lyræ. *Præſegmina vnguium* ſemel deciſa, nihil refert, quo deueniant, vrantur, an mergantur: à Cancro, an à Ciconia; Neptuno, an Vulcano conſecrentur. Nihil, inquam, hoc ad corporis vel incolumitatem, vel morbum. Effectio, quæ vanè expectatur, vel fruſtra expectatur, vel à Deceptore ſpiritu eſt.

18. PROB. XVIII. Similis vanitas eſt, cuius virum cordatum, & maximè Medicum, & Medicinæ Profeſſorem, pudere oportebat, quod eâdem pag. nugaris, *Talpæ* VIVENTIS *dentem odontalgiam ſanare contactu.* Tolle illud VIVENTIS. Nihil hoc ad rem, *dente* ſemel euulſo.

19. PROB. XIX. Pag. 19. euadis *Ariolus. Theangelide*, inquis, *in Libano Syriæ, Babylone, & Suſis Perſidis proueniente, potâ, homines* DIVINARE. Hoc, ſi eſt, *Diabolicum* eſſe, ipſe fateris eodem Tractatu, pag. 29. Age, iterum te iudica, & condemna. Audite, Academici: *His Magiæ ſpeciebus imbuti* (Goëtiæ, & Necromantiæ) *multa faciunt, quæ* NVLLO MODO *per cauſas & media naturalia effici potuerunt, ſed neceſſa-*

cessariò referri debent ad substantiam aliquam INCORPOREAM, *quæ occultè cum ipsis Magis operatur*. Mox pro exemplo addis: *Manifestant etiam quædam occultissima, & quæ humanâ eis ratione nota esse non potuerunt*. Lepidus es, qui quod paulo antè cum plausu docuisti, vt naturale; decimâ post pagellâ, à *substantiâ* INCORPOREA, id est, à *Diabolo operante* esse ais. Quia te noui in re simili, suspicor futurum, vt dicas, priore loco, non tuam esse, sed Plinij doctrinam de *Theangelide*. Sed vicissim à me audies, tuam meritò censeri, quam ponis, nec refutas, aut damnas; & multò magis, quòd cohæret cum illo tuo, *In* EXPERIMENTIS *est*, quòd paulo antè tibi obieci §. 16. Item, quòd hâc pag. 19. dicis, COMPERTVM esse. Denique quòd mox subiungis: *Non prætereunda hic, quæ Plinius recenset, de mirâ quarundam herbarum* EFFICIENTIA, *&* VIRTVTE. Harum herbarum tertiam ponis *Theangeliden* tuam cum suâ *Diuinatione*. Videte, prudētes *Academici*, an non sit Goclenius, quod dixi, ARIOLVS. Sectio 5. Gocl. Cha. Aß.

20. PROB. XX. Videte item an non sit IDOLOLATRA, dum pag. 20. scribit, *herbam in capite* STATVÆ *natam, alligatam in lino ruffo, capitis dolores sedare confestim*. Dic

Sect. 5. Gocl.Cha. Aß. enim Gocleni, si fortè certa ligna, aut lapides eiusmodi herbam producere possunt, quæ Cephalalgiam mitiget, quid refert, *statua* sit, an *truncus*? Si Catholicus quispiam hoc doceret, quid non clamares tu, & tui Symmystæ? At tu interea succinis illi *hortorum* infami *deo* canenti:

Olim truncus eram ficulnus, inutile lignum:
Quum faber incertus, scamnum, faceretne
Priapum,
Maluit esse deum, deus inde ego, furum, auiumq;
Maxima formido——————

Tu adderes, Et dolorum capitis POTENS AVERRVNCVS. Sed vide, ne tuus ille *ficulnus deus*, tua veneficia prodat, & videat, vt apud eundẽ Vatem, *Canidiæ, & Saganæ.*

21. PROB. XXI. Eadem pa. 20. aliam *herbam* nobis proponis *Æthiopidem*, cuius TACTV ais CLAVSA OMNIA APERIRI. Hanc *herbam*, vbi colliges, nisi in horto eiusdem *Priapi*, qui grauiter quæritur, se prohibere non posse vetulas illas magistras tuas,

——*Quin ossa legant*, HERBASQVE
NOCENTES.

Herbas tu hîc studiosè colligis. *Ossa*, si non colligis, at, quod inhumanius, *frangis*, vt inde *vesnam concretam* educas. Scis, quid præcipias,

cipias, pag. 95. de CALVARIA FVRIS SVSPENSI, *& in aëre derelicti.* Tu enim certè non *relinquis*. Sed hoc aliâs, De *herbâ* tuâ scire velim cur maiore vi naturali polleat ad *Clausa aperienda* quàm Magi, quibus id *naturaliter* competere posse negas, vt indicaui §. 15.

Sectio 5 Gocl. Cha. Aß.

22. PROB. XXII. Repetis tamen simile delirium pag. 21. dicisque, *Æmilianum Scipionem Carthaginis patefecisse portas peculiari* HERBA.

23. PROB. XXIII. Hæc omnia, quæ præmisi, te seriò approbare, & maxima in veneratione habere significas eadem pa. 21. illis verbis *Magnetico* auro scribendis: *& quis occulta naturæ insignia omnia attigerit? Quis verò causas hic explicare vnquam valuit? aut quæ saltem fuit coniectura, omnia hæc experiundi?* Deinde raptus in sanctam admirationem, concludis per Patheticum Epiphonema: *Vere Numinis cuiusdam muneri hanc inuentionem acceptam ferunt naturæ prudentes.* Tu videlicet inter illos es.

24. PROB. XXIV. Proximè subiungis eadem pa. 21. *Atqui ex hoc fundamento pendent quoque Physicæ Ligaturæ.* & infra: *Sic in Sympathijs occulti aliquid venerari licebit, quod ad aliquod malum amouendum, vel expellendum vires habeat socias. Socius* iste *occultus*, quem

Sectio 5. Gocl. Cha. Aſs. *venerariſ*, Gocleni, quis eſt alius, niſi NVMEN illud QVODDAM, quòd paulò antè memorabas? Sed quodnam illud? *Princeps* nempè TENEBRARVM *harum*, atque ita occultus. Si doles, me reuelare, tanto magis *filius es* TENEBRARVM.

25. PROB. XXV. *Diuinum* aliquid affers pagin. 22. *Mirabilis eſt Sympathia illa inter metalla, & DIVINAM VIRGVLAM, ſeu bibifidum illum ſurculum ex corylo deciſum, quo metallarij venas auri, argentiq; feraces explorant. Fruſtra certè quis hic ad manifeſtas qualitates confugerit.* Tecum planè ſentio, quod ad hæc quidem vltima verba. Ne *occultæ* quidē *Qualitates* vllæ ſunt, quæ hic aliquid præſtent. Eſt tamen aliquid *occultum*, quod tu in tuâ Synarthroſi (pag. 115.) MYSTERIVM vocas: ego clarius, DIABOLVM. Sed hoc, quia non tuum modo, ſed multorum eſt dogma; & quia longioris, minimè tamen difficilis, tractationis eſt, infra diſcutiam. Academici interim benignè expectare dignabuntur. Sed nihil opus expectare, aut calculum ſuſpendere in eo, quod ſequitur, vtpote liquidæ impietatis.

26. PROB. XXVI. Eâdem pag. 22. *Iaſpis* SACRIFICIA DIIS *reddit accepta.* Quæro, ſi hæc *Idololatria* non eſt, quænam ſit, vel vnquam fuerit? Audio Goclenium meum reſpon-

respondentem, se pro hâc sententià attulisse *Orpheum*, *Theophrastum*, *&* *Proclum*. Audio. Sed ita attulit, vt *suam* eorum authoritate sententiam confirmare voluerit. Legat, qui volet, aliud non extorquebit, nisi vtatur *Lexico vocum, & Sensuum Goclenianorum*. Sectio 5. Gocl. Cha. Aß.

27. PROB. XXVII. *Ad Mysterium tuum explicandum non parum lucis afferre ais, & veritatis* (pag. 30.) *& in* EXPERIMENTIS NON FALLACIBVS *esse, operationem aliquam esse, & virtutem annulorum, confectorum ex auro, argento, aurichalco, aut quouis metallo*, STELLÆ, *cuius quis virtutem sibi conciliare cupit*, DEDICATO. Hic iterum aperta IDOLOLATRIA est, aut ede *Lexicon*.

28. PROB. XXVIII. Pag. 31. vt historiam authenticam scribis, & credere te, tamquam magnum *Mysterium*, significas, *Gygis fabulam*, qui *diabolico Annulo* vsus, INVISIBILEM se reddebat. Dico audacter, *Diabolicum* fuisse *Annulum*. Nam, si res ipsa non loqueretur, tu ipse loqueris in Synarthr. pagin. 42. vbi clarè ais, DÆMONIS ARTE *Gygen se* INVISIBILEM *reddidisse*. Quæso, DD. Academici, hic vigiles, attenti, æqui estote. Quod non dubito. Si auctarium vultis, meus *Goclenius* eumdem

Sectio 5. *Gygis Annulum*, in Synarthrosi pagella sexagesima-secunda vocat INCANTATVM.

Gocl.Cha. Aß.

29. PROBATIO XXIX. Pagella trigesima-sexta. Non modo ex tuâ sententiâ loqueris, sed extraordinariam pietatem ostendis, dum ais, *E mirabilibus caussis, naturalibusq́; effectis, mirabilem* DEI *potentiam agnoscendam, & prædicandam.* Hæc rectè, & piè, si talia *mirabilia effecta* attulisses, à *Naturâ* profecta. Sed tu eiusmodi proponis, quę faciunt, vt Dei *Patientiam* potius miremur (etsi Potentiam non negamus) qui te, tuique similes Impostores, tam benignè ferat. Nam illi pietati tuæ statim subiungis: *His ita præstratis, pro vitâ salubriter producenda*, HONORIBVSQVE, *ac* DIVITIIS AVGMENTANDIS, IOVIS *sigillum, atq;* IMAGO *fabricatur, sculpiturq́;*. Dico iterum, execrandam esse IDOLOLATRIAM, quantumcunq; eam *laruâ caussæ, & effecti* NATVRALIS, inducas. Quod vt certò Academici, cæteriq; Lectores intelligant, atq; adeò manu tangant, attendant oportet, quid *Goclenius* per IOVEM, eiusque Imaginem, intelligat. IOVEM *in naturâ* scimus esse *stellam ex Errantibus vnam.* Vnde eius *Imago, siue Sigillum*, non aliter pingi, fin-

fingi ue poteſt, quàm vel *Saturni*, vel *Veneris*, vel *Mercurij*. At *Goclenius Iconolatra* egregius, *Deum*, DEVM, inquam, inde facit, vel à Gentilium ſtultitiâ factum, accipit, & adorat. Negas, Gocleni? nam video te & frontem, & nares corrugare. Probo. Pag. 64. in Margine ponis hæc verba: PLANETARVM SCVLPTVRÆ; & in Contextu, initio à *Saturno*, facto, doces, quemadmodum *Planetæ ſculpendi*. Eo videlicet conſilio, vt, cum tot *ſculpturas* hactenus præſcripſiſſes, Lector ne dubitaret, quemadmodum exprimendæ eſſent. Iam pag. 65. de *Iouis ſigillo, ita narras:* IOVIS *Imago eſt hominis ſedentis in Solio virgam tenentis vnâ; alterâ verò pilam; ſeu tenentis* IDOLVM, *Cancrum, vel Piſcem, & ante pedes habentis* AQVILAM. Hæc tu non improbas. Subiungis tamen: *ſed apud* MAGIÆ *Doctores aliter figuratur. Hominis enim figuram ſculpunt, cum* ARIETINO *capite, rugoſis calcaneis, ſubtili pectore, quæ ſi lapidi, maximè Krabati inſculpatur, geſtantem reddit* FORTVNATVM, *amabilem,* RELIGIOSISQVE *gratum, extollitque ad honores, & dignitates*. Apage MAGIÆ DOCTOR, cum tuo CORNVTO DEO; apage cum FORTVNA, & RELIGIOSIS ac *religione* tuâ impijſſimâ.

Sect. 5. Gocl. Cha. Aß.

Sect. 5. Gocl. Cha. Aß.

Cum Naturalem causam & effectum hîc fallaciter obtendas, vbi in *Ioue*, id est *stellâ naturali*, habes Arietis caput, cum cæteris tuis *Diabolicis nugis*? Facilius credam, tibi hoc caput esse, quam stellæ. *Academici*, iterum hic vestram æquitatem expecto.

30. PROB. XXX. Eâdem vestrâ æquitate, videbitis, & iudicabitis, quæ Rodolphus vester habet pagin. 37. Vbi ponitur Imago MARTIS contra TIMIDITATEM, *& Pusillanimitatem*, & VENERIS *ad* LÆTITIAM, & VENVSTATEM *comparandam*. Porrò *Veneris Imago*, hac, & 66. pag. *Mulier est, cum magnâ veste, & stolà, manu tenens* LAVRVM, *&* POMA, FLORESQVE. *Mars* verò *figuratur vel cum vexillo* (pagin. 65.) *in manu, vel cum lancea, aut alio instrumento bellico:* SEMPER *tamen* ARMATVS *& aliquando* EQVESTER. Quid hæ figuræ commune habent cum *stellis*? Ab Ethnicis sunt, cum quibus noster Goclenius est *Polemolatra*, &, proh pudor! PORNOLATRA.

31. PROB. XXXI. Sed hæc iam fœtent. Addamus ad extremum, quod Goclenius Extremum fecit prioris partis sui *Tractatus Vnguinifici*. Ex nonaginta-nouem pagellis cum octoginta-tres consumsisset in *Idololatricis Characteribus*, aut similibus nugis,

[f]ugis, demum, pag. 83. ad *Ollam* suam ven- Sectio 5.
[t]urus, ait. HACTENVS *de admirandarum,* Gocl.
& occultarum in NATVRA *actionum prin-* Char. *ass.*
[c]ipijs & causis. Reliquum nunc est, vt supra [p]ropositæ Quæstionis explicationem ex com- [m]emoratis istis PRINCIPIIS DEDVCA-[M]VS. Certè qui sic loquitur, si quid sapio, [s]ignificat, se omnia illa, quæ præmisit, (& [i]nter cætera *Figuras, Imagines, Characteres,* [S]*igilla*) ex animi sui sententiâ posuisse: sic, [v]t in iis, tamquam firmis fundamentis, *Præ-* [g]*nantis* quoque *Ollæ* firmitudo consistat.

Atque ita habetis, Doctissimi Academici, eius, quod ostendere institueram, PROBATIONVM DECADES TRES, & cum Auctario. Ex quibus omnibus liquido concluditur, Quod huius Sectionis initio posui, Quicquid agat, quicquid, pudore victus dicat, aut fingat, quam se cumque in partem vertat, euadere non posse, quin sit, & censeri debeat

GOCLENIVS CHARACTERVM DIABOLICORVM SERIVS ASSERTOR, ET PRO ARIS, ET FOCIS PROPVGNATOR.

Sectio 6.
Sig. Gocl. ruina.

SECTIO VI.

Sigillorum Gocleniacorum ruina.

DE impiis *Sigillis, Imaginibus, Characteribus*, aut quocumque alio nomine censeantur; adhuc tractata sunt capita duo. Alterum, quædam ex illis iam à *Goclenio* damnari in *Synarthrosi*, quod magnà meâ cum voluptate illi extorsit *Anatome*. Alterum, frustra eum tergiuersari, & conari persuadere, se nunquam ea approbasse, cum plus triginta argumentis manifestò reus teneatur. Restat iam tertium, vt, quando bonus *Rodolphus*, quibusdam palam abdicatis, alia tamen defendere conatur, iam ostendam, frustra eum laborare; & hæc quoque non minus quàm illa, vel *Diabolica* esse, vel certè *nugatoria*, & ipsâ vanitate vaniora.

Ac si hoc solum quæreretur, vt ostenderem, cuiusmodi cunque illa sint in sese, à *Goclenio* tamen defendi non posse, si suis principiis stare velit; rem factam iam haberemus. Nam proximâ Sectione passim (maximè §.27.& 29.) apertè probatum est, plerisq; suis *Characteribus* sine execrandâ *Superstitione*, atque adeò *Idololatriâ*, non vti.

Sed

Sed ego amplius hâc occaſione cogito. *Sectio 6.*
Cum enim videam hanc veluti ſtrumam & *Sig. Gocl.*
peſtem in plures, etiam in ſpeciem doctos, *ruina.*
& prudentes, vulgari; quantum aſſequi potero, dabo operam, liquidò vt perſpiciant, quantum à vero aberrent, etiam qui ſine omni malâ malitiâ, eiuſmodi *Sigillis* vel vtuntur, vel quoquo modo fidem adhibent. Ordinis autem, & Methodi alicuius ſeruandæ gratiâ, prius *Authoritate*, tum deinde *Rationibus* ea explodam : vt ſic vtroque Tibicine, quo niti videri poterant, ruente, ipſa quoque ruant, & omnium hominum non omnino vecordium, pedibus conculcentur. Voluminis iuſti, nec modici, res ſit, ſi quis fusè rem iſtam tractare aggrediatur: ſed ego, pro meo inſtituto, & more, quàm potero breuiſſimo compendio, eam expediam. Quod igitur primum ſpectat ad

AVTHORITATEM,

Sigilla iſta ſemper damnarunt, & damnant viri quique grauiſſimi, & Theologiæ ac Philoſophiæ peritiſſimi, tamquam *Cacodæmone* authore, ex Orco emerſa, in Orbem inuecta. Ante quos eos produco, ne meus Goclenius tenebras offundat, clarè ſignifico, me loqui, non modo de *Sigillis* alicuius Chaëlis, & ſimilium, quæ iam Goclenius mecum damnat: ſed

Sectio 6. Sig. Gocl. ruina.

sed omnino de omnibus *Goclenianis*, quæ ille quandoque vocat *Veras, & Physicas Signaturas* (vng.p.33.) quandoque *Imagines sub certis Astris sculptas* (p.35.) aliâs, *Imagines, ex Magicæ Philosophiæ, hoc est, Veræ, & Naturalis Magiæ principijs extructas* (p.74.) Authorum igitur, qui has damnant, & vt Diaboli inuenta execrantur, agmen ducat

1. S. AVGVSTINVS, magnum Ecclesiæ lumen. Hic lib. decimo de Ciuit. DEI, cap. vndecimo, contra *Porphyrium Platonicum* disputans, post multa, etiam huius impietatis eum reum agit, & ego, ex eo, meum Goclenium, Porphyrij imitatorem. *Quod ei videtur*, inquit Augustinus, (nempe Porphyrio) *Herbis, &* LAPIDIBVS, *& Animantibus, & sonis certis quibusdam, ac vocibus, ac* FIGVRATIONIBVS, *atque figmentis: quibusdam etiam obseruatis in* CÆLI CONVERSIONE MOTIBVS SIDERVM, *potestates idoneas variis* EFFECTIBVS EXEQVENDIS: TOTVM *hoc*, (arrige aures, Gocleni) *ad eosdem ipsos* DÆMONES *pertinet*, LVDIFICATORES ANIMARVM SIBIMET SVBDITARVM, *& voluptaria sibi ludibria de hominum erroribus exhibentes.* Et eodem cap. extremo, easdem nugas vocat MALIGNORVM DÆMONVM LVDI-

DIBRIA, & SEDVCTORIA IMPEDIMENTA, *quæ* VERA PIETATE CAVENDA *sint*. Hæc vera pietas non est tua, Gocleni, qui in tuo Vnguentario libro (p. 36.) *mirabilem Dei potentiam in his Dæmonum Ludibrijs agnosci vis, & prædicari*. Hæc ex Augustino, *Latinæ* Ecclesiæ sidere fulgidissimo. At in *Græcâ* simili iubare lucet

Sectio 6. *Sig. Gocl. ruina.*

2. CHRYSOSTOMVS, qui & simili Spiritu tuam istam detestatur impietatem. Audi illum hom. 8. in Epist. ad Coloss. contra te, & tui similes tonantem: SVPERSTITIOSA *illa, quæ ægrotis applicantur, etiamsi mille modis philosophentur, qui quæstum ex ipsis faciunt* IDOLOLATRIAM *tamen sapiunt*. Tum se *antiquum Catholicum* ostẽdens, & procul à Caluinianis, & Goclenianis hæresibus, addit: FIDELIS *es? Crucis signaculo vtere. Dic: Hoc dumtaxat habeo scutum, hoc solum Pharmacum, aliud ignoro*. Infrà: *Istæ sunt insidiæ* DIABOLICÆ *ad occulendam* SEDVCTIONEM, *& ad porrigendum sub melle, venenosum Pharmacum*. Iterum paulò post: *Et crux quidem Christi dehonestatur; Elementorũ verò* (audi Vnguentarie Characteristice) SVPERSTITIOSI CHARACTERES *præferuntur*. Hæc, quoniam Græca ad manum non erant, descri-

Sectio 6. pta sunt ex interpretatione Wolffgangi
Sig. Gocl. Musculi, Editione Basileensi, anni 1539.
ruina. quæ tibi suspecta esse non potest. Tertio iam loco audiatur

3. S. THOMAS DE AQVINO, Doctor Angelicus, & Theologorum Scholasticor. illustrissimus Antesignanus, qui *2. 2. q. 96.* a. 2. hanc vanitatem, tum S. Augustini loco, paulo antè à me, producto, tum etiam validissimâ ratione refutat, concluditq; verbis istis, quę sufficiunt occludendo blasphemo ori Impostorum, nisi tam vastâ impietate patêret, vt & *Ponant in* CÆLVM Os *suum, & lingua eorum transeat in terra* (Ps. 72. v. 9.) his inquam sententiam concludit. *Vnde etiam* IMAGINES, *quas* ASTRONOMICAS *vocant, ex operatione* DÆMONVM *habent effectum, cuius signum est, quod necesse est, eis inscribi quosdam* CHARACTERES, *qui naturaliter ad nihil operantur. Non enim est figura actionis* NATVRALIS *principium.* Satin' hoc clarè contra te? Sed audi quod sequitur, vt intelligas quid distēt istæ Ragaëlicis. Pergit: *Sed in hoc distant* Astronomicę Imagines *à Necromanticis, quòd in Necromãticis sūt expressæ inuocationes, & præstigia quædam. Vnde pertinent ad expressa pacta cū Dæmonib⁹ inita. Sed in alijs Imaginibus, sunt quædā Tacita Pacta per quædam Figurarum*

sec

seu CHARACTERVM SIGNA Ita D.Tho. Sectio 6.
cum B. August. Suauis est *Rodolphus* meus, Sig. Gocl.
qui vtrumq; citans(syn.p.102.103.) vbi *Ta-* ruina.
citi Pacti mētione se fodicari sensit, magnâ
scilicet cum reuerentiâ respondit: *Falsum,*
imò FALSISSIMVM. Et vt maiorem autho-
ritatem minori opponeret, RECTIVS, in-
quit, *Rabbi* MOSES *ille Ægyptius lib. 1.*
PERPLEXORVM Tibi relinquimus *Per-*
plexa, Gocleni, quæ Hæreticorum, & Ma-
gorum, & *Iudæorum* sunt: nos aperta, pla-
na, Catholica sequimur. Vt à Græco Patre
ad D. Thomā; ita à D. Thomâ ad Grēcū Pa-
trē redeamus, & à recētiore ad antiquiorē,

4. S. BASILIVM *Magnum*. Sanè *Magnū*,
& Eruditione, & Sanctitate. Qui dum de
Sideribus disputat, (Hom. 6. in Hexaëm.)
& interpretatur, quēadmodum ex diuinâ
iussione sint in *Signa*, indignabūdus in va-
nitates istas *Astrologicas*, & *Goclen.* excur-
rit. Lepidè autem eos irridet, qui cum exa-
ctissimè singula temporis momenta consi-
derent in hominum Natiuitate, non atten-
dunt tamen, dum quis nascitur, momenta
prope infinita præterire. Vnde, *Cum fieri nō*
possit (inquit hic Sanctus) *vt tempus illud ex-*
actissimè quisquam attingat; variationeq́; vel
breuissimi temporis fiat, vt totâ viâ penitus
aberretur; deridendi profectò non mediocriter
esse videtur, tā ij, qui studio huius indulserunt

Sectio 6. Sig. Gocl. ruina.

artis, quam in ratione rerum, NVSQVAM ESSE CONSTAT, *quam ij, qui hiantes ab illorum ore pendent intenti.* Dicat quis mihi: Quid hæc contra *Characteres Goclenii?* Multum. Nam cum tam seriò præcipiat, *certis horis* eos sculpi, non animaduertit, dum sculpitur, *horam* non expectare, sed fluere, & prorsus effluere. Sed tamẽ si quid clarius & magis propriè ad *Characteres* quęris ab hoc eodem Patre, Accipe. Homiliâ in Psal. 45. *Vnus tibi pusio*, ait, *ægrotat? quaquauersum circumfers oculos, requirens incantatorem, aut certè eum, qui* SVPERVACVOS, VANOSQVE CHARACTERES *seu* FIGVRAS, *puerorum innocentium collo circumliget.* A *Patribus* transeamus ad IVRA, quamquam nec sic à *Patribus* abimus, sed dum *Patres in Iure* loquuntur, geminatâ authoritate tanto magis res confirmatur. Audi igitur, quàm clarè simul, & grauiter

5. S. ISIDORVS Causâ 26. q. 5. *Characteristicam* istam impietatem damnet. Cum quædam præmisisset de vario Magorum Maleficorum genere, vt de *Necromanticis*, & *Hydromanticis*, subiungit: *Ad hæc omnia supradicta pertinent* LIGATVRÆ *execrabilium remediorum, quæ ars non commendat Medicorum: seu in Præcantationibus, seu in*

CHA-

CHARACTERIBVS *suspendendis, atque ligandis. In quibus omnibus ars* DÆMONVM *est ex quadam pestiferâ Societate hominum* & ANGELORVM MALORVM, *exorta. Vnde hæc cuncta vitanda sunt* CHRISTIANO, & *omni penitus* EXECRATIONE *repudianda atque damnanda.* Transeo iam à Corpore *Iuris*, ad Corpus

Sect. 6. Sig. Gocl. ruina.

6. THEOLOGICÆ FACVLTATIS PARISIENSIS. Extant huius damnatione confixi, *Articuli* ad *Superstitiones Diabolicas* pertinentes, quorum 21. sic sonat: *Quod* IMAGINES *de ære, plumbo, vel auro, de cerâ albâ, vel rubeâ, vel aliâ materiâ, baptizatæ, exorcisatæ, & consecratæ, seu potius execratæ, secundum prædictas artes, & sub* CERTIS DIEBVS, *habent virtutes mirabiles, quæ in libris talium artium recitantur.* Ita *Articulus.* Sequitur *Censura*, paucis, sed grauibus, & claris verbis concepta. ERROR *in* FIDE & *Philosophiâ* NATVRALI, & ASTRONOMIA VERA. Ne tibi hic plaude Gocleni, quòd neque *Baptismum*, neque *Exorcismum*, neque *Consecrationem*, aut *Execrationem* adhibeas. Nam, vt taceam, quod satis *Execrationis* est, *Metalla* STELLIS DEDICARE (vng. 30.) satis ap-

 paret,

Sect. 6. Sig. Gocl. ruina. paret, eo ipso, quòd *Errorem in Philosophiâ* esse aiunt, indicare voluisse, nullum posse esse effectum NATVRALEM ab hisce *Imaginibus*, non modo ratione *Baptismi*, *Exorcismi*, *aut Consecrationis*; sed nec ratione IMAGINIS aut *Characteris*, nec ratione CERTORVM DIERVM, aut ASTRORVM: quod tamen totum Goclenianum est. Esse autem in his *Tacitum cum Dæmone* PACTVM, docent iidem Parisienses, articulo 3. *Intendimus*, inquiunt, *esse* PACTVM IMPLICITVM *in omni obseruatione superstitiosâ, cuius effectus non debet à* DEO, *vel* NATVRA *rationabiliter expectari.* Hæc illi, anno 1398. die 19. Septembris. Cum his Parisiensibus Theologis, vulgo sentiunt reliqui omnes vel *Theologi, vel Iurisperiti*, *vel Philosophi Catholici*, qui hoc argumentum attigerunt. Hos breuitatis causâ nominabo tantum; neque omnes, sed eos, qui rem videntur tractasse accuratius; ascriptis etiam librorum locis.

7. THEOLOGI, & PHILOSOPHI sunt, THOMAS SANCHESIVS libr. 2. in Decalogum, cap. 40. numero 50. MARTINVS DELRIO, libr. 1. Disquisitionum Magicarum cap. 3. qu. 1.

&

& cap. 4. q. 1. & 2. GREGORIVS DE VALENTIA, in Secundâ secundæ, Disput. 6. quæst. 13. puncto 2. FRANCISCVS SVAREZ Tom. 1. de Religione, libr. 2. de Superstitione cap. 15. numer. 18. & seqq. LEONARDVS LESSIVS, libro 2. de Iust. & Iure, capit. 43. Dub. 10. numero 63. & capit. 44. Dub. 2. numero duodecimo. *Sect. 6. Sig. Gocl. ruina.*

8. IVRISPERITI verò, tractant, & damnant eosdem damnatos *Characteres* in Summis suis, & fere, verbo, *Superstitio.* Vt ANGELVS numer. 2. SYLVESTER, quæst. 10. TABIENA quæst. vltim. FVMVS in Armilla, numer. vltim.

Sed hos, & similes, meus *Goclenius* non magni videlicet faciet. At ego non soli *Goclenio* hæc scribo. Non deerunt fortè alii, qui tales viros non putent insuper habendos. Sed si *Goclenius* rationem aliquam habere velit Eruditionis, atque etiam Pietatis, & *Religionis*, alios habeo, ipsi aliquanto similiores, Quorum extra ordinem, honoris ergo Ductor sit

9. CALVINVS, cuius opinionem, & nigrum in *Goclenii*, *pulli sui* caput, calculum, ignorabam equidem, fateor: sed ingenuitati ipsius *Goclenii* debeo

 acceptum,

Sect. 6. Sig. Gocl. ruina.

acceptum, quod didici. Cui eo nomine & gratiam habeo, & lubens referam, si liceat. Eo etiam magis, quòd non solum *Caluinum* nobis suggerit, sed pluribus eiusdem sanctitatis Collegis stipatum. In Synarthrosi (pag. 20 & 21.) *Goclenii* verba sunt ad verbum. *Vt verum dicam*, CALVINVS *ipse cum* PLVRIBVS ORTHODOXIS, *Curationem illam vulnerum Magneticam, tamquam* NON NATVRALEM, *improbat*, *Magneticæ sc. istius Philosophiæ* ÆQVE IGNARVS, *ac D. Robertus*. Iterum atque iterum gratiam habeo, *D. Gocleni*, & maiorem haberem, si & *plures* illos *Orthodoxos* nominasses, & *Caluini* locum indicasses. Sed dices, me præproperè hoc *Caluini*, & *Orthodoxorum* tuorum testimonio abuti, cum non contra *Characteres*, sed contra solidam *Vnguenti Ollam* militet. Imò, mi *Gocleni*, etiam *Characterum* Præstigias iugulat. Non enim negabis, efficaciam, & effectionem *Characterum* esse *Magneticam*, & à Philosophia, non communi, & *Sensuali*, (vti tu vocas) explicari, sed à *Magneticâ*. Atqui tua assertio est, *Caluinum, cum pluribus Orthodoxis* illis tuis, MAGNETICÆ *Philosophiæ* prorsus esse *ignarum*. Dico *prorsus*, quia *æquè ignorant*, ac miser ROBERTVS, quem tu passim pro *Boeotico* pecore

core traducis. Cęterum è *pluribus Orthodoxis*, quos memoras, attingam fortè aliquos, dum sequentes commemoro. *Caluinum* ergo sequatur

Sect. 6. Sig. Gocl. ruina.

10. BODINVS, qui, cum ipse erroribus scateat, tamen lumine naturę, (*Characterum* vsum, non modo pro vano habuit, sed & pro Diabolico: palam etiam questus, Principes Christianos quandoque iis fidem habere (li. 2. Dæmonom. c. 1.) Verba eius nulla pono, quod Exemplar Latinum nullum sit ad manum, sed solum Germanicum, Argentinæ expressum à Iobino anno 1586.

IOANNES GEORGIVS GODELMANNVS Iurisconsultus bene doctus, sed hæreticus, & Catholicæ Religionis calumniator acerbus, libr. 1. cap. 8. variè, & multis hanc insaniam falsam exagitat. Quid dicam de

11. IOANNE ERNESTO BVRGGRAVIO, *Neost. Palatino?* Qui etsi hæreticus, & Diabolicæ Magiæ compertus, atque adeo *Characterum Dæmoniacorum* assertor; tamen quo tu, *Gocleni*, modo, iis vteris, eos damnat in suo *Achille Panoplo* (pag. 66. Editionis Amsterodamensis Hendrici Laurentii) tamquam à *Dæmonibus Ludificatoribus* profectos.

MARCVS ANTONIVS ZIMARA, &

 ipse

Sectio 6. ipse hæreticus, cordatum planè hâc in re
Sig. Gocl. *Anti-Goclenium* exhibet in *Tractatu* suo
ruina. *Magico*. Nam cap. 6. *Corpora*, inquit, *siue Figuræ cælestes, nullum habent influxum, seu efficaciam efficiendi, & operandi in Figuras & CHARACTERES à Magis dispositos.* Vnde post addit, *Imagines ex Metallo, ad certas Constellationes, fabricatas, vel certo* CHARACTERE, *aut figurâ efformatas sub certis diebus, non habere efficaciam.* Denique conclusio eius est: *Hoc asserere fidei repugnat, blasphemum est, Physicæ, & Astronomiæ contrariatur.* Similia habet cap. 8. vbi & de *Annulis* & *Sigillis Magicis* ait, IDOLOLATRICVM *ijs cultum interuenire.* Addit denique, *Si quis effectus sequatur, effici* OPE DÆMONVM. Extremo hâc in classe loco mihi ponatur

12. CÆSAR LONGINVS, qui cum vellet inclarescere, nec haberet, opinor, quod suum ederet, alienas quisquilias nuper edidit, quas vocauit *Trinum Magicum*. In iis est etiam *Tractatus Vnguentarius* mei Goclenii. Itaque videbatur quasi necessario de eius doctrinâ, non nisi cum honore locuturus. Sed longè abest. Nam in Præfatione, cum dixisset, *Characteres istos & Veterum, & recentiorum quorumdam*

dam doctorum virorum encomijs in cælum Sectio 6.
sublatos (in his est & Rodolphus, cui Sig. Gocl.
non modica — *pertentant gaudia pectus,* ruina.
dum

Se quoque Principibus permixtum agnoscit Achinis) subiungit, *se eorum vsum iudicare cum periculo esse coniunctum.* Scin', quo periculo? *ne non cedant gerentis vsui citra* HOSTIS HVMANI *insidias.* Sed iam satis authoritatum. Tempus est vt veniamus ad

RATIONES, 13.

quas item quàm breuissimè potero, proponam, neque omnes, sed & paucas, & optimas. Sit igitur

RATIO PRIMA ex horum *Characterum Auctoribus.* Nam, cum optimi quique eos damnent, qui tueatur, præter paucos miserè ab aliis seductos, neminem inuenias, nisi, quos constet, aliis quoque in rebus, vel apertè *damnatis Superstitionibus* deditos; vel alioqui morum improbitate insignes. Vt taceam, quòd plerique vel *Gentiles*, & manifesti *Idololatræ*; vel Hæretici fuerunt, aut sunt etiamnum. In his facile primas tenent attoniti illi, & atra bile perciti

PLATONICI, vt PORPHYRIVS, *Iamblichus, Proclus, Psellus.* Vt alios

 sileam,

Sect. 6. Sig. Gocl. ruina.

sileam, *Porphyrij* proprium elogium est, IMPIVS. S. Augustinus sæpe hanc illius impietatem arguit. *Bodinus*, nec ipse admodum pius, eundem vocat *Magistrum in* ARTE DIABOLICA. (Dæmonom. libr. 2. cap. 1.) Reliqui vt plurimum toti sunt in deliriis circa DÆMONES bonos, & malos; nempe à MALIS decepti. Iam ex Recentioribus, quid magis vel impium, vel delirum

14. PARACELSO? qui his Characteribus, vt aliis impietatibus, scatet vndique. Sed de hoc oportunius, & pluribus infrà, vbi de Vnguento Martiali.

FAVST, (quem vulgo *Doctorem* Faust vocant, & erat verè impietatis Doctor) dedecus Gentis suæ, & tot animarum Prædo, *Characteribus* totus erat intentus, vt narrat vitæ Author, Francofurti à Spies excusus.

CROLLIVS in suâ *Basilicâ*, vt aliis in impietatibus ita in hâc, *Paracelsi* est indiuisus *Achates*. Ante hunc fuit

AGRIPPA, qui OCCVLTAM, id est, *Diabolicam Philosophiam* scripsit: nec oblitus est *Characteristicæ insaniæ*. Vnde hauserit si quis dubitet, cogitet NIGRVM *illum* CANEM, qui ei assiduus erat congerro.

AR-

ARBATEL, (quicquid id eſt hominis, aut monſtri) in Tartareos ſuos *Aphoriſmos* (Aph. 17.) Goclenianos *Characteres* retulit. Qui de huius impietate dubitat, videat præclara illa Aphor. 24. 44. quæ mihi non lubet propalare, cum potius æterno ſilentio damnanda ſint. Redit iam Sect. 6. Sig. Gocl. ruina.

IOANNES ERNESTVS BVRGGRAVIVS antea productus contra *Goclenium*, nunc pro illo: nec tamen pro illo. *Characteres* quoſdam reijcit, vti diximus, & rectè; ſed quoſdam probat, nec rectè. (Panoplo, pag. 67. ſeqq.) nec tamen pro Goclenio, quia non ab *Aſtris* virtutem ijs attribuit, ſed à MENTALI *impreſſione*, & INTELLECTVALI SIGNATVRA, *quæ operatrix*, inquit, *eſt in Characterum Ideis virtus*, & poſtea addit vim eſſe ab IMPRESSIONE, & PHANTASIA (ô planè Phantaſticum Philoſophum!) *quæ eſt in eo, qui* FIDIT *iſtis* LINEAMENTIS. Satis clarè. Vt & alia multa in eodem libro; & alio execrando Codice, cui *Biolychnium* nomen fecit. De quo vtroque ſcripto illud certo dici poteſt, aliquot ſeculis non prodijſſe doctrinam, quæ magis

Digna Tardipedi deo dicari
Infelicibus vſtulanda lignis.

Sed infra iterum nobis memorabitur *hic*

Sect. 6. Sig. Gocl. ruina.

Ernestus. Plures produci possent: sed omnium instar sint,

15. FRATERCVLI illi, qui se ROSEÆ CRVCIS vocant, quorum Parens FR. C. R. inter alia scilicet admiranda, etiam MVNDVM MINVTVM *omnibus motibus Magno respondentem fabricatus est*, atque adeò rerum PRÆTERITARVM, PRÆSENTIVM, & FVTVRARVM *compendium*. Ita *Fama* huius sanctæ *Fraternitatis*, pagella quadragesima-prima, in Editione Germanicâ Francofurti apud *Ioannem Bringern*, anno 1615. Hi demum *Characteribus* vtuntur, Gocleni. Scis, quam efficaciter? In *Antro* illo, in quo *Hyperdiabolici* illius Necromantici sepulchrum, post centum viginti annos, inuentum referunt, *Fornix, etsi à Sole nunquam illustrabatur, clarè tamen splendebat ab* ALIO SOLE, *qui id à Sole didicerat, fixusque erat in centro ipsius fornicis*. (pagella trigesima-septima.) Quid simile vel *Iudæorum Talmud*, vel *Alcoranus Turcarum*? Sed alia habent, quæ ipse Sol meritò auersetur, ac ideò illis suum *Infernalem Solem* relinquat. Relinquamus & nos, aliâ iterum occasione reuisuri.

Iam quis ab his, similibusque *Authoribus* (vt

(vt primam Rationem concludam) aliquid boni profectum putet? quis non potius *superstitiosa* iudicet ista de *Characteribus*, dogmata, cum eorum talem videat in reliquis esse doctrinam? Certè, qui aliquid cordis habet, vt minimum solicitudinem, & timorem concipiat, ne quid improbitatis sit in eo, quod sic videt probari ab improbis; à probis improbari. *Sect. 6. Sig. Gocl. ruina.*

16. RATIO SECVNDA petitur ex *Similitudine* horum *Characterum* cum alijs, quos ipse Goclenius *Diabolicos* esse vltro concedit. Tales *Ragaelis*, *Chaelis*, & aliorum à Goclenio relatorum. Tales, sub quibus, in *Annulis* PAREDRI alligantur. Eiusmodi *annulum* misera muliercula Magdalena gestabat, à Dæmonibus obsessa, in quo sculptum *Noctuæ caput in circulo*, oculato teste Sebast. Michaëlis in Hist. admirabili, 18. Ianuar. 1611. Gocleni, est hic tuus *Nycticorax*, quem Salomonis, scilicet, authoritate nobis commendat Tractatus tuus pag. 58. Tales *Hexagoni*, & reliqua *Diabolica ludibria* apud Delrium li. 6. Disquis. Magic. cap. 2. sect. 1. q. 1. Tales, apud Apuleium (li. 4. de Asino) CHARACTERES *ignorabiliter litterati.* Tales apud *Iamblichum*, cap. 33. Tales PORTENTOSÆ FIGVRÆ *in æris Cyprij lamina*

apud

Sect. 6. Sig. Gocl. ruina.

apud *S. Hieronymum* in vitâ Hilarionis capit. 16. Tales iterum apud *Apuleium* (lib. 11. Asini) *libri ignorabilibus litteris prænotati, partim* FIGVRIS *cuiuscemodi animalium.* Denique Diabolus non contentus, *Characteres* suos alijs Dei Creaturis inurere, aut inuri curare, etiam *humanis corporibus* inscribit, eorum, qui per *Veneficij solemnem professionem* se illi singulariter addicunt. Constat hoc & *Sagarum* frequenti confessione, & experientiâ eorum, quorum interfuit, id explorare. *Tertullianus* libr. de Coronâ milit. & De Baptismo, docet, id à *Cacodæmone* factitari, tamquam Dei *Simia,* qui animas fidelium per *Baptisma,* suo *Charactere* signat. In hanc sententiam digna sunt recitari verba antiquissimi Martyris *Hippolyti*, (orat. de consummatione mundi) vbi de *Diabolo* in Extremis sæuiente, ait: *Adducet eos ad adorandum ipsum, ac sibi obtemperantes* SIGILLO SVO NOTABIT. Idem multò diuiniore authoritate nobis affirmat Dilectus Discipulus (Apoc. 13. 16.) vbi tantam Diaboli CHARAGMATOMANIAN indicat, vt *nemini licitum futurum sit vel emere, vel vendere, nisi qui habuerit* χάραγμα τȣ̃ θηρὸς. Hæc cum ita sint, nonne meritò hominibus cordatis, si non impetu damnari, saltem *suspecti* esse

debent CHARACTERES illi *Astronomici*, quos tuetur *Goclenius*, cum tam similes sint illis, quos ipse iuxta nobiscum damnat? Id tantò verius censeri debet, quod ipse *Goclenius* plerosque sculpi vult specie *Idolorum*, vt Iouis, Martis. Longe aliter eximius ille Regum IOSIAS, qui cum *abominationes* omnes studiosè tolleret vndique, etiam FIGVRAS *Idolorum, quæ fuerant in terrâ Iuda, & Ierusalem, abstulit.* (4. Reg. cap. 23. v. 24.) Reliquæ deinceps rationes percurrantur breuius. Sit ergo

Sect. 6. Sig. Goel. ruina.

17. RATIO TERTIA. *Characteres* isti *Astronomici* vim ea agendi, quæ persuadere nobis vult *Goclenius*, nec à *seipsis* habent, nec ab *Artifice*, nec ab *Astris*, nec ab his *omnibus*, aut aliquibus coniunctis: Itaque nusquam habent, nullam habent. Non, inquam, habent à *seipsis*, aut suâ naturâ, quia efficiuntur ex solà *Compositione, Ordine, Figurâ*: atqui Goclenij confessio, & verba sunt: (Vng. p. 33.) *Figura, Numerus, Magnitudo, Situs, continuiq́; Solutio nullius sunt actionis principia.* Est hæc sana, & communis Philosophia, &, qui aliter sentiat, eius sit ostendere. Non etiam ab *Artifice*, quia eiusmodi *Characteres* tantum sunt à *mentis Idea*, quæ foris, & in alienis corporibus nihil agit: nisi fortè sequi velimus

Burg-

Sect. 6. Sig. Gocl. ruina.

Burggrauij ſtolidiſſima deliria, qui in ſuo *Panuplo*, & vires *Characteribus* ineſſe vult ab Imaginatione, & *Phantaſiâ*; & *Armis*, indidem conciliat (vt ſic dicam) *Impenetrabilitatem*, & *Inuiolabilitatem*. (pagel. 67. & 105.) Addidi, Nullam item vim accedere ab ASTRIS, quia id hactenus à *Goclenio* & alijs tantum aſſeritur, non etiam probatur: itaque pro *figmento* tantiſper habendum eſt, dum aliter oſtendatur: & ego paullò poſt verè *figmentum* eſſe oſtendam. Denique non ab his OMNIBVS hauriri quicquam dixi, aut aliquibus; quia vbi tres ad Sympoſium conueniunt, quorum nemo quicquam habet, tam omnes tres, quam ſingulos, eſurire neceſſe eſt.

18. RATIO QVARTA. Vt de virtute ab *Aſtris* impreſsâ preſſius loquamur, etſi negandum non eſt, à *Cælis & ſtellis* multa imprimi corporibus inferioribus; id tamen non fit pro noſtro arbitrio, aut artificio, aut præſcripto, ſed merè *naturaliter*. Itaque ſi huic lapidi à *Saturni* ſtella hoc illudue, illa aut iſta horâ accedit, nihilo plus, minuſue accedet, ex eo, quod *Characterem* aliquem inſcripſerim, ſculpſerim, pinxerim: nihil, inquam, planè ad rem facit, etiamſi CHARACTER eſſet ipſi STEL-

LÆ

læ quam ſimillimus. Qui aliter docet, probet, aut nugator ſit, non Philoſophus. Explicari id clariſſimè poteſt ex FIGVRIS, quas *lapides* ipſi *naturaliter* habent. Fingamus *Magnetem* vim quandam ſingularem habere à *ſtella Martis*. Quis vnquam dixerit, eam vim maiorem, minoremue eſſe ex eo, quod *Magnes* ROTVNDVS ſit, aut QVADRATVS, aut HEXAGONVS? Quodſi nihil ad rem faciunt figuræ, quas ipſa NATVRA dedit; quid ARS humana poſſit? *Gocleni*, dum iſta narras, facis te Aſtrorum Pædagogum, &, cum *Doctor* ſis, facis te *Pharmacopolam medicamentorum cæleſtium*. Addo, Nihilo plus accedere Lapidi virtutis cæleſtis à *Venere*, ex eo, quod in Lapide eius pingatur *Character*; quam accedat eidem Lapidi *vis urendi*, quod in eo *Ignis* delineetur. Nunquam, aut tu, aut alius quiſpiam aliter oſtendet Sectio 6. Sig. Gocl. ruina.

19. RATIO QVINTA. Hactenus ago, vt qui concedat, *Characteres* à *Goclenio*, aut alijs *Charagmatopoeis*, ſimillimos fingi *Aſtris* cognatis. At longè aliter eſt. *Aſtra* intelligamus iam vel ſtellarum aliquot coniunctionem, quæ *Imaginem* aliquam videatur efficere: vel ſingulas ſeorſum *ſtellas*. Priore illo modo, quis non videt

homi-

Sect. 6. *Sig. Gocl. ruina.* hominum voluntate, docendi tantum causâ, & obseruandi, eas *Imagines* fictas, quas vocamus *Constellationes*? Potes negare, *Gocleni*, cum primi *Astrologi* certas aliquot stellas vocarent *Vrsam Maiorem*, & *Minorẽ*, æquè potuisse vocare *Equum*, & *Asinũ*, aut *Vaccam*, & *Vitulum*? Item quod vocarunt *Vulturem*, potuisse vel *Corui*, vel *Milui*, appellatione designare? Iam si posteriore modo sumamus Astra, *Vnam*, inquam, aliquam *stellam*, Quænam ratio fingi potest, cur *Saturni stellæ* quoad externam speciem, similis censeatur depictus *Vir senex, falcem tenens, habens barbam non multum pilosam*? (Vng. p. 64.) Quis dubitat, eiusmodi Imagines ab ijs primum excogitatas, qui vt *Deos*, ea *Astra* coluerunt? Quod si nulla est *similitudo*, quid causæ est, cur *Saturni stella* virtutem suam Lapidi cuipiam facile, & prolixè communicet, si *senis* illius *figuram* gerat potius, quam si gereret Dauidis Goliatum fundâ sternentis, aut felis cum improbo musculo parum gratum ludum ludentis? Explica hæc, sodes, mi Gocleni.

20. Ratio Sexta. Age, & hoc tibi demus, Magnam esse inter *Cælestes*, & *Terrestres illas imagines*, Cognationem, Amicitiam, Communicationem. Vnde

hoc

hoc conſtat? aut vnde, quando, per quem primum conſtare cœpit? Toties vocas qualitates quaſdam OCCVLTAS. Certè ſi quæ *occultæ* ſunt, iſtæ *cæleſtes* ſunt. Quis tibi, aut ſociennis tuis reuelauit? aut quod initium eſſe potuit huius cæleſtis cognitionis? Niſi *Anatome* te coëgiſſet tuum illum Authorem vocare PSEVDO-SALOMONEM, iam poſſes ad SALOMONEM confugere, & ei reuelationem factam comminiſci. Sectio 6. *Sig. Gocl. ruina.*

21. RATIO SEPTIMA. Denique fingamus, illam vim, quam fingis, verè imprimi, vt fingis; cur præterea affingis, eam vim ſic impreſſam, deinceps in Lapide *perſeuerare?* Ignis lapidem calefecit, aut ferrum etiam candefecit. Remoto igni, vtrumque ad frigus ſuum redit. At Saturnus ſi eidem Lapidi *Gocleniacam* qualitatem impreſſit; tranſeat licet eius *hora*, ipſe ſub terram demergatur, permanet ea *qualitas*, & *Geſtantem reddit potentem, cum* CONTINVA *Poteſtatis* AVGMENTATIONE (pag. 64.) Nilne pudet, ô Doctor Magnetice, huius vanitatis?

Has rationes non inuitus patiar examinari à *Goclenio Patre tuo.* Audio enim adhuc viuere, & eum eſſe cuius non pauca Philoſophica ſcripta extant, quorum quædam

 vide-

Sectio 7. Argum. Gocl. sol. videre mihi contigit. Crede mihi, alius vir est, quam tu eius filius. Vtitur ille *Methodo*, & *Ratione*. Vtraque tibi in solidum deest. Non dubito, quin bonus senex cum pudore tuas quisquilias legat. Sed quid faciamus? vetus est illud: HEROVM FILII NOXÆ.

SECTIO VII.

Goclenij Argumentorum pro Characteribus, solutio.

VEREOR, ne in hâc Sectione *Praeuaricator* videar in propriâ causâ, & tibi potius dare operam. Nam nulla tu vsquam habes *Argumenta*. At ex altera parte, quia valdè vbique tibi plaudis, & hinc inde videri vis habere, ponam *laruas* illas *Argumentorum*, easque detraham, vt sub singulis appareat vera VANITATIS, & INANITATIS species. Ergo, primum videamus, quid nugeris in Myropolio tuo; tum, quid fingas in Synarthrosi.

1. ARGVMENTVM I. *In Experimentis non fallacibus est, operationem aliquam esse, & virtutem Annulorum.* (pag. 30.) RESP. *Falla-*

Fallacissima ea sunt *Experimenta*. Nam aut nihil illi *Annuli* prestant, vel prestant OPE DÆMONVM, vt paullò antè audisti dictum à Marco Antonio Zimara, & legeras in meâ Anatome §. 42. Cæterum, si durum tibi videtur, ita præcisè negare, memineris, cum tantum ponis tua, nec probas, maximè tam absurda, & impia, aliâ solutione opus non esse. Sectio 7. Argum. Gocl. sol.

2. ARGVMENTVM II. *Non* OMNINO VANA *esse elicitur, quæ de Curâ Characteristica. Non inquam planè vana.* (pag. 32.) RESPONDEO. Omninò, omninò, Planè, planè *vana*, imò vanissima. vel aliter proba. Tibi affirmanti tantum, non credimus. Tantam fidem non meretur Doctor CHARACTERISTICVS. Tu ipse, cum dicis, *non omninò, non planè*, satis clarè indicas, te agnoscere aliquam *vanitatem*. Atqui scito, esse maximam.

3. ARGVMENTVM III. Margo (pag. 33.) nos monet attendere, illis verbis: *Quomodo Characteres sint efficaces*. Videamus ergo modum. In Contextu, postquam de herbis, earumq; Medicinis quædam dixisti tuo more, id est, quæ nil ad rem, subdis: *Gemmarum Miracula quis non obstupescit*? mox: *Præsertim si* CERTIS

Sect. 7. Argum. Gocl. sol. *sub* CONSTELLATIONIBVS *sculptæ, Imaginibusq́, ac Signaturis impressæ fuerint, & signatæ.* RESPON. Iterum asseris, nec probas. iterum nego, & reprobo. Vrgebis, te probasse (pa.34.) *Planè* VANVM *est*, inquis, *quod quidam putant, effectus Gemmarum quarundam prouenire vi Magica, nec naturales esse.* Estne hoc *probare*, Gocleni? Et tamen ora libri tui impudenter: *Taxatur quorundam* VANITAS & INSCITIA. Tu aliorum, quam fingis, taxas: sed tua solius seriò apparet, ac te *vanissimum*, & *ignorantissimum* ostendit. Consule *Patrem* tuum, cuius Iudicij si guttam haberes, non ita miseras chartas tuæ ineptiæ CHARACTERIBVS conspurcares.

APPELLO hic eumdem PATREM tuum, cum cæteris ACADEMICIS, quos omnes rogo, vt hic mecum attendant, & notent tuum execrandas tuas *superstitiones* probandi modum, quo passim, imò perpetuo tuis in scriptis vteris. Animaduertent te perpetuo *disparata* ex *disparatis* probare. Et quidem non rarò, quod Conclusioni præstruis, æquè falsum, impiumq́ue, atque ipsa est Conclusio. Eiusmodi est, cum toto passim tuo Tractatu, mirabilia nobis CHARACTERVM *miracula*

racula obtrudis; & ex ijs concludis, *Vnguentum Armarium curare vulnera, quibus non applicatur*. Aliâs, ponis tu quidem vera, certa, testata, vt Lapidum, Herbarum, Animalium mirandas qualitates, à DEO, & Naturâ ijs inditas: sed, tamquam, si nunquam *Dialecticæ Ratiocinationis* vestigium videris, inde effici putas, vt CHARACTERES tui mirâ vi polleant. Logi. Sic agis toto tuo passim, vt dixi, libro. Sed hic semel visum est monere, quòd hâc pagella 34. ad probandas tuas SIGNATVRAS, ais: *innumera possunt non tantum Gemmarum, sed etiam Plantarum experimenta coaceruari*. Nihil tu quidem aliud agis, nisi *coaceruare*, sed nihil ad τὸ ἔργον. Vis ostendam Sole ipso clarius? Accipio exempli causâ aliquid certum, & concessum ex pag. tua 16. Sectio 7. *Argum. Gocl. sol.*

Contactâ tridente torpedine marinâ piscatoris manus obstupescit: Concludit Goclenius:

Ergo CHARACTERES *certis sub* CONSTELLATIONIBVS *sculpti, admirandas habent virtutes*. Vestram fidem, *Gocleni Pater*, vosque cæteri *Academici*, hoccine est *Dialecticè argumentari*, & probare? Cogite, sultis, hunc *Doctorem* eiusmodi Probationes redigere in Syllogismos

Sect. 7. Argum. Gocl. sol. rectè concludentes: & ego palam profiteor, me viciſſim optimâ formâ ſyllogiſticâ hanc argumentationem concinnaturum:

Aſina Balaam locuta eſt:

Ergo *Goclenius Iunior eſt Doctor Characteriſtico-Magneticus.*

4. ARGVMENTVM QVARTVM. Pag. 35. *Quis negare poteſt*, DIVINITVS, *aut* GENII *alicuius virtute, aut etiam cauſis accidentarijs, & fortuitis, poſſe produci effectum* SIMILEM NATVRALI? Iam vir es, Gocleni, Laudo. Planè negari id non debet. Sed te viciſſim negare non decet, DIVINITVS non futura ſupra naturam *Miraculâ*, tuâ, & tuorum *Characterum* cauſa: &, ſi id fieret, iam non fore, cauſas & effectus NATVRALES, quod tu tamen nobis vis perſuadere. De *fortuito*, ſileo, & te quoque ſilere par eſt. De *virtute alicuius* GENII vltro tibi do, Quicquid effectus à tuis *Characteribus* eſſe fingis, id à DAMNATO GENIO eſſe, id eſt, à CACODÆMONE. Itaque hoc quidem Argumento, me quoque aſſentiente *viciſti*. Plaudo tibi.

5. ARGVMENTVM V. Eadem pag. 35. IMAGINVM *ſub certis* ASTRIS *Scul-*

Sculptarum effectus Naturalis omninò est: Ergo causam quoq; naturalem esse necesse est. Sect. 7. Argum. Gocl. sol.
RESP. Paullò ante dixi, te non inuito, Causam esse DÆMONEM, non *Characteres*, & *Sculptilia*, quæ adoras, aut in ijs *Dæmonem*. Id insinuant verba, quæ proximè apponis, dum ais *Causam* illam esse *occultam*, & *abstrusam*, quicquid tu tergiuerseris.

Alia *Argumenta* non reperio in tuo *Tractatu*, quæ ad hæc referri non possint: & quicquid id est, quod vsquam dicis, dicis tantum, nec probas.

Quid in *Synarthrosi*? pudet incepti, & promissi. Dixeram, me visurum, quid *Argumentorum* pro *Characteribus* in *Synarthrosi fingeres*. Data operâ vsus sum *fingendi* vocabulo, quod scirem, nihil esse solidum. Sed vbi accuratius inspicio, nihil, nihil planè inuenio, saltem probabiliter, & cum aliquo iudicio *fictum*. Recognosce hoc mecum, Gocleni; vosque Academici, si placet, attendite.

6. Si vsquam in *Synarthrosi* credibile est, aliquid afferri pro *Characteribus Goclenianis*, maximè id esse oportet pagella vigesima-prima & seqq. vbi *Goclenius* nouam Epigraphen ponit, & Charactere distincto: *De Imaginibus, Sigillis, & Cha-*

Sectio 7. Argum. Gocl. fol. *racteribus in genere*: aut pagel. 25. vbi ita: *De ſigillis, & Characteribus Magicis in ſpecie*. Sed priore loco, nihil inuenio, niſi quod Goclenius *Chaclica, Ragaelica*, & ſimilia *ſigilla* abdicat, quâ de re ſuprà actum. Poſteriore, vbi accuratius aliquid expectari par erat, & proprium, (quippe, IN SPECIE) filiolus tuus, ô *Gocleni Pater*, peregrinatur, tamquam vertigine circumactus, per *Magiæ* conſiderationem, idque & in genere, & valde IN SPECIE, quippe, qui valdè curiosè recenſet, *quid poſſint Magi Diabolici:* & valdè minutè varia *damnatæ Magiæ nomina* enumerat. Itaque nil mirum ſi ea enumeratio & curioſitas ſeptuaginta-quinque paginas fere ei occupat, à 25. vſque ad centeſimam, in quibus nihil inuenio de *Characteribus in ſpecie*, præter *Arnoldi Villanouani Sigilla*. Viſne Gocleni, vt hæc *Sigilla* pro argumento ſumamus? age fiat. Simul reſpondebo, quod adeò vrges, Cur Arnoldi huius, ſuperſtitionumque eius nuſquam meminerim. Argumentum in gratiam tui ſic formamus.

7. ARGVMENTVM 6. *Arnoldi Villanouani Sigilla ſacerrima* nuſquam à Iohanne Roberti damnantur: ergo nec *Gocleniana* damnanda ſunt. *Palmarium* tibi hoc argu-

argumentum putas. Itaq; in eo mirificè tri- Sect 7.
umphas, te, pauonis instar, magnificè cir- *Arg.*
cumspicis, misero Roberti inequitas. *An* Gocl. Sol.
ignorat D. Robertus? inquis, pa. 86. *Quid ad hæc D. Robertus?* p. 89. & ibidem: *Verè Terentianum illud in eum quadrat: Egomet indicio meo miser, q. sorex, hodiè perij.* & p. 90. *D. Robertus videat, ne probrosâ sua in me inuectio sibiipsi opprobrio sit: intueatur igitur seipsum.* Denique pag. 99. *Ac etiam cesso, ne D. Roberto fiam Archilochus.* Magnam omnino tuam esse oportet hoc in Argumento, fiduciam, qui sic velut ansatus incedas, & *basilicè* te inferas. Sed quæso, quid tibi in mentem venit? Sumne ego Arnoldus Villanouanus? cur igitur me toties Robertum vocas? Si non sum, cur *intuear meipsum?* cur *meo indicio perij?* cur te *Archilochum* patiar? Scio, quid velis. *Catholicus* fuit *Villanouanus:* ego, Laus bono Deo, itidem sum: itaq; quicquid ille admisit, mihi luendum est. Itane verò? Vos appello, *Academici Iuris Antecessores.* Hoccine Iuris est? Hac quidem ratione, sicubi ignauus miles, desertor, transfuga, in Principis Exercitu deprehendatur, plectatur strenuissimus quisque eius commilito, & pro *Iudâ Ischariote, Thaddæus.* Quid opus multis? si inter Caluinistas vsquam erit Fur, latro, veneficus

Sect.7. Arg. Gocl.Sol. (& mirum, si nihil vnquam tale) *Goclenius ex suâ sibi lege suspendatur, in rotam agatur, exuratur.* Absit hoc quidem, mi Gocleni: sed tamen vides, quid ex tua argumentandi ratione confici possit. Sed ne me tergiuersari dicas, breuiter & clarè tibi de istis sigillis RESPONDEO, deque eorum Authore. 1. *Arnoldum* istum hactenus ignoraui, neque me id fateri pudet. Non sum omniscius: nec defuerunt meliora, quæ me honestè occupatum tenerent. Addo, me multa multo meliora ignorare, quibus malim dare operam. 2. Impia *Sigilla* quæcumque, & *Characteres*, similes tuis, damno, & detestor, tamquam inuenta, & strophas Diaboli. 3. Hæc, quæ *Villanouani* esse ais, illius sint, nec ne, æquè mihi est incompertũ, atque ipse Author. Multa tribuuntur iis, quorum non sunt. Sed fac esse illius. 4. Cuiuscumque sint, *doctrina certè est execranda*, æquè ac Chaëlis, vel tua. Authorem iudicare non est meum. Domino suo stat, aut cadit. Neque te damnaui in Anatome, sed doctrinã tuam. Sed *Pontificius* fuit, inquis, & *Pontifici* notus. Quid tum? neque à Religione, neque à Pontifice eam impietatem didicit. *Iudas* maior fuit, & maiori notus, familiaris, domesticus: & tamen quid designauerit, scimus. Sunt apud Catholicos,

fures,

fures, Gocleni, ſed & patibula ſunt, & laquei. Satin' clarè hoc tibi, & ingenuè? 5. *Arnoldi* huius, & Superſtitionum eius, nuſquã meminit *Anatome*, (hoc tu maximè vrges) fateor. Sed primum iam dixi tibi, me ante viſam tuam Synarthroſin, ea ſigilla ignoraſſe. Deinde, cenſeſne, breuiculo illo libello potuiſſe, aut debuiſſe omnes Superſtitiones includi? næ *Ilias* euaſiſſet. Tu Gocleni, ſic ſoles tuos libros *imprægnare*, non imitor. Denique tecum mihi res erat, cuius libellus in manus meas tam commodè inciderat, vt indicat Anatome, ipſo initio. Ecquid iam tibi factum ſatis de Arnoldo? ſpero. Dum intentius ſcrutor tuam *Kakarthroſin*, vnum adhuc conatum tuum reperio argumentandi, quem, vt videas, me candidè agere, ecce pono.

Sect. 7. *Argum. Gocl. Sol.*

9. ARGVM. VII. Pag. 102. *Licet nec materia, nec quantitas corporum ſit actiua, tamen neutra impedit actiuitatem formæ, & virtutis cuiuſdam ſublimioris.* RESPONDEO. Nemo hoc negat, Gocleni: ſed quid hinc infers? Vt de Materiâ taceamus, *Quãtitas*, & inde orta figura, non impedit, ſed nec allicit, nec efficit actionem vllam naturalem, nec effectum promouet, nihilo magis, quam impedit. Itaque hoc Argumento dare nobis videris, quod volumus,

&

Sectio 8. Goclen. Vng. Aſſ. & abdicare, quod tu volebas. Ac ſic, vt paſſim toto libro tuo ſis tibi ipſi, quod hic meus liber te vocat, HEAVTONTIMORVMENOS.

ALTERA PARS,

DE VNGVENTO ARMARIO, ET *MAGNETICA CVRAtione.*

SICVT calamitoſus *Tractatus* Goclenij de *Magneticâ vulnerum curatione* inſcriptus, nihil minus agit, quam quod Inſcriptio præfert; (quippe cum ex pagellis nonaginta-nouem, octoginta-duæ alias quiſquilias tractent) ſic podagrica *Synarthroſis*, miſerius quouis clinico, aut paralytico depoſita, cum profiteatur *Defenſionem Tractatus de Magnetica vulnerum Curatione*; ex pagin ducentis viginti ſeptem (audi, Gocleni, & erubeſce) non habet ſeptem, quæ ex profeſſo id argumentum tractent. Atque id ita inconſtanter, & interruptè, vt etiam ſtudioſè quærenti, ægrè reperiantur. Ego tamen, quæ ſtudioſiſſimè quærens, inuenire potui, ponam, quam potero clariſſimè,

mè, ita vt Goclenium vltro videar iuuare, licet aliter de me meritum. Non est autem animus hîc repetere, quæ in *Tractatu Magnetico* scripsit; tum quod plus satis in Anatome eorum sit vanitas ostensa; tum quòd infrà aliquid addetur: tum quod in *Synarthrosi* nihil ei curæ fuerit, vt vel *Anatomen* confutaret, vel *Tractatum* suum tueretur. Solum enim vel eadem repetiit, (quod huic homini quasi fatale videtur, & aliquo Astralismo, aut Magnetismo, per Characterem malignum, impressum) vel pauca quædam noua, aut nouâ ineptiâ, expressa, effutiuit. Ea iam videamus. Sectio 8. *Goclen. Vng. Ass.*

SECTIO VIII.

Gocleniana Vnguenti Armarij Assertio.

1. HIC *Rhodus, hic saltus.* Hæc illa est Goclenii *Helena*, pro quâ paratus videtur —*denos certare per annos.* Huius *Ollæ* gratiâ (nam *Olla Goclenio est Helena*) tot *Characterum* figmenta conficta: huius causâ tot aliæ lyræ, & deliria delirata: huius denique causâ geminus liber, *Tractatus*, & *Synarthrosis*, tam monstruosa

prole

Sectio 8. Goclen. Vng. Ass. prole *impregnati*. Sed *pregnatione* infelici, & quam nullâ sequatur *partitudo*, nisi informis fœtus, & *abortiua molæ*: frustra nitente, & parturiente simul, atque obstetricante infortunato parente Goclenio; qui magna ausus, & *Iouem* imitatus, ex cerebri sui vtero, dum parturit *Mineruam*, parit OLLAM. Videamus eius conatum.

GOCLEN. Pag. 127. *Nemo credet, deliria esse, quæ Goclenius tradidit de Vnguento Armario, nisi qui cerebrum in Calcaneis gestat, non in capite.*

ROBERTI. Hoc quidem nullum est *argumentum*, sed mera assertio, eaque perquam superba, & acerba. Sed accipio, & vltro concedo, *Inquantum pro*. Hæc formula quid sibi velit, si fortè ignoras, quære ab *Antecessoribus* Marpurgensibus. Accipio, inquam, vt ex *Rodolpho Goclenio Caluinista*, concludam, CALVINVM, *cum pluribus* ORTHODOXIS, id est, sine dubio, eiusdem *Caluini* Asseclis, *nihil habere cerebri in capite, sed gestare in Calcaneis*. Iunge hanc pag 127. cum 20. & 21. Res est liquidissima. Perge hoc pede Goclen.

2. GOCLENIVS pag. 188. *D. Robertum deceret, de Naturæ* MYSTERIIS *sentire modestius, nec* NVGAS *appellare, quæ scripto-*

res

res Antiquitate, & grauitate venerabiles, Sectio 8.
RELIGIONEQVE *& Erudi-* Goclen.
tione laudabiles comprobarunt, & confirma- Vng. Ass.
runt; quod certè æquo animo ferendum non est, quasi mendacij, aut FABVLAMENTI SPECIEM *habeat Curatio Vulnerum sine remedio applicato; quasi D. Robertus solus omnibus illis sit perspicacior.*

ROBERTI. Hoc sanè Argumentum est, nempe ab *Authoritate*. Vellem *Goclenius* suos *Authores* nominasset. Viderem, quid mihi respondendum. Quos ego noui, de iis postea agam ex professo. Interîm, ne hic nihil dixisse videar, de *Authorum Antiquitate* respondeo, difficile fore Goclenio meo, ostendere, hoc *Vnguentum* fuisse ante *Paracelsum*, nisi doctior est Vnguentarius Crollio, de quo infrà. De RELIGIONE verò, scit Goclenius, quid me sentire par sit. Sed & ego scio, quid ipsum deceat. Ne vereâre, Gocleni, ne *Augustin.* tibi aliquem, aut *Chrysostomum* afferam, vt antè de tuis *Characterib.* Non afferam. Neque tu magni forcè faceres. Alium habeo, quem non potes non facere maximi. Quo loco CALVINVM habes in *Religione*, addo & in *Eruditione*? Caue sis, impiam vocem miseris contra tuum *Patrem*, & *Patriarcham*. Tuum est sentire,

quod

Sectio 8. Goclen. Vng. Aſſ.

quod ſentit *Beza (in Caluini Imagine)* qui audacter illum proximum facit *Apoſtolis.* Hic ergo diuinus Vir quid de tuo *Vnguento*, tuâ *Curatione?* Nempe *Cumpluribus Orthodoxis* (nota & hic horum *Religionem*) *Curationem illam vulnerum Magneticam, tamquam non naturalem improbat.* p. 20.21.

GOCLENIVS. Pag. 191. *Quomodo vulnera ſine remedijs curentur, accuratè ſibi demonſtrari cupit D. Robertus.* ROBERTI. Planè quidem, Gocleni: nihil eſt, quod à te audire malim. Fruſtra ſum, hâc quidem paginâ. Nihil ſequitur, niſi conuitium in me, quod vt elegantius vibrares, & validius, verba iterum ex Lipſio furatus es, tamquam arcum. Sed nimis ignauus *Procus* es, vt *Vlyſſis* huius Arcum tendas. Magis placet tua ingenua confeſſio ſequente pag. 192. vbi ais:

3. GOCLEN. *Griphos me ſcripſiſſe, & ænigmata, hoc eſt, intricata, obiicit. Non Inficior, ſicut nec hoc, Errare me poſſe verum errores fouere, Dementiæ eſt.*

ROBERTI. Placent hæc, vti dixi, & planè ingenui ſunt hominis, & honeſtatem amantis. Sed ita, *ſi præſtentur reipsâ.* Tu ſic videris velle. Sed nimium tibi ſumens, eadem pag. tamquam ſi *Ariſtoteles* quiſpiam ſis, aut longè ſuprà, incipis fundere Axiomata,

mata, ſine aliâ ratione, pleraque, niſi, quòd tibi, & tui ſimilibus ſic videtur. Sunt & multa ita generalia, vt non magis *Vnguentum*, & *Curationem* tuam *Magneticam* tangant, quam vel aſini aures, vel cercopitheci caudam. Diſtinctius eſt, quod pag. 195. Axiomate 13. nobis perſuadere vis, vbi ais: Sect. 8. Goclen. Vng. Aſſ.

GOCLENIVS. *Neque neceſſe eſt, vt Vnguentum, quod ſanat, ſanabili applicetur in ſubſtantiâ: ſufficit enim, ſi vis eius ad ſanabile perueniat.*

ROBERTI. Quouſque aſſeres, nec probabis? Priorem partem huius tui Axiomatis, ex meâ Anatome ſciebas à me negari, & hoc maximè peti, flagitari, vrgeri, vt eam probares. At tu te fortè præclarè probare exiſtimas, addito, *Sufficere, ſi Vnguenti vis ad Sanabile perueniat*. Tuum illud SI, ſententiam facit *pendentem*, &, vt in Scholis vocamus, *Conditionatam*. Sic quidem, tamquam vera, admitti poteſt, vt hæc: *Si Aquila cornuta eſſet, & quadrupes, monſtrum eſſet*. Sed abſolutè, vanitatem huius vides: & ego æquè tuæ. Nego itaque tui *Vnguenti vim ad vulnus vnquam peruenire, niſi ſubſtantia applicetur*. Expectabam equidem, vt id probares ſequente *Axiomate*. Sed ne conaris quidem, nec illo, nec tot aliis, quibus

H neſcio

Sect. 8. Goclen. Vng. Aff. nescio quæ generalia ponis, partim certa, & plerisque omnibus Philosophis admissa; partim delira de tuis *Sympathismis*, *Magnetismis*, *Theamedismis*, *Astralismis*. Poteras addere *Delirismos*, *Nugacismos*, *Gerrismos*, *Atrabilismos*. quæ omnia, compendio vocare liceat GOCLENISMOS: Sed Axiomate demum 29. pag. 201. mentio tibi redit tuæ *Ollæ*. Audiamus.

4. GOCLENIVS. *Intentius singula modo dicta considerans*, FACILE ANIMADVERTET, *Quâ ratione vulnera curentur sine remedio. Qui sensus habent minus exercitatos* (in his est CALVINVS) *modum curationis putant esse supernaturalem, & magicum. Non est ita, mi lector.*

ROBERTI. Planè *sensus minimè habent exercitatos*, qui *supernaturales Magnetismos* tuos putant. Nec ego illos noui. Tuus *Caluinus* sit, per me licet. Ego *Diabolicos* puto. Modum explicaui in Anatome, § 43. Inde pete. Sed eorundem inexercitatorum nescio vnde emersum Syllogismum nobis affers eâdem paginâ 201.

GOCLENIVS. *Syllogismus talis est. Quicquid non perficitur ope primarum, & tactilium qualitatum, Magicum est, & supernaturale. Talis autem est Curatio vulne-*

rum Magnetica, quoniam modus huius Curationis, non est euidens, & manifestus, & fit citra contactum propriè dictum. Ergo. Propositionem laborare turpi fallaciâ consequentis, apertè declaratur Axiomate 6. 7. 8. 9. & præcipuè 10. ac 12. ad quæ lectorem remitto. Et tam elumbis est totus Syllogismus, vt indignus sit, in quem vel punctus impendatur. Sectio 8. Goclen. Vng. Ass.

5. ROBERTI. Tecum planè sentio, Gocleni, in huius inepti Syllogismi damnatione. Et quoniam in vtroque tuo libro, Tractatu, & Synarthros. ad extremam vsque nauseam inculcas illas propositiones,

1. *Proprietates & qualitates occultas esse in rebus Naturalibus, non tantum primas, & manifestas:*
2. *Per illas quoque, non per has tantum, fieri actiones Naturales:*
3. *Cælos, & Sidera agere in res sublunares:*
4. *Agere autem non tantum motu, & lumine, sed & aliis qualitatibus occultis:*
5. *Necessarium non esse semper in actionibus naturalibus, contactum Corporeum, siue substantiæ, sed in quibusdam, sufficere contactum virtutis:*

Has, inquam, aut iis affines Propositiones inculcandi, cum finem nullum facias;

Sectio 8. vt semel te absoluam, CONCEDO eas
Goclen. OMNES, & vltro tibi do. Addoque, non
Vng. Aſſ. minus esse Philosophiæ *Aristotelicæ*, quam *Magneticæ*: imò ab illâ primum propositas, & probatas. Proinde illam non gignere Philosophos illos, quos in tuo Tractatu (p. 89.) SENSVALES vocas. Sed hoc tibi non concedo, non do (attende, sodes, diligenter, & sedulò obserua:) ex iis effici, vt Vnguenti tui vis ad vulnus remotum, eo modo, quo ineptè credis, & ineptius nobis persuadere vis, deferatur. Neque id vnquã obtinebis, quicquid *Magnetismorum*, aut *Astralismorum* in subsidium vocaueris. Meri sunt *Goclenismi*. Tuum igitur est probare, quod affirmas, non meum, rationem reddere negationis. Faciam tamen id obiter in gratiam Lectoris.

Qui concedit *multa* in vno aliquo genere, non necesse est, vt concedat *omnia*: & vbi non *omnia*, nemo cogit, vt in hoc, aut isto *particulari* concedat, nisi aliundè appareat. Exempli causâ, (vt in re affini ostendam) negari nequit, quin corpora *multa*, etiam grauia, per aërem, motu locali *sine superstitione* ferri possint. Videmus enim hoc in auibus, in saltu animantium terrestrium, in proiectione lapidum, in excussu sagittarum. Sed tamen si *triuenefica* aliqua

Cani-

Canidia, *ſcopis* inuecta, aut *hircino dorſo*, Sect. 8.
deprehendatur, *vnguento delibuta*; nun- *Goclen.*
quam ei credetur, (quicquid hominum, *Vng. Aſſ.*
Ollæqúe ſuæ fidem inclamet) eam eſſe illius *Vnguenti* vim, vt motum illum naturaliter moliatur, & perficiat. Si enim hoc admittamus, quodnam deinceps erit Superſtitionis genus, quod iure repudiare poſſis? Pari ego ratione, Etſi *proprietates* quædam rerum ſint *occultæ*, & reliqua vera ſint, quæ quinque illis Propoſitionibus conceſſi, nego tamen in CHYTROPODIO GOCLENIANO eiuſmodi aliquid eſſe, cuiuſmodi perſuadere fruſtra tentat. Probet igitur, non tantum aſſerat, Goclenius, aut ne vexet eos, qui *vnctuoſa* illa *Miracula* non credunt. Hæc, quæ paulò fuſius iam dixi, dixeram breuius in breui meâ Anatome, ac proinde Goclenii erat, ſua probare diligentius in Synarthroſi, quæ profitetur *Defenſionem Tractatus de Magneticâ Vulnerum Curatione*. Si locum requiris, Gocleni, habes in Anatome Louan. §. 27. At defendis tu mox, in pag. 203. & pulcrè ita explicas:

6. GOCLENIVS. *Si quæratur porrò, quæ naturæ virtus in* MOMENTO, *per ſpatium* (Attende Lector, vosque in primis, DD. Academici:) ALIQVOT MILIARIVM,

Sectio 8. Goclen. Vng. Aſſ.

poſſit ferri, & propagari, citra alterationem, & diſſipationem à ventis, ad locum vulneratum, RESPONDETVR, *fieri hoc per Magnetiſmum, & vim Magneticam attractiuam, quæ eſt in primo ente Siderali, per medium aëris, aquæ, & terræ influente, iterumque emergente, vt operetur ſpiritualiter per medium aeris. Et vis hæc ita intrinſeca eſt ſpiritualibus principiis aeri communicatis, vt ei nullâ violentiâ adimi poſſit.*

ROBERTI. Si hoc non eſt fingere, & *deliriſmos* fundere, cum *Gocleniſmis*, quid ſit neſcio. Iam tria elementa Magnetiſmis confodiuntur. Felicem ignem, qui altiorem regionem occuparit! Nam alioqui nec ipſe euaſiſſet Goclenium

MAGNETIS *lato torquentem haſtilia ferro.*

Sed iſta, cuiuſmodicumque ſint, aſſeruntur à Goclenio, ſolemni eius more, non probantur. Satis igitur mihi dicere, NEGO. Videamus, quid ad probationem dicat paginâ 204.

GOCLENIVS. *Licet vna Euruſque Notuſque ruant, creberque procellis Africus, ſemper tamen Cichorium motum Solis inſequitur. ô Bœotica pecora. Eodem planè modo virtus ex Vnguento exiens, indiſſipabili promouetur vinculo ad vulnus.*

virtute

virtute Motoris ad vulnus se propagat. *Puto* Sectio8.
hæc sine griphis dici, intelligiq́ʒ. *Goclen.*
Vng. Ass.

ROBERTI. De *Griphis* postea. Certè non dicuntur ista *sine magnis delirijs*. Neque verò intelliguntur, ne à te quidem, qui fingere pergis sine vlla probatione. Ac proinde iterum æquo animo accipe vnicum NEGO. De virtute tui Vnguenti loquor. Nam de *Cichorio* & *Sole* alia prorsus res est. Si enim *Cichorium* consideres, neque *proficiscitur* ad Solem, neque *qualitatem* vllam, aut vim *eò mittit*. *Sol* verò, *Luna*, & *Astra*, (quod semel te notare velim) denique *Cæli*, & *Cælestia*, *Agentia sunt Vniuersalia*, vt ex verâ, & antiqua Philosophiâ pridem didicimus, antequam audirentur tui Magnetismi. Cumque sint eo nomine à DEO omnium Opifice creata, & constituta, *vt Terrenis præsint*, illustres ad id munus acceperunt *Qualitates*, & ita omnibus notas, vt nemo sit, qui dubitare possit. Ridiculum autem planè est, tuam *Ollam* comparare *cælo*, & tuum *Vnguentum soli*. Proinde rectè feceris, si eos, qui Goclenismis tuis non statim assentiuntur, non protinus, contumeliæ causâ (saltem reuerere tuum Patriarcham CALVINVM:) vocaueris *Bœotica pecora*

Sect. 8. Goclen. Vng. Aſſ. Alioqui facies, vt dicamus, te ſcribere *Bœotiſmos, & Aſiniſmos*. Sed ad alia.

7. GOCLENIVS pag. 216. *Proponitur effectus Vnguenti exploratus*, DVPLICI ARGVMENTO, *nempe teſtimonio probatorum hominum, & virtute naturali, quam Philoſophi eſt, oſtendere, eſſe in naturâ & ſubiecto.*

ROBERTI. Quis hic non expectaret *duplex Argumentum*, cum tam clarè id pollicearis? At ego nec *ſimplex* inuenio, quantumuis ſeriò quærens. Anhelabam audire PROBATOS *illos homines*. At tu pompaticè declamans, vt circumforanei illi *Myropolæ* quos Germani *Dentifragos* vocant, ais:

GOCLENIVS. pag. 217. *Poſſem nominare Imperatores, Reges, Principes, Comites, Nobiles, quorum authoritatem, atque fidem in dubium vocare, atque opprimere, impudentis eſt hominis, quorum conſtanti affirmationi plus fidei eſt habēdum, quā Ieſuitæ nouæ inficiationi*

ROBERTI. Cogitabam latebras, auditis tot *Heroibus*: aut certè componebam me ad audiendum *Diplomata Cæſarea, & Regia*, eâ, quâ par eſt, reuerentiâ. Sed heu Goclenismum ſolâ iactatione validum! POSSEM *nominare*, inquis, IMPERATORES, REGES. Vnum ſaltem produxiſſes.

Quanto

Quanto magis prouidus miles ille Comicus, qui mendaciter iactans pugnam, Sectio 8. Goclen. Vng. Aß.

Quâ sexaginta milia hominum vno die
Volaticorum manibus occidit suis:
interrogatus,
An obsecro, vsquam sunt homines volatici? cautè respondit:
Fuere, verum ego interfeci———

Si aliunde tibi prudentia deerat, ab hoc certè mutuam sumeres, Gocleni, & diceres, *Potuisse* quidem te *Magnos* illos *Testes* producere, atque etiam voluisse, sed magno tuo incommodo, VOLATICOS fuisse, AVOLASSE. Honestius hoc, quam dicere, te *occidisse*. Sed ex tot illis, estne credibile, nemini vni *alam* fuisse *luxatam*, aut *decurtatam*, vt fugitiuum retineres? Si quando redierint mi Rodolphe, ecce quomodo capias. *Fœminam, tenentem in vna manu auem, in alterâ piscem, in Crystallo sculptam, scias valere ad capiendas* AVES. (vng. pag. 61.) Hac fortè arte cœpisti hanc *auiculam*, quam tamquam in caueâ vænalem circumfers, &, vt facilius vendas, *præconem* duabus linguis agis, *Germanicâ, & Latinâ*:

8. GOCLENIVS pagel. 217. *In procinctu est Fr. Basilius Valentinus ordinis Benedicti.*

Sectio 8. Goclen. Vng. Aß. ROBERTI. Infelix aucupium! Gocleni, Imperatores, & Reges captas, & post multum sudorem, consumto visco, fractis laqueis, & retibus, capis MONACHVM. Amicam scilicet, tibi auiculam. Pudet *Characteris* & *Fœminæ auem piscemq; tenentis*. Quid tibi diceret *Caluinus*, si aduiueret; quid *plures Orthodoxi* tui, qui fortè adhuc viuunt si audiant, te, item *Orthodoxum*, ipsis præferre *Pontificium*, & *Monachum vnum*? Sed quæres, quid ego ad hoc dicam? Tria verba Gocleni. Vide quæ supra dixi de *Arnoldo Villanouano*. Si hic *Basilius* illi similis, æquum est ei *Sirempse legem esse*. Hominem non tango, quem non noui. Doctrinam damno, quam scio esse execrãdam. Tamen, *Monachum posse esse improbum*, vel *Lutherus* testis sit, qui, *Monachus* cum esset, fuit tamen Germaniæ, atque adeò Orbis Christiani *pestis, fæx, imo fax, & incendium*. Cæterum, *Basilius* iste asserit vt tu; nec probat, item vt tu. Vnam *rationem* videri vult afferre, quam non dissimulo, ne malè audiam.

9. GOCLENIVS ex BASILIO Monacho, pag. 223. *Confirmo, hanc curam neutiquam esse Diabolicam: siquidem Diabolus ad perdendum potius genus humanum, quàm ei commodandum, incitatur, quod etiam*

iam citra diuinam permiſſionem impoſſibile eſt ei factu. Sect. 8. Goclen. vng. Aſſ.

ROBERTI. *Stramineum* Argumentum. Quaſi hoc non ſit hominem perdere, pro momentaneâ *Corporis* ſalute, *Animæ* & *Curantis*, & *Curati*, peccati perniciem afferre ſempiternam. Dicat ipſe *Goclenius* ſententiam contra hunc ſuum *Monachum*. Meminiſti, Gocleni, te inter *damnatæ Magiæ* ſpecies, referre *Pharmaciam* (Synarthr. pag. 64.) *Veneficis vſitatiſſimam, qua Pharmaca noxia, &* SALVTARIA, *mira &* DIABOLICA *vi præparant: quorum* SALVTARIA *malis incuſſis medentur*? Meminiſtin' hæc? Ex his ergo reſponde tuo Teſti Baſilio.

Peruenimus ad pag. 226. quæ *penultima* eſt Synarthroſeos Goclenianæ; cum interea neque pro *Characteribus*, neque pro *Vnguento Armario* aliud extundi potuerit, quàm quæ ſtudioſè collecta hactenus recenſui. Dico, *nihil aliud*, quod *Argumenti* vicem habere queat. Nam, & *Characteres*, & *Vnguentum*, & eorum admirandæ *vires* ſæpius proponuntur, laudantur, iactantur incredibili faſtu, & plauſu. *Modus* etiã fingitur, 600. *Griphis*, & ęnigmatis intricat⁹. Sed quoniam quę de hoc *modo* paſſim ſparguntur, duab. vltimis pagellis ferè colliguntur:

ne

Sect. 9. Mag. Cur. Goclen. Mod.

ne tamquam concessa interpretetur meus Rodolphus, quæ peculiariter refutata non viderit, hic ostendamus, hunc MODVM non habere modum, neque vllo modo intelligi posse ab ingenio hominis, nisi vagantis extra omnem humanum modum. Quod est, non tam INTELLIGI, quam fanaticè FINGI. Et, ne Goclenius parum honesto modo tractari queratur suum MODVM, demus illi, honoris ergo, propriam sectionem.

SECTIO IX.

Magneticæ Curationis Goclenianæ MODVS

I. ROBERTI. Dic igitur, age Gocleni optime, & compendio nobis collige MODVM, quo patratur ingens illud *Naturæ Miraculum*, illud *Mysterium* (sic tu vocare soles) *Curationis Magneticæ*, quod in *Tractatu* proposuisti; quod in eodem explicare conatus es; quod in *Synarthrosi* defendere voluisti. Nam de successu, scis, quid sentiam, & vidisti, quid scripserim. Iam auidè ausculto.

GOCLENIVS pagel. 226. *Virtus sc.* *Ma-*

Magnetica à telo, vnguento delibuto, propagatur ad vulnus, propter naturæ cognationem, & continuationem, quam sequitur successiua impulsio per medium aërem, spiritu stellato, & primario quodam, ac Magnetico vigore ac potentia impregnatum — Sect. 9. Mag. Cur. Goclen. Mod.

Roberti. Cedo, vbi vsquam dixisti, quia sit illa *Virtus Magnetica*, aut vbi es saltem conatus dicere? Atqui cum illa *vnica* hoc tuo in *Mysterio*, omnia tibi perficiat, maximè hoc explicandum erat. Nam ex antiquissimo & omnib. concesso Axiomate, *In omni Tractatione, primum est, indicare, quid id sit, de quo tractatur.* Sed ex te, de tantâ re, neque in *Tractatu*, neque in *Synarthrosi* quicquam audire potuimus, nisi, Esse *occultam quandam Qualitatem.* Frustra mihi dices, in alijs item multis rebus, esse itidem *occultas qualitates*, quas nemo facilè diffiniat. Fateor enim ego hoc: Sed hoc quoque scio, *ab omnibus concedi*, ac sic, probatione non egere. Tua, cum nuper sit inuenta, & *Caluinus* ipse, *pluresq; alij Orthodoxi* eam negent, probanda erat, & quidem valdè authenticè. Tu putas, te probare ab *Effectu*; at ego aio, *Effectum* illum, si vsquam apparet, esse à *Cacodæmone.* Et tibi repeto, nunquam fuisse *Veneficam*, quæ non queat idem dicere de *suâ Ollâ*, &

Vnguen-

Sect.9. Mag.Cur. Goclen. Mod.

Vnguento, quod tu de *tua, & tuo*. Sed pergo in verbis tuis.

Hęc igitur *Virtus Magnetica*, qualiſcunque ſit, *à telo*, inquis *propagatur ad vulnus*. Meminiſti, me in *Anatome* quæſiuiſſe à te, Quomodo hæc Virtus, cum *Accidens*, & *Qualitas* eſſet, poſſet *ſine ſubiecto eſſe, exire, ſe effundere*, &, quod hic ais, *Propagari*? (§. 33.) Id ſi fingendum erat, minimè tamen à *Caluiniſtâ*, qui nec *Deum omnipotentem* id poſſe putat in EVCHARISTIA. Cur non ſaltem aliquid tentaſti dicere? *Epigraphe* tuæ *Synarthroſeos* te ad id obligabat, quæ *oppoſita eſt infauſtæ Anatomiæ, pro defenſione Tractatus* tui. Cur non oſtendebas, *Anatomiam* in hâc *Quæſtione*, eſſe *Infauſtam*? cur non *defendiſti Tractatum* tuum? Nam, quòd tibi perſuadeas, id factum per tua *Axiomata*, nugæ ſunt. Scis, quid in ſcholis clamari ſoleat, *Ad formam*. Legiſti illud:

Non de vi, neq; cæde, nec veneno,
Sed lis eſt mihi de tribus capellis. At dum te de his agere par eſſet,
Tu Cannas, Mithridaticumq; bellum,
Et periuria Punici furoris,
Et Cinnas, Marioſq; Mutioſq;
Magnâ voce tonas, manuq; totâ:

Nonne meritò, cum ſimilia ἀπροσδιόνυσα fundas, ſimilem adhortationem expectas,

Nunc

Nunc dic, Posthume, de tribus capellis? Sect. 9.
Tu ipse agnoscebas in tuâ Synarthr. (pag. *Mag. Cur.*
1.) tibi *respondendum Epanorthoticè, Dia-* *Goclen.*
lyticè, Exegematicè, & Didacticè; addisque *Mod.*
Quod factum *oportuit*. Vbi fecisti, aut conatus es? Hoccine est *respondere*, cum quæritur, *Quomodo Qualitas propagetur sine subiecto*, nihil dicere, nisi idem *Propagari*, & interea pro arbitrio, fingere *Axiomata*? Magnam facis iniuriam tuis Lectoribus, & in primis *Academicis*, quos tam stolidos putas, vt hæc non animaduertant. Et interea cum *Bauio*, & *Mæuio* tibi plaudis, & miserum Roberti, aliosque, qui tua *Mysteria* non adorant, audacter vocas *Bœotica pecora*, nihil vel attendens, vel pensi habens, quòd *Caluinus*, cum *pluribus Orthodoxis*, eodem *Asinino honore* censeatur. Igitur tu, *Philosophus Magneticus*, minimè laborans, quomodo illa *Propagatio* fiat, dicis tamen nobis *cur fiat*, aut potius fingis, nempe,

2. *Propter naturæ Cognationem, & Continuationem*. *Cognationem* intelligis, vt opinor, quòd & in *Telo*, & in *Vulnere* sit eiusdem hominis *sanguis*. Sed non nosti adhuc omnia *Mysteria Magnetica*. Certè non scis, quod iam dicam: aut, si scis, malitiosè dissimulas, vt facilius vendas putidas tuas merces. Quid illud est?

Con-

Sect.9. Goclen. Mag.Cur. Mod.

Constat esse, qui neque *Telum* curantes, quo vulnus factum; neque *sanguinem*, neque Goclenij fictam *Cognationem*, vbi vulneratũ sanare *Magneticâ Curatione* aggrediuntur, *Tripodem* domi suæ obligant, & totam *curationis* œconomiam in illo perficiunt, cum is *tripus* nunquam vulnus, aut vulneratum attigerit, aut alia ratione ei cognatus sit. Satis est enim esse à Diabolo, tãquam *Signum*, ad id destinatum. Idem contingit, Gocleni, in *deligatione*, aut *Inunctione* tui *Teli*. Sed Cognatio ab eodem Diabolo prætenditur, ad *superstitionem*, velut *laruâ*, occultandam. Quod plerisque in rebus eiusdem farinæ fieri amat. Quod si hoc fortè requiris, scito, æquè succedere *Sanationem*, ac tibi cum tuâ *Cognatione* succedit. Parum enim curat Cacodæmon, quid adhibeatur, quid non, dummodo decipiat. Hæc de *Cognatione*. Porro quod *Continuationem* adiungis, planè intolerabile est. Sic quæcunque aliquâ ratione cognata sunt, facies *continuari*, quantumcunque loco distent. Et tamen hæc deliria non probabis, nisi stolidis *Axiomatibus*: & nos *Boeotica pecora* erimus, nisi tibi protinus credamus. *Catholicæ Ecclesiæ*, tui *Concaluistæ* fidem omnem abrogant, nisi quæcunq; proponit, *Scripturis* probet, idque ita, vt

Scri-

Scripturas pro suo ingenio, & affectu, in- Sect. 9.
terpretentur: & nos *Asini* erimus, si *Rodol-* Mag.Cur.
pho Goclenio, vbi aliquid somniauerit, non Mod.
statim assensi erimus. O *Asinismum*! Iam, quoniam non satis tibi esse videbatur *Cognatio*, & *Continuatio*, adiungis:

3. QVAM SEQVITVR SVCCESSIVA IMPVLSIO. Quænam? A quo? Ad quid? Si enim est *Continuatio*, quid opus *Impulsione*? Aut quid impellas Virtutem à Telo ad Vulnus, cum ea Virtus ab illo ad istud *continuetur*? Dices, me stolidum esse, qui non capiam, quid velis. Tuum erat clarius loqui, præsertim cum promiseris, te tuum *Mysterium* facturum MANIFESTVM, idque SINE GRIPHIS, SINE ÆNIGMATIBVS. (pag.192.) Hanc tuam *Impulsionem* addis fieri PER MEDIVM AEREM. Quid facias, vbi alia corpora occurrunt, vt ingentes montes, Aggeres, muri? An & hæc omnia IMPRÆGNATA sunt? nam *Aerem* dicis SPIRITV STELLATO, & PRIMARIO *quodam*, *ac* MAGNETICO VIGORE, *ac* POTENTIA IMPRÆGNATVM. Vt video, non vno puero grauidus est aër, sed gemellos gerit, nempe SPIRITVM STELLATVM, & PRIMARIVM MAGNETICVM VIGOREM. Si verum amas, tu, aut Paracelsus, aliusue

Sect. 9. Mag. Cur. Mod. tui, aut illius similis, *Pater* est vtrique huic Proli, simulque *mater, & obstetrix.* Sed *spiritus* ille *ventus* est tuæ *vanitatis: Vigor* autem *alacritas* & impetus ad *fingendum*, & *fumos* orbi vendendum. Sed necdum finis Figmentorum, adhuc spargis *fumos*, at semper sine *Flamma* aut claritate. Audi, Lector.

4. GOCLENIVS eâdem pag. 226. *In Vnguento est spiritus Balsamicus (in sanguine humano, Mumia, & adipe humano potissimum latens) Hic excitatur, seu potius euocatur à spiritu consimili, sibique Sympathetico, vt spiritu mundi stellato, ad effectum singularem producendum. Hic spiritus euocans, dirigens, disponensque corpora, ac res mutuo quodam naturæ nexu sibi deuinctas, non est quiuis, sed determinatus, is sc. quo præsente, & tangente, fit effectus, absente non fit, decedente cessat.*

ROBERTI. Vtinam & tu *cessares*, Gocleni, aërem, & Lectoris aurem *impregnare* tuis nugis. Nam quem finem facies fingendi, & nugandi sine vlla probatione?

In Vnguento est spiritus Balsamicus, inquis. Nego esse: quid affers, quo conuincas? Scito, vbi *Goclenius* aliquid dixit, nobis non sufficere, αὐτὸς ἔφα. Et cui persuadebis, esse, cum quid id sit, quod dicis, nemo

nemo intelligat, ac ne tu quidem ipſe? Sed Sectio 9.
qualiſcunque eſt hic *ſpiritus*, Mag. Cur.
Excitatur, ait Goclenius. *Dormiebat* videlicet, aut *torpebat*, ex quo in *Patibulum* aut *rotam*, cum ſuo *fure* actus fuerat, & credibile eſt laboraſſe graui *vertigine*, & non leui Apoplexia, à tot ventis, alijſque cæli iniurijs perflatum. Iuua, Gocleni, *liquore* illo tuo *potabili*, qui prodeſt *Vertiginoſis*, & *Epilepticis*. (Vng. pag. 27.) ſtatim excitabitur. Atqui hoc non ſufficit, ait Goclenius: nam etiam Mod.

5. EVOCATVR. Non dicitur, vnde, aut quò; ſed ſuſpicari licet, *A telo, ad vulnus*. Dicitur tamen, à quo *Excitatore*, aut *Euocatore* videlicet

A SPIRITV CONSIMILI. Totus *ſpiritualis* es Gocleni. Sed ſpiritus habes vel *adipatos*, & *Patibulario Vnguento* immerſos; vel *volaticos*, & *aeri* inerrantes. Non dubito, quin ij ſint, quos Apoſtolus vocat *Spiritualia nequitiæ in cæleſtibus*. Et cum dicas, *Spiritum* iſtum eſſe pingui illi *Conſimilem*, rectè cenſebimus, qui in *Vnguento* tuo latet, eum eſſe, qui *Vnguentum Veneficis* præſcribit, vt ipſæ quoq; per aërem vehantur. Nec malè quadrat quod illum vocas

Spiritum Mundi. Nam ibidem idem Doctor Gentiũ eiuſmodi *ſpiritus* vocat *Mundi*

Sectio 9. Mag. Cur. Goclen. Mod.

Rectores, Tenebrarum harum. Inde illæ Tenebræ, Gocleni, in tuis *Mysterijs*, in tuo figmento, & Fumo, quem vendis. Non enim. Excæcauit te, & tui similes. Is videlicet est EFFECTVS SINGVLARIS, ad quem *producendum*, alterum ab altero *Spiritum euocari* somnias. Quid habes, quod præterea de hoc spiritu *Euocatore* narres? Etiam

DIRIGIT, DISPONITQVE CORPORA, ET RES. Quantum deest, vt hunc tuum *Spiritum* DEVM facias, ac sic te iterum *Idololatram* probes? Nam attribuis illi *Prouidentiam* Diuinam. Sed dic, quæso, Quis ille est *Spiritus?* NON EST QVIVIS, inquis. Non sanè: neque enim est Michaël, aut Gabriel. Sed cum dixeris, Quis non sit, expectamus multo auidius audire, *Quis sit.* Audite, Academici, responsum dignum Philosopho: Est

DETERMINATVS. Hoc adhuc valdè *indeterminatum.* Nam quiuis singularis spiritus *determinatus* est. Sed quot sunt tales? Nomine, quæso, suo exprime, aut idoneâ descriptione. Iam tandem:

6. IS SCILICET: Hæc formula accuratissimam designationem nos expectare iubet. En habes:

QVO PRÆSENTE, & TANGENTE,

FIT

Fit Effectvs, Absente Non Fit, Decedente Cessat. Quid est ludere Lectorem, si hoc non est? Ignorabamus antea, quis ille esset spiritus, qui tam miranda patraret. Volebamus doceri. Tu accingeris, & magno molimine verborum, rem tantam nos iubes expectare. Tandem ad Quæstionem illam (cogor enim repetere, vt clarius *Gocleniana Sententia* appareat) Quis spiritus tam mira patrat? respondes: *Ille ipse qui patrat.* Hoc enim denique valet ille ambitus tuorum verborum. nisi quod, quò pluribus, eò dicis obscurius. Sed ego Dei *Sapientiam* hic admiror in tua *hallucinatione*; qui fecit, vt veritatem pronuntiares; sed alio planè sensu, quam volebas. Attende. Dixeram in *Anotome*, tuo *Mysterio Magnetico* alium non esse Mysten, quàm *Diabolum* (§. 42. 43.) Tu iam idem dicis, licet inscius. Iterum te moneo, Attende. Tractatus tuus pollicetur ipsâ Epigraphe, *Curam sine remedij applicatione*. Ideo haud dubiè, quod nemo homo remedium *Vulneri* applicet, sed tantum *telo*. Quia tamen prorsus intelligi nequit, magna, & periculosa vulnera sanari *sine remedio applicato*, verissimè dixi §. 43. *Diabolum* remedium adhibere. Tu, præuaricator in tuâ causâ, mihi fauens, etsi inuitus, & veritate cogente

Sect. 9. Mag. Cur. Goclen. Mod.

Sectio 9. verè tibi factus HEAVTONTIMO-
Mag. Cur. RVMENOS, idem mecum dicis: cum
Goclen. hinc quidem fatearis, NON APPLI-
Mod. CARI REMEDIVM; inde tamen dicas, esse SPIRITVM *quendam* DETERMINATVM; QVO PRÆSENTE, & TANGENTE (ô potentem vim veritatis!) *fit Effectus, absente non fit, decedente cessat*. Lector, qui meam *Anatomen* non legit, consideret, an non Goclenij hæc verba, bellè conueniant cum istis meis, §. 43. *Cacodæmon irridens, & subsannans Vnguentarios istos*, ADHIBET IPSE *interea clanculum* REMEDIA ALIA, *callentissimus medicinæ omnis*. Nonne est hoc, *Spiritu præsente, & tangente fieri Sanationem; absente, nihil fieri?* Inculcat hoc etiam magis verbis sequentibus:

GOCLENIVS. pagel. 227. *Hic ergo* (nempe Spiritus) *prima motus causa agnoscendus est*.

ROBERTI Planissimè. Nam sine *Diaboli* opera, & Remediorum Naturalium, quæ applicat, vulnere putrefacto, *Vulneratus* pessum iret.

GOCLENIVS. *Hic* (Spiritus) *dirigit, deducitq; vim sanatiuam*

ROBERTI. Recte, *vndecumque*

vim

vim illam, ſiue Medicinam accipiat. Eſt enim Medicus peritiſſimus. Nec illi opus *Character* tuus (Vngue. pagella quadrageſima-nona, & quinquageſima.) ſiue *hominis Figura, ſtantis, at tenentis faſciculum herbæ, collo appenſum, cum groſſitie renum, & amplitudine Spatularum.* qui *Character Medi is* MAXIMAM *præbet* GRATIAM. Non placebit tibi, ſat ſcio hic Commentarius, cum dico, *vndecunque Medicinam accipiat.* Nam tu definis: Sect. 9. Mag.Cur. Goclen. Mod.

GOCLENIVS. IN SPIRITV BALSAMICO *Fixam.*

ROBERTI. De *Vi ſanatiua* loqueris. Etſi dixi, illam *vndecunque* à Diabolico Spiritu accipi, tamen nolim tecum contentiosè agere. Vltro tibi do, fieri poſſe, vt in *ſanguine humano, mumia, & adipe* aliqua vis ſit ad ſananda aliqua vulnera. Viderint Medici, & Chirurgi. Atque ita fieri poteſt, vt tuam *Ollam* quandoque Diabolus non dedignetur, etſi ad illam nullo modo alligatus eſt. Sed quod fingis, *Vnguento in telo manente, Spiritum Balſamicum, ad vulnus migrare*; concedam, te non fingere, ſi viciſſim mihi des, Spiritum illum eſſe *Cacodæmonem*, quem ante dixi,

Sectio 9. Mag. Cur. Mod. ADIPATVM, & Myropœum. Sic aptè quadrat, quod de duobus istis Spiritibus repetis:

8. GOCLENIVS. *Sunt enim* hi SPIRITVS SYMPATHETICI, *mutuoq; se appetunt, & propter hunc* OCCVLTVM, *naturalem tamen appetitum, ad determinatum effectum conspirant.*

ROBERTI. Optimè omnia. Nec excipio, quòd ais *appetitum* horum *Spirituum* esse *naturalem*. Nam etiam Diabolis est sua *Natura corrupta*, est & suus *prauus Appetitus*. De his Spiritibus, & Goclenio eos sequente dicere licet, & concludere cum Apostolo (1. Timot. 4. 1.) His *nouissimis*, & corruptissimis *temporibus*, *discessisse quosdam à fide, Attendentes spiritibus erroris & doctrinis Dæmoniorum.* Hæc de *modo Curationis Magneticæ* sic tandem compendio colligit, & per ανακεφαλαίωσιν concludit miserè à *Spiritibus erroris deceptus*.

GOCLENIVS. *Vt ita in totum, & vere dixisse liceat, Magneticam Curam Vulnerum fieri per Meram virtutum transplantationem, quam efficit, & perficit Appetitus inter Spiritum Balsamicum, & Spiritum mundi.*

ROBERTI. Hactenus, Rodolphe Gocleni, putauimus te esse *Medicũ, Chirurgũ, Pharma-*

Pharmacopœum: ſed iam videmus, te eſſe etiam *Hortulanum*, qui plantes, & *Transplantes*, non *arbores*, ſed *virtutes*. adiuuantibus videlicet *Spiritibus Deceptoribus* Sect. 10. Teſt. cont. Vng.

Hic licebat mihi defungi, Lector optime: quippe confectum mihi eſt, quod cum Goclenio ſuſceperam prælium. Quo euẽtu vidiſti. Duo capita ſunt, quæ in Tractatu ſuo de Magnetica Curatione tractanda ſuſceperat; *Characteres*, & ipſa *Curatio Magnetica* per *Vnguentum Armarium*. Vtrumque caput infeliciſſimè fuiſſe tractatum, oſtendit *paruula Anatome*. Goclenius, tamquam apiculæ aculeo eâ ſtimulatus, doloris impatiens, effudit *Synarthroſin*, quâ eadem duo capita incudi reddidit: ſed tam irato Vulcano, vt tota materia cum ſcintillis, Cyclopibus tundentibus, diſſilierit, & in atram fuliginem abierit

Nam quod ad *Characteres*, ſiue *Imagines* attinet, vltro Goclenius conceſſit, eſſe *merè ac verè ſuperſtitioſas, dementes, deliras, vanas, abſurdas, ex Idolorum antris emerſas; Diabolicas denique*. Et quanquam voluit quaſdam tueri, tamen partim ex eius principiis; partim ex teſtatâ aliunde veritate, oſtenſum clarè eſt, *eſſe damnatis* illis planè *geminas*.

Curatio verò *Magnetica* ita miſerè cura-

Sect. 10. Test. cont. Vng. ta ab illo est, vt cum antè *ægrotaret*, iam planè sit *mortua*, & infelicibus *Spiritibus* insuper commissa. Itaque defungi iam licebat, vti dixi. Sed, vt suprà, cum ex ipso Goclenio vere *Heautontimorumeno*, ostendissem, *Characteres* prodiisse ex officinâ *Cacodæmonum*; aliunde nihilominus eamdem veritatem, illato lumine vel *Authoritatis*, vel *Rationum*, illustraui; sic modò, postquam Goclenius abunde contra seipsum testimonium præuaricator dixit: faciam vt alii itidem dicant, atque ij firmissimorum *Argumentorum* vallo probè muniti.

SECTIO X.

Testimonia contra Vnguentum Armarium, & curam Magneticam.

1. NOVITIVM inuentum est, *Gocleniana* ista cum *Vnguento* suo *Olla*. Itaq; propriè & distinctè ab *Antiquis* Authoribus nihil contra illam expectari potest. Nam quæ ante *Bombastum* non facile fuisse ostenditur, contra eam frustra ab *Augustino* aliquo, aut *Cypriano*. petas testimonium. Itaque contra recentem superstitionem, recentibus contenti erimus.

rimus. Neque referre putabimus, Catholici sint, an hæretici: nam & illos ego merito allegare possum; & hos Goclenium reiicere non decet, quippe *Fratres suos*. Sed cum recogito, *Catholicos*, qui clarè, & *distincte* de hâc superstitione egerint, vix inuenio. Inuenio tamen, qui commentitias illas, & à Diabolis inuentas actiones reiiciant, quibus Agentia *particularia*, & *sublunaria* in obiecta *procul dissita*, sine vllo certo termino, interiectis etiam aliis multis, & vastis corporibus, agere dicantur. Itaque rectius in propriam Sectionem, quam id Argumentum meretur, reiiciam. Cæteros ergo iam ponamus, vel manifestè hæreticos, vel mihi, quoad fidem, ignotos. Et quoniã quorumdam libri ad manum non sunt, eorum locos dumtaxat, & mentem indicabo. Sect. 10. *Testim. cont. vng.*

SCHENCKIVS libro 5. *Obseruationum Medicarum Obseruat. 238.* Cum de hâc Curâ loqueretur, Titulum fecit Obseruationi; *Prodigiosa Vulnerum Curatio.* Quo titulo satis ostendit, se non existimare esse naturalem si *Teli inunctionem* spectes. Citat autem hic Schenckius

D. ESAIAM MEVCHSNERVM, qui aliquid publicè ediderit, nec ne, me latet. Hic porro Esaias dicit se habere à

QVODAM. Quis hunc nôrit? Imo, quis

Sect. 10. Testim. cont. vng. quis non iure credat, neque hunc QVENDAM voluisse cognosci, quòd res esset eiusmodi, ex qua nihil aliud expectare posset, nisi opinionem *damnatæ Magiæ* (nam alioqui, fecisset, quod Goclenius, prodidisset se, gloriatus fuisset) neque Esaiam ausum fuisse nudè ponere sine indicatione sui Authoris, (etsi obscurâ, vt eius famæ parceret) ne Author ipse tam Diabolici inuenti videretur: Neque denique Schenckium in suo opere extare voluisse hanc Impietatem, quin & *Prodigiosam Curationem* vocaret; & à se ad Meuchsnerum, reiiceret? Horum trium religio mihi incomperta est.

2. CARDANVS, variis de causis de *Magiâ* non immeritò suspectus, quid de hoc Patibulario Vnguento crediderit, nescio. Eius mentionem facit lib. 2. *de venenis ca. 6.* Sed ita, vt neque se legisse vsquam dicat, neque vnde acceperit. Tantum dicit, FAMA EST. Hoc ostendit, ante *Cardanum* rem parum fuisse notam, aut vulgatam; & initio, fuisse NEGOTIVM *perambulans in* TENEBRIS (ps. 90. 6.) vt fere solent, quæ à *Principe* TENEBRARVM. Talis est Tartarea illa *Fraternitas Roseæ Crucis*, cuius superiobus annis prodiit liber cum Epigraphe, FAMA *Fraternitatis*. Sed de hâc, infrà.

3. AN-

3. ANDREAS LIBAVIVS, *hæreticus*; sed in Medicinâ nomen aliquod consecutus, Librum scripsit hoc titulo: *Tractatus Physicus, de* IMPOSTORIA *vulnerum per* VNGVENTVM ARMARIVM, *sanatione, Paracelsicis vsitatâ.* Ex hoc nihil aliud modò est ad manum. Neque est opus. Nam sicut *Ex vngue*, quod aiunt, *Leonem* ita *ex Epigraphe Librum.* Sect. II. *Testim. cont. vng.*

4. CALVINVS, notum Inferis; augustum Hæreticis nomen, quo loco *Vnguenti Goleniani Ollam*, quo *Magneticam Curationem* habet? Dicat Goclenius ipse *Heautontimorumenos*. Synart. p. 20. *Vt verum dicam,* CALVINVS IPSE, *cum pluribus Orthodoxis Curationem illam vulnerum* MAGNETICAM, *tamquam non naturalem, improbat, Magneticæ sc. istius Philosophiæ æquè ignarus, ac D. Robertus.* Alibi hoc relatum est commodè. Sed hîc omitti prorsus non debuit, loco proprio. Probo illud: δὶς καὶ τρὶς τὰ καλά. Si attendisti, Lector, adduntur hoc loco à Goclenio

5. PLVRES ORTHODOXI, quos haud dubiè intelligas *Caluinistas*, quos simul cum *Parente*, & *Patriarcha* suo, *frater fratres*, parum fraternè, & honestè reiicit. Sed videlicet, vt vulgo aiunt, *Amicum esse oportere vsque ad Aras*, ita Goclenius Amicus, Cõsangui-

Sect.10. Testim. cont. vng.

sanguineus, Affinis est vsque ad OLLAM Hi *plures Orthodoxi*, quoniam nobis igno- ti sunt, censeantur nomine *Anonymorum* Sunt & alii

6. INCERTI AVTHORES apud magnum alium virum, quem *Goclenius*, vt *Heroëm* æstimet licet. Is est *Ioann. Ernestus Burggrauius*, antè mihi nominatus, & post- ea nominandus; qui cum ad cælum vsque Goclenii *Ollam* in suo *Achille Rediuiuo* (pag. 84.) extulisset proximâ pagellâ ita scribit: *At non istud vi occultâ, & contactu incorporeo Magnetico fieri, etiam qui* NON INDOCTI *habentur vulgo, contendunt*. Et paulò post: *Ceremonias esse* CONFICTAS *in speciem, &* DELVSORIAS. Iungamus his ex *Goclenio* iterum, (Vnguenti pag. 3.)

7. ERVDITOS, *qui naturaliter id fieri posse* PLANE NEGANT. Item indidem

ALIOS, *astruentes, Ceremonias Magicas esse, Impostorias, Ludicras, & ad speciem Confictas*. Sed de hoc genere hæc sufficiant.

SECTIO

Sect. 11. Aut. Vng. Ar.

SECTIO XI.

Authores, & Laudatores Vnguenti Armarij plerique vel apertè improbi, vel meritò suspecti.

1. VT antea *Characteres Goclenianos* reiecimus, tum aliis rationibus, tum quòd (paucis exceptis, miserè in fraudem inductis:) quotquot eos vel finxissent, vel laudassent, homines fuissent, vel *hæresi*, vel *Magiâ* infames: sic mihi visum modò ostendere, *Vnguentum Armarium*, & *Magneticam Curationem*, inuentum esse *Diabolicum*, pluribus quidem Rationibus; sed præ aliis, ostendendo, cuiusmodi hæc *Curatio* habuerit, inter homines, *Authores*. Omnino enim credibile admodum euadet, nihil boni esse posse, quod viri minimè boni, primi inuexerint: potissimum, si præcipui Sectatores, & tutores, vel sectâ, vel doctrinâ, vel moribus, similes fuerint Authoribus. Igitur ad rem. *Author*, etsi *Diabolus* censendus est, inter homines tamen primus hoc *Vnguentum*, & hanc *curationem* prodidit

2. PARACELSVS, de quo, cum plusculum habeam, quod dicam, propriam illi

Sectio-

Sect.11. Aut. Vng. Ar. Sectionem dicaui. Hic tantum, quantum res feret, probabo, ante illum, neminem Vnguenti meminiſſe. Si erro, authores erroris mei habeo *Paracelſiſtas* illuſtres, & *Ollâ Goclenianâ* inunctos. In *Baſilicâ* ſuâ *Chymicâ* (pag. 278.) vocat *Oſvvaldus Crollius Vnguentum Sympatheticum* PARACELSI. Quid aliud cauſæ putem, quàm, quòd eum Inuentorem exiſtimârit? In eâdem ſententiâ eſſe *Libauium*, ex illis verbis colligitur, paulo antè relatis: *Paracelſicis vſitata*. Sicut enim Ariſtotelici, quæ docent, ab Ariſtotele accepiſſe cenſentur; ita hic. Nec alia mens *Ioann. Erneſto Burggrauio*, dum in ſuâ *Lucernâ* vocat *Curam Magneticam ex Mumia* PARACELSI. His magnis, hac quidem in re, Authoribus potius credo, quam *Goclenio* meo, qui *Paracelſum* non *Authorem*, ſed *Illuſtratorem, & Amplificatorem*, agnoſcit (vng. pag. 95.) ac interim neminem anteriorem indicat. Quin etiam *Baptiſtam à Portâ*, idem cum Crollio ſenſiſſe, ibidem addit, lib. 8. c. 12. *Refertque*, inquit, *ad Autorem Paracelſum*. Sed nota eſt *Goclenij* iactantia vaniſſima. Meminimus, illum ſuprà minatum nobis *Imperatores, Reges, Principes*: ac mox in aciem induxiſſe *vnicum Monachum*. Bruta fulmimina. Maneat ergo, ſecundum *Cacodæmonem*,

nem, huius ſuperſtitionis primum Autho- Sect. 11.
rem fuiſſe Paracelſum, hominem rogo di- *Aut. Vng.*
gniſſimum, vt non ita multo póſt clarè ap- *Arm.*
parebit. Huic adhæret

3. OSWALDVS *Crollius Veteranus Haſſus*, tum totâ ſuâ paſſim doctrinâ, tum hâc vnctâ Magneticâ. Videatur eius *Baſilica*, *Francofurti* edita, *impenſis Godefridi Tampachij*. maximè pag. 278. & ſeqq. Hic homo, niſi *delirio* excuſetur, *Paracelſo* impietate planè geminus eſt. Optandum quidem vt eius *Baſilica* igni expietur; ſed ſi cui eſt in manibus, qui nihilominus lecturus ſit, quæ dicimus, intelliget, ſi *Præfationem admonitoriam* legerit, *Paracelſi* impietatibus refertiſſimam. Porrò de noſtro *Vnguento Armario*, & eius vſu, incredibile eſt ei, qui non legerit, qualia deliret, pag. 278. quomodo *Telum* inunctum ſeruandum, & obſeruandum: quam accurata *ſigna* edat valetudinis vel inualetudinis hominis vulnerati, longè licet abſentis. Sequitur

4. IOANN. ERNESTVS BVRGGRAVIVS, propter duos ſacerrimos libros, infrà propriâ Sectione memorandus; Qui vt multas alias nugas, ita *Armarium Vnguentum* deprædicat mirificè, tum in Panoplo, pag. 84. tum in Lucernâ, pag. 123. Qualis autem, & quàm pius ſit,

Sect. II. ex fructibus eius mox cognosces.

Ant. Vng. Ar. 5. BAPTISTA à PORTA, si Goclenio credimus (vng. p. 95.) hoc Vnguentum probat libr. 8. cap. 12. Verum, quia editionem illam videre non potui, nihil addam, nisi hunc Scriptorem, pridem, & multifariam meritum, vt apud pios, & intelligentes, de *impiâ Magia* sit suspectus. Alii sunt plures, qui etsi apertè, quod sciam, hanc tam securam *Curam* non deprædicant; censendi tamen sunt eius fautores, quòd similia quædam *Agentia, procul*, item, vt Olla Goclenii, *vim suã iaculantia*, venditent. De his, suo loco. Sed quod aliquoties verissimè dictum est, esse huius fœtidi Vnguenti primarium *Authorem*,

6. DIABOLVM, ex simili intelligi posse videtur, (etsi spōte ex eo id sequitur, quod neque *naturaliter* quicquam efficit, vt ostendam; neque DEI *peculiari priuilegio*, per se, aut beatum Angelum, ordinariam *Naturæ* effectionem transcendentis) ex simili, inquam, intelligitur DIABOLVS *Ollæ Gocleniæ Author*. Quid ni enim, cum sine controuersia Author sit *Ollæ, & Vnguenti*, quo perunctæ *veneficæ*, per aëra feruntur? Vtrumque *Vnguentum* est, & vtrumque requirit SANGVINEM HVMANVM De suo Goclenius fatetur. De altero, *Gaudentius*

dentius Merula, libr. 1. Memorabilium, cap. 13. *Vnguentum Lamiarum fieri compertum est, Pinguitudine puerorum.* Et passim idem docent, qui ex publicis earum confessionibus id didicerunt. Eo distant hæc *Vnguenta*, quod per illud volent (scio, *Vnguentum* nihil ad rem facere, *Cacodæmon* vehit) aut volare fingantur *veneficæ Mulierculæ*; at per hoc, *venefica qualitas*. Sect. 12. *Bombast. Parac.*

SECTIO XII.

PHILIPPVS AVREOLVS *Bombastus Theophrastus Paracelsus Magnus ad Hohenheim, Eremita Philosophus, Medicus, Theologus.*

1. SATIN' hoc est *Nominum*? Satin' *Epithetorum*? Minimè verò satis. Alia in eum congeruntur Elogia. Mirifica sunt, quæ mentitur de eo *Crollius Præfatione Admonitoriâ*, p. 63. & seqq. Sed compendium eiusmodi mendaciorum edidit inter alias suas lyras, ex Acherunticis *Fraterculis* vnus, Adamus Haselmeyer, Epistolâ ad ff. R.C. adiunctâ *Famæ infami*. Nam pag. 89. Germ. *Francofurti* 1615. hæc fanaticus delirat: *Beatissimus Eremita*, & SOPHORVM

Sect.12. Bombast. Parac.

MONARCHA *Theophrastus Paracelsus, Magus*. At pag. 99. & 100. planè *arreptitius* videtur, vt credas, non tam ipsum, quàm *Satanam*, illius *Fraternitatis Caput*, eius ore loqui. Iudica, Lector. *Theophrastus* inquit, *verus sublimis Monarcha fidelium sophorum conuiuii Domini 4. Esd. 2. qui est in longâ vitâ Paradisi, Ecclesiast. 44. iuxta sapientiæ suæ thesauros, Isa. 45. cuius doctrina recta, & sine macula, in æternum florebit cum sapientibus dei, Sap. 4. & 6. neque vllus homo irrisoris mundi, neque diaboli infernalium portarum ei poterunt præualere.* Quibus vltimis verbis, (vt cæteras Blasphemias omittam) manifestè *æquat Bombastum Christo*, qui super PETRAM-PETRVM sic *ædificauit Ecclesiam suam, vt Portæ Inferi non sint præualituræ aduersus eam*. Matt. 16. 18. Hæc & similia insana Encomia, videamus, quam rectè in *Eremitam* istum conueniant, siue *Vitam* eius spectemus, siue *Doctrinam*.

DE VITA BOMBASTI PARACELSI.

2. PRIMVM nemo negat, quin Paracelsus fuerit *Alchymista*, atque adeò vel omnium, vel multorum Coryphæus. Atqui de *Alchymiâ*, & *Alchymistis*,

stis, ipsa *Fama Fraternitat.* (audiat delirus Haselmeyer, eos, ad quos scribit, & vocat Vnbetriegliche, id est, decipere nescios, Iesuitas:) in vniuersum ita loquitur, vt vocet IMPIAM, & MALEDICTAM *Aurificinam*. pag. 47. multaque addat ibid. & 48. 49. quæ *Paracelsum* non minus deprimant, & collutulent, quam illum ineptus iste adulator extulit, & ornauit. Et ne parum esse videatur, quod de tota *Alchymistarum* natione sic scribant, de ipso *Bombasto* (pag. 24.) ita pronuntiant: THEOPHRASTVS DISSOLVTE, & SOCORDITER VIVENDO (mit freyen / vnd vnachtsamen leben) TEMPVS SVVM AMISIT. Audin' miser Haselmeyer, quid de tuo sublimi MONARCHA *fidelium Sophorum*, iudicent fraterculi tui, prorsus *decipere nescij*? Alium audiamus, historicè scribentem rem sui temporis, quam coram videre potuit, quam partim à *Domesticis* ipsius *Bombasti* audiuit. Dico autem Sect.12. *Bombast.* *Parac.*

3. CONRADVM GESNERVM, qui in *Enumeratione Alphabeticâ Scriptorum Chirurgiæ*, litterâ T. hæc ad verbum: *Theophrastus Paracelsus nostro tempore vixit, qui Veterum omnium placitis contemtis, multa noua in artem Medicam inducere*

Sect.12 Bombast. Parac.

conatus est, & medicinam per diuersas Heluetiæ, Germaniæ, & Poloniæ Regiones, vagabundus exercuit, dum pecunia careret: quâ modicâ acquisitâ Vino, & Ludis deditus (vt constans fama est) nemini medebatur. Dæmone vtebatur Familiari, vt ex eius discipulo audiui: Vir naturâ, & Eloquentiâ, quàm litteris, & studio doctior. Prorsus INCONSTANS, *nunc* THEOLOGVS, *nunc* MEDICVS, *nunc* MAGVS: *sæpe* COMPOTATOR, & ALEATOR *inter* RVSTICOS. *Latinè nihil edidit ob* IMPERITIAM *linguæ.* Hactenus Gesnerus editus Tiguri anno 1555.

4. At non omnia nôrat Gesnerus; nec libros Paracelsi legerat; alioquin plura de illo addidisset. Ego quidem non dubitem hanc Propositionem, vbilibet terrarum defendere,

NEMINEM *vnquam fuisse Magum, Necromanticum, Veneficum, si Bombastus non fuit.*

Neque id opus, anxiè *alienis* testimoniis probare, cum *ipse de se* non modo testimonium dicat, sed vltro ea scribat, & iactanter vulget, quæ horum omnium, & plurium eum manifestum teneant. Paucis ergo illis de Vitâ huius Triuenefici delibatis,

pauca item ex plurimis, tamquam Exempli causâ ponam Sect. 12. *Bombast. Parac.*

DE DOCTRINA BOMBASTI PARACELSI.

5. CLaritatis causâ, impia eius Dogmata proponam per aliquot *Propositiones*, quæ apertè in eius libris continentur.

PROPOSITIO I. *Quatuor sunt genera hominum, qui ab Adamo originem non ducunt. quorum alii in Igne viuunt, alii in aëre, alii in terrâ, alii in mari. Vocantur hi Nymphæ, Syluani, Salamandræ, &c.*

PROP. 2. *Sermonem, & reliqua omnia homunculi isti habent cum reliquis hominibus communia; excepto quod animam habent mortalem.*

PROP. 3. *Ineunt coniugia cum Hominibus, qui ab Adamo ducunt originem, & Liberos procreant.*

PROP. 4. *Per istiusmodi coniugia, efficiuntur eorum animæ Immortales, & participes redemtionis Christi.*

PROPOS. 5. *Tales homunculos esse certum est. Nam Bombastus eos vidit, & familiariter cum iis egit; videnturq; frequenter ab aliis.*

Sect. 12. Bombast. Parac. PROP. 6. *Morborum Hyperphysicorum curatio frustra à Naturâ petitur, sed petenda est à Dæmonibus per applicationem Sigillorum, & Characterum.*

PROP. 7. *Nihil refert, à quo remedium petatur, modo curetur æger, etiamsi ab Immundo Spiritu. Hoc enim Scriptura ipsa approbat, vbi ait:* salutem ex inimicis nostris.

PROP. 8. *De Curatione morbi, Magico artificio inflicti nihil est in Auicennâ, nihil in Galeno, qui, vt non scripserunt, ita nec sciuerunt de his rebus quicquam. Debent igitur Medici quandoq; accedere vetulas,* SAGAS, *rusticos, circumforaneos, & ex iÿs artem istam addiscere. Nam hi de istis rebus plus sciunt, quam Academiæ Professores omnes.*

PROP. 9. *Etsi hæc rideant Academiæ Professores, tu tamen iis vtere forti Imaginatione, & effectum experieris.*

PROP. 10. *Si quis supernaturali morbo, aut dolore vexetur, Magico remedio malum tolli debet, quali est introductum.*

PROP. 11. *Eiusmodi Curationes Magicæ non sunt contra Deum, quia iis vtimur, non ad perniciem hominum sed ad salutem.*

PROP. 12. *Fac ceream Imaginem similem Ægroto, adhibitâ certâ fide, & vehementi imaginatione, fore, vt per illam sanetur. Adde Magicas precatiunculas, ac denique Imagi-*

Imaginem in ignem conijce. Liberabitur æger. Hæc omnia audacter crede, & fac, neque flocci facias, quid ad hæc dicant Theologi. Sect. 12. Bombast. Par..

Vide, Lector, *Editiones Basilicas*, cum dogmatibus Diabolicis. At ne putes, quicquam illi à me affingi, Libri, ex quibus hæ Propositiones sumtæ sunt, *De Philosophia ad Athenien. De occulta Philos. De Philos. magna. De cælesti Medicinâ. De morbo caduco. De Hyperphys. morb. De vita longa*

6. Quid ad hæc ais, D. Gocleni? Obijcis mihi Villanouanum, cum quo nihil mihi vnquam fuit negotij, cuius doctrinam nunquam secutus sum: & vis tamen, me fecisse, & docuisse, quæ ipse. *Paracelsus* PRIMVS AVTHOR est tui Vnguenti, *primus figulus Ollæ tuæ*: Tu gratulabundus eius doctrinam amplecteris, sequeris, vulgas, iactas, pro Mysterijs habes. Denique Hippocratem, Galenum, *Celsum* præ hoc *Paracelso*, nihili facis. Si *Propositiones* istas probas, tamquam *probas*, ostende tuum illud pium os *Academicis tuis*; & vide, an te, *vt probum*, *probent*: Sin reijcis, vtique id facis propter impietatem. Agnoscis ergo, impium esse Authorem tui Vnguenti, aut certè, vt tecum loquar, *Illustratorem*, & *Amplificatorem*.

7. Tales impietates facilius credam, il-

Sect.12. Bombast. Par. lum illuſtraſſe, & amplificaſſe, quam *veram Medicinam. Conradi Geſneri* iudicium antè audiſti. Ego magni facio acutum iudicium, & animaduerſionem viri in primis docti; & verè pij, cum quo mihi aliquando ſermo fuit de hoc tuo Duce. Is ita ratiocinabatur, Cacodæmonem Tartareâ rabie actum, vno, eodemque tempore, vt hominum ſalutem omnium euerteret, corporis inquam, ſimul, & animæ, ac ſimul publicam tranquillitatem, omnes *Scientias*, à quibus illæ pendent, infernali fuligine conatum eſſe inficere. Huic rei, cum aptiſſimum organum reperiſſet Lutherum, *Theologiam*, illius operâ, corrupiſſe: *Iuriſprudentiam* partim publicè exuſſiſſe (nota eſt hiſtoria) partim, conculcata Principum, ac Magiſtratuum authoritate, eius vim omnem ſuſtuliſſe: Atque ita tum animæ rectam ad ſalutem viam, obſtructam; tum Reipublicæ Chriſtianæ quietem grauiter labefactatam. Porrò ne corpori ſaltem ſuum in vera & Chriſtianâ Medicinâ, maneret refugium; eodem planè cum Luthero, tempore exortum eſſe hunc Magum, qui vel violentis remedijs corpora vt plurimum cruciaret potius, quàm ſeriò ſanaret; vel Dæmonis ope ſalutem afferret, ſi quam afferret. Nihil potuit verius, nihil clarius

8. Accedit ad hanc *impiæ Medicinæ noui-* Sect. 12.
tatem, verborum peregrina vanitas, & tene- *Bombast.*
bricosa *obscuritas*, ex quâ, exceptis scilicet, *Par.*
Initiatis, non magis te expedias, quam ex *Nocte Ægyptiacâ*. Non inuidemus ijs hanc *Sapientiam*, ac ne miramur quidem. Quin potius miseramur, & cæcorum istorum vices dolemus. Loquor autem, ne quis à mente meâ aberret, de *Pseudo-Alchymistis*, de quibus, purgandi mei causâ, infrà agam distinctius. Cæterũ inter mira inuenta *Bombasti*, vnum videtur esse, quod huic *obscuritati* oportunè medeatur, *lumen perpetuum*. Hæres, Lector? Seriò loquor, præstaret ille modò seriò, quod promittit. Non tenebo te suspensum diutius. An. 1582. Petrus Perna excudit Paracelsi Manualia duo, in quorum posteriore, pag. penult. leguntur hæc ad verbum: *Distilla ex sanguine tuo, vel* STERCORE *tuo, oleum, & fac cochiam ex alumine plumoso: post fac ardere, & ardet tam diu, quamdiu viues. Probatum est.* Vtilis lucerna, sed fœtida. Vtilior hæc pagella proximè anteriore. Inscriptio est, DE STERCORE. Tum sequitur: *Prima aqua eius* (:stercoris:) *deponit maculas faciei. Vltimum oleum eius, quod exit si accendis*, NON CONSVMITVR IN ÆTERNVM. Rectè dixi hanc vtiliorem;

Sect. 13. Io. Ern. Burg. *liorem*; nam altera cum Bombaſto moriebatur; hoc autem nobile vaſculum TRANSIT AD HÆREDES, Et natos natorum, & qui naſcentur ab illis *in omnes generationes*. Meretur vtraq; elogium non vulgare. Catullus nobilis Poëta, *Voluſii* neſcio cuius, *Annales* celebrauit noto illo verſiculo:

Annales VolusI, cacata charta.

Non teneor honeſtius loqui de *Bombaſti Lucernis*, quam Bombaſtus ipſe locutus eſt. Itaq; *æternis* illis eius *ignibus*, æternum hoc Elogium facili, & ſpontaneâ eat Parodiâ,

BOMBASTI FACVLÆ *cacata* FLAMMA.

SECTIO XIII.

Io. Erneſtus Burggrauius Neoſtadius Palatinus.

1. STO promiſſis. Dixi antè, me huic homini *propriam Sectionem* ſeruare. Quamquam meritò corrigam, & dicam, non *homini*, ſed *libris* eius, & *doctrinæ*, hanc Sectionem dicatam. Nam *hominem* amo, non modò communi illo nomine, quòd *homo* ſit, ſed propter *Eruditionem* non vulgarem, & linguæ tum Latinæ, tum

Græcæ cognitionem. Doleo, eiusmodi ingenium, *peregrinationibus*, & *Pseudo-Chymicorum* contagione, in transuersum sic actum, vt multa vulgauerit, quæ æterno silentio obruta oportebat. Hoc nomine in eorum Authorum numerum mihi venis, *Burggraui*, quos assero, Goclenio, eiusque Magneticę Curationi nequaquam esse honori. Patere igitur, te rogo, vt in gratiam tui, tua tibi vitia indicem, quoniam neque emendabis, nisi scias, neque scies, nisi indicata. Vt, si macula turpis faciem tibi ignoranti deformaret. Sect. 13. Io. Ern. Burg.

2. Principio omnium horum malorum fontem vereor esse *hæresin*. Si tamen *hæreticus* es. Libri tui ostendunt potius esse *ambiguum Religionis*, & , proprio verbo, ἀλλοπρόσαλλον: Certè duas Religiones laudas, toto cælo diuersas. Præfatio tui *Biolychnij* Nuncupatoria, in *Iulio Principe*, *Herbipolensi Præsule*, meritò laudat (pag. 25.) RELIGIONEM. Sed quid sibi vult, quod *Achilles* tuus in Dedicatoriâ, alium Dynastam item à *Religione* extollit, qui nec ipse vnquam diffitebitur, se longè ab *Iulio* illo, in *Religione dissidere*? Quid te esse credam, cum tam diuersa video prædicare? Alia loca sunt, ex quibus coniectare liceat: sed omitto.

3. Iam

Sect.13. Io.Ern. Burg.

13. Iam Libros tuos inſpicienti cuiuis, ſunt, quæ meritò admiretur, tibi, homini prudẽti, & erudito excidiſſe. Non exagitabo ſingula acerbè: proponam tantum nonnulla, & Tibi, Lectoriq; relinquam conſideranda.

Ingenuum in primis eſt, ſed in te pugnat, quod fateris paſſim, *non poſſe ſatis intelligi*, nedum *explicari*, quæ doces. Et tamen doces, & tantâ fiduciâ doces. Satis mihi fuerit, vnum locum afferre ex *Lucernâ* tuâ, & alterum ex *Achille*; atque vtrumque maximè pro me, & maximè contra Goclenium. Prior eſt pag. 123. vbi de Vnguento Armario, quod *Illuſtre*, vocas, dicis, Sanationem ab illo perfici ARCANO MYSTERIO, *quod* NEMO *vnquam ſatis prodet* (nedum pepo ille, qui tamen putat, ſe per ſua Axiomata hoc Myſterium *manifeſtum feciſſe*, adeoque *ſine griphis, ſine ænigmatibus* Synar. pag. 192.) *quidquid in abditas cauſas de hoc ipſo diſquirunt*. Addis: *Et vidimus coniecturas quorumdam, accuratas ſanè: ſed rationes illæ, quantulum eſt, quod perſuadent homini Philoſopho*? Et mox, pa. 124. *Diuiniores formarum vires ſunt, quàm vt nos ductu Rationum* (audi Axiomatographe) *eas inueſtigemus*. Heu, *Burggraui*! Hæc tu tam clarè, nec tibi in mentem venit, paullò vlterius progredi, & ipſiſſimam veritatem enuntiare, nem-

nempe *Diuinitatem* illam esse, quam adorant *Idololatræ*; *Satanam*, inquam, aut aliquem *Angelum eius*? Dixi antea Goclenio, quod tibi modò, simillimo modo posse quamuis *Veneficam* de suo *Vnguento* philosophari, quo delibuta, Sect.15. Io.Ern. Burg.

Hoc, veluti pennis, audet se credere cœlo,
Ignotum periter ———

Posterior locus est in *Achille* tuo pa. 85 quâ quantulum deest, quin concedas, & vltro profitearis hoc quod iam dicebam, *Satana authore Curationem Magneticam perfici*? Nã cũ de eapse *Curâ* loquereris, verba tua sunt: *Qui in abstrusissimis arcanæ rerum omniũ parentis penetralibus supra vulgi captũ perspicit, isq; occulto modo vtitur, & vulgo incredibilia præstat, quæq; non nisi malorum geniorũ, quos Paredros vocat, adminiculo, subsidioq; edi videantur, ille Magus est*. Ingenuè prorsus, nisi quod geminũ mantellum Diabolicę fraudi obtendis, dum & *Naturam* fingis intra *penetralia* sua hãc vim celare; & ignobile *vulgus* insinuas, prę stupore ista non capere. Nã contra planè habet. *Vulgus* enim facile his assentitur, neq; magnopere laborare solet, *quomodo* sanetur, dum sanetur. At *Eruditi* pleraq; eiusmodi dũ inspiciunt, hęrent, dubitant, inquirunt, reperiunt, dãnant. Hoc tu negare nõ potuisti. Agnosce iterũ verba tua

At

Sect.13. Io.Ern. Burg. *At non iſtud vi occultâ, & contactu Incorporeo*(neceſſariò hic Diabolus implicatur, qui haud dubiè incorporeus eſt) *Magnetico fieri, etiam qui non Indocti habentur vulgo, contendunt*. Paullò poſt: *Cætera verò, quæ adhibentur, cæremonias eſſe confictas in ſpeciem, & deluſorias.* Nihil verius hoc ſenſu *non Indoctorum*. Atque vtinam tu *non indoctus* (talem te agnoſco) his accederes. Sed procul te abeſſe oſtendis, dum ſubdis: *Falſi ſunt, & Infelices*. Infelix Burggraui! Pluris facis *Goclenium*, ne Grammaticæ quidem gnarum, nec periodum Latinam ſcribere doctum, quam non pudendo furto ex Lipſio deſcribat, quàm viros *non indoctos*? At ſi rationem ſaltem aliquam afferres. Nihil tale. Quin potius pro omni ratione,

4. INCREPATIONES acres adhibes, & Erudito homine indignas. Vt illâ ipsâ pag. 85. *Miſeri Naturæ plagiarij, & Scholaſticarum gerrarum crepitacula*. Et in Lampade pag. 95. *Erunt forſitan, qui de faſtuoſis ſuperciliosorum quorumdam Philoſophaſtrorum ſubſellijs proſilient*. Modeſtè, Burggraui. Non meminiſti, te Illuſtriſſimum *Iulium* Herbipolenſem Præſulem, in tuâ *Nuncupatoria* laudaſſe, præter cætera, à *Prudentia & Sapientia*? (pag. 25.) Atqui Magnus hic Princeps ad ſuam *Prudentiam, & Sapientiam*

tiam

tiam pertinere existimauit, eiusmodi Viros in Academiæ suæ subsellijs collocare, quos tu contumeliosè *Philosophastros* vocas. Iidem tamen (pagel. 96.) *Anseres* sunt tibi, *Olori* scilicet, qui meros *Vniones* canis. Parum dico, dum te *Olorem* dico, *Suffridus* Poëta tuus, Spagyriæ Sirenophœnicem te prædicat. Equidem non inuideo. Sed parum dulcis tibi cantus est, dũ Philosophos appellas, qui *Veteris* Philosophiæ retinentes, tibi ac tui similibus *Spagyricam* relinquunt. Monueras teipsum in Præfat. *Lucernæ* (pag.18.) post effusam in illos, parum decenter, bilem, illis verbis, honestæ mentis indicibus: *Sed intra terminos modestiæ.* At hos *terminos* quantum transgrederis, in *Panoplo* tuo (pag. 82.) dum disertis verbis, tui moniti oblitus, ita declamas: *Quicquid est tuarum, siue è stoa, siue è Peripato argutiolarum, non paribus sophismatum strophis, & inuolucris diluam; sed scommate vel è stabulis, vel è triuiis petito.* In hâc quidem argumentandi ratione spagyricâ, cedimus tibi palmam. Nam, vt ille ait, *Contendere durum est Cum victore.* Sect. 13. Io. Ern. Burg.

5. Ac sic vel non tutum fuerit, vel non operę-pretium, aliquot alia capita librorum tuorum persequi, quibus honestæ tuæ Eruditioni maculã inussisti, non facilè eluen-

Sect. 13. Io. Ern. Burg. dam, nisi honestâ *Palinodia*, quam feliciter tibi præiuit vir & doctissimus, & tibi, vel teipso iudice, amicissim⁹. Coniectas, scio Ego non ita multo post clarè tibi illũ nominabo nec sine proprio ipsius testimonio. Sed capitũ, quæ iam dicebam, indiculum tantum tibi hic ponã, omissa longiore tractatione: quoniam pleraque omnia in Goclenij mei confutatione vel iam iacent, vel iacebunt.

Obscuritatem, & *Difficultatem* tuorum inuentorum inculcas; in quo astutiam tuã notamus. Illâ enim, vt velo, tectus lates, aut latere speras. Si intelligi nolebas, multo rectius tacuisses.

Secreta tua haberi vis, nec vulgari profanis, scilicet. Cur ergo libros scribebas? Et quid sunt nisi fucus, tum Lucerna tua, tum Panoplia, quibus nemo vti queat?

Malignè censeat quis, te & *Obscuritatem*, *difficultatemq́*, prætendere, & petere *silentium*, in *Lucernâ* potissimum, quam sine magno vel verborum, vel apparatus circuitu clarè concinnare docet *Paracelsus* tuus, oleo vel ex sanguine, vel ex *stercore*, distillato. Tu nimium apparatum adhibes ad rem tam facilem, tam olidam.

6. Minus tamen est (ne te grauius accusare videar) quam primus libri tui aspectus præ se ferat. Nam argumenti ieiunitate coactus,

actus, fecisti, quod Goclenius: Paucissima propriè ad rem; plurima extra rem attulisti. Quod idem etiam in *Rediuiuo* tuo fecisti. Sect. 13. Io. Ern. Burg.

Illud pessimum, quòd varia vndiq; congerendo, quæ parum ad rem faciant, superstitionibus illis tuis, vt sic dicam, *Capitalib.* alias aspersisti. Itaq; cum *Lucernas* concinnares, *Arma* cuderes, interea *Goclenianam Ollam*, *vnguine* addito, *prægnasti*: *Patauinam vrnam* approbasti, nihili pendens, ipsammet litteratam de se cecinisse, se esse

PLVTONI SACRVM MVNVS ———

At non malè te monuerat laudator tuus, aureum nomen, *Goldmannus*, dum monet;

Vrbs Patauа Olibÿ ne iactet FICTILE FICTVM.

Quid quod *Characteres* quosdam reijcis, & prudenter damnas; & interea alios nihilo minus Diabolicos, admittis & probas? Mitto alios. At per fidem tuam, quomodo tibi persuadere potuisti, abesse execrandam superstitionem ab illo *Charactere*, qui *in Circulo descriptus Muscas glomeratim conuolantes congregabat*? Scis, *Beelzebub* esse *Deum Muscarũ*? hic illas congregabat, non vanissimus *Character*-*Nihil ille nec ausus*, *Nec potuit* - Si persistis in errore, vide, ne præter famã, etiam Patriam amittas, & *Accaronita* fias, pro *Palatino*: nam BEELZEBVB

Sect. 13. Io. Ern. Burg.

fuit *deus* ACCARON. Sed aliquot adhuc tua σφάλματα annotemus.

7. Probas plures in homine *Animas*, & apertè vnam (ex deliriis, lib. de LVNATICIS *Paracelsi* LVNATICISSIMI) quę BRVTAM CREATVRAM HOMINEM EFFICIT. Talis fuerit *Paracelsus*. Tibi ominari nolim, & nemo non brutus sibi optet.

Ponis *Animas* in iis quoque, quæ vulgo inanima habentur, vt in *stellis*, & in ipso *mundo*. Error est pridem explosus.

Porro *Cura morborum Magnetica*, quam Biolychnio adiungis, coniuncta *Curæ Vulnerũ Magneticæ*, facit, vt frustra sint omnes Medici, omnes Chirurgi, omnia medicamenta, omnia emplastra. Non appono modum, ne quis ex me discat, quod in *Bombasto*, & in te seriò detestor. Quod dixi frustra fore illa, hinc intelligi licet. Goclenius sanat *Vulnera citra vllum dolorem*, & *remedij applicationem*: Tu facis, vt *morbi nulla potione medica, alijsue sumtis Pharmacis sanentur*. Quis igitur malit molestias, sumtus, dolores, incertam curationem?

Verbis tribuis mirabiles effectiones, etiam longo post tempore, quam transierunt. Verba das.

Imaginationem, & *Phantasiam* magna posse fingis, etiã in aliena corpora, etiam in mul-

multos annos. Phantasticum est. 8. Sat multa de Parergis. Princeps Argumentum in *Lucernâ*, tibi ipsa *Lucerna*, *iugiter viuens cum eo, cui accenditur Mystice*, inquis. Miserum *Mysterium*, cui *Mystes* nõ alius, quam illusor Diabolus, vt & huic *Lucernæ Sinensi*. An. 1610. in Sinarum vrbe Nanciana (narrant Religiosi homines, qui ibi degunt) *Lucerna* erat similis tuæ, quæ vel nõ extingueretur, vel extincta, etsi ægrè, mox, nullius adminiculo, recens conciperet incendium. Ad eam visendam, cum pueri aliquot conuenissent, litterarum studiosi, pleriq; Ethnici, conuersi ad quendam Christianũ, Antonium nomine, æqualem suum, Heus tu, inquiunt, iactas *Religionem* tuam *Christianam*. Agedum, eius præsidio hanc *Lucernam* extingue, sodes. Puer annuens, & signo Crucis muniens sese, facilè extinxit. Sed Cacodęmonis operâ cum redaccenderetur, indignatus Neophytus, ridentibus cæteris, ita eam denique extinxit, vt frustra essent, quotquot eam reluminare conarentur. Crede mihi, similem fore tuam, si vsquam ea extaret. Sect. 13. Io. Ern. Burg.

9. Si ingenuus esse vis, mi Burggraui (spero te velle) non ægrè hæc *monita* feres, aut, si ita vocare lubet, has *censuras*. Censes ipse grauiter tuis libris aliorum *superstitiones*.

Sect.13. Io.Ern. Burg. Non æquum feceris, si tibi credi voles, tam peregrina afferẽti sine vllis *Rationibus*: maximè cum ipse id vltro prædices non semel. De ipsâ tuâ *Lucernâ*, en tua verba (pa.127.) *Experimentis hæc, & talia constant, non logodædalis ambiguarum rationum enuntiationibus*. Velim à te scire, si quiuis *Veneficus* de quouis suo *veneficio* idem diceret, quid illi obiectum velles? Idem tibi obijcito. De eadem tuâ *Lampade*, clarius est tuum illud, p. 118. *Cur homine animã agente, Lampas simul vitam, & flammam efflet, nõ in promtu magis quidẽ meo iudicio sit expedire, quã &c.* At ego facile expedio, *Diabolus efflat, qui & aluit*

10. Antequam *Lucernam* desero, notandum mihi horrendum sacrilegiũ tui *Goldmanni*, qui hanc tuam Acheruntic am *Lampadem* præfert diuinæ illi *ampullæ* quę *inexhaustum per tot iam secla, liquorem* seruat, & à Gallis summa cum veneratione seruatur. At nefarius hæreticus vetat eam prædicari, & ad te conuersus ait:

Æternam solus tu tradis Lampada mundo. Quid dicam huic Adulatori? *Similes habẽt labra lactucas.* Nunquam carmina pangat, nisi ad hanc *Lucernam.*

11. Sicut *Perpetuum lumen* præbet *Lucerna* tua, Burggraui, sic perpetuam tutelam *Armatura* tua. Id est, vel non præbet, vel

Dia-

Diabolo operam dante, præbet. Pręcipuum præsidium video tibi esse in Phantasia, & Verbis, quę vsque cò valida, & acuta habes, vt ferrum, chalybem, Electrum penetrent, intraq; eius viscera se condant, & illud *impenetrabile* reddant. Ægrè mihi credetur, nisi tua hîc verba apposuero, quæ adhiberi vis ad *Armorum fabricam*. Pag. 105 ita præcipis: *Ad incudem, & fabricam stabis obfirmato animo, & Imaginatione fortiter eleuatâ & affectu exaltato: tum voce iracundâ, asperâ, infractâ, raucâ, minaci, atroci, hoc est, Martiali: tum oculis ad Basilisci obtutum intensis operi irradia, & Martialiter aspira tali Carmine:* Sect. 13. Io. Ern. Burg.

Auspicio Martis bene cedat Fabrica, & Artis.
Arma mihi cudo, celo aspirante secundo,
Quis possit duri vis nulla nocere metalli.
Sed pauor, & terror perturbet, mentis & error,
Hostem acie in cuncta, vt nequeat consistere puncto.

Mox addis: *Inspira fortiter, & anhelitu ei incumbe Martiali, repetitis, quoties operi congruum, Numeris:*

Vt lupus ignauos nocturnus territat agnos,
Vt timidus sæuos exhorret Dama Molossos:
Sic quoq; præcipitem incutiant hæc arma timorem.

Sect. 13. Io. Ern. Burg.

Iterum hic aſpirandum, & inſpirandum operi Martialiter:

Contrà præſente vt nequeat conſiſtere mẽte.
Irrita tela dabis, quicunq; minabere nobis,
Obuius his armis, quicq; ibis, abibis inermis.

Hic Martialiter, vt poteris, iterum inſpirato, & repetitis inter Pyracmonas, numeris, fortiter ingemina:

Hæc velutiflammâ molleſcit Martia lamna:
Hoc velutiſtictu Electrũ dureſcit, & ictu:
Sic quoq; molleſcant, & pectora dura liqueſcant,
Præq; metu rigeant, pauidoq; tremore fatiſcant.

Et talis quidem eſt, inquis, *ab Imaginatione Martialis inſpiratio, cuius nemo vires refutat, niſi qui in omnibus Arcanis profanus Hoſpes eſt.* Ita tu.

12. Ægrè mihi perſuadeo, te hæc legere, vel audire ſine pudore. Ego quidẽ neminẽ adhuc inueni, quin *rideret ad væcordiã, ringeretur ad impietatẽ.* Non attendis, cui illam ferream, vt ſic dicam, *Impenetrabilitatẽ* attribuas? cui? Nempe tuæ *imaginationi*, quæ *ſomnio* eſt quã ſimillima. Cui? *Voci*, quæ eſt *momẽtanea aeris percuſſio.* cui? *aſpectui*, qui fit non *emittendo* quippiã, ſed *admittendo.* Poſtremo, cui? *aſpirationi, inſpirationi, anhelitui,*

tui, qui, quid aliud est, quam *fumus* quidam à pectoris foculo protrusus? De his tamẽ tu agis, tanquam si sint *fusile* aliquod *Electrum*, quod reliquis Metallis misceatur, iisque potissimam vim tribuat. Fingunt fuisse nescio cui Ferream Vocem. Tu multo plus dicis, nec fingere videri vis. Nam dum loquêris, erunt verba tua non ἔπεα πτερόεντα, (vt aliis hominibus, atque adeo Heroibus, ipsisque Homericis Diis) sed tamquam si Sect. 13. Io. Ern. Burg.

—fluat Æs riuis, Auriq; metallum
Vulnificusque Chalybs vastâ fornace liquescat.

Et tamen *qui* ingentes has *vires refutat*, *Profanus hospes est*. Equidem in talibus *Sacris* non inuitus sim *Profanus*. Sed iam sat multa tecum, Burggraui, si prius & LVCERNÆ tuæ, & ARMORVM concinnationem tuis ipsius verbis, vt pulcro compendio, conclusero. In Nuncupatoriâ tui Biolychnii pag. 21. loqueris de tui similibus, id est, vt ego interpretor, de quibusdam *Pseudo-Alchymistis* in hunc modum: *Magni Ostanis hæredes sunt illi spagyri, qui* VVLCANO (Diabolus hic est) *Artium omnium Inuentori* (sic hic Diabolus Diuinitatem sibi vendicat) *tam chari sunt, vt eius beneficio* (vide cuius tu & Goclenius sitis Beneficiarii) *quidlibet penè educant è quolibet*. Verissimum

Sect. 13. Io. Ern. Burg.

rissimum de Te, fratribusq; tuis, iudicium, nisi quod illud QVIDLIBET tandem est NIHIL. Iam claudenti mihi hanc Sectionem, aurem vellicas, & obiicis pro vtroque tuo libro magnum nomen, magnum testẽ, Amicum tuum RARO VIRVM INGENIO, vt eum prædicas in Achille tuo, p. 55. Hic ille est, quem paulò prius dicebam, tibi pręiuisse nobilem Palinodiam, MARCELLVS inquam, VRANCKHEIM I.V.D. Cõsultissimus, Scientiarum, Linguarumque scientissimus, cuius est ad tuum *Achillem* ἐπίκρισις στοχαστικὴ, & ad te Epistola, præmissa *Lucernæ* tuæ. De hoc, Burggraui, ne nimis tibi plaude. Ignorare non potes, eum *Religionem* mutasse, & *Catholicæ Ecclesiæ*, cuius per Baptismum, membrum factus erat, per hæresin auulsus, sese obedientem filium reddidisse. Sed addo alterum, si fortè ignoras. Idem cum hæresin abiuraret, *raro* illo, quo illum esse dicis, *ingenio*, & iudicio (sed in primis Diuinâ gratiâ cęlitus illustratus) vidit, *superstitiones* illas tuas, & similes, sibi relinquendas. Id vt liquidò, non tibi modò, sed omnibus constet, & maximè *Pseudochymicis*, describam hîc Epistolam eius ad ARNOLDVM à BOECOP Societatis Nostræ Religiosum, cuius *autographum* penes me habeo, quæ sit vice *Palinodiæ*,

diæ, &, Augustini exemplo, *Retractatio* duarum illarum, quas dixi. Ponam autem, ipso Authore non nolente: quoniam aliter, minime probandi exempli res sit. Et quidem integram dabo, vti eam exarauit, ne nimiū mihi sumpsisse videar in alieno opere, si quid meo iudicio truncauero. Quamquam quæ de Holtzemio (quem ego virum nullus noui) non magnopere ad meum institutum facere videantur. Quæ verò de me, ignoto prorsus, & hactenus non viso, nimis beneuolè aspersit, non agnosco. Sed audiamus ipsum.

Sect. 14. Marcel. Vranckh. Abdic.

SECTIO XIV.

MARCELLI VRANCKheim V. C. φλυαρολογίας *Pseudo-Chymicorum abdicatio. Epistola ad Arnoldum à Bœcop, Soc.* IESV.

Arnoldo Honorio à Bœcop τῷ παναρίστῳ ἀρχαιοτρόπως τῇ ἱερολογίᾳ ἐντρίβειν, καὶ εὖ διάγειν.

NON indelectatum me, Petrus Holtzemius Medicinæ Professor in Vbiorum Academia, dimisit facetâ illâ sui hellebori essentiâ: apud quem ipsa Euphrosine, Aglaia, Pasirythmie, Gelopœia, omnesque Charites sint inficetissimæ: qua Helleboropæus ipse nescio quas in me

Sect. 14. Marcel. Vranckh. Abdic.

me dicturus affanias, sibi ipsi corporis superiora purgauit, ne quid humoris melancholici, vel biliosi, ad domicilia vsque animi (vt Agellianâ dicam Phrasi) redundaret, & lepóres istos cum Gratijs perturbaret. Sed non lubet ἀντιρρητορεύειν, καὶ ἀντιφάρμακον *reponere. An isto, quo scribis casu,* ὦ ἀντάδελφε, καὶ δύο δή μοι τῶν γνησίων τ' ἀδελφῶν, καὶ ἀγαθῶν ἀντάξιε, *meum silentium vnius, itemq; alterius hebdomadis, tibi indicio possit esse, mei à tuo discrepantis iudicij, super editis olim in gratiam Burggrauij epistolis? Si compromittis in Paulum nostrum, cecidisti istâ tuâ coniecturâ.* Qui tacet, *inquit*, non vtique fatetur, sed tamen verum est, eum non negare. *Quod ciuilis Sapientiæ consultus ille videtur ex altioris scientiæ perito Siracho nostro hausisse, vbi ait:* ἐστι σιωπῶν, οὐ γὰρ ἔχει απόκρισιν. *Si litteras non vnas repetis, vides in tuam sententiam me non abripi, sed ad nutum duci. Et quidem vtar auide istâ occasione, quâ superstitionum omnium Exuerrias parat edere Societatis vestræ Theologus, cuius Dissertationem de superstitione, Theologicam, ad me Kal. April. M.DC.XV. Augustâ Treuirorum ablegasti. è quâ, vt ex vngue leonem, sic ingenium æstimo Viri illius acre & rarum: qui stilo suo penitus Goclenium trãsfixit, & reliquit occisissimum. Cuius ego modestiam pluribus hic non onero.*

Ipsa

Ipsa mihi oportunitas non potuit opportunius Aduenire —— Sect. 14. Marcel. Vranckh. Abdic.

uam hoc viri, quod ais, institutum. præsertim um aliquid publicè pro innocentiâ meâ dicenlum sit aduersus libellum illum famosum, quē n me potissimum, vt colligo, edidit ille Melicus, qui cap. 1. vbi Christianus, prudens, & onestus vult haberi, me in Barathrum detrulit illorum, qui ex fraude, fallacijs, mendaciis oti constant. & cap. 2. eumdem me videtur reiicere in secundum, quod statuit, genus hominum, cui non tribuit quidem nihil litterarum: sed à desperatione ad Medicinam iuisse ait, conuitiis multis multis. Imò verò mox in tertium genus hominum vult deportatum, quod DEVM *immemorem fraudis sperare, oblitum melioris famæ, res superstitiosas pro veris medicamentis, toti mundo, quod Apostatæ Iudæi circumforanei solent, obtrudere contendit: idq; eò loci, vbi hoc Ciceronis monitum sibi ipse præscribit; vt primo acerbitate careat monitio: dein' obiurgatio contumeliâ careat. Sed hoc ipso bilem sibi recolligit, quod irasci proprium sit Peripateticorum, adeò, vt qui non possit exacerbari, vir non sit. Quo impetu Peripatetico, eò processit, vt me inter illos errones abiicere, qui ex prosapia Caini, &c. titulo Doctorali illicitè gaudent, &c. nihil pensi habuerit. Cap. autem 8. non satis illi fuit, dicere,*

Sect. 14. re, meas aures occlusas veritati: nec recordari,
M.rcel. conscientiæ bene actæ vitæ memoriam esse iu-
Vranckh. cundissimam: itemq; me (: ad instar sc. Phor-
Abdic. mionis illius ridiculum, qui coram Annibale, nescio quid de re bellicâ, disputauit:) arrogantiâ, & verborum meorum pompositate ebrium existimare, id mihi deberi, vt quicquid dixerim, aut scripserim, id ipsum, velut eruditum, omnes suspicere, & approbare: nisi vulgo persuadere satagat, me neque ius, neque bonum, aut æquum scire: tum vero & Dardanarium esse, καὶ κακοδαιμονοκρατέμενον, qui medicinam non diuinum, sed Magicum esse munus credat, &c. Quid agis, mi Holtzemi? loqueris non tantum ligna (vnde Gentilitium tibi nomẽ) sed & lapides, & cruces, & ignes, vbi ἰλιάδα τινὰ ἀσεβημάτων, καὶ καθαρμάτων in me declamitas. Quid ego contrà? non agam tecum summo iure, quo intestabilis ex lege iubetur esse, imo verò capitali supplicio l. vnic. C. de fam. lib. plectitur, non tantum is, qui libellum famosum edidit; sed & is, qui inuentum non corruperit, vel igni consumserit, sed vim eius manifestarit. Age verò cum ab eodem Imp. Val. d. l. cautũ sit, vt huiusmodi libellus alterius opinionẽ non lædat, & ego ἀπάθειαν tibi Peripatetico, vt apparet inexploratã seriò meditor, nõ ex Zenonis, sed Catholicâ Christi disciplinâ edoctus, pœnâ talionis nõ experiar. Imò verò iniurias,

ias, etsi atrocissimas multas, ne quidē ad animū Sect. 14.
reuocaui semel, q nec ciuiliter, nec criminaliter Marcel.
aduersus te agere cuperē. Ex satyrographo sine Vramkh.
ule, & satyrâ, liceat mihi tuâ pace verū dicere: Abdic.

Diluis Helleborum certo compescere puncto
Nescius examen. vetat hoc natura medendi.

Fidem tuam, mi Bœcc p. non incuso virum, nec ad helleborum, quod est olim in Anticyrâ, citius meli⁹ properare iubeo. sed excuso, quia pronus est in affectum illū lapsus, ex Pindaro meo:

αἱ δὲ φρενῶν ταραχαὶ
παρέκλαξαν καὶ σοφόν.

Vt enim oculus, in quem phlegma illapsum est, non perspicit; sic mens in quam affectus:

Fertur equis auriga, neque audit currus habenas.

In me fecit impetum? non magis succensebo, quàm si impegisset in me cæcus aliquis. nec adeò sum delicatulus, vt malim à me repellere, quàm in viam reducere. Firmiorem offendit, quam vt aurulâ quadam vocis inconsultæ inanissimâ & papyro impelli posset: armatiorem, quam vt pertingeret, quid dicam, penetraret? Vt Socrates, Diogenes, & alij olim Philosophiæ scuto; sic ego legis Euāgelicæ clypeo, illas res, quas vulg⁹ pro intolerādis habet iniuriis, & ob quæ Græci bellū Troianis mouerēt, vt autūni folia, reiicio. Si quid moueor, in hoc vno est, quod ei⁹ vicē doleo, qui isto suo de me iudicio tāgrauiter fallitur: cuius ego nebulas facile dissipo, vel per-

rumpo luce

Sect. 14. *luce istâ huius conscientiæ, cuius mihi testis* DEVS, *& tu, cui hæc scribo, cum paucis bonis, qui mihi theatrum hoc orbe toto augustius*

Marcel. Vranckh. Abdic.

Ad ἀνακεφαλαίωσιν *Epistolæ, quam* Biolychnio *præmisit amicus quondam meus* Ioann. Ernestus Burggrauius, *cum redaccingo me, in hoc reperio versari me, vt pro Chrysopœiâ coner aliquid, &* θαυματοποιΐαν, *quorumdam admirer sine dolo malo. Imò verò crediderim licet, sic vulnus sanari posse citra remedii applicationem, vt morbum sanguinis deriuatione, virtute illâ, quam aiunt Chemistæ Magneticam; an idcirco Sexcentoplago nomen indetur mihi, aut verberea statua ero Holtzemio? Cætera enim facti, & sensus alieni sunt, quem ego præstare non teneor*

In EPICRISI, *quæ Achilli Rediuiuo præmissa est, pro Panoplia illâ Burggrauii, dico aliquid, &, secutus Platonicos, Arabes, & Italos quosdam, Ptolemæum, Aphrodisæum, Porphyrium, Artephium, Thebithum, Pomponatium, Mizaldum, tentaui nescio quid, contra Hippocratem, Galenum, Iureconsultos, & Theologos multos; ac potissimum contra diuinissimum Aquinatem, & Gregorium de Valentiâ: vbi contendunt, Imagines Astronomicas naturaliter ad nihil operari; easq; non aliâ, quàm Dæmonum malorum cooperatione, ad aliquem effectum, vi suâ quâdam pollere.*

quod

quod à me quo ductu consilioq́ factum sit, ne Sect. 14.
molestum sit paucis intelligere. Marcel.

Incidit ante annos IIX. circiter in Bata- Vranckh.
uiâ, & ante annos VI. iterum, in Galliâ, in me Abdic.
Ioann. Ernest. Burggrauius ille. & nescio quid ἀγλαΐσματος καὶ διακοσμήσεως à stilo meo petebat suæ Pyrotechniæ, & arcanis nescio quibus Eleusiniis spagyricis: quorum ille penes se κέρας ἀμαλθείας mihi persuadebat. Ego, qui virgulâ quâdam diuinâ, repertum mihi hominem opinabar, festinato aliquid σημειογραφεῖν, in Chaos illud Philosophicum, & in Apodyterium Naturæ Vniuersalis inhiare, omnia ex præscripto concinnare, nihil intactũ relinquere. ille contrà mihi spem ex spe nectere, varia polliceri; quæ referre nihil attinet. Qui candidè curateq́ legit vtrumque Logismum meum, videt subito nihil non tributum amicitiæ; superstitioni nihilum: nisi quòd ne inexploratâ, superstitiosiusculè habui amicitiam, quam Germanus ille tum mihi deferebat, & ego nimium candidè accipiebam, cum debuissem antiquum illud cogitare, νᾶφε, καὶ μέμνασο ἀπιςεῖν. Quod, dum ageres Herbipoli, non te fefellit. Repete, sis, tuas litteras, quas Nonis Sextil. anni M.DC.XIII. ad me emisisti, & agnosce verba tua. Sed nec ego tam stolidus sum, vt iudicium illud tuũ aliò traham, quã in gratiam Burggrauii tui, cuius amicitiæ

Sect. 14. Marcel. Vranckh. Abdic.

ergo id te ingeniosè magis, quam ex animi sententiâ posuisse certus sum. *& apta numero meas, quas ædidi ad te VI. Eid. Sept.* τῦ θεανθρωποσωτῆρος *M.DC.XIII. agnoscis illa verba, quæ ex ijs exscribo?* ἐπίκρισιν illam, quam laudas? ago gratias, quod ames adeo, vt tuum illud alioqui solidum iudicium adeò in nobis sub amoris pondere vacillauerit. quod hoc vno saltem constans fuit, vbi meam ab Aquinate illo S^to. reprehendis dissensiunculam. Tibi verò quid in mentē venit? Dic serio. Bithumne cum Bachio commissum putasse? an me Pygmæum cū Hercule? Quid *me* χύτραν πρὸς πέτραν; Illud tamen si liceat pace Diui Magni, hactenus senserim; Imagines Astronomicas non pollere suâ vi, ex operatione malorum Geniorū: sed influētiis modo cōmēsurationis sociatos etiā effectus edere cōgruos. Quod si non est; haut pro istâc meâ opinatiunculâ seruos ad pilleum vocauero. Et odi ego

—ὁμῶς ἀΐδαο πύλῃσιν

ἐνςάτας illos, quos vitâ citius, quàm sententiolâ exueris. De me, verus es Delius. Sic argutari libuit in amici gratiam. *Plurium* ἀμοιβαίων, *quas vterque habemus, non recito argumenta, quibus idem, quod dixi, clarè adfirmo: nēpe, quod nugas illas Chymicas, gerras germanas, & ædepol lyras lyras, vt iā olim deserui, ita nunquam serio adseruerim. cuius rei*

testem habeo te Φερέγγυθον, quem nos dicimus omni exceptione maiorem. quod ego iurato iure in supplementum probationis illius semiplenæ porrò ausim confirmare

Sect. 14. Marcel Vranckh. Abdic.

Pro Burggrauio, etsi quid agat iam triennium, quo à me abfuit, aut vbi agat, non habeã dicere, istud me sponsore, si tibi sum idoneus, habeto; nihil ipsum dolo malo pro superstitione tentauisse: sed hoc, quicquid est inusitatæ paraturæ, in Biolychnio & Achille, in vulgus editũ quo se quoq; posset Tollere humo. Facile venaturam naribus facis, quid rei sit reliquum.

Quod in meâ caussâ, vt ex te iam olim sciuisse autumo, sic ex me nunc istâ occasione, quam scribis, sciat peruelim Eximius ille Societatis Vestræ Theologus Iohannes Roberti. quem vt par est, non laudo, quòd neque ipsi audire volenti sit, ac me dicere superuacuum. Cuius Viri vngue, & obeliscis, erratorum pœnas luat, quicquid est in istis schediis Alchemisticæ φλυαρολογίας; quã ego eo animo, quem dixi, ante edi passus sum, quam itum est in sensum, & consensum Ecclesiæ vniuersalis ἀρχαιόπλουτον omnis veritatis. quam non videt, quotquot Circes istius Reformatricis, seu Trãsformatricis, Nouatrice tacti virgulâ, sic obbrutuerunt, vt non magis formæ pristinæ velint restitui, quàm Grillus ille, de quo est apud Plutarchum, qui rationibus ab Vlysse

 permo-

Ep. 14. *permoueri non potuit, vt in hominem redire*
Marcel *cuperet. Vale, & hoc age, ne Burggrauius o-*
Vranckh. *lim, & iam nunc fortean meus, cum Paracel-*
Abdic. *so, Goclenio inter stryges, & Telchinas vapu-*
let. VI. Eid. Octobr. Gregor. M. DC. XVI.
τὰς οἰκείας φίλας προσαγόρευσον ὡς ἀπ' ἐμοῦ.
Zutueniæ olim nostræ

Tuus ὁλοψύχως

Marcellus Vranckheimius.

Hactenus Epistola magni illius Viri, & magni Amici tui, *Burggraui*, quem neque nunc amorem in te desinere vides. Lubet ex hoc amico benè tibi ominari. In Epistolâ ad te, præmissâ tuæ Lampadi, optat tibi initio εὐζωίαν, & εὐπραξίαν. Spero fore, vt clemens ille DEVS, qui illum benigno oculo respexit, te quoque respiciat, & vtramque, Hæresi, & φλυαρολογία abdicatâ, tibi concedat. Nec abhorret à pio meo omine, quod εὐπραξίαν tibi vouet περὶ τὰ χυτικώτερα. Nam etsi id vocis accepit pro ea re, quam tum tractabas; longè tamen nobiliore intellectu accipi nihil vetat. Scis quo? Nihil est quod vel suauius animis nostris infundatur; vel ipsos animos & mentes, & corda nostra in DEVM diffundi promptius faciat, quàm ipsius DEI GRATIA, & CARITAS, quæ ἐκκέχυται ἐν ταῖς καρ-

καρδίαις ἡμῶν διὰ πνεύματος ἁγίου τοῦ δοθέντος Sect. 15.
ἡμῖν. (Rom. 5. 5.) Vtinam ſic ampliter diſ- *Actio in*
fundatur in tuo Corde, vt ego opto in *Diſt.*
meo. Hoc tam ex animo voueo, quam illam ipſam gratiam, & caritatem mihi adeſſe, me roborare, & tandem ad illam *Gloriam* deducere, in quâ faxit Glorioſus ille DEVS, vt aliquando te videam, & tam felicem mutationem æternum gratuler. Amen.

SECTIO XV.

Actio in Diſtans.

1. SAtis cum Burggrauio actum, Ad te redeo, Gocleni, quamquam à te non abij. Sed, quia pridem animaduerti, te non eſſe ex acutiſſimis, etſi alios *Bœoticos* vocare ſoles, ne me fortè tuo more vagari cenſeas; velim memineris, me Sect. 11. enumeraſſe *Authores* aliquot, qui præ cæteris *Vnguentum* tuum *Armarium* probaſſent: idque eo fine, vt intelligerent Lectores, à talibus nihil admodum boni fluere potuiſſe. Ex iis cum eſſent *Paracelſus*, & *Burggrauius*, duabus deinceps ſectionibus de iis breuiter actum eſt. Et quoniam poſterior duobus libellis ſuis nihil habebat ſolidius authoritate *Marcelli Vranckheimij*,

Sect.15. *Actio in Dist.* *mij*, Sect.14. ea illi, & simul tibi, tuęque *Ollæ* ademta. Pergamus iam aliis rationibus ostendere tui *Vnguenti* impiam vanitatem.

2. PRIMA, & capitalis sit, hâc Sectione tractanda, Quod nullo modo vel NATVRA rerum patitur; vel hominis ingenium assequitur, vt fœtidum illud *Vnguentum* in hominem *procul absentem* agat, eiusque vulnus.

Scio, Quæstionē esse apud Philosophos, & Theologos, *Sitne aliquod Agens, quod in corpus Dissitum agat*. Sed & hoc scio, vulgo à pluribus, & sapientissimis in vtroque genere, id negari, adeò vt & *Angelos* velint adesse rei, in quam proximè agunt (id est, à quâ actionem inchoant) etiamsi nō necessariò adsint vel postremę eius parti, vel corporibus deinceps cohærentibus: & ipsum Deum proximè adesse omnibus rebus probent, ex eo, quod in omnes res agat. Hæc, qui accuratè tractata, & explicata velit, videat Nostrum *Franciscum Suarez* in Metaphysicis, tom.1. Disp.18. sect. 8. Me fusius de iis agere neque institutum patitur, neq; proposita mihi breuitas. Et frustra meo Goclenio hæc talia proponam, qui & disertè profitetur, se *Sensuales* Philosophos (:sic vocat, quotquot *Pseudochymicas* nugas nō sequuntur:) stolidos, & miserandos censere;

re; & hactenus in scribendo, & respondendo sic se gerit, vt spes non sit, eum decimam quamq; partem percepturum, eorum, quæ hanc in rem afferenda sint. Tamen, quia omitti non potest, quin aliquid saltem breuiter indicetur, afferã Authores præcipuos, & Argumẽtum vt sic dicam, fundamẽtale. Sect. 15. *Actio in Dist.*

3. AVTHORES sunt, Aristoteles 7. Physic. cap. 2. & lib. 1. de Gener. ca. 6. iisdemque locis Interpretes. Tum D. Thom. 1 par. q. 8. art. 1. & 3. contra Gent. cap. 68. Iisdem locis Caiet. & Ferrariensis, & alii. Capreolus itẽ, Durandus, Richardus, Albert. & vulgo omnes in 1. sent. dist. 37. Sed potissima Authoritas est *Diuinæ Scripturæ*. Hoc voluit magnus Doctor Gentium, apud Sapientes Areopagitas de DEO disputans (: Act. 17. 27.:) vbi ait: *Quærere Deum, si fortè attrectet eum, aut inueniant*, καίτοιγε ȣ̓ μακρὰν ἀπὸ ἑνὸς ἑκάςȣ ἡμῶν ὑπάρχοντα. Eum prope *nobis adesse* probat, quia *in nobis operatur*: ἐν αὐτῷ γὰρ ζῶμεν, καὶ κινȣ́μεθα, καί ἐσμεν, *In ipso enim viuimus, & mouemur, & sumus*. Item Psalm. 138. cum dixisset Propheta, *Si ascendero in cælum, tu* ILLIC ES, *si descendero in infernum*, ADES, v. 8. mox v. 10. subdit: *Etenim* ILLVC *manus tua deducet me*, ὁδηγήσει με, & TENEBIT *me*, καθέξει με *dextera tua*. Vides,

 Lector,

Sect. 15. Actio in Distans. Lector, quam disertè DEVM mortalibus *Adesse* ostendit, ex eo, quòd in iis *Agit?* Atq; adeo significat nō *Acturum*, nisi ADESSET Et tamen stolidi erimus Goclenio, nisi credamus, *Ollam* eius etiam ibi *Agere*, vnde longissimè *Abest.* Quanto ego rectius: *Diabolus* in vulnus illud agit, in quod Olla, tanto interuallo remota, nihil potest: Ergo, vt olla abest, ita Diabolus adest? Tantum de Authoritate.

4. RATIO verò potissima ea mihi esse videtur, Quòd cum *Operari* sequatur ad *Esse* (vt Philosophorum phrasi vtar) vbi *Esse* non est, intelligi nequit esse *Operatio*. Sicut enim quod planè non est, nihil omnino agere potest; ita quod Constantinopoli, quod in Conclaui tuo, quod ad vulnus tuū non est, ἀδυνάτον est, ibi operationem suā exercere. Intelligendum autem, debere Agēs adesse *immediatè immediatione suppositi*, ei Subiecto, in quod primum recipitur Actio, siue proximæ eius parti. Vt cum Lucerna aërem illustrat, necesse est, lucernæ flammulam, à qua Lux diffunditur, proximam aëris partem immediatè attingere. De immediatione porrò, quam vocāt *virtutis*, nulla est difficultas. Fatentur enim omnes, Agēs sic immediatè attingere quoduis patiens, in quod agit, quantumuis sup-

 posito

posito sepositum. Sed hæc immediatio nunquam est sine illâ priore. Hæc doctrina adeò est certa, vt ille Argumentis alioqui redundans Aristoteles, satis tamen putauerit, eam sine omni Argumento ponere, contentus EXPERIENTIA, quæ in rebus Naturalibus mille rationum instar obtinere debet. Hinc etiam consentiunt omnes, sicubi VACVVM esset, nullam in remotum corpus patrari posse Actionem quòd videlicet deesset, quod Actionem immediatè reciperet. Hinc vbi corpus occurrit, incapax Actionis, aut Effectus, cessat Actio, quæ alioqui deinceps in dissitum corpus facile ferebatur; solum, quia id corpus Actionem recipere, & propagare non potest. Exemplum clarum est, si Ianuam obijcias lumini, quod à Lucernâ, Cessat enim Illuminatio. Sic Lunæ corpus Soli obiectum Eclipsin nobis parit

Sect.15. Actio in Dist.

5. Cum autem Creata omnia FINITAM quandam vim obtineant, & alia alijs maiorem, minoremue; efficitur, vt aliorum vlterius pertingat Actio; aliorum breuioribus terminis coerceatur. Philosophi vocant cuiusque SPHÆRAM ACTIVITATIS. Hinc maior ignis maiorem aëris portionem calfacit, maiorem lumine collustrat

Sect. 15. *Actio in Distans.*

Illud etiam addendum, quod supra tetigimus, *Cælestia* corpora, vt tanto nobiliora, & ab Authore suo eò creata, vt *praeessent diei & nocti* (Gen. 1. v. 16.) alijsque modis Inferioribus prodessent; ad id viribus quoq; ab eodem summo DEO, donata fuisse amplioribus, & qualitatibus eo, vt ita dicam, *Regno* dignis. Itaque Sol, quantumuis sit dissitus, tamen *non est, qui se abscondat à calore eius*. Psalm. 18. 7 Habent item eadem Corpora *Sphæram suæ Actiuitatis* multo ampliorem.

Nihilominus etiam ipsa, lege illâ tenentur, quam dixi, vt agere in aliud non possint, nisi proximè attingant id, vnde agere incipiunt. Et quidem id intelligendum de *præsentiâ & contactu corporeo*, vbicumque agens *corporeum* agnoscitur.

6. His ita positis, tanquam certissimis, sunt quædam circa Ollam Goclenianam, quę nemo intelligat, aut intellecta figmenta nemo probet. Proponā distinctè pauca.

I. Fatetur Ollifragus, *Nullam Actionem naturalem fieri, nisi agens vel corpore vel virtute, vel qualitate aliquâ, rem, quam efficere vult tangat* Synar. p. 196.) & tamen *Vnguentum curat vulnera sine Remedij Applicatione*. Gocleni, *Ollifragium* facis. Facilius euaderes, si dixisses sine *Vnguenti* applicatione.

II. *Non*

II. *Non potest Physicum agens* (inquit idem, Vng. pagel. 90.) *agere in extremum, quin prius agat in medium, cum omnis actio Physica agat per contactum.* Porrò Vnguentum, vt PHYSICVM agens venditat Myropœus pagel. 2. vbi pollicetur, se facturum, vt *appareat* NATVRÆ *admirabilis maiestas.* Vnde & *in Medium agere debet, & per* CONTACTVM. Quod etsi ego non deducam, ipse disertim ponit pag. 94. *Inter telum obligatum*, ait, *& Vulnus* CONTACTVM *fieri nemo inficiaturus est.* Et tamen immediatè post: *Cum principiorum hic actio* CORPOREA *non sit*, CONTACTVM CORPOREVM *etiam requiri opus non est.* Nouum *Ollifragium.* Sect. 15. *Actio in Dist.*

III. SPHÆRA ACTIVITATIS huic fœtori assignatur, cui, exceptis corporibus Cælestibus, omnia agentia Naturalia meritò inuideant. Quodnam Agens nouimus sub cælis *Igni* violentius? Tamen, redeat Troianum aut Saguntinum incendium, ardeat quicquid est vsquam Syluarum, nunquam tanta flammæ fuerit rabies, nunquam ea vis, vt, non dicam vrendo corrumpere quicquam possit; sed modicè calfaciendo fouere, quod vel modico miliari distet. Et tamen

(proh

Sect. 15. *Actio in Dist.*

(proh *vnguenti Armarij* vim martialiter armatam!) Ollæ Gocleniæ coagulum, VNVM, DVO, vel PLVRA MILIARIA *vulneratum absentem sanitati restituit* (vng. pag. 2.) Concinit Burggrauius in Achille, pag. 84. vbi ægrum ponit PLVRIMORVM *milliarium interuallo dissitum.*

——— *Credat Iudæus Apella,*

Non ego. ———

Frustra mihi videor quid contra hæc dicturus: quoniam posuisse, satis refutasse est

7. Et quid opus pluribus disputare? Omnes eiusmodi *Hecebolias* actiones, tamquam *Diabolicæ Magiæ* compertas, damnauit pia, prouida, & erudita Antiquitas,& Plurima eiusmodi apud *Agrippam* lib. 1. & 2. Occul. Phil. quis pius, aut prudens sine stomacho legit? Ne illud quidem, quod sibi ait, cum *Tritemio* fuisse commune, vt *absenti, quantumuis procul*, animi sui sensa, nescio quo occulto scilicet Mysterio posset aperire. Quâ in re, cæterisque damnatæ, & meritò damnandę Steganographię nemini cordato homini ferendis superstitionibus, frustra eumdem Tritemium purgare conatur nuper Archimandrita quidam; si modo ex SCRIPTIS Scriptor iudicandus est. Nam animum nouerit ille καρδιογνώστης. Quis item dubitet, non nisi veneficum esse,

se, quod Nider in formicario refert, improbâ bestiolâ sub domus limine abditâ, factum esse, vt honesta materfam. septies abortiret, itemq; omnia eiusdem fœminæ pecora? Simili ratione Veneficæ, quamuis procul à Vaccis, *Lac* eis *subducere* solent, teste Grillando. Nec dissimile, quod testatur Io. Beetzius Carmelita de altera, quæ effecit, vt *alienum frumentum* per fistulam, quam manu tenebat, in *suum solarium* illaberetur. Audiuerat de hoc maleficio Latinus Vates, qui Sect.15. Actio in Dist.

——— *Satas aliò vidit traducere messes.*

Vetuit idem Lex XII. Tabb. *Neue alienam segetem pellexeris.*

8. Sunt itidem *Magi Hecebolij*, & Goclenij cognati, qui *Imagines* fabricantur, easque vel compungunt, vel exurunt; sicque *absentibus* certum afferunt exitium. Vide Zonaram, tom. 3. de Imagine Simonis Principis Bulgariæ. De altera Ludouici Regis Galliæ, Genebrardum lib. 4. Chronologiæ; De Duffo Scotiæ Rege, Hectorem Boët. Notum hoc Diabolicum inuentum Ouidio, qui de Medæa:

Deuouet ABSENTES, *simulacraq; cerea fingit,*
Et miserum tenues in iecur vrget acus.

Sic Horatius *Saganæ*, & *Canidiæ* facta enarrans:

Sect.15. Actio in Dist.

Lanea & Effigies erat, altera cerea, maior
Lanea ———

Addit, *Ceream* illam, vice illius, cuius erat imago, malè habitam, ac deprecatam supplicia.

Cerea suppiciter stabat, seruilibus, vtq́;
Iam peritura, modis ———

Scelerati nimirum latrones hi tales *Iconopœi*, & nequiores publicis viarum insessoribus. *Paracelsus* verò, *Magus* quidē non minus, quam illi, & deceptorum item spirituū mancipium; sed hâc in re tolerabilior, quod vt supra vidimus (Sect.12. Prop.12.) *ægroti Imaginem ceream* confici & ipse iubet, & *in ignem conijci*, sed vt Ægrotum *liberet*, non *perdat*. Vbi iure dubites, quomodo misera *cera* eumdem in modum conformata, & eodem liquata igne, *alterum sanet, perimat alterum*. Sed mirari desine. Neutrum facit *cera*; *Diabolus* vtrumque. Neque dubitandum, quin *Goclenianum vnguentum* æquè Vulnerato homini occidendo sit, atq; excitādo, si quis pacto interposito, ita cum Cacodæmone conueniat. Et nouit Deus, quid aliquando fiat.

9. Quod si quæras, Cur tandem dæmon eiusmodi in res *absentes* operari videri velit? (videri, inquam, nam reuera reipsa *præsens* adest, si quid operatur) Responsio est in promptu, vt rei *nouitate* tanto plures, tam-

quam *miraculo* attonitos, seducat. Sed illud Sect.15.
pręterea aduerte. Semper diabolus omnib. *Actio in*
in rebus fuit Dei, & Christi *simia*. Pleni sunt *Dist.*
SS. Patrum libri hâc obseruatione. Maturè incepit hanc sacrilegã affectationem, cum cæli adhuc incola perniciosum sibi illud iactaret: *Similis ero Altissimo* (Isa.c.14. v.14.) De hâc *Dæmonis mimica* elegantem libellũ scripsit illustris vir *Henricus à Monte-acuto*. Cũ igitur sciret, *Centurionis filiũ* à Christo *absente* sanatum (Matt.8.13.) ne quid minus habere videretur, hoc sordidum Vnguentum teterrimus Pharmacopœus commentus est. Alioqui, dic bonâ fide, Rodolphe Gocleni, cùm *Vulnus* ipsum in promtu est (neque enim semper vulnerati absunt) cur eo omisso mutum, & brutũ *telum* inungas? vel hoc solum ostendit, meras esse *imposturas*, & circumforaneorum Magorum ludos. Atqui, inquis, hac ratione sanatur vulnus *sine dolore*. Ad pueros cũ istis nugis, Gocleni, qui tibi credant. Infrà fortè iterum de hoc.

10. Redeo ad illas diaboli actiones, quas *procul* iaculari se iactat. Earũ duo exempla vulgo non omnibus nota, produco, eaque hodieque vigentia, non minus, quam *Vnguentum Cacodæmono-Goclenianum*. Alterũ apud *Turcas*, apud *Sinas* Idololatras alterũ. Prius narrat *Bartholomæus Georg. Hungarus*

pere-

Sect.15. *Actio in Dist.*

peregrinus Ierosolymitanus, tredecim annorum apud eosdem Turcas, seruitute perfunctus. Extat eius libellus Antuerpiæ editus, anno Christi 1544. typis Copenij, & Carolo V. Imp. dicatus. Verba eius, vbi de *Incantatione Turcarum* loquitur contra Christianos seruos fugientes, sunt ista: *Habent* (Turcæ) *quoddam genus Incantationis, quo inuitos retrahunt. Nomen serui in schedulâ scriptum suspenditur in tabernaculo, vel domicilio serui: deinde diris verbis, & deuotionibus illius caput impetunt. Deinde fit vi Dæmoniacâ, vt fugiens putet sibi in itinere vel leones, vel dracones incurrere, vel mare, vel flumina contra se exundare, vel omnia tenebris nigrescere; ijsq; terriculis repulsus ad herum redit.*

Sinense colligitur ex impiâ, & planè *Caluinisticâ* opinione improbissimi *Eunuchi Sinensis*, qui cum sarcinulas *P. Matthæi Ricij* societatis IESV Sacerdotis *scrutaretur, Nullâ re magis, quam Christi in cruce pendentis* EFFIGIE *visâ, excanduit:* (Vide, Lector, in homine *Gentili* animum *Caluinistæ*) *criminabatur, id spectrum ad Regem carminibus tollendum, proculdubio constructum. Cui enim videri possit, eam rem vsum aliquem habere alium, quam veneficiorum imposturam?* Ita ad verbum P. *Nicolaus Trigautius*

gautius noſter, ex ijs locis redux (Expedit. Sin. lib. 4. cap. 11.) Planè hinc intelligimus, etiam apud illam Gentem, *Imagines*, eò comparari, vt *Abſentes*, ijs excruciatis, interficiantur. Nimirum Diabolus vbique Diabolus eſt, ſemper ſibi ſimilis: &, quod pridem profitebatur, adhuc facit: *Circuit terram, & perambulat eam.* (Iob. 1. 7.) Sect. 15. *Actio in Diſt.*

11. Neque verò penſi quicquam habet, ſumatne ad iſtas *Imposturas* ſuas perficiendas, *Imagines, Characteres, Verba, Vnguenta, Lucernas.* Hoc vnum quærit, vt ſeducat; quod ſi aſſequitur, ſatis eſt. Quod de LVCERNA tango, præteriri hoc loco non debuit. Nam inſigne exemplum eſt *Præſtigiarum Diaboli,* in procul *Diſſitum* ſe agere fingentis, *Lucerna* illa *Burggrauiana*, de quâ ſunt illa portentoſa deliria in Biolychnio, pag. 89. & 90. *Incenſum ſemel* (Lumen) *ardet iugiter, quoad homo ille, è cuius aptatur ſanguine, vitalem ducit ſpiritum, atq; eodem, quo eumdem efflat ipſe, horæ ſiue momento, ſiue punctiſtitio, ſimul cum eo extinguitur.* Magnum hoc: ſed non ſatis. *Scito inſuper*, inquit, *ſi flamma luculenta eſt, eleuata, tranquilla, & immota; nihil homo iſte, quod vel corpori, vel animo graue ſit aut moleſtum, ſentit: Sin verò ſecus habeat, & aſſurgens flamma variè ſcintillet, aut depreſſior ſit, aut nubi-*

Sect.15. Actio in Dist. *losa, & torpida; indicium tibi anxietatis, tristitiæ, cæterorumque Pathematum esto. Perpetuo enim ex congenitis Microcosmi influxibus astralibus, ac naturalibus inclinationibus, flamma ista pro statu, & habitu istius hominis, siue prospero, siue aduerso emicat, & spectandam sese præbet.* O tætram, & Infernalem *Pyromantiam*! quæ vel *flammam*, vel *Lychnopœum* flammæ Artificem *Deo cordium scrutatori* æquat. Quid enim minus facit, qui procul dissitus, hominis, non modo *vitam*, & *mortem* cognoscit; verum etiam intimi animi *affectus*, & *Pathemata*? Mi *Burggraui*, quod ante rogaui, iterum rogo, Resipisce. Nec magis probanda, quæ de *Morbis* vel in *Animal*, vel in *frutices* transplantandis doces pag. 129. & 138.

12. Sic Iudæus alicubi in Germania Infantis ægroti *intimam tunicam* defodi in terram iubebat; & ea putrefactâ, morbum auferebat.

Sic *Erucæ*, olerum pernicies, necari perhibentur, si vna *fumo* perimatur, & nescio vbi suspendatur

Sic *Verrucæ* curantur, si totidem cuiusdam leguminis grana, certo panniculo inuoluta, & in viam coniecta, certo tempore ab aliquo inuenta, tollantur. is enim simul Verrucas sibi habet.

Sic

Sic meus Goclenius, *Phantasiâ, & Imaginatione vim sanatoriam à Telo ad vulnus deducit* (vng. p. 88. 89.) Sect. 15. *Actio in Distans.*

Sic idem, miseris *Ranis oculos ante Solis ortum eruit*, easque cæcas *in aquam dimittit*, vt *Tertianas febres* sui Patientis curet (vng. pag. 18.)

Sic idem, (ibid.) *viuum Cancrum, Præsegminibus Vnguium febricitantis* onerat, & in *aquam fluentem* proijcit, vt simul *febrim* mergat.

13. Quid dicam de sacrilegâ audacia Illius, quem testatur Marcellus Vranckheimus (Epist. Biolychnio præmissâ, pag. 54. additâ correctione Erroris, vt in fine libr.) *in cuiusdàm Instrumenti indagationem curâ & cogitatione abire, & se reperturum sperare, quo extra Horizontem nostrum, in auerso Hemisphærio, vltra finitorem Hemisphæriorum, in Lunæ globo, ceu speculo obiectas, & suis quibusque limitibus distinctas* REGIONES, *velut* AD OCVLVM *intueri, & quid rerum in ijs de grauioribus* MOTVVM MVNDANORVM MOMENTIS *geratur* &c. POSSIT OBSERVARE. Bone Lector, non videtur tibi hic aspirare ad consortium magni Prophetæ *Elisæi*? de quo Syrus ille ad Dominum suum; *Elisæus Propheta, qui est in Israel, indicat Regi Israel omnia verba,*

Sect. 15. Actio in Dist.

quæcunque locutus fueris in Conclaui tuo. (4. Reg.c.6.v.12.) Imo manifestè maiora appetit hic *Dædalus*, qui non scrutatur secreta vnius CONCLAVIS, sed REGIONVM AVERSI HEMISPHÆRII. *Marcellus* in gratiam Amici tum scribens, ait, si excogitauerit hoc lepidum Instrumentum, fore, vt de eo liceat vsurpare illud Maronis

—— Quem mox quæ sint habitura deorum
Concilia, incertum.——

At ego, eius bonâ veniâ, corrigere ausim, & dicere, nisi sibi caueat. Indagator ille, & damnosam curiositatem fugiat, certum esse, venturum in *Concilia deorum*, de quibus Rex-Propheta: *Omnes dÿ Gentium*, DÆMONIA. (Psalm.95.v.5.) Nam iam nunc, cum eorum deorum Principe, quod in se est, *Circuit terram, & perambulat eam.* Proximus illis, qui aiunt:

Cælum ipsum petimus stultitia ——

vel illis, quos diuinior Vates memorat, qui, *Posuerunt in cælum os suum: & lingua eorum transiuit in terra.* (Psalmo 72. ver. 9.)

14. Non minora pollicentur Thrasones illi, qui se vocant *fratres Roseæ Crucis:* quin etiam maiora. Sed maiore illi honore digni sunt, quàm vt sic obiter, & in transcursu per-

perstringantur. Sectionem integram illis destinaui. Sect.16. Virg.Metal.Imp.

Extrema Diaboli impostura mihi hoc loco inter *Hecebolicas actiones*, memoretur VIRCVLA, quam DIVINAM vocant. Sed quia hæc Sectio nimium iam mihi excrescit, & hoc genus fraudis latè patet, seorsim illud videtur tractandum.

SECTIO XVI.

Virgæ Metallariæ Idololatrica Impostura.

1. NE quis Lector hæsitet, Quænam hæc *Virga* sit, sciat; eos, qui terræ viscera scrutaturi, Aurumq́;, aut Argentum, aliudue malorum irritamentum effossuri, ac interim soliciti, ne labores, sumtusque frustra impendant suos, Feraces Venas inquirunt, tamquam Indicem habere hanc, quàm dico, *Virgam*. Audi modum. *Certo tempore* BIFIDVM SVRCVLVM è CORYLO decidunt. Eum Fossor, aut ipse agri Dominus, aliusue, *vtraque manu* certa ratione tenet; & agrum obit. Quod si Explorator in locum incidat, latentibus *Me-*

Sect.16. *Virg.Metal.Imp.* *tallis grauidum*, mox INCLINAT ſeſe *Virga*, & theſaurum indicat, tantum non dicens: *Hic ſiſte, hic fode.* Nihil dicam de vulgo foſſorum, qui parum ſoliciti ſunt de rerum cauſis, dum effecta videant: ac ſic facilè in fraudem aguntur. Mitto etiam multos honeſtos homines, qui nihil mali ſuſpicantes, & animo ſimplici alios ex ſe metientes, hâc item ſuperſtitione incauti implicantur, abiecturi, ſi fraudem intelligerent.

2. Cum ijs mihi negotium eſt, qui hâc in re ſe ſapere putant, qui admirabilem *Naturæ* vim hic agnoſcunt, qui vltrò etiam Actionem hanc explicandam ſuſcipiunt, & alijs *ſuperſtitionibus* fulciendis, hanc tam inſignem, & capitalem ſuperſtitionem è ſuperſtitionum numero, quod in ſe eſt, eximunt. Talis Goclenius, omnium ſuperſtitionum Hierophanta: qui (vng. pag. 22.) illud rectè: *Fruſtra certe quis hic ad manifeſtas qualitates confugerit*. Planè, Gocleni, *fruſtra*. Nulla eſt hîc MANIFESTA QVALITAS, ſed OCCVLTVS CACODÆMON. Hoc ita demonſtrabo, vt tu quidem nihil habiturus ſis, quod ſolidè opponas; credo autem, nec alius quiſpiam te acutior. Ac principio quidem ſi ſpectetur

3. NOMEN ipſum, quid ſibi vult, quod paſſim

passim ab ijs quoque quibus probatur hæc Sect. 16.
VIRGA, dicitur DIVINA? Sic Goclenius, *Virg.*
pag. 22. vng. Produnt profectò, se REM i- *Metall.*
psam ab antiquis Idololatris accepisse, cu- *Impost.*
ius NOMEN ab ijsdem acceptum, tam libenter vsurpant. Notum est illud M. Tullij libr. 1. de offic. *Quod si nobis omnia, quæ ad victum, cultumquè pertinent,* VIRGVLA, *vt aiunt,* DIVINA *suppeditarentur* &c. Porrò siue à *Palladis Virgâ*, siue à *Mercurij Caduceo* id Prouerbij ductum est, qui non intelligit vtriusque impietatem, vereri potest, ne tactus sit Triueneficæ illius *Circes Virgâ*, & transierit ipse quoq; cum Vlyssis socijs in *Grunnionum* Coloniam. Ego quidem nihil dubito, cum Metalla Virga istâ indicantur, & quasi euocantur, quin adsit idem ille *Mercurius*, (id est improbus Magiæ damnatæ Magister Dæmon)

Qui VIRGAM *capit: hâc animas ille euocat Orco*
Pallentes——— vt canit Maro.

Goclenius quispiam *euocat pallens aurum*, etsi sæpè vocatum raro apparet. Sed tamen vocat VIRGAM DIVINAM. *Diuinitatem* vidisti, quam non altius petere queas, quàm à *Pallade, Mercurio, Circe*. Si tamen

4. GERMANICVM NOMEN spectare libeat, FORTVNÆ *Diuinitatem* hanc

Sect. 16. attribuas. Nam Germanis dicitur GLVCKRVTE, vt, præter communem vsum testatur *Sebastianus Munsterus* Monachus Apostata, in Editione Germanica Basileensi anni 1572. lib. 1. cap. 14. vbi & aliorum Instrumentorum, & huius *Virgæ* imaginem ponit. Sed FORTVNÆ tribuere *Diuinitatem*, an eorum sit, qui se *Christianos* vocant, quæratur vel ab illo, qui *Christum* ignorans, animosè nihilominus dicebat:

Virg. Metall. Impost.

Nullum Numen abest, si sit prudentia: sed NOS
TE FACIMVS, FORTVNA, DEAM—

Id tu facis, Gocleni, & quotquot, in *Diuinæ Prouidentiæ* contumeliam, stultè quod huius est, stultissimæ DEÆ tribuitis. Negabis tu cum clamore, sed testimonium contra te dicit lingua tua, quæ & vile virgultum vocat DIVINVM, & eam DIVINITATEM disertè FORTVNÆ attribuit. Hæc de *Nomine*. Quid RES?

5. BACVLVS est, VIRGA SVRCVLVS, FVRCA. Voca vt voles, dum intelligas. Quis tandem bruto, & muto ligno tantam scientiam attribuit, quantam nec in centenis Sapientibus Viris reperias? Obibunt hi agros, montes, valles, solicitè considerantes omnia. Nusquam *Metalla* latere agnoscēt.

Et

Et ſi quid ſuſpicentur, fatentur ipſi, incertur eſſe coniecturam; idemq́ue ſæpè *Euentus* oſtendit, quo non rarò fruſtrantur, labore, ſumtuq́ue inaniter profuſis. Obibit *Rodolphus Goclenius, furcifer* factus, id eſt improbam *furculam* vtrâque manu geſtitans; & ipſe quidem nihilo plus intelliget: ſed FVRCA ſapientior illo, in veſtigio iubebit ſiſtere, ligonem ſumere, fodere. Fodiet ille, & Theſauros reperiet, quos *Diuinitati* ſuæ *Virgulæ* aſcribet, & fauenti *Numini Fortunæ*. Si clarè dicendum eſt, factus eſt miſer, *Rhabdolatra*, & *Dæmonolatra*. Attende, Lector; pando tibi originem. Sect. 16. Virg. Metal. Imp.

6. Moyſes ille Legiſlator, *Baculo*, ſiue *Virga* vſus, mira patrauit, Aquam in ſanguinem vertit, Puluerem in Muſcas; Mare diuiſit, & alia notiſſima omnibus. Omnia Dei voluntate, & Potentiâ. *Cacodæmon*, ſolens ſuo more Dei *Simium* agens, ipſe quoque *Baculis*, & *Virgis* mira molitus eſt; etſi reuera per illa nihil effecit, ſed ea pro *Signis* tantum habuit. Tales *Virgæ* illæ, quas dixi, *Palladis*, *Mercurij*, *Circes*. Talis *Rhabdomantia Regis Babylonis*, qui *ſtetit in Biuio*, (vt miſerè ſeducti *Metallarij*, in Agro cum bacillo BIFIDO:) *in capite duarum viarum, diuinationem quærens* (: nomine *Diuinatio eſt*, Quo potiſſimũ loco Metalla lateant?:)

Sect.16. Virg. Metal. Imp. *commiſcens* SAGITTAS. Ezech.21.21. Quãtillum abeſt, quin VIRGA illa ſit SAGITTA? Imò dicere auſim, eſſe ex iis, quæ Apoſtolus vocat (:Epheſ.6.16.) TELA *Nequiſſimi ignea*, quæ ſic configat, ſic exurat Goclenianâ Sapientiâ exultantes. Non diſſimilis erat impietas *Chananæorum*, quorum ritus imitari vetat DEVS Leuitic. 19. 26. quem locum *Rabbi Aben-Eſra* paraphraſticῶs explicans, ait: *Non facietis* EXPERIMENTA *per* FIGVRAS (:en BIFIDVM:) *per* BACVLOS, *per* OPERA, *per* MOTVS. Sic vertit Santes Pagninus. Gocleni, An cum *Furculam* prætendens, circumis, non OPERARIS? non MOVERIS? Tu, aut Symmiſtæ tui nos vocatis, *Iebuſitas*. Profecto, videris ex antiquorum IEBVSITARVM eſſe reliquiis, & ab illis ſtulta hæc EXPERIMENTA retinuiſſe. Sed de hâc re in *Metamorphoſi*. Plura qui de Idololatrico *Baculorum*, & *Virgarum* cultu, deſiderat, videat Cælium Rodiginum, libr. 7. Antiq. Lect.c.29. Quorum omnium, breue velut Compendium mihi complexus videtur Oſee Propheta (:cap.4.v.12.) ſimulque eorum, quæ Goclenius, aliique de *Virgulæ* ſuę *Diuinitate* delirant: *Populus meus*, inquit, *in* LIGNO *ſuo interrogauit*, *&* BACVLVS *eius annunciauit ei.* Quid clarius, Gocleni?

Sed

Sed nec illud obſcurum, vnde huius ſtulti- Sect.16.
tiæ origo. Audi: *Spiritus enim fornicationum* Virg. Me-
decepit eos, & fornicati ſunt à Deo ſuo. Quæ- tal. Imp.
re ab Academicis Scripturæ conſultis, &
dicent tibi, per eiuſmodi *Fornicationem*, in-
telligi *Idolomaniam*. Si tamen nihilominus
pergis *virgam* tuam *adorare*, & ſic Vęcordiã
tuam nobis prodis, audi ſententiã iuſtiſſi-
mam Sapientiſſimi Iudicis (Prou. 10. v. 13.)

Virga in dorſo eius, Qui indiget corde.

Rodolphe, crede bene monenti, & parce ſcapulis tuis.

7. Cæterum non quiuis *Baculus Goclenio adoratur*. Habet in vanitate ſuâ delectum, & *Cum ratione inſanire* conatur. Debet igitur hic BACVLVS, vt *Diuinitatem* obtineat, vt *Fortunæ Virga* ſit, debet, inquam eſſe

CORYLVS. Hic pauca ſanè dixiſſem: & fortè hoc tantum vrſiſſem, vt cauſam aliquam Goclenius proderet, cur potius *Corylum* requirat, quam aut fagum, aut ſambucum. Sed, vt hâc etiam in re eſſet HEAVTONTIMORVMENOS, mira mihi narrat de *Corylo*, quæ ne inſuper habuiſſe videar, hîc ponam, & appendam. Scio eſſe magnas NVGAS, & indignas, quę verbo memorentur, niſi his nugis multi agerentur in *Superſtitionis* Barathrum. Habet enim maximè hic locum illud ſapientis: FASCINA-

TIO

Sect. 16. Virg. Metal. Imp. TIO NVGACITATIS *obscurat bona.* Sap. 4. 12.

Miraris fortè, Gocleni, quid mihi velim; aut quid moliar. Desine mirari, & audi, ac recognosce verba tua in Synarthros. (:pagel. 115:)

GOCLENIVS: *Mirabilis est virtutis viscum* CORYLACEVM, *seu colurnum. Vnde in* CORYLO *enascens viscum,* SERPENTEM *album, &* GRANDEM *sub eo latitatem, velut custodem habere perhibetur. Quod quidem cum primo audirem, inter fabulamenta retuli: postea tamen vt crederem, certorum quorumdam, & bonorum hominum fide, ac integritate sum adductus, &c.*

ROBERTI: *Mirabilem* esse *virtutem, Visci Corylacei* asseris. Potest, vt ita sit. Nam *Mirabilia Opera Domini.* Sed quid venit tibi in mentem id probare, quia GRANDEM SERPENTEM habet CVSTODEM? Reduces, credo, nobis breui *peruigilem* illum Poëtarum DRACONEM, qui *aurea mala custodiebat.* Adsit *serpens* ille *Corylis:* cur ideo CVSTODEM censes? An *Auiculas* quaslibet Arbustorum, aut syluarum *Custodes* dices, quod in iis hæreant, in iis assiduè habitent? Sic nobis cuniculos & mures cauorum; Vrsos & Leones Antrorum, sues denique luti Custodes constitues. Sed

tu historiam subiungis, quâ prædarè Custodelam hanc probari existimas. Sect. 16. Virg. Metal. Imp.

GOCLENIVS. *Non procul ab oppido Allendorff, duobus non amplius miliaribus à Marpurgo, sito, inter dumeta, &* CORYLETA, *etiam nunc cernitur* CORYLVS, *in quo præter viscum,* SERPENS *de ramo pendens, visus est non semel aliquot ab hinc annis. Deciso visco, Serpens quoque non amplius apparere dicitur. Si hæc vera sunt, haud scio, an in Naturæ Maiestate sit aliquid* ABSTRVSIVS, *&* ADMIRABILIVS.

ROBERTI. Quàm promtus es ad fingendum *Maiestates, & Admirabilitates!* Videmus quotidie *feles* (: ne ad *Serpentes* cõfugiamus:) mirificè ad herbam *Calaminthам* affectas, identidem illam quærere, &, si madendi copia non sit, propter circumpositas spinas, aut aliud munimentum; assidere tamen, circumire, agi, volui, & reuolui miris modis; vt simias potius dicas, quam feles. Quis tamen hinc Maiestates texuit? Quis felem huius herbæ *Custodem* fecit? At tu, qui tibi videris persuasisse, nihil tuis chartis illinendum, nisi mirificissimum, & tamen vndique, è Cloacis quoque hauris, quicquid dixisti, primus admiraris, & Miracula inde concinnas. Audite, *Academici,* Goclenianas Consequentias: *Serpens è Co-*

ryli

Sect. 16. Virg. Metal. Imp. *ryli ramo pendebat: ergo* CVSTOS *est Visci e Corylo enascentis*. Item: *Deciso Visco, Serpens disparuit: Nihil igitur in Naturæ Maiestate abstrusius, aut admirabilius*. Quanto rectius, qui dixerit: *Goclenius Nugas vendit: ergo est* NVGIVENDVS? Operæpretium autem est, audire, quo VISCVM illud deuenerit.

8. GOCLENIVS. *Per circumforaneum quemdam illius loci, (: quod hominum genus plerumque Incantationibus solet esse deditum) deciso visco, Serpens quoque non amplius apparere dicitur.*

ROBERTI. Sunt in his tuis verbis quædam, quæ expediat ab *Academicis*, aliisque honestis viris considerari. Primum, *Allendorfenses* non magnas tibi gratias habebunt, qui dicas, *Id genus hominum plerumque Incantationibus solere esse deditum.* Nam siue per *id genus*, intelligas *Ciues Allendorfenses*; atrox contumelia est in homines multos, qui censeant, nihilo te minus se esse honestos: siue *Cirforaneorum* potius genus notas; addidisti tamen, ILLIVS LOCI, nempe *Allendorfensis Oppidi*. Et sic non modo *Circumforaneum* illum turpiter dehonestas, (quem non noui ego quidem, sed fidenter assero, magnopere *Incantationibus* deditum, si te eo genere supe-

superat:) verum & LOCVM ILLVM, cuius ais fuisse. Sed sunt fortè inter *Academicos*, qui *Allendorfio* oriundi, de eâ re videbunt. Ego non vlterius me misceo. Tantum addo, si per *Circumforaneos*, eos indicas, qui sua Remedia oppidatim, & vicatim exponere, & magnis clamoribus commendare solent: mirum esse, te ausum tam grauiter, & turpiter de iis iudicare, cum sis ipse Circumforaneus, tuorum Medicamentorum, & maximè *Ollœ Vnguentiferæ*, ad rauim vsque, deprædicator, & commendator. At imponunt ii sæpè Emtoribus. Scio. Sed quid tibi ostenderit Anatome, vide, quid hic libellus. Neq; refert, quòd Marpurgi sedens vocem scholis tantum loces. *Libri* tui (: verè *Thrasones Circumforanei*:) tuam vicem funguntur. Sect. 16. *Virg. Metal. Imp.*

Alterum, quod in tuis illis verbis, iure attendant *Academici*, illud est, Quòd manifestè indicas, *Viscum Coryli ad Incantationes valere*. Nam alioqui, quomodo coheret, *Circumforaneum* illum, viscum abstulisse, Quòd *id genus hominum plerumq; Incantationibus deditum sit*? Nemo sanus aliud hinc colligerit, nisi, *Abstulisse, vt ad Incantationes vteretur*. Et tamen (: ô iterum *Veritatem* potentissimam, quæ tibi, vel inuito, & ore, & calamo, quandoque

excidit:)

Sect. 16. Virg. Metal. Imp. excidit:) & tamen, inquam, subiungis duo, quæ te, *Virgamq;* tuam *Diuinam*, & eâdem operâ, *Ollam* perimant. Audi, Lector, vosque in primis Academici.

GOCLENIVS. *Serpentem nos valere iubebimus, &* VTEMVR VISCO.

ROBERTI. Ad quid *vtêris*, Gocleni, nisi ad INCANTATIONES, tamquam Collega illius *Circumforanei*, cui antè impingebas *Incantamenta*, quòd *viscum* illud *decidisset*? Aut ostende, quid aliud de Visco isto indicaris, cur eo vti velis. Hoc primum de te. Alterum de *Virgulâ Diuinâ, Coryli filia*, *Visco*, vt tu velle videris, *imprægnatâ*, his verbis prodis:

9. GOCLENIVS. *Bifidus ille* SVRCVLVS *ex* CORYLO *decisus, quo Metallarii venas auri, argentiq; feraces explorant*, MYSTERIVM *subesse satis prodit.*

ROBERTI. Ecce iterum *Mysteria* fundıtas, dignus, qui dicaris omnium *nugacium Mysteriorum* ARCHIMYSTA, sicut inter alios non minimus audire vis *Alchymista*. Sed quod ad *Virgam Corylaceam* attinet, satis mihi est, quòd, cum antè ad *Incantationes* valere docuisses, neque aliud prorsus de eâ *Mysterium* nobis aperuisses, modo id *Mysterium* indicas valere, ad *Metallorum venas explorandas*. Itaque mecum

dicis

dicis, Quicquid illud eſt, quod *Virga* tua Sect. 16.
Diuina, hâc in re præſtat, totum eſſe à *Dia-* Virg. Me-
boli Incantatione. Neque refert, quod DI- tal. Imp.
VINATIO hîc potius apparet, quam *In-
cantatio*: nam & per hanc illa ſæpe perficitur; & vtriuſque *Myſterij* idem eſt *Myſtes*, *Cacodæmon*. Maneat ergo, & concluſum ſit, & ex vſu *Nominis*, &, quod *Baculus* ſit, & quod è CORYLO, *Virgulam* quam Goclenius vocat DIVINAM, omnem à *Diabolo* habere *Diuinitatem*. At intercedit huic Decreto Goclenius. Eſt enim, inquit, non ſuperſtitio, aut incantatio, ſed *Mirabilis Sympathia inter Metalla, & diuinam Virgulam* (: Vng. pag. 22.) Sic ſolet bonus Rodolphus ſua probare. *Aſſerit*, & qui non protinus credat, *pecus* eſt *Bœoticum*. Non mouet me iſta contumelia; ſim ſanè huic *Archimyſtæ*, & hoc, & quicquid illi aliud libido dictauerit; pergam tamen examinare huius Virgæ Myſteria. Videamus ergo, quod hic ait de

10. SYMPATHIA. Sufficeret equidem mihi negare, Gocleni, quod tibi ſatis fuit, aſſerere. Scis vulgatum illud, *Affirmanti incumbere probationem*. Sed addam aliquid aſtruendæ veritati, deſtruendæ ſuperſtitioni, & in gratiam Lectoris. *Sympathia* eſt quædam quaſi amicitia, concordia,

Sect.16. *Virg.Metal. Imp.* consensio duarum rerum, ob occultam qualitatem in vtraque latentem, quæ efficit, vt mira quædam animaduertantur effecta, quæ in aliis, non similiter cognatis, nusquam apparent. Exemplum, omnium consensu, sit in *Magnete, & Ferro.* Item in aliis quorum ea, quæ dixi, *Effecta* alio referri non possunt, nec referri solent.

Porro ex hâc doctrinâ, velle quamuis *Superstitionem* tueri, & Orbi terrarum obtrudere, nomine *Sympathiæ*, est *insanientis sapientiæ.* Sic possit *Vetula Lactis subductrix*, vbi alienæ vaccæ candidus liquor in eius mulctra deprehendatur, protinus maleficium refutare, *Sympathiam* obtendere, quæ sit *inter eius Mulctram, & illud lac.* At prudens, & æquus Iudex ostendat, magnã vicissim esse *Sympathiam* inter *Ignem vltorem*, & illius Canidiæ fuscatam rugis *pellem*, quam ille valde complecti velit. Talis Sympathia in miserabilem abit Antipathiam. Ioculare hoc tibi videtur, Gocleni? Vereor, ne tibi, tuique similibus, & cum Vnguento, & cum Virga tuâ, simillimum malum accidat. Non omnes Ignes in hâc vitâ sunt, neque omnia Iudicia. Est & locus, vbi *Ignis eorum non extinguitur* (:Mar.9.43 44.) DEVS benignus te ab illo custodiat, sed prius ab *Hæresi*, &

exe-

execrandis *Superstitionibus*. Sed proprius ad rem. Non esset adeo mirum, si diceres, Virgulam illam Coryli *Sympathiam* habere cum *vno aliquo Metallorum*. Sed id fingere, neque vlla ratione allatâ, de *tot Metallis*, quis feret? Quam diuersa, &, in quibusdam Qualitatibus, pugnantia sunt, &, vt ita dicam, *Antipathica* Metalla! Et tamen vilis Surculus cum omnibus ita amicitiæ sanxit fœdera,

Sect. 16. *Virg. Metal. Imp.*

—& sic coniurat amice,

vt Aurum, Argentum. Ferrum, Æs, Electrum, Stannum, Plumbum, cum primum, Goclenio præferente, eorum regiones attigerit, statim se illi prodant, & ipse vicissim tamquam salutans comiter, sese illis inclinet, aulicos mores, à Goclenio, opinor, Magistro, probè edoctus. Hactenus *Magnes* celebrabatur, quod mirabili Sympathiâ, ferrum ad se allectum complecteretur: sed nihil illud est, præ *Virgulâ* hâc, quæ, non modò ad vanam recreationem, ferrum; sed ad ingentem Mortalium vtilitatem, Aurum quoque, Argentumque latens prodit, & velut ex latebris educit. Neque dubites credere, cum Goclenius non dubitet asserere. Neque obstat, quod sit

II. VENARVM ALTITVDO, vt

Sect.16. Virg.Metal.Imp. plurimum, ingens. Nam & hanc penetrat Goclenii assertio, & eius *Virgulæ Diuinitas.* Et Magnes quidem ferrum non trahit, nisi PROPE accesserit: Virga verò vel ad stadia aliquot distantia Metalla, inclinatione veneratur. Parum est, tantum distare; parum, tantum spatium, sua vi superare. Penetrat quinetiam superingestas terrarum moles, & montes: nec repellitur eius generositas, & inuictum robur, *silicum*, aut cuiusuis generis *lapidum* rigore, ac duritie. Superat tenella Virgula hæc omnia.

Fit via vi, rumpitq; aditus —

Considerandа quoque ista, de quâ loquor,

12. INCLINATIO. Indicabam paulò suprà, Diabolum DEI *Simiam*, *Baculis*, & *Virgis* DEI Magnalia sæpius voluisse æmulari. Versa erat diuinâ vi, *Moysis Virga in Draconem*: Ne ea re impius Rex moueretur, mox adsunt *Malefici*, & *faciunt ipsi quoque* (: Exod. 7. 11. :) *per* INCANTATIONES *Ægyptiacas* (: Gocleniacas, nam docuit Rodolphus, Corylum pollere vi Incantandi:) & *arcana quædam* (: Mysteria Goclenia:) *similiter, Proieceruntq; singuli virgas suas, quæ versæ sunt in Dracones.* Non est credendum, id verè factum, vti videtur sonare. Sed pro Virgis, subiecit Diabolus

bolus Dracones, ſpectantium oculis per *Præſtigias* deceptis. Egit nimirum ibi, quod à ſe requiri videbat: ſerpentes exhibuit, ne minus facere viderentur duo *Magi*, quam fecerant duo *Sancti Fratres*. At hic *Virgam* adhibet, Virgam relinquit, ſed *Serpentis* ei *flexum*, & *Inclinationem* tribuit; memor, ſe ipſo naſcentis Mundi exordio, optato ſucceſſu cum primis parentibus noſtris pugnaſſe, *ſub ſerpentis ſchemate*. Itaque *Virga* non vertitur in *Draconem*; ſed tamen *motu* ſuo imitatur *Draconem*, dum *flectitur*, & ſe, INCLINAT. Dicat mihi *Goclenius*, *Serpentes* alios habere *motus*, neque tantum ſe *Inclinare*; fateor ego iſtud: ſed neque omnia Dæmon exprimere debuit, quæ *Serpentum* ſunt, ne ſe nimis apertè proderet: & tamen non *Inclinatur* modò *Virga*, ſed vbi Diabolo expedire videtur, *aliorſum quoque agitur*. Teſtem habeo virum Nobilem, cui dubitanti, & huic ſuperſtitioni credere cunctanti, denique inter aſſenſum, & diſſenſum fluctuanti, improba *virgula* validè pectus percuſſit, cum eam manu teneret. Attonito, & cauſam ignoranti, arridens *Propinquus*, Habes vtique, inquit, Cognate, *Metalli* aliquid ſub Thorace. Hoc *Virgula* iſta ſenſit, & indicauit. Et de *Metallo*,

Sect. 16. *Virg. Metal. Imp.*

Sect. 16. ita erat: gerebat enim è collo suspensa quędam ornamenta aurea. At petulantem illum *Virgulæ subsultum*, ipsius *Ligni naturæ* tribuere, hominis fuit decepti, & Propinquum decipientis, quod multis accidit sine omni malâ malitia. Nos certò teneamus, *Serpentinos* hos motus, ab eo esse, quem Scriptura vocat SERPENTEM ANTIQVVM, qui est DIABOLVS, & SATANAS. (: Apocal. 20. 2.) Quid si his adiungam, Gocleni, hanc, quam fingis, huius *Surculi Energiam*, nunquam obsequi, nisi

Vig. Metal. Imp.

13. CREDENTIBVS, aut certè de vanitate DVBITANTIBVS? Quæ res millenis Experientiis probata est. Atqui stultum est, nec Erudito homine dignum, existimare, *Naturale* id esse, cum *Natura* semper sibi, quaque in re similis, semper eodem agat modo. Neque vnquam auditum est, ex eo, quod crederet quis, Ignem non adurere, manum ei impunè obtulisse. Qui aliud sibi persuadet, ab Antiquo Serpente decipitur. Huic tali suadeo, vt, quoniam non omni, quâ expediebat, Prudentiâ pollet, audiat Prudentissimum, sapientissimumque Virum, Petrum Damianum (:lib. de Parentelæ gradibus:) & hanc illius sententiam memori teneat mente. *Non detur*

tur cornu peccatori: nulla relinquatur auda- Sect. 16.
cia Vanitati. Viuat adhuc in Ecclesiâ ille *Virg Metal. Imp.*
Mosaicus SERPENS, *qui* INCANTATORVM (:Goclenii:) COLVBROS *sorbeat.* *Viuat, inquam, spiritualis* PRVDENTIA, *quæ carnalis* VERSVTIÆ VENENA *consumat.* Iam sublato illo ordinario Magorum Asylo, SYMPATHIA, ineptæ aliquot, & vanissimæ Circumstantiunculæ, quid efficere possint, aliud, quam vt Virgatorum vel Vanitatem prodant, vel Impietatem? Specta has tres, Lector, Figuram, Tempus, Modum. Bacillum istũ oportet esse non qualemlibet; sed

14. BIFIDVM, FVRCAM. Quid dicemus de hoc Gocleniano Mysterio? non inuenio dignius, aut nobilius Elogium, quàm si vocemus MYSTERIVM FVRCIFERVM. Nec aliter decuit. *Seruos* se profitentes Cacodæmonis, oportuit *seruilibus* denotari insignibus. Suspicari lubet, Infernalem istum Carnificem, qui *Furcillis* animas & corpora geminâ cuspide confodere, & in præceps deturbare ardet, cũ exosam maximopere habeat Christi saluificam crucem, quâ ipse præcipitatus est; hâc suâ seruili cruce, siue *Furcâ*, velle nihilominus, vt *simia* esse pergat, imitari admiranda opera, quæ per illam patrata sunt.

Sect. 16. Virg Metal. Imp. Hinc hoc eius commentum. Itaque vt plurimum eiusmodi ista *Furca* est; vt infra angulum, ad quem duo Cornua coëunt, portendatur porro lignum, in speciem litteræ Pythagoræ Y. quæ ipsa ea est, in quam *Furciferi* agebantur; vt eruditè docuit, atque etiam depinxit Lipsius. Dixi autem, VT PLVRIMVM sic esse *Metallariorum Furculam*: nam non semper. Habeo etiamnum vnam à quodam ad me allatam, qui multum eâ vsus erat: ea, productiore illo ligno caret, estque planè quinta Latinorum Vocalis, V. Et tamen isti, qui vtebatur, non minus succedebat Metallorum inuentio. Quippe non figura, sed *Pactum cum Cacodæmone*, totam illam Histrionicam inuestigationem fortunat.] Aut dicat mihi Goclenius, si mysterium istud est in *virgâ*, in *Corylo*, aut eius *Visco*; quid tandem attineat, lignum hoc esse, aut non esse δίδυμον? Præsertim cum τὸ δικρῶν, non terrę sed scrutatori obuertatur. Tantum de *figurâ*. Iam

15. TEMPVS, quo lepidum hoc Lignum secandum est, non equidem scio, quod sit. Sed Burggrauius in Panoplo (pag. 95.) disertè ait, SECANDAM STRATO TEMPORE. Quid aliud credam, nisi nugas esse, cuiusmodi nobis vendit

Gocle-

Goclenius, qui *tertianas febres* pellit, adhibitis *Ranarum oculis*, sed ANTE SOLIS ORTVM *erutis*. Fortè, vt omnia appareat esse à Principe Tenebrarum, Noctis meridie *Furca* hæc erit desecanda. Postremum è tribus, quæ proposui, est Sect. 16. *Virg. Metall. Impost.*

16. MODVS hâc Virgâ VTENDI. In quo tantum positum est, vt asserant periti, si quid pecces, frustra te esse in totâ tuâ Exploratione. Quis igitur hic *Modus* est? Facile credam, quædam esse, quæ ignorem, vt qui his sacris non sim initiatus. Sed hoc à peritis, atque etiam ex Picturis didici, *Vtramque manum* adhibendam, & altrinsecus *Furcæ complectenda Cornua*. Si *Naturæ* ascribitur hæc Energia, dicat Goclenius Academicis, quid hoc ad rē facere naturaliter possit. Si quis Ciconiarum crepitaculo delectetur, optetque eas in tecto suo habitare; præscribunt nugatores nescio qui, Nidum illis struendum manu SINISTRA; tum enim & certò venturas, & constanter mansuras. Gocleni, probas hanc vanitatem? Vix audebis profiteri. Dic ergo, cur magis *vtraque manus* ad hoc tuum *δίκερα-νον mysterium* postuletur? Vrgete illum, Academici: quo acumine est, inueniet aliquid, quod respondeat. At si me quis roget, Cur tandem Cacodæmon id præscripserit?

Sect 16. *Virg. Metal. Imp.* pſerit? dicam primum, Meum non eſſe, e-iuſmodi Myſteria enucleare: tum, nihi[l] penſi habere Diabolum, quid, aut qu[o]-modo agas, dum ipſi obſequâre: poſtre-mo, credibile eſſe, eum, vtpote ſuperbiſſi-mum, hoc *vtriuſque manus Symbolo*, Signi-ficare voluiſſe, cupere ſibi dicari *omnia o-pera* noſtra, aut *omnem operum perfectionem*, quæ *manibus* exhibentur. Sic *Adorationem* poſtulat, omnium excellentiſſimam, quæ *operibus* præſtatur. Optimus ſenex Iacob Patriarcha, cum nepotibus ſuis *filijs Ioſeph benedixiſſet* (Hebr. 11. v. 21.) *adorauit Faſti-gium* VIRGÆ *eius*. At Goclenius *Virgam-Furcam è Corylo, adorat*, dum eam MYS-TERIVM facit. Porro, ſicut Iacob in Vir-gâ illa venerabatur poteſtatem Regiam fi-lij ſui, & adorabat DEVM, à quo Poteſtas illa erat; ſic Goclenius, ebrius conſidera-tione illius *Furciferæ Maieſtatis*, adorat *de-ceptorem Spiritum*, à quo eſt *Myſterioſus ille Virgulæ motus*. Quo minus mirum videri debet, ſi his ſacris in ſui honorem patratis, tam lubentes, & frequentes adſunt

17. PAREDRI DIABOLI; qui nobis hanc de *Virgulâ Diuinâ* tractationem, di-gnâ Coronide concludant. Agnoſce Deos tuos, Gocleni. Sunt, inquam, ad fodinas Metallicas frequentes *Diaboli, ſpecie virun-*

culo-

lorum, aut femellarum (Pygmæos dicas) Sect. 16.
electati haud dubiè, tam strenuo Fosso- *Virg.*
um, *Virgam* gestitantium, obsequio. Sed *Metall.*
uandoque & mercedem promtam red- *Impost.*
unt suis Cultoribus. Testetur *Georgius Agricola* qui in opere suo de Re Metallica *cap. de anim. subterran*) quosdam ex ijs ait *lerumque truculentos, & solo aspectu terribiles, ac Metallicis infestos. Talis* (inquit) *Annebergius dæmon, qui operarios amplius uodecim* FLATV INTERFECIT, *in speu qui Corona Rosacea appellatur, eo nomine elictus, quantumuis argento diues esset.* Auderesne eò accedere cum *Furcâ* tuâ, Goleni? Hæc, & plura ex Agricolâ descripsit Munsterus libro primo Cosmograph. apite decimo-quinto, vbi vocat *virunulos Montanos*, sed appellat etiam *Teufelin, Diaboliscos*; idque rectius, & verius. *Paracelsi* impietas temeraria, & temeritas mpia, eos audacter homines à DEO creaos facit, nec tamen Adami posteros, vocariq; *Pygmæos, & Gnomos*. Quâ de re, supra diximus. Ob has, opinor, causas, *Burggrauius*, quantumuis & ipse mira, & peregrina vndique consectatus, non est ausus tamen hanc *Virgam Diuinitate Goclenianâ* donatam, approbare: sed dubiam reliquit in suo

Sect. 16. Virg. Metall. Impost.

suo *Achille*, pag. 95. *Quod Virgula* (inqu *sit ex Corylo secta, stato tempore, cum Met lis occultum amicitiæ vinculum, alibi fort plenius dispiciendum est*. *Georgius Agric* (lib. 2. circa finem) apertè damnauit. *Goc nius* tamen vir fortis, satis in se vno viriu esse existimans, non tuetur modò, sed m gnus *Mystes, Mysterium* inde, & *Diuini tem* exculpsit: paratus, vt videtur, quicqu obstrepat Parœmia, *ex omni ligno, etia* CORYLO, *sculpere Mercurium*. Si persist Gocleni, quod de Phyllide cecinit Cor don, de te licebit canere:

Goclen amat CORYLOS, *illas dum G*
clen amabit,
Nec Myrtus vincet CORYLOS, *nec la*
rea Phœbi.

SECTIO XVII.

Acheruntici Fraterculi, qui se Roseæ Cruc vocitant.

1. PRÆ his innocens videri possit & Goclenius, & Paracelsus. Nisi fort Goclenius ex ipsis vnus est: quod si ne magnâ eius iniuria suspicari quis possit Mentio mihi eorum (antè monui) futur

est

[...], quod inter *Hecebolios* Magos omnium [...]dentur audacissimi vnde magnopere eo[...]m niti authoritate posset Goclenius, ma[...]mè cum non vnus aliquis, vel alter sit, sed [...]tegra *Fraternitas*, eaque quibusdam dicta [...]*leberrima, & Felicissima*) nisi ostendere[...]r, eorum apud bonos, & prudentes vi[...]os, authoritatem nullam esse oportere. [...]eque quisquam queri ex ijs poterit, se à [...]e inhumaniter haberi: quicquid enim [...]icam, in sectam dicam, non in homines, [...]uibus, DEO teste, opto eamdem ab eo[...]em DEO, felicitatem, quam mihi ipsi. Ne[...]que periculum est, ne quenquam nomina[...]im tangam, cum tam sint occulti, quàm [...]psimet profitentur, vt mox dicam. Adde, [...]quod nihil fere de ipsis dicam, ne de *Secta* [...]quidem, quod ex eorum scriptis non hau[...]serim. Quamquam pauca sanè mihi videre licuit: ac ferè illum tantum libellum, quem anno 1615. Francofurti Germanico idiomate edidit *Iohannes Bringern*. Sunt autem in eo Libello duo opuscula, ab ipsâ *Fraternitate* conscripta, è quibus tantum haurire licet, vt *Mysterium* tam occultum, quadam tenus fiat manifestum. Alteri nomen est FAMA *Fraternitatis*: alteri CONFESSIO *fraternitatis*. Ex his afferam, quæ hoc loco ponam. Sed prius audiamus, quid de ipsâ

Sect. 17. *Frat. Ros. Cru.*

Fra-

Sect. 17. Frat. Rof. Cru. FRATERNITATE alij quidam fcr[...]
ferint, in quorum iudicia, fortefortu[...]
incidi. Sunt autem ferè ex ijs, qui ad ta[...]
fanctam FRATERNITATEM *afpiran*[...]
Ac primum extat cuiufdam fordida Cha[...]
ta, titulo:

2. INSINVATIO *ad* FRATRE[...]
Philofophiæ, quorum FAMA FRATER[...]
NITATIS *edita, multis fcandalum, plu*[...]
ribus ftultitia, paucis verò expectatio, & vo[...]
torum eft fumma. Nonne eam facrilegu[...]
æquat *Cruci Chrifti*, atque etiam verba ab[...]
Apoftolo mutuatur? (1. Corinth. 1. 18.)
Scripfit alius προσφώνησιν *ad Fraternitatem*
Rofeæ Crucis celeberrimam, & feliciffimam,
Parnaffi Dominos, Caftalijquè hæredes. Mirum nî Notarium egerat, cum Mufæ Teftamentum condiderunt. In eadem *Profphonefi* funt etiam hæc: *Vos cum Patre, & Fundatore veftro, eftis in id nati, & prædeftinati* OMNIVM PRIMI (nec Martyres excipit, nec ipfos Apoftolos) *per quos fextæ ætatis mundi miranda innotefcant mundo.* Et hæc: *Sunt fanè, qui oblationem, & inuitationem veftram, iucundiffimi* SOMNII *loco habeant: alij fimpliciter* IMPOSTVRAM *effe vociferentur. Mihi verò in mentem venire non poteft, tantos, tamquè* PERFIDISSIMOS NEBVLONES, *in rerum natura*

turâ

urâ reperiri, qui in animum inducere possint, Sect. 17.
deò turpiter imponere omnibus in vniuer- Frat. Ros.
um Theosophiæ amatoribus, scribendo tam Cru.
hilosophicè, tamqúe DIVINE (hic etiam fingit Diuinitates in nugamentis leuissimis, & Magorum delirijs) *mentiendo verò, insidiando, & decipiendo tam* DIABOLICE. *Quâ certè imposturâ pestilenior non contigisset ab vniuersali illa antiqui* DRACONIS *in Paradiso*. Planissimè rem acu. Rectè insistis. Sed turpiter cadis, cum concludis: TOTVS *insisto vestræ pollicitationi, quam abiurata omni fraude* (quis hoc tibi dixit, mi homo?) *Sacrosanctam fecistis omnibus cum integritate animi, & fide silentij sese vobis offerentibus*. Insinuationi, & Prosphonesi, iungamus *Apocalypsin Andreæ Hoberueschel, Hermeticæ Philosophiæ alumni, & Philochymiatri*, qui Famam Fraternitatis vocat *scriptum* MAGICO-CABALISTICVM. Facilè illi concedam, ei scripto inesse vtriusque generis vel vanitatem, vel impietatem. Sed præstat iam ipsam FAMAM de se loquentem audire; aut potius de Fraternitate. Afferam aliquot capita certâ methodo; quorum primum sit

3. No-

Sect. 17. Frat. Rof. Cru. 3. NOMEN. Dicitur hæc noua Secta FRATERNITAS ROSEÆ CRVCIS. *Fraternitas*, inquam, ita, vt ſinguli vocentur FRATRES. Neque id quouis modo, ſed, vt tanquam *Prænomen* ad ſingulas appellationes, eorum nominibus præponatur, *Frater Sophar*, *Frater Muſtapha*. Fuit hoc in vſu, eſtque etiam hodie Religioſis *Monachis*, idque in illis exagitarunt hæretici, ac nominatim *Buchananus*, qui contumelioſum poëma vocauit *Fratres*. Sed diabolus etiam hâc in re *Simiam* ſuo more agere voluit. Cæterum *fraternitas* eſt CRVCIS *Roſeæ*. Cuius nominis rationem non inuenio apud ipſos. Si coniecturæ locus eſt, rectè dixerimus, *Crucem* vſurpari, vt à Deo, & *Chriſto* potius, quàm à *Cacodæmone*, originem Secta ſumſiſſe videatur, aut certè, vt habeat ipſe quoque *Crucem*, ſed SVAM; & milites, ſub eâ, tamquam *vexillo*, merentes. Vnde cum *Chriſti Crux* ſit horrida, grauis, moleſta; hæc eſt ROSEA & delicioſa. Sic ſupra (ſect. 16. §. 17.) audiuimus, mali Dæmonis flatu miſeros Metallarios interfectos *in ſpecu, qui Corona* ROSACEA appellatur, ſiue ROSENKRON, quod ſanè parum diſtat à ROSENKREVTZ. Sed Rem videamus. Nomen non eſt tanti. Si Fraterculis credimus, non tam recens eſt hæc

Fra-

Fraternitas, quam imperitis videatur. Etsi enim iam primum innotuit; tamen CENTVM iam annos fuit, vt ipsi asserunt (pag. 29.) & Sect. 17. Frat.Ros. Cru.

4. CENTVM ANNOS LATVIT. Cum enim conuenissent, & quædam scita conderent, inter alia etiam illud fuit, *vt de hâc Fraternitate centum annos sileretur*. Credo, totum hoc esse mendacium, & patebit satis clarè ex ijs, quæ subiungam. Sed quando ita volunt, & credibile est, aliquamdiu eos tacuisse, antequam *Famam* & *Confessionem* ederent, causam latebrarum videamus. Nullam ipsi afferunt: sed notum est illud, *Qui male agit, odit lucem*. Quin & modò, cum se prodere velle videntur, id ita timidè faciunt, vt non tam *Fraternitatem* mundo ostendant, quam eius *Famam* nominent. Sic manent illorum pleraq; dubia, & obscura,

Quale per incertam lunam sub luce maligna
Est iter in syluis, vbi cælũ condidit vmbra
Iuppiter, & rebus NOX *abstulit* ATRA COLOREM.

Non potuit aptius describi horum Respub. Quid si sic voluit is, qui initio *diuisit Lucem à tenebris*,

Lux lucis, & fons luminis?

Sect.17. Frat.Rof. Cru. Equidem ita accipio. Huius iussu olim *Angelus apprehendit Draconem, serpentem antiquum, qui est Diabolus, & Satanas, & ligauit eum per annos mille, vt non seducat amplius Gentes, donec consummentur mille anni* (Apoc.20.2.3.) Eiusdem prouidentia, hi seipsos *silentio, & secessu* damnarunt, vel damnasse fingunt, non mille, sed *centum* annorum. Dum sic latuit, incognita planè fuit: iam ex parte prodita, ex parte cognoscitur: neque amplius, quam ipsimet aperiunt. Videamus ante omnia, huius fraternitatis, quisnam sit, aut fingatur

5. FINIS. Audi, Lector, & obstupesce. Sic illi in *Præfatione Famæ: Iam iam erumpit felix Aurora, post tenebras Saturniæ noctis, quæ beatam diem adducet: ad quam multi probi homines anhelant: ad cuius diei lucem omnes cælestes Thesauri Diuinæ sapientiæ, & omnium abditarum, & inuisibilium rerum, quæ in Orbe Mysteria iuxta primorum Patrum.* patescent. Viden' quid moliantur? Sed inter *primos Patres*, attende, quousque ascendãt. In Confessione, pagel. 69. *Deus,* inquiunt, *certò, & planè decreuit, Mundo, ante suum interitum, breui secuturum, prorsus Veritatem, Lucem, Vitam, Gloriam tribuere,* QVALEM ADAM IN PARADISO AMISIT. *Sic peribit omnis falsitas,*

sitas, *Mendacium*, *Tenebræ*, &c. Hæc o- Sect. 17. Frat. Ros. Cru.
mnia per hanc *Fraternitatem* fient: ideò mittuntur, hic eorum, quem quærimus, FINIS. Nec desunt, vnde ista, quantumuis ardua, pateant. Mirabilis, & omnibus seculis inaudita est eorum (vti prædicant, pagel. 79. 80. 81.) *Sapientia*, *& Pietas*. Et, quod ad *Naturam* attinet, eousque processerunt, vt OMNIA *Naturæ* BONA, VBIQVE *dispersa*, SIMVL *habeant*, *&* TRIBVANT. Hoc illis credat, qui fidem habet eorum Patri *Diabolo*, dicenti ad omnium Patrem (Luc. 4. 6.) *Tibi dabo potestatem hanc vniuersam, & gloriam illorum, quia* MIHI *tradita sunt, &* CVI VOLO, DO ILLA. *Tu ergo si* ADORAVERIS CORAM ME, *erunt tua omnia*. An isti *adorari* non petunt, qui ab omnibus in omnibus sibi credi volunt, neque sua *Mysteria* examinari? Ostendam id paullò post. Sed huic tali *Fraternitati*, ad tantas res electæ, quisnam inter homines primus

6. *Author*? *Tenebrio* quispiam, mi Lector, id est, cuius nomen ipsi eius filioli nō aliter exprimūt, quā his literis, *Fr.* C. R. Tu interpretare, vt lubet. Interea de hoc, sic latēte in tenebris, mira sunt, quę prędicāt. Referā cōpēdio. p. 15. *Deuotus, Religiosus, & Illuminatissimus Pater, Fr.* C. R. *natione Germanus,*

Sect.17. Frat.Ros. Cru. *nitatis nostræ caput, & Institutor; cum à Parentibus pauperibus, etsi stirpe nobili editis, ætatis suæ anno quinto, in Monasterium abstrusus fuisset, vtramque linguam, Græcam, & Latinam, sic satis edidicit.* Mera hæc sunt figmenta. Sed tamen capiamus Mendacifigulos in mendacijs suis. Hinc primum discimus, etsi aliunde satis constat, ante 220. annos, in *Germania* suum honorem fuisse *statui Religioso*, & *Monachali*, quem isti caninis iam dentibus vbique lacerant. Atque inde etiam intelligitur, *Catholicam-Romanam Religionem* obtinuisse, in quâ solâ viget, & colitur *Monachorum* vita. Atque adeò huius venerandi Patris Parentes, homines Nobiles, eidem Religioni Catholicæ fuisse addictos. Deinde & illud apparet, Non tam fuisse vel *ignorantes*, vel *vitijs deditos* Monachos, quam isti calumniari solent; quandoquidem puer duas illas eruditas linguas apud eos facilè hausit. Sed addamus de eadem alia. Sequentibus aliquot pagellis reperio hæc. Multum hic fraterculus peregrinatus est. Sed *inter* TVRCAS *maximè profecit, inde doctrinam suam hausit, & Damascum Ierosolymis prætulit. Fessam queque venit. Doctrinam Arabum, & Magicam* maximi fecit. Fuit & in *Hispania*, & apud *alias Nationes*.

7. Cur

7. Cur *Illuminatissimum* Patrem vocenr, collligi licet ex ijs, quæ de eodem produnt in suâ Confessione, pag 59. sic aiunt: *Meditationes nostri Patris excedunt, quæcunque à Mundi initio, vel ab intellectu humano, vel à Diuina reuelatione, vel Angelorum, & Spirituum ministerio, inuenta aut excogitata sunt.* Ne mireris, qui hæc legis, nec *Prophetarum*, nec *Apostolorum* Libros, nec cæteram *sacram Scripturam* excipi, cum nec *Angelis* parcatur, nec vlli *Diuinæ Reuelationi*. Quis talis viri *ætatem* scire non desideret? indicant illam eius filioli in suâ Confessione, pagell. 67. *Natus* igitur *est Fr.* C. R. *anno* 1378. *Vixit annos* 106. Itaque obijsse oportet anno 1484. *Sepulcrum latuit annos* 120. de quo infrà: cum etiam de *Antro* huius *Fraternitatis*, & *Epitaphio* tam sancti Patris dicetur. De quo nihil iam addo. Veniamus iam ad eius

Sect. 17. Frat. Ros. Cru.

8. FRATRES, & *Socios*, Hi, *quot*, & *quales*? Nam si quæras, *Qui, & quibus nominibus*, frustra sis: alto, & sacro silentio ista teguntur. Quæ per eorum dignos Posteros nobis panduntur, hæc sunt. *Numerus Fratrum excreuit ad octo, omnes cælibes, & qui* VIRGINITATEM VOVERANT. Sic Fama, pagell. 27. Ita Hæretici, acerrimi Virginitatis hostes. Omnes

Sect. 17. Frat. Rosf. Cru. hi *Fraterculi* liberi erant à FAME, PAVPERTATE, MORBO, SENIO, si credimus *Confessioni*, pagell. 61. Beneficio eodem fruuntur, qui hodie viuunt, & hæc scribunt.

Parum hoc est. Initio huius Sectionis monui, hos, inter HECEBOLIOS MAGOS, *omnium esse audacissimos*. Audi, quid se iactent posse in LONGISSIME DISSITA. Sic agnoscet Goclenius, me de istis merito agere, tamquam eius cōsortibus, & tanto sublimioribus.

Primò. EX QVOVIS *loco*, QVÆVIS OMNIVM *Nationum opera, & consilia cognoscere possunt*. Ita Confessio, pagel. 61.

Secundò. *Librum habent, in quo* VNO *legere queunt*, QVICQVID *in* OMNIBVS *libris, est eritue, etiam* FVTVRIS, *aut* POSSIBILIBVS. Hoc iam est *longè iaculari*, non modo ad *Loca remota*, sed & ad TEMPORA *remotissima*. Quis *Prophetarum* simile vnquam potuit? Oportet hos Fratres pridē in suo Libro legisse, quæ iam in hoc meo scribo: nam vtiq; erat scribi *Possibile*, quod scriptum est.

Tertiò. OMNI HORA *sic viuere possunt, ac si ab* INITIO MVNDI *vixissent, & victuri essent ad* FINEM. Ibid. Vide, vt

non

non tantum FVTVRA *Tempora* prope- Sect. 17. Frat. Rosſ. Cru.
rare cogant, vt ea ijs adſint, antequam ſint; verum & PRÆTERITA quantumuis fugacia, & fugitiua, & iam in ſeriem eorum, quæ NON SVNT τῶν μὴ ὄντων, redacta, ESSE tamen cogant, & ſe ad talium Deorum tribunal ſiſtere. Qui hæc poſſunt, quid ijs deeſſe poteſt? Nullæ ſanè Opes, nulla Potentia. Accipe hoc clarè:

Quartò, *Canendo poſſunt Vniones, & Gemmas ad ſe allicere.* Pag. 62. Etiam *Spiritus.* Ibid. Neque quoſuis minutos *Spiritus.* Nam *poſſunt & Principes Mundi commouere.* Ibid.

9. Hæc ſanè *Hecebolia* ſunt, Gocleni, & prę quibus tua *patibularis Olla* non niſi fœtor ſit, & horror. O qui dignus ſit, in talem *Fraternitatem* admitti! paucorum hoc eſt; neque quiſquam eos agnoſcit, niſi ipſi *Fratres*, quorum eſt illa profeſſio: *Qui digni ſint admitti in noſtram Fraternitatem, agnoſcimus ex Regulâ noſtræ* REVELATIONIS. Pag. 64.

At ſi *videre* ſaltem eos liceat! ne hoc quidem multis contingit. *Texit*, inquiunt, *nos* DEVS *nube ſuâ, vt nobis eius ſeruis, nulla vis inferri poſſit.* Nec hoc tantum: *A nemine*, aiunt, *videri, aut agnoſci*

Sect. 17. *possumus, nisi habeat oculos* AQVILÆ. Ibid.
Frat. R. C. Cru. Sed vt ad primos illos *octo* redeam, sanitatis gratiâ pollebant, ita vt INCREDIBILIS *eos Ægrotorum accursus impediret.* Fama, pagel. 26. Omnibus prudentibus meritò *incredibile* est hoc mendacium. At peculiare exemplum ponunt de *fratre* I. O. *qui in Angliâ obijt, versatissimo in Cabalâ, vt ostendit eius libellus* H. *Hic*, inquiunt, *in Angliâ celebris fuit, maximè cum ibi Iuuenem Comitem Nortfolcium Leprosum curauit.* pag. 31.

Octo illis, quâm multi successerint, nobis non constat. Qui illis credet, facilè sibi persuadebit, *plurimos* vel iam esse, vel breui futuros. Sic enim illi: DEVS *decreuit numerum nostræ Fraternitatis augere, & multiplicare.* Confess. pagel. 62. Qui tanta possint, tanta promittant, operæpretium fuerit, scire quæ eorum sit

10. RELIGIO. Etsi seipsos celant, hanc tamen non celant. Fama, pagel. 45. *Agnoscimus* DVO SACRAMENTA, *cum omnibus Phrasibus, & Cæremonijs primæ Ecclesiæ* RENOVATÆ. Quænam illa *Duo* sint *Sacramenta*, quænam *Renouatio*, quære ab *Inuisibilibus fraterculis*. Nec aliam tenentur reddere de suâ RELIGIONE, rationem. Credendum

est,

est, esse probos. Sic enim ipsi testantur: *Suspecti esse non possumus de Haresi, aut, tamquā mali aliquid cogitemus, aut machinemur.* Confess. pag. 55. Quod si quis hanc *de seipsis* testificationem non putet sufficere, singulare specimen suæ *pietatis* edunt eâdem pag. dum, tamquam si *Synodum œcumenicam in Antro* suo coegerint, hunc *Canonem* scribunt: *Blasphemias Orientis, & Occidentis, nempe Mahometis, & Papæ, damnamus.* Ita illi, Papam cum Turcâ iungentes. Sed, memores, Reuerendissimum *Patrem* suum, Doctrinā suā potissimum à *Turcis*, vt suprà vidimus, accepisse; *Mahometem* quidem semel, iterumque & obiter, & dicis causâ, tetigerunt: at verò *Papam*, serio, & vero in illum odio flagrantes, & sæpius, & acerbè perstrinxerunt; imò rabido dente, quod in se fuit, lacerarunt. Minantur illi præterita, quæ iam fieri non possunt. *Certi sumus, aiunt,* Famæ pag. 28. *si* FRATRES *nostri* (: loquuntur de octo primis:) *hâc clarâ temporum luce vixissent, aliter fuisse aggressuros Papam, Mahometem, scribas, Artifices, Sophistas.* Sic Lutheri more, vocant *Theologos Catholicos.* Tum *fortitudinem*, & *libertatem* suam iactant, in Præfat. Confessionis, pag. 52. *Liberè, & sine periculo Papam Rom. vocamus Antichristum.* Si *Libertatem* vocant ef- Sect. 17. Frat. Ros. Cruc.

 frontem

Sect. 17. Frat. Rof. Cruc. frontem impudentiam, & effrenem maledicendi libidinem, agnosco hic maximam *libertatem.* Sed quod addunt, *sine periculo,* quid mirum, qui in tenebris lateant, & nec *nomina* quidem sua prodere ausint? Suadeo, ostentandę virtutis, in *Hispaniam* proficiscantur, & *Inquisitioni* ora sua ostendãt, atque ita orbi persuadeant, quod paulo ante iactabant, se DEI *Nube tectos, nullam vim* pertimescere debere. Necdum desesunt Papam. *Prophetiæ* quoque suæ spiritum excitant, & de eo dira vaticinantur. In Conf. pag. 66. *Interitus Papæ, ad hæc nostra tempora dilatus, iam imminet.* Thrasones Luthero similes, qui illud magno fastu, Pseudopropheta iactabat:

Pestis eram viuens; moriens ero mors tua, Papa.

Stultum, & stolidum pecus! Anni sunt duo & septuaginta, ex quo fœtidum eius cadauer vermes pauit, cum interea tot Papę floruerunt, & florent, florebuntque. Simile expectent isti. Sed persistunt, & iterum vaticinantur, adduntque Vaticinio minas, & operam, tantum non dicentes, se, tumultibus, bellisque excitatis, Papam de gradu deturbaturos. Quid enim aliud sibi volunt illa verba in Confess. pag. 78. *Triplex cornu Papæ in nihilum redigetur:* QVA DE

RE,

Re, post Nostrvm Conventvm Fvsivs, Et Accvrativs Tractabitvr. Sect. 17. Frat. Rosʃ. Cruc.

Vbi hic *Conuentus* erit, niſi in *Antro*? Quorum erit, niſi hominum in *tenebris* deliteſcentium? Quænam illa *fuſa*, & *accurata Tractatio*? Nouit is, qui Scrutatur renes & corda. Hæc de *Religione* horum Fratrum. Quid in

II. Politia, quem tandem Principem agnoſcunt? Dicant ipſi. In Fama, pag. 46. *In Politià agnoſcimus Romanum Imperium, & quartam Monarchiam, pro noſtro, & Chriſtianorum Capite.* Quid minus profiteri potuerunt, ſi ſe in *Imperio* tolerari optabant? multo magis, ſi augeri, ſi promoueri, ſi gratum ſibi reſponſum optabant, vti petunt. Et tamen hæc ſola *profeſſio* Cæſari, & Principibus ſufficere, ſcilicet, debet, vt *Suſpecti eſſe non poſſint, tamquam qui noui aliquid moliantur*, vt antè verba eorum, Lector, audiſti. Ne tamen illis iniuriam faciam, non diſſimulo, eos inanimi ſubditi, & in Principem ſuum propenſi, argumentum, *facultates* ſuas offerre; quod Principibus meritò gratum eſſe ſolet. Neque modicum aliquid offerunt. *Cæſari*, inquiunt, Magnos Avri Thesavros *vltro offe-*

Sect.17. Frat.Rof. Cruc. *offerimus*. Confess. pag.56. Sed cui id negotii Cæsar demandabit? quis, vbi, à quo exiget, cum nemo vos, aut ANTRVM vestrum, vt ipsi iactatis, nôrit? Similia, ac multo maiora ausim ego vobis offerre, etsi nihil habeo. Dicam cum Poëta:

Quicquid habent omnes, accipe, quomodo das.

Quærat curiosus Lector, Quanti tandem illi sint *Thesauri*, quos tam *Magnos* se offerre aiunt? Audi illos, in Fama, pag.32. *Plus auri pollicemur, quàm Rex Hispaniæ ex vtraque* INDIA *auferat. Europa enim prægnans est, & robustum puerum pariet.* Nugatores! quasi vos OBSTETRICES sitis futuri. Sed tamen, si hi ipsi tanti Thesauri, vel bellis, vel aliâ ratione exhauriantur, quid facietis Cæsari? Facilis ratio. Fama pag.45. *Nostri Thesauri nunquam nos deficere possunt.* Hoc iam est Deos esse, non homines. Itaque meritò offerunt *omnibus*, cum penuriam nullam pati possint. Sic enim inuitant, Conf. pag.79. *Conferte vos ad* NOS, *qui non quærimus vestram pecuniam, sed vltro vobis offerimus nostros Thesauros.* Fingamus, lector bone, hæc omnia portentosa mendacia mera esse veriuerbia; quomodo eadem cohęrent cum illo eorumdem *vaticinio*, quod edunt in nobili illâ Confessione pag. 69. *Nostri The-*

Thesauri intacti erunt, donec veniat Leo, Sect. 17.
qui postulabit, accipiet, & in Regni sui robora- Frat. Ros.
tionem impendet? Hic LEO, quis alius cre- Cruc.
di potest, quàm is, *qui circuit quærens, quem* cum his Thrasonibus *deuoret*? Iam verò hi tam Religiosi, tam in suos Principes propensi fratres, sunt sine dubio magnâ

12. DOCTRINA, & SAPIENTIA præditi. Id quidem dubitare est nefas. Atque in primis non est eorum Scientia, vt cæterorũ hominum, *errori obnoxia*. Testor Famam, pag. 27. CERTI *sumus, nostra Axiomata, immutabilia vsque ad diem iudicij permansura.* Porro quod genus Doctrinæ Fraternitati placuerit, partim colligas ex eo, quod antè de Authore & Parente audîsti, *Magiam*, & *Arabum doctrinam* maximè habuisse cordi; partim, quòd *singuli Fratres perfectum Discursum habuerint de Philosophiâ tum apertâ tum occultâ.* Sic de primis Octo loquuntur in Fama, pag. 28. Dum de Doctrinâ ago, non sunt omittendi

13. LIBRI, qui *Doctrinam* continent. De his hęc reperio. Fama, pag. 26. *Quatuor primi Fratres concinnarunt Magicum sermonem, & scripturam, cum copioso Vocabulario, quibus hodieq; vtimur. Estq; in eo magna sapientia. Fecerunt & primam partem libri M.* Pagellâ proximè sequenti, de Octo ff. *Per*

hos

Sect. 17. Frat. Rof. Cruc. *hos confectum Volumen* OMNIVM *eorum, quæ homo sibiipsi* OPTARE, *aut* SPERARE *potest.* Neque aliquot dumtaxat *Libros* habent, sed totam *Bibliothecam*, de quâ Fama, pag. 33. *In nostrâ Bibliothecâ Philosophicâ, præcipuum sunt Axiomata; artificiosissimum, Rotæ Mundi; vtilissimum, Proteus.* Infra dicetur de *Antro*, in quo inuentum nobile illud Cadauer Reuerendissimi Patris Frat. Ros. Cruc. Inde tamen iam aliquid huc decerpendum. Pag. 39. *Inter libros in Fornice illo, fuit & vocabularium Theoph. P. ab Ho.* Et pag. 40. *Libellus erat in manu Cadaueris Frat. R. C.* AVRO *scriptus, cuius nomen T. Hic secundum Biblia maximus noster Thesaurus est; & meritò non facilè Mundi Censuræ subÿcietur.* Mirum cur mendaces isti modò *Biblia* excipiant, cum antè professi sint, *Meditationes Patris sui excedere omnia omnino, etiam* DIVINA REVELATIONE *accepta.* vide §. 7. Item cur hunc libellum præferunt illi, in quo licet legere *omnia* etiam *Possibilia?* Cæterum non quiuis eorum libros legat, etsi in illos incidat. Hinc disce. A CHARACTERIBVS (: inquit Confess, pag. 73.) *nostra scripta Magica mutuati sumus* (Gaude, Gocleni, etiam apud Illustrissimam hanc *Fraternitatem* vigent

vigent CHARACTERES) *& inuenimus* NOVVM IDIOMA, *quo simul* OMNIVM *rerum natura exprimitur.* Quis hæc legat, quis intelligat, nisi ab illis edoctus? Occurrit hic, quod obiter annotem, Ægyptiorum Pseudophilosophos *Characteres* item sectatos, & sub iis suam nefariam *Magiam* abdidisse. *Hieroglyphica* vocabant. De his Lucanus: Sect. 17. Frat. Rof. Cruc.

In saxis tantum duris, volucresque feræque
Scriptaque seruabant Magicas animalia linguas.

Ex quo *Hierogrammatei*, & *Hierophantæ* appellati. Recurrit hic, quod supra memini me notare, Andream Hoberueschel, *Famam Fraternitatis* vocasse scriptum *Magicocabalisticum.* Itaque venit mihi in mentem, futuros Lectores, qui & hæc, quæ de Doctrina, & Libris refero; & pleraque alia huius *Fraternitatis*, existiment, non ita accipienda, vti *verbis* sonare videntur, sed sub *sermonis cortice* aliud celare, quod neque ita mirum sit, neque tam improbum, quam imperitis videatur.

14. ROGO TE, PRVDENS LECTOR, attende. Primum, vt ita sit, excusari prorsus non potest horum Fratrum imprudentia, qui cum se FAMA vulgari velint,

Sect. 17. Frat. Rof. Cruc. cum disertâ *Confessione* sua patefacere; ita loquantur, vt à nemine intelligi possint. Deinde intolerabilis audacia, & impudentia, qui *Europæ Capitibus, siue Principibus, Statibus, & Eruditis viris* suum librum inscribant, sic vt capi non possit, quid sibi velint. Duplicatur Impudentia, quod nihilominus *Responsum petant*. Verba illorum infrà dabo. Sed, quod maximè te, Lector, rogaui, vt attenderes, illud est. Disertè significant ipsi, se nihil inuolutum, aut obscurum scribere. Confess. pag. 79. *Non loquimur vobis per Parabolas*. Item pag. 54. *Quod in Famâ scripsimus, nemo existimet, vel Leuiter profusum, vel confictum*. Iterum te, Lector, rogo, hęc memineris, nō modò propter ea, quę iam scripsi, sed & propter mox scribenda. Hanc Doctrinam, hos tam admirandos Libros, vnde tandem fluxisse arbitrabimur? Aliunde fortassis etiam; sed consentaneum est credere, maximâ ex parte prodiisse, ex iis, quibus pollent,

15. REVELATIONIBVS. Afferam huc, quæ ipsi de his narrant. Fama, pag. 33. *Quæ de sepulturâ Fr. R. C. iam prodimus, à Deo sic prouisum, concessum, & iniunctum est*. Prorsus, ac si, instar alicuius Isaiæ, dicerent: *Hæc dicit Dominus*. Nec illud citra *Reuelationem* haberi potuit, quod suprà posui ex Conf.

pag.

pag. 62. DEVS *decreuit numerum nostræ Fraternitatis augere.* Illud porrò alterum pag. 64. apertè *Reuelationem* spirat. *Qui digni sint in nostram Fraternitatem admitti, agnoscimus ex Regulâ nostræ Reuelationis.* Circa finem Confessionis, pag. 79. 80. inuitant mortales ad suum consortium, & vt persuadeant, aiunt, se inuitare ex *Impulsu spiritus Dei,* & a *Deo admonitos.* Si quæras, vnde illis hæ *Reuelationes*, potius, quam aliis hominibus, respondent pag. 77. *Quietis, & iis, qui paucorum sunt verborum, Mittit Deus Sanctos Angelos, vt cum iis colloquantur.* Satin' clarè & *Reuelationes*, & *Reuelationum Administros* aperiunt? Sed ego, quos *Sanctos* vocant, non dubito esse *Sacrilegos Angelos.* Cæterum Venerandus Pater *Fraternitatis Author*, hoc genere præ aliis excelluit, vt in eius Epitaphio postea referam. Satis de *Reuelationibus.* Vt hæc omnia quæ audisti, prorsus admiranda sunt, ita & decuit esse eorum, in quibus degunt, Sect. 17. Frat. Ros. Cruc.

16. ÆDIFICIA. De his pauca reperio, sed non omittenda. Fama, vbi de Octo primis Fratribus agit, pag. 26. *Nouum ædificium eorum, S. Spiritus dictum, iam absolutum erat.* Velim hic Caluino-Dogmatistas ex occasione monitos, meminerint,

Q rint,

Sect.17. Frat.Rof. Cruc. rint, totam hanc Fraternitatem, quod ad Religionem attinet, ad ipsos pertinere; atque adeo nullum *Catholicum* in eâ esse posse, quippe cum tantum DVO *Sacramenta* admittant, & *Papam* pro ANTICHRISTO habeant. Causa, cur id hoc maximè loco, annotem, illa est. Magnum crimen nobis Caluini Asseclæ impingunt, quod dicamur de Societate IESV: quasi eâ ratione alii ab IESV alieni dici videantur. Quærant à suis *Fraterculis*, cur suum Ædificium S. SPIRITVS vocare audeant? an alia ædificia, & maximè Templa, *S. Spiritus* non sunt? Sed de his plura *Metamorphosis Caluino-Gocleniana.* Ad *Ædificia* Fraternitatis redeamus. Fama, pagel. 79. *Inuitamus vos ad domos, & Palatia plusquam Regia.* Hoc mendacium, poëticè sic ornasset Ouidius:

Regia erat FRATRVM *sublimibus alta columnis,*
Clara micante auro, flammasq; imitante Pyropo:
Cuius ebur nitidum fastigia sũma tegebat.
Argenti bifores radiabant lumine valuæ.
Materiam superabat opus—

Sed nihil de eorum ædificiis *mirabilius* inuenio, quàm quòd tam clara opera, etsi coram videantur, non videantur tamen. Goclenius

clenius facile rationem redderet, Quod a- Sect 17.
licubi appenderint *Gygis annulum*, cuius ea Frat. Rof.
vis eſt, vt geſtantes reddat *inuiſibiles*. Ne te Cruc.
diu ſuſpenſum teneam, bone Lector, audi, quid hi Fratres de ſuis illis Palatiis profiteā-tur, extremâ Famâ, pag. 50. *Noſtrum Ædifi-cium etſi illud centum hominum millia coram vidiſſent; impio tamen mundo in æternum intactum, & illæſum perdurabit, imo prorſus abditum, ne videri quidem poterit.* Ita illi ſermone Germanico. ac mox totam Famam concludunt his verbis Latinis: *Sub vmbra Alarum tuarum, Iehoua.* O tempora, tempora! ad quæ Monſtra nos voluendo deduxiſtis! Sed mittamus querelas, & dum de ædificiis agimus ne omittamus huius nobilis Fraternitatis

ANTRVM:

17. ANTRVM, inquam, totius nefariæ huius Conſpirationis *Cubile, Ludum litterarium, Arenam, Stadium, Amphitheatrum.* Voca vt voles, dum ſcias, & obſerues, hic natam, hinc in Orbem terræ protruſam hanc *Peſtem*, hoc virus, hanc Tartareâ flammâ lucentem *Noctem*. Quid dicam?

Iam SPECVS, & FRATRVM *detecta apparuit ingens*

Sect. 17. Frat. Rof. Cruc.

REGIA, & umbrosæ penitus patuere CAVERNÆ.
Non secus, ac si quâ penitus vi terra dehiscens,
INFERNAS *reseret sedes, &* REGNA, *recludat*
Pallida ——

Hos enim *Fratres*, qui nouam lucem Mundo afferunt,

—— *Pater* ANTRIPOTENS *speluncis abdidit atris,*
—— *inuoluitq; Domum* CALIGINE *cæcâ*
Prospectum eripiens oculis, glomeratq; sub ANTRO
Fumiferam NOCTEM, *commistis igne* TENEBRIS.
—— *Nam plurimus vndam*
Fumus agit, nebuláq; ingens SPECVS *æstuat atra.*

Dicet mihi Lector, meipsum omnia inuoluere *tenebris*, & *caligine*, tanquam si ipse sim in nebuloso ANTRO. Video hoc, & agnosco. Sed quid faciam? Difficile est, versari in mediâ fuligine, & non saltem nidore afflari. Tamen excutiamus, & iam intelligenter de *Antro* loquamur. Hoc primum scito, amice Lector, *Antrum* hoc loco intelligi speluncam, in quâ sepultum fuisse aiunt suum Protopatriarcham R. C. cuius quædam

dam particularia describuntur in Famâ, Sect. 17.
pag. 37. seqq. Si quæras, *Vbi* id Antrum sit, *Frat. Ros. Cruc.*
iuxta tecum ignoro. Nec mirum, cum etiam *Palatia plusquam Regia inuisibilia* illis sint. Hæc, quæ ab illis didici, tecum communico.

1. *Non illustratur hoc Antrum à Sole: clarè tamen lucet ab alio Sole, qui à Mundi Sole lucere didicit: Estq; nouitius ille Sol in centro Fornicis.* pag. 37.

2. *Lamina inest ænea* ROTVNDO ALTARI *imposita, cum hâc inscriptione:* A. C. R. C. *hoc Vniuersi Compendium viuus mihi sepulcrum feci.* Ibid.

3. *Quatuor sunt Figuræ* (: iterum triumphant *Characteres Gocleniani:*) *cum quaternâ Epigraphe:*

1. Nequaquam vacuum:
2. Legis Iugum:
3. Libertas Euangelij:
4. Dei gloria intacta. Ibid.

4. *Libri sunt varii, atque inter eos, Vocabularium Theoph. Par. ab Ho.* pag. 39.

5. *In manu Cadaueris Frat. Ros. Cruc. libellus auro scriptus, cuius nomen* T. pagella 40.

6. *Epitaphium* ibidem hoc: C. *Ros.* C. *ex nobili, atque splendidâ Germaniæ familiâ oriundus, vir sui seculi, Diuinis Reuelationi-*

Sect. 17. Frat. Rof. Cruc. *bus, ſubtiliſſimis* IMAGINATIONIBVS; *indefeſſis laboribus, ad Cæleſtia atque humana Myſteria, arcanaue admiſſus, poſtquam Mundum minutum omnibus motibus Magno illi reſpondentem fabricaſſet, hocq́ tandem præteritarum, præſentium, & futurarum rerum Compendio extracto, &c.* pag. 41. Hæc illi fere de ſuo *Antro.* Et quidem infra plura de eo dicentur. Sed hoc loco omittendum non eſt, inueſtigare, *Quando* hoc *Antrum ſtructum, quando patefactum aut inuentum.* Hoc etſi non dicunt Fratres, tamen dicunt quædam, vnde id colligamus. Aiunt enim *in Occultâ ianuâ, ſub muro, hanc Inſcriptionem repertam: Poſt CXX. annos patebo.* Item in Confeſſ. pagel. 67. *Patrem ſuum* R. C. *natum* aiunt *anno 1378. ac vixiſſe annos 106.* Credamus hæc omnia. Sic obierit magnus ille *Mundi Reformator* anno Domini 1484. circa quem annum, conſentaneum eſt exiſtimare, *Antrum* fuiſſe extructum, aut non multo antè, cum ſepulturæ pararetur. Certè illo anno *occluſum* fuit Antrum, condito inibi Cadauere. Adde iam annos 120. poſt quos ex vaticinio patere debuit; reperies, *repertum, & apertum* fuiſſe anno 1604. Vnde *Fratres* animati, aliquot annis poſt, *Famam*, reliquoſque libros edere

re ceperunt. Ex hâc temporum descriptione noto, *Fratres* istos non satis consuluisse *Regulas suæ Reuelationis*, nec diligenter legisse *librum, qui continet omnia, etiam futura & possibilia*, cum tam turpiter hallucinati sint in re præteritâ, aut quam pro tali venditant. Nempe aiunt, fuisse in *Antro Vocabularium Paracelsi*. Sine dubio inclusum fuisse oportuit, cum Antrum clauderetur, id est anno Christi 1484. Atqui si ad vitam illius Impostoris attendas, reperies, eo tempore non fuisse natum Sed nono demum post anno, nempe 1493. Quomodo ergo toto nouennio antequam nasceretur, iam scripserat? Obiit idem *Paracelsus* anno Domini 1541. Ætatis suæ anno 47. Moneo *Fratres Antricolas*, qui toties meminerunt vanissimè suorum Axiomatum, vt aliâs attendant ad illud Axioma: Sect. 17. *Frat. Ros. Cruc.*

MENDACEM *memorem esse oportet.*

Vnum me fugerat, cum recenserem, quæ in *Antro* reperta sunt. *Fuerunt quoque inibi in cistâ quâdam varij generis* SPECVLA, *variarum virtutum; & alibi Tintinnabula, &* ARDENTES LAMPADES. Hinc videlicet *Paracelsus* didicerat suas *Lucernas* concinnare, antequam natus. Quid

Sect. 17. Frat. Ros. Cruc. ni si iam Libros scripserat? Sed iam plus satis de *Antro*. Ex quo emergamus aliquando.

18. SECRETVM inter hos homines est altissimum, & abstrusissimum: idque non sine adiuncta religione *Iuramenti*. Testes Fratres, pag. 34. in Famâ: *Cum Fr. N. N.* SOLEMNE FIDEI, *&* SILENTII IVRAMENTVM *præstare deberet.* Sic *Insinuator* nescio quis ad hos Fratres: *Modo sub* SIGILLO SILENTII *me vobis obtulisse, æqui bonique consulite.* Paulo post: *Vestrum Conuictum, & Colloquii locum per huius venditorem renuntiante.* Et alter in *Prosphonesi: Pollicitationem vestram Sacrosanctam fecistis omnibus cum Fide silentij sese vobis offerentibus, & cæt.* Eodem pertinent *Antrum*, *Sermo ignotus*, *Characteres*, & omnium, vt sic dicam, *Inuisibilitas*. Nihil mirum: *Qui malè agit, odit lucem.* Prudenter tamen prouiderunt *Fratres*, (ne inter se quoque ignoti, ac sic suspecti essent) *vt vox* R. C. *esset eorum Sigillum, Tessera, Character.* Ita Fama, pagella 29.

Hæc omnia, & multo plura, quæ breuitatis gratiâ silentur, quantumuis impia, & horrenda, audent tamen *Noctiuagi Fratres*

19. De-

19. *Dedicare Cæsari, Regibus, Principibus, Doctisquè viris Europæ.* Vide *Epigraphen Famæ.* Audent, tamquam re præclarè gestâ, *Responsum* petere: *Expectamus,* inquit Fama, pag. 44. *Quidnam ad hæc nobis Docti, Indoctiquè respondeant; & quod eorum sit iudicium.* Videntur illi quidem his verbis significare, æquo se animo accepturos, quicquid illud *Responsi, & Iudicij* erit. Sed longè aliter est. Præscribunt enim illi, cuiusmodi *Iudicium & Responsum* esse oporteat. Pag. 33. 34. *Si nobis Christianum Responsum, cum discretione detur, non abhorremus, prodere Nomina nostra, Cognomina, & conuentus, siue coitiones.* Scimus, quæuis, cuiusuis, ad quosuis Responsa debere esse *Christiana,* & cum *discretione.* Sed hi *Lucifugæ Fraterculi* pro arbitrio & τὸ *Christianum,* & *Discretionem* diffinient. Itaque nisi *Cæsar,* & tot *Reges,* aliję; *Principes, Quinque Sacramentis* abdicatis, DVO tantum agnoscant; nisi *Papam liberè vocent Antichristum*; nec ipsi satis *Christiani*; nec eorum *Responsum Christianum* censebitur. Item nullo modo *Discreti* erunt, nisi horum *fratrum* delirijs credant, eosque, tamquam Diuinos homines agnoscant, quippe qui omnia sua per Diuinas *Reuelationes* acceperint. Dixi ante, me pauca horum scripta

Sect. 17. *Frat. Ros. Cru.*

Sect. 17. Frat. Rof. Cru. vidisse; addo iam, me nihil vidisse aliorum ad ipsos, vel de ipsis, exceptis, quæ antea citaui. Scio tamen tum aliorum relatione, tum ex Librorum Francofurtensi *Indice*, & ipsos *Fratres* plura edidisse; & quosdam alios aliqua respondisse. Sed quid responderint ignoro. Verum quoniam pro suâ humanitate, aiunt se expectare *Iudicium à doctis, & indoctis*, non possunt me excludere, quin saltem inter posteriores censeant. Itaque hâc occasione audiant liberum *Iudicium*, quod petierunt. Et quoniam ausi sunt sua *Europæ Capitibus & Eruditis* dicare, non ægrè ferant, si ad idem *Tribunal* me confero.

DIGRESSIO.

IVDICIVM DE FRATERnitate Roseæ Crucis:

Ex ipsorum fratrum scriptis.

AD CAESAREM, REGES, PRINCIPES, Respubl.

Horumq; Magistratus, & Consiliarios.

1. ANTE omnia faciam, quod monet Apostolus: *Cui honorem, honorem* (Rom, 13.7.) habebo, inquam, honorem

norem Iudicio *Serenissimi Archiducis Austriæ* &c. Hic quid de Antri R. C. incolis, eorumque Rep. aut potius *Re-Clancularia* senserit, dicunt ipsi. Ascribunt illi quidem *Iesuitis*, quod nec fecerunt, nec potuerunt: sed Princeps ille & Pietate, & Prudentiâ, & Æquitate maximus, meritò patrauit. In Præfatione Famę sic deplorant tristem fortunam cuiusdam ad *Fraternitatem* aspirantis: *Adamum Haselmeyer Notarium Publ. apud Archiducem Maximilianum, qui compendium fecerat ex scriptis Theologicis Theophrasti, titulo* IESVITAM, *quo docet, singulos Christianos veros Iesuitas esse debere, id est in* IESV *ambulare, viuere, esse, & manere debere: eo nomine Iesuitæ, mercedis loco, quòd in Responso suo ad Famam, eos, qui de Fraternitate Roseæ Crucis essent, viros vocauerit Illuminatissimos, &* IESVITAS *fallere nescios, arreptum in triremes compingi curarunt.* Non insultabo misero hominis pœnis: sed nec damnare possum talis *Principis*, aut *Senatus* eius, prudentiam, & æquitatem. Imprudenter, & parum pro honore FRATERNITATIS egerunt *Fratres*, qui hoc Iudicium *Europæ* prodiderint, cuius *amicum Iudicium* de suis rebus expectabāt. Quod enim maius esse potest *Præiudicium* ad *damnationē Clancularię* Digressio. *Frat. Ros. Cru.*

Digres-sio. Frat. Ros. Cru.

huius Conspirationis, quàm intelligere, virum cætera honestum, & *Publicum Notarium*, *Seruili* illo, & acerbo *Triremium* supplicio damnatum, non quod fur esset, aut latro, aut adulter, sed eo *solum quod Roseos Fratres laudasset*? Quid faceret ille Heros si miser *Adamus* è *Fraterculis* vnus fuisset? Vah incogitantiam! hîc maximè *Axiomata*, & *Reuelationis regulæ* inspicienda erat. Cæterum ego tanti Principis iudicium merito sequens (non ad decernenda *supplicia*, quod me nec tangit, nec decet) aio hanc *Tenebricosam Sectam*, & *Religioni*, & *statui Politico esse perniciosissimam*. quod non ex aliorum vel calumnijs, vel figmentis, sed ex ipsius Sectæ scriptis, & Professione, faciam manifestum.

2. Ac primum, ex eorum miris, mirè *Paradoxis* assertionibus, possim cum quibusdam non absurde suspicari, hos esse homines *fanaticos*, *inuerso cerebro*, & *vix sibi mente constantes*, vt qui tam multa effutiant, quæ nemo sanus est, qui capiat, aut intelligat. Cuiusmodi è fęce *Anabaptistarum* multos vidimus. Sed, vt ita sit, non ideo sit res negligenda: cum possint illi, aucto numero (clamant ipsi, DEVM *decreuisse numerum suæ Fraternitatis augere*) non minus Orbi Christiano, fanatico suo furore incom-

commodare, quam *Anabaptistæ* illi, qui superiore seculo, *Monasterium Westphaliæ vrbem*, cum occupassent, sanguinarias illas Tragœdias, in Claro *Imperij Romani Theatro*, ediderunt, omnibus satis notas, & quibusdam, etiamnum viuentibus, plus satis acerbas. Profectò aliquid simile hos fratres moliri, quæ infra dicemus, vehementem suspicionem facere possunt. Digressio. *Frat. Ros. Cru.*

3. Non vani coniectores illi quoque sunt, qui putant, *Magorum esse societatem*, qui cum hactenus in subterraneis speluncis *Magicas suas impietates* exercuerint, aucti iam numero, eo aspirent, vt in apertum prodire, & Mundo se impunè ostendere audeant. Hinc plures inuitant, vt tanto tutiores sint, dum non putatur consultum, tantam multitudinem Legum seueritate coërcere, ne deterius quippiam eueniat. Credibilem admodum hanc opinionem faciunt Antrum, quæque in Antro reperta ipsi referunt, ac maximè Characteres. Sed quicquid vel huius, vel prioris illius suspicionis sit, Principibus certè, & Ecclesiasticis, & Politicis, meritò prouidendum est, ne grande omnino malum ex hâc Coitione, & in *Ecclesiam*, & in *Publicam populi Christiani tranquillitatem*, emergat. Ac de *Ecclesia* quidem, si hoc solum teneremus,

quod

Digres-sio. Frat. Ros. Cru.

quod supra ostensum est, eos in *Religione* sentire; satis abundè probatum esset, *Ecclesiam* ab ijs, quantum quidem possunt, funditus euerti, cuius & *Caput* Pontificem Maximum, in *Antichristum* transformant; & quinque *sacramenta* è septem, proijciunt. Sed quia hæc mea, etiam ijs probari cupio, qui, cum Christianorum nomine censeantur, ab Ecclesiâ Romanâ secessionem fecerunt; hæc pono, omnibus consideranda.

1. Quis, cuiuscunque Religionis, ijs fidat in Religione, qui, nullâ factâ aliorum capitum mentione, *duo tantum* illa ponant, quæ modò dixi?

2. Quæ submissio aduersus Ecclesiam quamcunque, eiusue Administros expectari ab ijs potest, qui, si rationem poscantur suæ Religionis, illud tantum magno supercilio respondeant: *Suspecti esse non possumus de Hæresi?* &c.

3. *Primam Ecclesiam Renouatam* aiunt se *agnoscere*. At *à quo, in quibus, quomodo Renouatam*? altum silentium. Quis hîc diabolicum astum non videt? Sic nempe promtum est, *Lutheri, Caluini, Mennonis* asseclas ad se pellicere, & capere. Sic *quamuis nouam Sectam*, profanâ NOVITATE, comminisci. Sic denique *Turcarum*, (quam Patrem suum hausisse testantur) impieta-

tem

em inducere. Sed de *Religione* ſatis iſta. Nemo eſt tam obeſâ nare, quin fraudem ſentiat. Nemo Eccleſiam (quamcunque ſic vocet) diligit, quin hos, tamquam eius peſtes, execretur. Itaque iam tranſeo ad perniciem quæ ex hâc *Sectâ* Digreſſio. *Frat. Roſ. Cru.*

4. POLITICO STATVI imminet. Ac primum, hoc ipſum magnopere conſiderandum venit, quòd SECTA eſt, id eſt *Societas* quædam, *Coitio*, *Conuentus*, *Congregatio*, denique, vt ipſimet vocant FRATERNITAS, ſine vllius Principis, aut Magiſtratus vel authoritate, vel conſcientiâ, coalitâ, & certis REGVLIS, & AXIOMATIS deuincta. Hoc enim Publicæ Maieſtati, & Tranquillitati non poteſt non eſſe ſuſpectum. Vnde Imperator Cod. de Epiſc. & Cler. *Conuenticula illicita fieri prohibet*. Alia lectio habet, *Conuenticulum*. Porro Bal. in c. *Conuenticulas*, ita ſtatuit, *vt Conuenticulæ dicantur* OMNIA *Collegia illicita*. Eſt item in Cod. (lib. 4. tit. 59.) titulus de *Monopolijs & conuentu negotiatorum illicito, vel artificum ergolaborum*. Iterumq; de ijſdem, & *quibuſuis artificibus, mercatoribus, negotiatoribus* alius eſt titulus (libr 3. titul. 13. l. fin.) quo eorum Conuentus coërcentur: maximè *ſi declinent iuriſdictionem eius, qui præeſt collegio, & recuſent eſſe ſub Præſide, vel alio Superiore*. Antiquior eſt *Collegiorum*

Digressio. Frat. Ros. Cru.

illicitorum damnatio, libr. 47. Pand. tit. 21. vbi eadem eiusmodi *Collegia facientibus*, pœna imponitur, quæ *hominibus armatis*, *Templa, vel Loca publica occupantibus*. Vnde rectè Octauius Aug. (teste Suetonio in Oct. c. 32.) *Collegia omnia præter antiqua, & legitima, dissoluit*. Ratio inibi adiungitur, *Quod plurimæ factiones, titulo Collegii noui ad nullius non facinoris societatem coirent*. Quod si quærant *Rosei fratres*, Quænam *illicita* Collegia habeantur? responsum accipiant ex d. tit. Pand. l. 3. *Legitima Collegia sola illa putantur, quæ habent authoritatem Principis, aut Senatus*. Et hæc quidem Romani. Eadem Græcis mens fuit. Itaque Alcibiadi illustri ciui Atheniensi, vitio datum, nec sine infamiâ, *quòd domi suæ Mysteria celebraret*. Hoc enim Athenienses iudicabant, *non ad Religionem, sed ad coniurationem pertinere*. Lege Corn. Nepot. & Plutarch. in Alcib. Si *domi* cum *paucis domesticis priuatim* Mysteria factitantem non tolerabant, quid facerent, si *Conuentus abstrusis in locis cogentem* deprehendissent? Vtique quod Romani in eos, quos *Bacchanalia* agitantes, è latebris in apertum produxerunt. Mira sunt, & planè stupenda, quæ de his prodit Liuius libr. 19. A. V. C. 568, quæ vtinam ne sint viua imago huius

nouæ Fraternitatis. Ea detegere quantæ curæ Senatui fuerit, ex eo constat, quod, (vt ait author) Coss. *ambobus quæstio de clandestinis coniurationibus decreta est.* Digressio. *Frat. Ros. Cru.*

5. Horum *Sacrorum Originem, & Authorem* aperit Liuius illis verbis: *Græcus ignobilis in Hetruriam primum venit, nullâ cũ arte earum, quas multas ad animorum, corporumq́ cultum nobis eruditissima omniũ gens inuexit, sed sacrificulus, & vates: nec is, qui aperta religione propalam, & quæstum, & disciplinam profitendo, animos errore imbueret, sed occultorum antistes sacrorum. Initia erant, quæ primo paucis tradita sunt: deinde vulgari cœpta.* Recolantur, quæ supra, Fratres ipsos audiuimus de origine, & Authore suæ *fraternitatis* memorantes, & videatur, quantũ à se mutuo vtraque Secta absit. Sed addo ex Liuio pauca. Iterum is de Senatus solicitâ curâ: *Quæstionem de Bacchanalibus, sacrisq́ Nocturnis extra ordinem Consulib. mandat.* Nec omittenda, quæ pro Rostris Posthumius Consul ad Populum de his *latentibus Mysterijs* producit, digna, quæ à Principibus, Magistratibusque audiantur, & non otiosè perpendantur. Ponam capita aliquot ex antiquis illis, addamq; noua *Roseorum* fratrum, vt res clarior sit, & æstimatio facilior, per *Parallela*.

Digressio. Frat. Rof. Cru.

PARALLELVM I. *Bacchanalia tota iam pridem Italia, & nunc per Vrbem multis locis* &c. At ROSEI Fratres *libro dedicato* sua *Sacra* commendant *Cæsari, Regibus, Principibus, Doctisque viris, qui in Europa*

PARALL. 2. *Qui, Qualesq;* Bacchanalibus initiati? Respondet Posthumius inter cætera: *Fanatici vigiles, vino, strepitibus clamoribusq; nocturnis attoniti.*

De *Vigilia, Vino, strepitibus* nescio, sed ROSEOS, *fanaticos esse*, & *Attonitos*, sati produnt, quæ ipsi produnt de restituenda *Paradisi felicitate*, & *Hecebolijs* illis *Mysterijs*, quæ maximè in ijs, pro meo instituto persequor.

PARAL. 3. *Nullas adhuc vires coniuratio* ait Posthumius; *cæterum incrementum ingẽ virium habet, quod indies plures fiunt.*

ROSEI initio *pauci, octo* tantum erant iam & inuitant ipsi *Europam* totam; & pro palam ebuccinant illud: *Deus decreuit numerum nostræ Fraternitatis augere.*

PARAL. 4. Posthumius: *Necdum omnia, in quæ coniurauerunt, edita facinora habent: adhuc priuatis noxijs, quia nondum ad Remp. opprimendam satis virium est, coniuratio sese impia tenet; crescit, & serpit quotidie malum: iam maius est, quàm vt capere id priuata fortuna possit: ad summam Reip. spectat*

Equi

Equidem *Propheta* non sum, cuiusmodi *Rosei* se iactant: sed si illorum de seipsis *Prophetiam* accipimus, videant, quorum interest, an non ad *Reip. summam* spectent illa: *Omnium nationum opera, & consilia cognoscunt. Principes mundi commouent libere, & sine periculo Papam Rom. vocant Antichristum. Triplex cornu Papæ in nihilũ redigetur: quâ de re post Conuentum fraterculorum fusius, & accuratius tractandum.* Qui de talibus tam accuratè tractant, vide an de *Reip. summâ* cogitent. Et quoniam hæc sine Duce fieri posse est incredibile, non deerit illis Leo, *qui eorum Thesauros in Regni sui roborationem impendet.* Hæc omnia eorum verbis antè descripsi, pagellis quoq; ascriptis; nec repeto. Cæterum neque verba, neque cura vana fuit vel Consulum, vel Senatus. *Datum* enim *Consulibus negotium est*, ait Liuius, *vt omnia Bacchanalia Romæ primum, deinde per totam Italiam diruerent.* Id diligenter accuratum. Sed quod tantum, tamq; latè fusum malum simul extirpari non potuit, biennio post *L. Posthumius Pr. cui Tarentum Prouincia euenerat, reliquias Bacchaliũ quæstionis cum omni executus est curâ.* Si initiatorum *suppliciũ* quæris, carcere multos, plures morte multatos idem tibi Liuius respondet. Scio, magna fuisse *Bacchicolarũ*

Digressio.

Frat. Ros. Cru.

Digres-sio. Frat. Ros. Cru. facinora, quorum non insimulo ROSEOS. Sed rectè facient, qui cauerint, quę necdum vident. Et Posthumius, ipsum *Forte temere coiuisse* crimen putat, laudatque Maiores, qui, *Vbicumque Multitudo esset, ibi & legitimum Rectorem multitudinis censebant debere esse*. Tantum de *Bacchanalibus*, & *Secta Rosea* ijs quàm simillimâ. Venio ad alia capita. Non modò Secta est, priuatâ paucorum authoritate ab reliquâ hominum multitudine resecta, sed eiusmodi secta, quæ apertè

6. *Authorem* sui nominat *Deum*, eius iactat *Reuelationes*, *Felicitatem Paradisiacam* promittit, cum *Thesauris cælestibus*, *Abditis mysterijs*, *Auro*, opibusque inexhaustis: quæ omnia quam vim apud multitudinem facile credulam habeant, vel me tacente, sponte patet. Iam si his addas facilitatem illam *remotissima quæq; cognoscendi, & abstrusissima*; quantam humanæ curiositati fenestram, dicam, an portam? aperueris! Hæc nempe sola multis præcipitium fuit, quo se in Veneficij gurgitem immerserunt, nunquam emersuri. Magis etiam inuitat, non tam *spes*, quàm, vt sic dicam, *Certitudo latendi*, eaq; *diuinitus constituta*, & firma. Sed mirum, si Principes dissimulare possunt, nec studiosè inquirere, *quis sit ille Leo Rex*

quod eius *Regnum*, quæue illius *Roborandi* ratio, aut via. Verum enimuero me quidem prę omnibus mouet, totamque rem suspectam maximè facit Digresſio. *Frat. Roſ. Cru.*

ANTRVM FRATERNITATIS, & *latebræ* illæ impiorum hominum, & lucifugarum propriæ. Euolue Hiſtorias, lege Poëtas: velut fatale, ſi fas dicere, reperies, *Antra* ad maxima flagitia perpetranda, fuiſſe comparata. Ac vt turpia illa, & nefanda ſileam, inuenio, vel Diabolica ſacrificia, & lanienas in *Antris* exercitas, vel in Principes, ac Reſp. conſpiratum. *Bacchicolarum Antra & Latebræ*, quas è Liuio audiſti, quid pepererint, ex eodem diſce: *Ne vnum genus noxæ*, inquit, *Falſi teſtes, falſa ſigna, teſtimoniaq; & indicia ex eâdem officinâ exibant. venena indidem, inteſtinæque cædes, ita vt ne corpora quidem interdum ad ſepulturam extarent. Multa dolo, pleraque per vim audebantur*. Infra: *Corruptelarum omnis generis eam officinam eſſe*. Item: *Vt quiſque introductus ſit, velut* VICTIMAM *tradi Sacerdotibus*. Iterum: *Si qui minus patientes dedecoris ſint, & pigriores ad facinus, pro* VICTIMIS IMMOLARI *nihil nefas ducere. Viros, velut mente captâ, cum iactatione fanaticâ corporis vaticinari*. Nonne videntur tibi, ſtudioſè Lector, deſcribi *Vaticinia*

Digressio. Frat. Ros. Cru.

Roseorum ff. de interitu Papæ, de Ortu Leonis? Numa Pompilius, secundus Rom. Rex (ne à Liuio abeam) *Omnium primum, rem ad multitudinem imperitam, & illis seculis rudem, efficacissimam, Deorum metum iniiciendum ratus est. Qui cum descendere ad animos sine aliquo commento miraculi non posset* (Huc itidem spectant *Roseorum* stupenda illa promissa) *simulat, sibi cum deâ Ægeriâ congressus nocturnos esse* &c. Sed quisnam aptissimus ijs congressibus locus? *Lucus erat, quem medium ex opaco specu fons perenni rigabat aquâ. Quò, quia se persæpe Numa sine arbitris, velut ad congressum deæ inferebat, Camœnis eum locum sacrauit, quod earum sibi concilia cum coniuge suâ Ægeriâ essent, & soli fidei solenne instituit.* Videtur ipsissima Roseæ Fraternitatis origo, qui & ipsi *silentij fidẽ* præ omnib. in suis sacris colendã volũt.

8. Maior veneficâ istâ Ægeriâ triueneficus *Iuppiter*, & ipse suo *Antro* gaudens, imò in eo educatus, vt *inuisibiles nostri Rosei*: Siquidem eum ambitioso famulatu apiculæ

———————canoros
Curetum sonitus, crepitantiaq; æra secutæ
Dictæo cæli regem pauêre sub Antro.

Habet & *speluncã* suã veterator ille *Proteus*

——consueta petens è fluctibus Antra.

Habent & *Nymphæ:*

scopu-

——ſcopulis pendetibus Antrum,
Nympharum domus——

Digreſſio.

Habent *venti* (veſtræ animæ , ô Ventoſi Fratres Roſicrucij) quos

Frat. Roſ. Cru.

——vaſto rex Æolus Antro
Imperio premit.——

Meminiſtis &

—— vaſto Cyclopis in Antro,

Polyphemi, cuius

——domus ſanie, dapibuſq; cruentis
Intus opaca, ingens:

& Caci, quem ex *Antro* protractum Hercules malè multauit,

——inſperatâ deprenſum in luce——

Si cui, veſtrum *Antrum* inuiſibile videndi copia ſit, & vos quoque *inſperata in luce deprehendamini*, qui ſic gaudetis tenebris, fors non pauca appareant iſtis ſimilia. Et fortè ibi latet

Vulcani domus, & Vulcania nomine tellus,
Quã ſubter ſpecus, & Cyclopũ exeſa caminis
Antra Ætnæa tonant——

Aptiſſima ea ſit *officina armorum* veſtro *Leoni*. Vultiſne recentiora?

9. Bonzii, mutorum Deorum in Iaponiâ Sacerdotes, ſuorum eorumdem deorum ductu in *Antra* ſecedunt, atque inibi, diuinitus ſcilicet edocti, Gnomas quaſdam comminiſcuntur, quas deinde ad homines

Digressio. Frat. Rosʃ. Crú.

reuerſi, tamquam è cælo lapſi, edicunt, in iiſque triumphant. Vos *poſt centum annos* cum veſtrâ ſapientiâ emerſi, vnde, niſi ex ſimili *Antro* proditis? Ne ipſi quidem id diſſimulare poteſtis. An rectius dicam, *Antrum* veſtrum ſimile eſſe *Gygis Antro*? nam inde *Annulum* abſtulit, cuius geſtatione factus eſt *Inuiſibilis*, vt vos eſtis. Conſulite bonum *Goclenium*, qui id facilius credit, quam Chriſtum inuiſibilem eſſe ſub ſacroſanctâ Hoſtiâ. An potius dici velitis *Antrum Mercurij*? Abſit tamen contumelia. *Nam* multo magis *Venerandus Pater veſter*, quam fur ille *Hermes*, in ſuum Antrum, Orphei verbis,

—παντοίων ἀγαθῶν κατέθηκεν ὅμιλον,

Omne genus bona comportauit aceruis.

Quod ſi rectè Zezes de *libris* interpretatur, quàm rectè in veſtram Bibliothecam quadrat, & maximè in illud nobile volumen, quod octo primi Fraterculi confecerunt, *omnium eorum, quæ homo ſibi optare aut ſperare poteſt*! Neque à *Trophonij Antro* veſtrum abludit, hominis ambitioſiſſimi, qui vt vos, inde *oracula fundebat*. Et his quidem *Antris* omnib. ſimile aliquid habet veſtrũ *Antrum*. Sed nulli ſimilius eſt, quã *Antro Apollinis*. Non illud dico *Antrũ Sibyllæ*, ſiue

Arces,

—*Arces, quibus altus Apollo* Digres-
Præsidet, horrendæq; procul secreta Sibyllæ, sio.
ANTRVM *immane,* — *Frat. Ros. Cruc.*
vbi illi fœminæ
—*magnam mentem, animumq;*
Delius inspirat Vates, aperitq; futura.
Est quidem & huic *Antro* vestrum, tum in aliis simile, tum eo maximè, quod vobis quoque idem impostor deus
Horrendas canit ambages, ANTROQVE *remugit*
Obscuris falsa inuoluens —
vt est illud, de *Papæ interitu* mox secuturo. Sed vtut hæc sint, non hoc illud *Antrum* est, cui vestrum simillimum dicebam. Aliud ego *Antrum* loquor, & quidem *Apollinis* quoque, quod in vestro rediuiuum fatebitur, quisquis de illo veteres legerit, & vos iam de vestro audierit. Expectatis, quodnam illud tandem sit? Accipite. Est

10. ANTRVM MITHRÆ.

Te appello, mi Lector, & simul fidem tuã. Da sis mihi opellam hanc, & mecum vide eam, quam prædico, similitudinem. Ac primum, *Mithram* scito esse ipsum, vt dixi, *Solem*, siue *Apollinem*, quem Persæ *Mithram* vocant. Testatur Suidas: *Mithram existimant Persæ solem esse.* Item D. Gregor. Nazianz. (lib. 2. in Iulian.) *Mithra,* inquit, *id*

Digres- *est Sol, cui celebritates fiunt, & inprimis à*
sio. *Chaldæis,&c.* Iam aggredienti mihi, osten-
Frat. Ros. Cruc. dere, nostros *Roseos*, nouos esse *Mithræ Sacerdotes*, occurrit Ezechielis Prophetæ visio (c.8.v.8. seqq.) qui à Deo iubetur *Fodere parietem*, vt *videat Abominationes Maiores*, ac *maiores*, *quas seniores domus Israel faciebant in Tenebris, vnusquisque in Abscondito cubiculi sui.* Hoc *Absconditum* vnicuique suum *Antrum* erat. Nec aliter fecit Propheta, ac iussus erat. *Cum Fodissem parietem*, inquit, *apparuit Ostium vnum, & dixit ad me, Ingredere, & vide abominationes pessimas, quas isti faciunt hic. Et ingressus, vidi, &c.* Quod in me erit, idem faciam. Ingrediar *Antrum*, & *Mithræ*, & *Roseorum* FF. *Fodere* mihi erit, *Scrutari*, & *Considerare*, quæ Rosei, de *Abscondito* sui *Antri* produnt, & videre, aliisque ostendere, eadem, aut gemina fuisse in *Antro Mithræ*. Eamus iterum per Pararella.

PARALL. I. AVTHOR.

II. *Mithræ Antro*, & Sacris Author fuit *Zoroastres* Persa, aut Assyrius, teste Porphyrio in Comment. Antri Nympharum. *Rosicrucio Antro* & Religioni Parens est Fr. R. C. Horum inter se cognationem obiter consideremus.

1. ZOROASTRES, *Persa* fuit. Hoc, &

quæ

quæ deinceps de hoc Impoſtore ponam, ex Idoneis Authoribus habeo, quos neceſſe non eſt anxiè allegare. Digreſſio. *Frat. Roſ. Cruc.*

FRATER R. C. *Perſa* non fuit, ſed *Perſas adyſſe* æquum eſt credere, cum *varias Nationes* adierit doctrinę causâ. Neque *Arabes, Turcæ, Saraceni* meliores ſunt: apud quos ſapientiam ſuam hauſit.

2. ZOROASTRES, tamquam magni Prophetæ *Moyſis* æmulus, non minorem honorem apud ſuos ſperare auſus eſt, quam hic apud DEI populum erat conſecutus. Itaque quæcumque Moyſes geſſerat, iſte Moyſis ridiculus ſimius itidem conatus eſt. Vide hæc pauca. *Moyſes* Prophetarum velut apex fuit: *Zoroaſtres* Magorum. *Moyſes* veræ, de vero DEO, primus Scriptor fuit Theologiæ: *Zoroaſtres* falſæ, quæ eſt de falſo deo, ſiue Diabolo. Magiam intelligo. *Moyſen* cæteri deinceps Prophetæ, & Sancti DEI homines, ſecuti ſunt, eiuſque doctrinæ inhæſerunt: *Zoroaſtren* ducem cæteri Magi habuerunt.

FRATER R. C. quid? *Zoroaſtri* iterum in hoc capite ſimilis, quod & ipſe vt alter Moyſes, ſuis Roſeis, Doctrinâ, Moribus Scriptiſque præiuit; ſed eò audacior, quòd altius multo ſubuolauit. Nam longè *vltra Moyſen* progreſſus, ADAMO

adhuc

Digres-sio. Frat. Rof. Cruc.

adhuc *innocenti* par esse voluit. Quid dico, par? *Adamus veritatem, lucem, vitam, gloriam in Paradiso amisit: hic ea mundo restitutum* venit. Vide, an hoc non sit longe esse *Maiorem Adamo*. Quod si de *Scientia, & Sapientiâ* contentio sit, nemo negauerit, maxima hæc fuisse in Adamo: sed nihil ad Sanctum Patrem Fr. R. C. *cuius Meditationes excedunt, quæcumq; à Mundi initio, vel ab intellectu humano, vel à Diuinâ reuelatione, vel Angelorum & Spirituum ministerio, inuentum, aut excogitatum est.*

PARALL. II. ANTRVM

ZOROASTRES (:vt narrat Porphyrius ex Eubulo:) *naturalem speluncam, & fontibus scatentem in proximis Persidis montibus consecrauit*

FRATER R. C. altiora moliens, suum *Antrum viuus sibi sepulcrum fecit*; respuẽs, quod Natura patrasset. Nec mentio vllius vel Architecti, vel Artificis alterius. Nempe vt alter *Amphion*, dum sedulus ædificat,

Frater adduxit lapides canendo.

PARALL. III. ANTRI MYSTERIVM

ZOROASTRES *per speluncam Mundum significauit*. Porphyrius iterum author.

FRA-

FRATER R. C. ſuum *Antrum* vocat *Vniuerſi Compendium.* Quæſo, Lector, attende. Digreſſio. *Frat. Roſ. Cruc.*

PARALL. IV. ANTRI NVMEN.

ZOROASTRES per ſuum *Antrum*, ſignificabat *Mundum Fabricatum à Mithra*, id eſt à *Sole.*

FRATER R. C. inter tot *Myſteria* ſui *Antri* eximium illud curauit, nouus *Mithrocola*, vt cùm ab *Antiquo Sole Antrum* illuſtrari non poſſet, obiectis fornicibus; haberet tamen alium *Solem*, qui ab *antiquo Sole lucere* didiciſſet, eumque nouus *Creator in Fornicis & noui ſui Mundi Centro collocauit.* Hoc Antri primarium *Numen.*

PARALL. V. ASTRORVM IMPERIVM.

Sic voco poteſtatem imperandi Aſtris, aut iis pro arbitrio ſuo vtendi. Igitur

ZOROASTRES ait D. Clemens (:lib. 4. Recognit.) *Aſtris multum, & frequenter intentus, velut ſcintillas quaſdam ex ſtellis producere, & hominibus oſtendere cœpit*

FRATRI R. C. parum ſunt *ſcintillæ.* Totum *Solem* habet in poteſtate. Nonne ita tibi videtur, Lector, de eo, qui *Solem*, tamquam *Ludimagiſtrum adhibet*? qui *magni*

Solis

Digressio. Frat. Ros. Cruc.

Solis paruum Idolum fabricatur, *Solem nouitium*, quem illi dat *discipulum*, & singulari industriâ, alicunde à *Turcis*, aut *Saracenis* haustâ, *Lucere* docet, vel intra intima terræ viscera. Et ne tali Soli suum *Cælum* desit, *Fornicem facit Cælum*, & in eo *Solem* figit. Dedicari poterat ex Lucano, hoc Epigrammate:

Præcipiti deducta polo hæc sunt SIDERA *nobis*.

PARALL. VI. CÆLORVM, ASTORVMQVE MOTVS.

ZOROASTRES, Sicut per *Speluncam* vniuersè *Mundum* significari volebat: ita per alia quædam (: Porphyrii rursus verba) *intus congruis interuallis disposita*, *Elementa*, *& plagas Mundi delineabat*. Clarius Origenes (lib. 6. in Celsum:) ait, *in Mithræ Sacris, duplicem prætendi* CIRCVMACTIONEM STELLARVM; FIXARVM, ERRANTIVMQVE. Adiungit deinde *de septem portis*, quas refert ad *septem Planetas*, & alia similia deliria; quæ meo *Goclenio* merito arrideant, vt *Characteribus & Sigillis* valde congruentia. Quid in ANTRO *Rosicrucio?*

FRATER R. C. *Mundum minutum omnibus motibus magno illi respondentem fabricauit*. Et profitetur ipsemet de se: *Hoc*

VNI-

VNIVERSI COMPENDIVM *viuus* *mihi ſepulcrum feci.* Digreſſio. *Frat. Roſ. Cruc.*

PARALL. VII. FIGVRÆ, & TYPI.

ZOROASTRES in *Antro* ſuo poſuerat *Planetarum Typos.*

FRATER R. C. præter alias *figuras*, quatuor in ſuo effigiauit, cum ſuis *Inſcriptionibus.*

PARALL. VIII. SACRIFICIA.

ZOROASTRES *multas Hoſtias Mithræ conſecrari* inſtituit, teſte Suida.

FRATER R. C. in ſuo ANTRO *rotundum Altare* conſtituit. Ad quid, niſi ad *Sacrificia*? Teſtentur Caluiniſtæ, qui quia in Eccleſiâ Chriſtianâ, *Sacrificia* eſſe negant, *Altaria* quoque vbique demoliuntur.

12. Hactenus ſat mihi videor oſtendiſſe MYTHRÆ ANTRVM rediuiuum in ANTRO ROSICRVCIO, ſicut *Zoroaſtren* in Frat. R. C. quâ de re prudentem, & æquum Lectorem iudicem non recuſo. Sed ante quam ex hoc *Antro* egredior, non omittam duo quædam præter memorata, annotare. Prius eſt, quod ex mentione CHARACTERVM, & SIGNORVM paulo ante factâ, mihi in mentem venit. Impe-

Digressio. Frat. Ros. Cruc.

Imperator Iustinianus in Cod. suo, l. 1. de vete. Iure enucl. §. *Ne autem*, disertè iubet, *Legum Codices non per signorum captiones, vel per compendiosa Ænigmata, conscribi à Librariis, sed per litterarum consequentiam. Imposita & pœna hoc non seruantibus.* At hi *Antricolæ fratres* sic profitentur: *à Characteribus nostra Scripta Magica mutuati sumus, & inuenimus nouum idioma.* Iudicent quid hoc sibi velit, ii quorum interest.

Alterum, è duobus illis, quæ dixeram, illud est. *Quaternis Figuris quaterna Epigraphe* addita, quæ ænigmati simile aliquid habet. Videamus, possimusne interpretari, & aliis acutioribus demus coniectandi ansam, qui, vbi accuratius aliquid attigerint, nos vicissim doceant.

13. 1. *Epigraphe: Nequaquam vacuum.*

Hoc accipio, ac si dictum esset, esse PLENVM. Possum interpretari, *plenum vanitate, & inaniјs*; quod verè est *Vacuum*: possū, *Mithræ omnia plena*, vt alter ille ait, Iouis. Sed rectissimè dicturus videor intelligendum de *animis Fratrum Mithrantricolarum*, qui *pleni* sint. At scin' quo modo? verum typum habes in vano illo Iuuene ELIV *Buzite* (: Iob 32. seqq.) cuius est illud in cæterâ vanitate: *Plenus sum sermonibus, & coarctat me Spiritus vteri mei.*

En

En venter meus quasi Mustum absque spiraculo, quod lagunculas nouas disrumpit. Loquar, & RESPIRABO *paululum.* Hæc de *Fratre R.C.* facilè exponi possunt vel de se loquente, vel de futuris *Fratribus propheticè*, quandoquidem hi illum *Prophetam* faciunt. S. Gregorius Magnus Papa (: clament licet Fraterculi, esse Blasphemias Papæ:) *Plenitudinis* istius originem aperit (:libr. 23. Moral. cap.10.) *Arrogantes viri, inquit, dum prædicatores sanctos magna eloqui, ac pro locutione suâ venerari conspiciunt, locutionis eorum celsitudinem, & non vtilitatem intentionis imitantur: neque hoc amant, quod illi appetunt, sed hoc summopere appetunt, quod clari hominibus ostendantur.* Hinc igitur hi *Gigantum Fraterculi*, magnas animas imitati, aut potius peruersè æmulati, *sic inflatione elationis extenduntur* (: vt iterum cum Gregorio loquar:) *ac si ad loquendum per caritatis gratiam, ardore spiritus sancti accendantur.* Mox addit: *Bene ait, Respirabo, quia sicut labor iustorum est, videre praua, nec corrigere, ita grauis est labor arrogantium, si quod sapiunt, non ostendant.* Talem se nobis venditat Frat. R.C. tales reuerendi eius fratres. *Pleni* sunt, nihil in illis VACVVM. Pares sunt antiquis Patribus. Quid, *Pares?* eorum *Meditationes excedunt, quic-*

Digressio.

Frat. Ros. Cruc.

Digres-
sio.
Frat. Rof.
Cruc.

quid ab vllo Intellectu vnquam prodiit. Qui
ni & *sermones?* Denique non quamuis *Ple*
nitudinem oſtentant, ſed eam ex *Paradi*
arceſſunt. Reducunt enim *veritatem, lu*
cem, vitam, gloriam, qualem Adam in Para
diſo amiſit. Omnia Naturæ bona vbique di
ſperſa ſimul habent, & tribuunt. Parum ho
eſt. Etiam *Omnes cæleſtes Theſauros diuin*
Sapientiæ, quos certè Adam non habui
Hoc demum eſt *Plenum* eſſe: hoc eſt, alic
omnes, & *Antiquos*, & *Recentiores* præ h
plane *inanes* eſſe, & VACVOS. Nam quid c
mnes Veteres Patres habuerunt, quod cu
hâc plenitudine vllâ ex parte cõponi quea
Sed *Eliu*, qui ſe non cum aliis ſeculis co
fert, ſed Amicis præſentibus præfert, aliu
me in *Antricolis* obſeruare facit. *Luther*
Caluinum, Mennonem, credamus eſſe *E*
phaz Themaniten, Baldad Suhiten, & *S*
phar Naamathiten. Et quidem, *Caluinum*
eſſe SVITAM Metamorphoſis Caluin
Gocleniana oſtendit. Sed, vti dixi, cred
mus, quod videmus, tres illos *nouos* Eccle
ſiæ Catholicæ calumniatores, quam ſimi
limos eſſe illis *antiquis* Iobi calumniato
bus. *Eliu* iunior erit *Frater R.C.* qui etſi a
te Lutherum, reliquoſque vixit, nihil tam
palam locutus eſt aut docuit, quod nu
demum facit, rediuiuus in Fratribus ſuis. I

Qui igitur non modo *Antiquis* se *Patribus* præferunt, sed indignabundi, *Lutheri, Caluini, Mennonis* lentitudinem damnant: quam *sapientiam, ac fortitudinem* denarrant. Confer has vtrimque effusas sententias: Digresſio. *Frat. Roſ. Cruc.*

ELIV: *Spiritus eſt in hominibus, & inſpiratio Omnipotentis dat intelligentiam.*

FF. R. C. Inuitamus vos non ex proprio noſtro ſenſu ſed impulſu SPIRITVS DEI.

Item:

ELIV: *Vt video, non eſt, qui poſſit arguere Iob, & reſpondere ex vobis ſermonibus eius.*

FF. R. C. Certi ſumus, ſi fratres noſtri hâc clarâ temporum luce vixiſſent, aliter fuiſſe aggreſſuros Papam, &c. nempe quam aggreſſi ſint *Lutherus, Caluinus, &c.*

Quod illi *Patres* facturi erant, faciunt, ut gnauiter ſe facere iactant hi eorum *filioli, aut Nepotes.* Itaque quod vanè iactauerat Lutherus: *Moriens ero mors tua, Papa*; longè ἐνεργικώτερον iſti: *Triplex cornu Papæ in nihilum redigetur, quâ de re poſt noſtrum conuentum fuſius, & accuratius tractabitur.* Ita videlicet ſe PLENOS oſtendunt, ita eructant vanitatem,

tamquam *musto* distendantur, & *sine spira-*
culo. Etquidem Eliu eiusmodi *musto* tur-
gebat, quod *lagunculas nouas disrumperet*.
At *Rocicrucium mustum* totum *Antrum*
disrumpit, & erumpit: facitque vt fratercu-
li & ipsi, *scissis Marmoribus*, erumpant, &
cum Satyrico exclament:

Digres-
sio.
Frat. Ros.
Cruc.

Quid didicisse, nisi hoc Fermentum, &
quæ semel intus
Innata est, rupto Iecore exierit Caprifi-
cus?

Non potuerunt amplius *Respirare*, nisi
Musto ebuliente, Fermento turgescente, *Ca-*
prifico perrumpente, *Antri* augustias, *rum-*
pendo laxarent. Hæc satis de primâ Epigra-
phe. Audiamus reliquas, quas breuius ex-
pediemus.

2. *Epigraphe*. LEGIS IVGVM.

Olet hoc Lutherum, qui nullum facit fi-
nem amoliendi *Legem*: neque illam tan-
tum *Cæremonialem*, sed & *Decalogum* ip-
sum, quem negat *pertinere ad Christiano*
vt nihil mirum sit, si negat pariter vllun
esse peccatum præter *Infidelitatem*. Se
mitto illum. *Rosicrucij* nullam ab vllo mo
talium *Legem* admittunt. tum quod omn
sua, *diuinâ Reuelatione* cognoscunt, vt ne
cesse non sit, ab hominibus vel doceri, v
dirigi; tum quod *Inuisibiles* sunt, quibu
qu

uis legem imponere queat? Itaque Librum T. in quo *Thesaurum* suum positum asserunt, negant audacter, MVNDI CENSVRÆ SVBIICIENDVM. Ac si clarè dicant, eo Libro *Leges* contineri, quibus regantur; aliarum Legum IVGVM penitus se ferre nec velle, nec posse. Hinc iam facile intelligitur Digressio. *Frat.Ros. Cruc.*

3. *Epigraphe.* LIBERTAS EVANGELII.

Nam qui nullius LEGIS IVGVM ferre sustinet, profectò hic omnifariâ *libertate* potiri appetit. Quæ EVANGELII dicitur solitâ vanitate, vt videatur venerabilis Frater Ros. C. Prophetico spiritu præuidisse, quod Lutherus postea docuit. Sed reuera intelligendum *Euangelium*, quod isti sibi confingunt. Nam quis putet, eos magni facere quatuor *Euangelistarum* volumina, qui *Reuelationes* habent multo sublimiores?

4. *Epigraphe.* DEI GLORIA INTACTA.

Intellige *deum* MITHRAM, siue Apollinem, cui ANTRVM, & tota *Fraternitas* dicata est.

Sed iam satis de ANTRO *Rosicrucio*. Nisi quod de eorum Regiis illis ÆDIFI-

Digres-sio. Frat. Ros. Cruc.

CIIS verbum addendum, quæ item *Antri* nomine qui censeat, sine iniuriâ faciat, cum non minus quam quoduis ANTRVM, sint INVISIBILIA. Afferam aliquid non dissimile, & euentum, ac iudicium relinquam Principibus, publicæ Pacis, ac Tranquillitatis amantibus.

15. Scripsit Marcus Paulus Senator Venetus ante annos 300. & eo amplius, mira, quæ vidit, quæque audiuit in *Oriente*, ac maximè in ditionibus *Magni Cham*, *Tartariæ Principis*. In iis est etiam hoc. Prouincia erat, vocabolo *Mulete*. Huic præerat Princeps nefarius, quem *Senem Montanum* vocitabant. De hoc ita narrabant Indigenæ. *Mahometanus* erat, ipse, omnesque, qui ei parebant. Habebat hic Tyrannus Sicarios secretos, quos *Assassinos* vocabant, homines proiectæ audaciæ, & qui ad illius imperium, quemuis aggrederentur, & obtrũcarent. Et quoniam facile non erat rem tantam, tamque periculosam persuadere, hoc potissimum modo ad id vtebatur. Planities ei erat amœnissima, vndique montibus excelsis circumdata, vno dumtaxat aditu, eoque perangusto, quem valida Arce muniuit, & hanc firmissimo militum præsidio. Hanc planiciem diceres ipsas *fortunatas Insulas*: in quibus non deesset hor-

Hesperidum, aut si quid vsquam fuit a- Digressio.
mœnius. Ibi abundè erat, vnde omnes sensus recrearentur: adeò vt & riuuli *lacte, mel-* *Frat. Rosæ Cruc.*
le, vino fluerent. Multa sileo, quę tu ipse cogites. Huc rapiebantur robusti Iuuenes, potione soporiferâ à sensibus alieni; qui, vbi ad se redierant, iis voluptatibus ad satietatem fruebantur. Miseris persuadebatur, esse *Mahometis Paradisum*. Cæterum cum Seni *Alaodim* visum, (id erat improbo Tyranno nomen:) iterum sopiti foras efferebantur. Excitatis, ac recordatione subtractarum voluptatum, lugentibus, aderāt, qui pollicerentur æternam earum copiam, si hos, illosue Principes obtruncarent, atque ipsi in illo magni Prophetæ *Mahometis*, obsequio occumberent. Illi nihil dubitantes, audacissimè quiduis aggrediebantur, & patrabant, vt iam vix quisquam tutus viueret. Tandem *Allau* Tartarorum Rex, hanc generis humani pestem validâ manu aggressus, anno Christiano 1262. post triennii obsidionem, sustulit. Videbis hæc aliquanto fusius apud Marcum, libro primo, cap. 28. 29. Meminit ASSASSINORVM etiam aliquoties Paulus Æmylius in Rebus gestis Francorum, & nonnulli alii. Porrò mihi sat est historiam hic breuiter re-

 tulisse.

Digresſio. tuliſſe. Aliorum erit conſiderare, & illud addere:

Frat. Roſ. Cruc.

ὁ μῦθος δηλοῖ.

Nihil agere in DISTANS, Rodolphe Gocleni, oſtendi Sectione 15. Authoribus productis, & validâ ratione. Tum Sectione 16. Argumentum tibi ſuſtuli, quod a *Virgulâ Diuina* inſuperabile duci, exiſtimabas. Deinceps, cum Authores, quibus ad tua *Hecebolica* confirmanda vti videbaris poſſe, iam antè plerique reiecti eſſent; Sectione 17. integræ *Fraternitatis*. Authoritas ſuppreſſa eſt. Res iam ipſa exigit, vt cœptum refutationis filum proſequamur, & pergamus oſtendere, tuum *Vnguentum* nihil eorum poſſe, quæ tu tam fidenter ebuccinas. Vocat me ad ſe MAGNES, & *Actio, Curatio*que *Magnetica*, à quâ prætextum ſuis veneficiis *Magnetici Doctores*, ac in primis, *Goclenius*, petunt.

Sed quam vanè, faciam, ſpero, vt liquido intelligant omnes, qui in Goclenii alicuius verba non iurauerint.

SE-

Sect. 18. Magnes.

SECTIO XVIII.

MAGNES, MAGNETICA Actio, & Curatio.

I. VBICVNQVE de *Vnguento Armario*, mentio incidit, illico etiam de *Magnetica Curatione* sermo infertur, quippe cum per hanc illud agere dicatur. Sunt, qui non satis in Goclenio versati, ideo *Magneticam* Curationem putent dici, quod *Magnetis* aliquid Vnguento misceatur. Errant. Error ex voce nascitur. Sciant igitur isti, ideò *Curationem* dici *Magneticam*, quòd quemadmodum *Magnes in Distans agere* Goclenius vult; ita *Vnguentum* in absens vulnus agat, dum illud remotum curat. Itaque tota ratio nuncupationis in *Similitudine* est. Videamus, num satis rectè. Duplex effectus apparet in Magnete, ex quo Similitudinis ratio peti possit: alter, quòd *ad polum vertitur*; alter, quòd *Ferrum ad se trahit*. Priorem, si *Polo* agenti tribuero, (vt verè tribui debet) ilico obmutescat Goclenius necesse est. Quod si dicat, saltem *Polum* ita *agere in distantem* procul *Magnetem*; dicam, quod dixi supra,

Sect. 18. Magnes. Sect.15. *Cælestia Corpora*, non agere quidem in *distans*, sic, vt à proximè contingente Actionem non inchoënt: sed tamen *Sphæram* suæ *Actiuitatis* merito habere multo ampliorem reliquis. Dicat iterum vel Goclenius, vel alius quispiam, non *Polo*, sed *Magneti* vim illam tribuendam, atque in eam partem argumenta congerat: ne extra oleas vagemur, non contentiosè cum illo agam. Habeat sibi. Sed non continuo ideò habeat, *Magnetem agere in Distans* (quis enim fingere audeat, Magnetem agere in Polum, vel Polo quicquam imprimere?) Hoc solum apparet, *Polo sese obuertere*, vt Heliotropium Soli.

Alterum, quod in Magnete *Pseudochymici* spectant, & vnde suæ *Curationi* subsidium petunt, est, *Ferri dissiti attractio*. Hoc illis argumentum *Palmarium est*, quod tanti facit Goclenius, vt cum alijs suis congerronibus, *Ollæ suæ Curationem*, Magneticam vocent, quod in *remotum*, more *Magnetis*, agat. Mihi sufficeret negare, quod sine vllâ probatione affirmãt. Maximè cũ nõ negẽt, rem eiusmodi esse, cui protinus non quiuis assentiatur: &, teste Goclenio, viri *docti* sint, qui *sine impostura* fieri posse inficiẽtur. Sed non agam summo iure. Tanquam si res dubia sit, probabo meam sententiam, & contra-

contrariam confutabo. id est, ostendam, *Actionem Ollæ Gocleniana non posse censeri similem Actioni Magnetis.* Sect. 18. Magnes.

2. Ac primum quod in hâc quęstione capitale est, *Distantia*, inquam, quantum distat? Magnes in ferrum *dissitum*, agit, illudque pellicit. Sed *modico admodum spatio.* Ferrum accedit,

— & sequitur, donec peruenit ad ipsum
Iam lapidem, cæcisq; in eo compagibus hæsit,

ait Carus. Sed accedit non longo itinere. Fatentur omnes, prope admodum abesse oportere, vt se mutuo afficiant, & vel Magnes ferrum trahat, vel Ferrum Magnetē. Nam & hoc fieri testis est Cardanus (lib. 7. de subtil.) Quod si Magnetici Doctores Vnguentum suum *vulneri proximum* adstitui iuberent, persuaderent nobis fortasse, vaporis aliquid eo deriuari (vt à rebus Odoratis ad nares nostras experimur) ac per eum fieri Sanationem. Sed *asininæ ruditatis* damnare, quotquot non credunt *prægnantem à patibulo Ollam, ad plura passuum millia,* suam mirificam energiam diffundere; intolerabile planè est. Certè iniuriam illis non faciat, qui, cum eos audit, vicissim

— Arcadiæ pecuaria rudere credat.

Ponen-

Sect. 18. Ponendus erat modus figmento, ne eius
Magnes. tam facile vanitas appareret.

Deinde, si *Effectum* spectes, is à Magnete quidem *Vnus & simplex est* : trahit ferrum. At Goclenianum *Vnguentum*, dum Vulnus sanat, quàm multa præstat! Corruptum sanguinem exhaurit, saniem ab imo educit, & expellit, putredinem arcet, partes conglutinat, mollia consolidat, hiantia concludit, cutem inducit: quæ omnia ægrè à varijs vnguentis, & emplastris sæpè præstentur, etsi intimè vulneri iungantur. Iam accedit, quod hæc patrat Vnguentum Armarium absque dolore, si Goclenio credimus.

4. Amplius, *Agentia* ipsa, quam dissimilia! *Magnes* naturale corpus est, & *vnum*, & in *Lapidum genere* : at *Vnguentum* arte compositum, idque è *pluribus* diuersissimi generis, vt *sanguine* concreto, & fœtido, alio calente adhuc, *adipe*, eoque vel hominis, vel apri, vel vrsi, *oleo* item, *Lumbricis*, *cerebro aprugno* &c. Aprugnum cerebrum illi esse oportet, qui has nugas consideret, & tamen credat. Pergo.

5. Quoniam actio vnius in alterum intelligi non potest, nisi aliquâ tandem ratione mutuo *applicentur* ; hoc Vnguentum, quod Magneti simile fingitur, & *Curatione*

Ma-

Magneticâ pollêre, videamus, an Magne- Sect. 18.
tis instar *applicetur*. Magnes, vt in ferrum Magnes.
agat, semper *eodem modo applicatur* ad certam distantiam, sic diffinitam, vt extra illam nihil agat. Sed quæcumque illa sit. *satis est applicari*, neque aliud requiritur. At in Vnguento applicando (vt de distantiâ sileam, de quâ dixi,) quot sunt *histrionicæ cæremoniæ*! *Applicatur telo, quod sauciauit: id telum immergitur Vnguento, inibi relinquitur, inungitur vtroque latere: idq; alias a cuspide ad capulum; alias ab acie versus tergum. obligatur.* Vide Goclenianum Tractatum pagel. 97. Et hoc tamen est simile esse Magneti. Hæc de *modo Applicationis*.

6. Sed maximè omnium Diuersitas apparebit, si attendamus, *Cui* Magnes, *Cui* Vnguentum ad suum effectum obtinendum *applicetur*. Intelligit Lector antequam loquar. Magnes applicatur *Ferro*, quod alliciendum est, non alteri alicui. At Vnguentum Magneticum applicatur *telo*. Cui? an quod *curandum* est? nugetur, qui id dicat. Sed cur saltem applicatur? an vt aliquid in eo *operetur*? nihil prorsus. Ideo telo applicatur Vnguentum à Goclenio, in *Hassiâ*, vt sanetur aliquis Mamuchan vulneratus in *Perside*. Contrà cum sanandum sit huius Mamuchan vulnus, nunquid ei appli-

Sect. 18. applicatur Vnguentum? Nec vnguentum,
Magnes. nec aliud quippiam. Nam *sanatur sine remedij applicatione*, inquit Goclenius. Et tamen Vnguentum Magneti simile est. Gocleni, applica *Marpurgi Magnetem lactis coagulo*, & fac, vt *ferri talentum ex Anglicanâ quapiam officina ferraria ad te proficiscatur*. Sic aliquid agnoscam similitudinis

Hactenus ostensa vanitas *Vnguenti Armarij*, & *Curationis Magneticæ*, ex vno illo capite, quod in *Dissita* nihil agere potest, nedum sordida *Olla*. Simul demonstratum, ad figmentum Goclenianum persuadendum, neque *Authoritatem* legitimam, neque *Rationis* aliquod pondus, neque probatum *Exemplum* afferri posse: ac ne *Magnetem* quidem ipsum, in quo tamē omne persuadendi præsidium locatur; ac nomen quoque ipsum ab illo petitur. Alia iam Argumenta videamus.

SECTIO XIX.

Manifesta vanitas Vnguenti Armarij ex Compositione.

1. INTELLIGO *Compositionem*, quoad *Materiem*, siue ea, quæ in Vnguenti compositionem veniunt. Medici dicunt,

runt, INGREDIENTIA. Non agam Medicum, qui non sim. Sed ex communi omnium sensu ostendam, credibile non esse, quæ ad Vnguentum conficiendum adhibentur, vim habere vulnera sanandi, ne si ipsis quidem *Vulneribus*, vt vera Chirurgia solet, applicarentur. Sect. 19. Vng. Ar. Comp.

Relinquam Medicis considerationem variorum Vulnerum, variè, & varijs humani corporis partibus inflictorum. Goclenius nihil distinguit, sed audacter ponit hoc effatum: (pagel. 96.) *Sanantur hoc Vnguento* SIC CONFECTO *omnia vulnera, quæ ferro, ictu, vel iactu infligun-tur, modo haberi possit instrumentum. Excipiuntur tamen illa vulnera, quæ fiunt in arteriis, & vno è membris principalioribus, vt corde, cerebro* &c. Hæc vt dixi, considerent Medici, & Chirurgi. Ego *Ingredientia* propono. Goclenius (Vng. pag. 95.) hæc præscribit:

Vesnam concretam in caluaria Furis suspensi, & in aëre derelicti,
Mumiam veram,
Sanguinem humanum adhuc calentem,
Adipem humanum,
Ol. lini,
Terebinthin.
Bolum armen.

Dosin,

Sect. 19. Vng. Ar. Comp.

Doſin, mixtionem, confectionem, conſeruationem, abſit vt deſcribam. *Magiam* deteſtor, & refuto, non doceo. Ergo hic vnus *modus Compoſitionis*. Audi alterum ex eodem Goclenio, ibidem

2. *Vſnea abraſa è cranio hominis violentâ morte peremti,*
Adeps verris aprugni,
Item Vrſi,
Lumbrici terræ ex vino loti, inę Piſtoris fornace, ollâ tectâ, torrefacti,
Cerebrum aprugnum,
Santali rubri odorati aliquid,
Item aliquantum Mumiæ, & Hæmatitis; Item
Sanguis & Adeps humanus.

Quàm hæc diuerſa à prioribus illis! Et tamen idem præſtant in quibuſuis vulneribus.

3. Quid mirum, cum id *ſolum Lardum elixum* præſtet, eodem iterum Goclenio indicante. pag. 3.?

Noui ego virum nobilem, qui, cum de *Vnguento Armario* paſſus eſſet ſibi perſuaderi, eius quoque confectionem nouerat, ſed toto cælo diuerſam ab illis duabus Goclenianis. Nihil petebatur à patibulo, nihil à rotâ. Sanctè affirmabat, omnia ſumi ex hortulo domeſtico, eſſeque meras herbas fami-

familarissimus. Et tamen tam conficiebat quod volebat, quam Goclenius. Scio plures milites, qui ex tempore id Vnguentum conficiant, credibile planè non est, eos omnia illa adhibere, quæ Goclenius requirit, maximè, quæ non nisi ab infelici arbore peti possunt. Sect.19. Vng. Ar. Comp.

4. Quoniam in horum mentionem incidi monendus mihi hoc loco Lector est, vt attendat, Cacodæmonem, implacabili illo, quo in homines ardet, odio, sic in nostram perniciem ferri, vt, etsi sæpe corpori voluptates propinat, quo animam facilius, &, vt sic dicam, suauius, perdat: tamen, cum potest, simul vtrumq; perdere malit. Ex quo quidam, parum felici etymologia, sed non illepidâ allusione dixit, *diabolum* dici à *duobus Bolis*, quod simul deuoret Corpus & Animam. Vbi id in vno homine non licet, tamen in pluribus assequi conatur. Id est, Dum alicuius Corpori aliquid indulget (:cuius animam illaqueat:) alterius interim corpus incestat. Sic olim Constantinum Magnum Cæsarem leprosum curare instituerat, sed impio balneo ex *innocentum puerorum sanguine*. Si in *viuis corporibus* id ei vel non licet, vel non succedit, hominum tamen *Cadauera* lubens aggreditur, & *Sanguinem*, quem calidum, & recentem funde-

Sect. 20. Goc. Ol. ſang. eb. re non potuit, tabefactum iam, & fœtido coagulo denſatum ſcrutatur, & aduncis vnguibus inhamatum educit, Goclenianæ alicui Ollæ immergendum. Ne ringere Goclenі; Scio, ſanguinem & Adipem humanum ad medicinas valere, & à peritis medicis, boniſq; viris adhiberi: ſed tu cum Diabolo, ad ſuperſtitiones abutimini, quod intolerabile eſt. Clarius hoc intelligetur, ſi ſeorſim tractauero.

SECTIO XX.

Infamis Goclenij Olla ſanguine, & Adipe humano ebria.

1. ERGO Cacodæmon, vt qui homicida ſit ab initio (Io. 8 44.) *Cadaueribus* gaudet, & *ſanguinem* auid' haurit. Hieron. in Danielem ſcribens, *Attingunt*, inquit, *Malefici corpora mortuorũ* (cap. 2.) ſupra dixi, *vnguentum Veneficarum* non fieri, niſi adhibito *ſanguine infantium*. Hinc R. Elias Leuita in Thesbi, ait, LILITH, id eſt, *mulierem Noctiuagam, ingredi cubicula puerperarum, vt infantes octiduanos occidat.* Hoc eſt *cadauera* non modo *attingere*, ſed *facere*. Vtitur tamen ſæpe, ſiue fecerit ipſe, ſiue aliter acciderit exanimari. Apuleius: *Sagæ mulieres ora mortuorum paſſim demorſicant,*

ficant, eaq; illis sunt artis Magicæ supplementa. Lib. 2. Metam. Idem eod. *Ne mortuorum quidem sepulcra tuta dicuntur: sed & bustis, & rogis, reliquiæ quædam, & cadauerum præsegmina ad exitiabiles viuentium fortunas petuntur.* Iterum li. 3. de Venefica: *Apparatu solito instruxit feralem officinam. Hic nares, & digiti, illic carnosi claui pendentium; alibi trucidatorum seruatus cruor, & extorta dentibus ferarum trunca caluaria.* De simili maleficio Tacitus (*lib. 2. Annal.*) Reperiebantur solo ac parietibus erutæ humanorum corporum reliquiæ &c. Sect. 20. Goc. Ol. sang. eb.

2. Quid quod Diaboli, animo loco, quãdoq; *Cadauera subeunt*, & ea circumferunt, & tanquam viua ostentant? quid quod Veneficarum nocturna conuiuia nonnunquã *humanis carnibus* instruuntur? De vtroque vide Remigium in Dæmonolatriâ (*li. 1. c. 16 & li. 2. c. 1.*) sed magis *Goclenianum* est, quod ad *Maleficia*, impij Magi hominum adhibent *Cadauera*; Præter illa quæ ex Tacito, & Apuleio attuli, etiam hoc nostro tempore idem fieri à *Goclenij* congerronibus, testatur idem Remigius (*lib. 2. c. 3.*) cuius hæc verba notet meus Rodolphus: *præsertim si cuius supplicio affecti cadauer exemplo datum est, & in crucem sublatum.* Exempla plura producit. Hoc eodem loco idem Per-

Sect.20. Go.Ol. San.ebr. gamensium Ciuium impietatem, & dignum impietate supplicium narrat ex Paulo Diacono. *Cum à Saracenis, inquit, obsiderentur, à Mago quodam (: vt in desperatis rebus malo exemplo fieri solet:) consilium exquisiuerunt, quâ ratione vrbem suam obsidione liberarent. Respondit, certo id futurum, si dextras suas in Ollam intinxissent*, (: Attende Gocleni:) *in quâ fœtus è grauidâ matre per Vulnus detractus ebullijsset. Quod cum Religiosè admodum fecissent, nihilominus omnes in hostium potestatem venerunt.*

3. Porro in Cadauere, nihil Dæmoni, eiusque Satellitibus, gratius *Sanguine*. Hic potissimum ad omne Maleficii genus adhibetur. Iubet Deus in veteri Lege non semel, sibi *omnem sanguinem Hostiarium libari*, quod pro anima, & vitâ censeretur. Diabolus perpetuus Dei vt inimicus, sic *Simius*, *sanguinem* item, sed maximè *humanum* sibi vult consecrari. Scripto quempiam sibi obligat? *Sanguine* scribi vult *obligationem*. *Philthra* aliqua, aut alia veneficia parat? *Sanguinem* in primis requirit. Nugas ostentare vult in *speculis*? Pythagoras *Sanguine* Humano in iis scribebat; & ne antiqua ars pereat, renouarunt Pomponatius, & Cardanus, teste Petro de Loyer (: li. de spectris) *humano mutato in Hircinum*. Execranda

Sacri-

Sacrificia sibi fieri vult? artem nôrant Canidia cum saganâ, quæ pallâ nigrâ succinctæ, & vlulantes Sect. 20. Go. Ol. San. ebr.

——scalpere terram
Vnguibus, & pullam diuellere mordicus agnam
Cœperunt. Canor in fossam confusus ——

Huc spectant Oracula illa arcana, & ἄῤῥητα in *Bacchi Orgiis*, à Clemente Alexan. relata (*in Prothreptico*)

1. Ex tympano edi
2. Ex Cymbalo bibi
3. Vasculum in sacris tuli.

Tympanum intellige Ahenum, in quo iugulatorum Infantium carnes, ad nefarias dapes coquebantur. *Bibisse* iactant, *Sanguinem* è corpusculis illis eliquatum. Porro *Vasculum*, est ipsa Gocleniana *Olla*, Magicis *Vnguentis* impregnata.

4. Hæc igitur est rabida Cacodæmonis *Cadauerum fames, Sanguinis sitis*, quam non modò in se alit, sed in alumnos suos studiosè transfundit. Testis sit Goclenius, qui, quid reliqui facit, ad exprimendam illam *antiquorum Magorum impietatem*? Quis nō videtur sibi spectare diram *lanienam*, potius quàm audire modesti Medici præscripta, dum audit; Recipe aliquid

Vesnæ concretæ in CALVARIA FVRIS

Sect. 20. Goc. Ol. sang. eb. SVSPENSI, & *in aëre* DERELICTI. Memento illud paullo ante allatũ de *Cadauere supplicio affecti, & in Crucem sublati.* Item:

MVMIÆ *veræ*. Nonne verè inhiat visceribus miserorum? Item: SANGVINIS HVMANI *adhuc* CALENTIS. Nonne videtur imminere vt epotet? Item

ADIPIS HVMANI. Ne potanti *Cibus* desit: & ne solas venas scrutari videatur. Item in alterâ descriptione:

Vsneæ ABRASÆ *è* CRANIO *hominis* VIOLENTA MORTE PEREMTI. Quis hæc colliget? quis ABRADET? quis miscebit in MORTARIO, vt præscribit grauissimus Professor Goclenius? Dicat ipse (*Vng. pag. 96.*)

Vnguentũ hoc modo confectum, apud me quouis vt tempore possit haberi, nunc OPERAM IMPENDO, QVANTAM POSSVM. Totus honestus es, Rodolphe. Sunt quidem & alia, quæ hoc Vnguentum ex Goclenij præscripto, componunt. Sed, SANGVINEM, & ADIPEM HVMANVM censet noster Myropœus esse totius negotij SVCCVM, & NERVOS; longè ab eorum opinione, qui vel *solo Larido* vtuntur, vel *herbis* duntaxat *ex hortulo suo collectis*. Denique vt appareat, quàm illi cordi fuerint *Cadauera, & Sanguis*, extremas Tractatus Vnguen-

Sect. 20. Goc. Ol. ſang. eb.

guentarij pagellas in id impendit, vt explicet cuiuſmodi illa eſſe velit. Vbi illud notãdum, quòd ſibi plaudit tanquam re benè geſtâ, quòd primus ſcripto explicet, Cur ex STRANGVLATI potius capite, quam alterius, *Vſnea* petenda ſit. Credas, cum Philoſopho prodere ex balneo, & lætabundum exilire, atq; clamare, εὕρηκα. Nec illud omittendum, quòd reiectis ijs, qui *arefactâ Cadauerum conditorum carne* contenti ſunt, ipſe aliquid pinguius, & adipatũ magis exigit. Vult enim eſſe INFRACTVM, & LIQVOREM, EX CARNE HVMANA MANANTEM. Supra dixi, & hic repeto, ne quis mihi ſtruat calumniam. Non negem, ex humano corpore ſumi poſſe, quæ ad *medicamenta* valeant: ſed indignor, & meritò, ad *Maleficia* quæri. Ita autẽ quæri, vt à *violentâ morte, à patibulo, à laqueo*, ſumantur, *abradantur, in mortario miſceantur*; & tanquam farcimina ſtipanda ſint, *Infarctus*, & *Liquor* requiratur ab *Academico Profeſſore*, qui in honeſtiſſimam illam œconomiam, *operam impendat, quantam poſſit*, (& hoc, nõ ad *medicinam* factitandam, ſed ad *Maleficia* propagãda) meritiſſimè horreo, & deteſtor. Concludo verbis Goclenij, (Synart. pa. 69) *Anthropomantia hominum interfectorum fibras, & viſcera rimabatur*. Idem tu facis Gocleni, *Anthropomanticus* es.

Sect.21. Vng Ar. Affric.

SECTIO XXI.

Ridiculè inſana vanitas Vnguenti Armarii, ex eo, CVI AFFRICATVR. *Item commentitia Sympathia.*

1. NOn repeto hic antè mihi dictum, ſtolidum eſſe, alteri rei affricare, vt altera, *longiſſimè diſſita*, ſanetur. quod tamẽ reuera ipſum ridiculè inſanum eſt. Sed CVIVIS rei affricare ad quoduis malum ſanandum, multò eſt ridicularium, & inſanum magis. Clamabit hic meus Goclenius, me calumniatorem: ſe id non ſenſiſſe, non ſcripſiſſe. Parce querelis, Rodolphe: tibi id non affingo. Sed, cum ſemel de hoc argumento ſcribere in animum induxerim, etiam aliorum deliria complecti mihi viſum eſt. Ne tamen dicas, nolle tua cum aliis miſceri, faciam tibi illam gratiam. Primum tuas ineptias oſtendam, tum aliorum.

2 Goclenius igitur (:vng. pag. 97.) præſcribit inungendum *Ferrum, vel Telum, quod ſauciauit. Si id haberi nequit*, ALIVD *ducatur per vulnus, & loco veri Teli* inunga-

iungatur. Nec tamen opus, id *ferrum* esse, Sect. 21.
ut *telum*, sed *in huius defectu*, inquit Myro- *Vng. Ar.*
pola, LIGNVM, seu RAMVS SALIGNVS, *Affric.*
in apertura cruenta madefactus. Itaque tria
sunt diuersa, quæ patibulario suo Vnguine
imbuit: *Telum vulnificum*: *aliud telum Vicarium*; *Lignum salignum*. Satis erat, hæc ridere, tamquam reuera risu dignissima, sed tamen breuiter ratione conuincamus vanitatis.

3. Primum, æquè contra hæc omnia pugnat, quod suprà ostensum est, nihil agere in *Distans*. Tum deinde de *Vicario telo*, illud planè *Histrionicum* est, quod, cum Vulnus ipsum in promtu sit, quod curandum est (: neque enim aliter subsidiarium illud telum *per vulnus duci* posset; nisi fingat figulus noster, *tangi posse vulnus absens*, *sicut potest sanari*:) illo tamen omisso (: nisi quod ab improbo ferro crudeliter renouatur:) *Telo* impenditur curatio. Postremò, de *Ligno*, præterquam quod item contra illud vtraque militat ratio; sponte suâ cuiuis illa occurit Quæstio,

4. CVR SALIGNVM *esse Lignum oporteat?* Hoc explicare, ad diligentiam Goclenii pertinere videbatur, & aliquanto erat honestius, quam de *Strangulati sanguine* tam studiosè disputare. Id cum non fe-

 cerit,

Sect. 21. Vng. Ar. Affric.

cerit, nobis liberas reliquit coniectura[s]. Mihi quidem, (:qui omnes nugas istas m[e]rito existimo esse, *subsannantis Diaboli l[u]dibria:*) ita videtur, vel nihil ad rem pert[i]nere, ex quâ arbore id lignum sumatur: v[el] impiam aliquam fraudem sub *Salicis* vm[]brâ latêre. Et quidē, quod ad Effectum sp[e]ctat, certū est, non referre, non modò quo[d] lignum, sed omnino, an *Lignum*, an lapis, a[n] lutum; postremo, an nihil sit: cum suprà o[]stensum sit, meras esse præstigias, totam il[l]vnctionem. Si sanatur vulnus medicamēt[o] aliquo, cum ab hominibus nullū adhibea[]tur; *Diabolus* sanat, ipsi *Vulneri*, non telo aut *Ligno* adhibens. Sed tamen, cùm pluri[]bus modis nocere malit damnatus Spiri[]tus, quàm vno, vt cui sint

Mille nocendi artes,——

credi potest, Mysterium aliquod subesse Gocleniano Magnete dignum, cur Salice quàm aliâ arbore vti malit. Inquiramus.

5. Habent *Arbores*, aliæ alias proprieta[]tes, vt reliqua rerum creatarum. Eas & ac[]curatè nouit, & callidè vti, & abuti scit ille *Mille-Artifex*. *Cupressum* nouimus, seme[l] excisam, nunquā renasci. Itaque emortuali[s] arbor Veterib⁹ habebatur, quòd, vt ille ait,

Nobis cum semel occidit breuis lux,
Nox est perpetua vna dormienda.

Hinc

Hinc Poëtis dicebatur arbor *Funebris*, *Atra*, *feralis*, *Inuisa*, *Deplorata*, *Funera*. Inde sine hâc fronde non fiebant Romanorum potentiorum funera. De *Misenico*, Virgil. (6. Æneid.) Sect. 21. *Vng. Ar. Affric.*

Ingentem struxere pyrã, cui frondibus atris
Intexunt latera, & ferales ante Cupressos
Constituunt. —

Tolerabilia hæc, si tantum fuissent *Emblemata* & quasi *Hieroglyphyca*. Sed aliud suberat. *Cultum diuinum* sibi Dæmon latenter deposcebat. Idem vates (3. Æneid.) de Polydori tumulo:

— *Stant* MANIBVS *Aræ*
Cæruleis mœstæ vittis, atraque CVPRESSO.

Viden' *Aras*? viden' *Manibus* constitui? Huc Veterator aspirabat. Clarius Plinius, (lib. 16. c. 33.) *Cupressus diti sacra, & ideo funebri signo ad domos posita.* Hæc summa votorum eius, vt DEI veri Creatura DITI, id est, ipsi Diabolo, esset *sacra*.

Tua SALIX, Gocleni, sterilis planè est, & sine vllo fructu: atque insuper, sui *seminis* prodiga, illud ante maturitatem proiicit, & perdit. Hinc *Salices* Homero (οδυσ. κ.) dictæ

— ἰτέαι ὠλεσίκαρποι.

id est FRVGIPERDÆ. Voluit igitur tui

Vnguenti

Sect. 21. Vng. Ar. Affric.

Vnguenti authoꝛ, te amarè irridens, te potiſſimum arbore vti, quâ ipſemet aper profiteris, te fruſtra in hiſtrionicâ tuâ vn ctione laborare, omnem operam, oleum ſanguinem, adipem, mumiam, vſneam, fa ctum, liquorem manantem, vnguentum ipſum, cum Ollâ; deniq; omnem fructum & FRVGEM PERDERE. Non omiſit, han quoque arborem, ſi quo modo poſſet, Dia bolus, PROSERPINÆ conſecrare. Teſti Homerus, apud quem, eodem loco, vb *Circe triuenefica, ſalices* vocat ὠλεσικάρπους (:audiat Goclenius ſuam in *Ollæ figulatione Magiſtram:*) ait, locum, in quo naſcuntur, eſſe —Ἄλσεα περσεφονείης. *Nemora Proſerpinæ*. Ex his *Nemoribus* præciſum eſt tuum lignum, ſiue RAMVS SALIGNVS, quem in *Proſerpinæ ollam* immergis, ſanguine ebriã.

6. Sacris quoque litteris (:ne ex ſolis Poëtis me haurire dicas:) *Salix infelix arbor* cenſetur. Iſaias certè dira Moabitis canens, etiam illud minabundus (:*cap. 15. v. 7.*) addit: *Secundum magnitudinem operis, & viſitatio eorum.* id eſt, ſupplicium. Quodnam illud? *Ad torrentem* SALICVM *ducent eos.* Ipſe autem Dominus (:Iob 40. 17.) *Behemoth*, id eſt, Cacodæmonem, ait mirè delectari *Vmbris*, adeò, vt *protegant vmbræ vmbram eius.* Sed cum a multis arboribus Vmbra

ra esse possit, nulla illi gratior, quam FRVSIPERDÆ SALICIS. Itaque, *Circumdabunt eum*, inquit, SALICES TORRENTIS. Ex hoc *Saliceto* Goclenius *Baculum* suum præscindit, & vice Teli inungit.

Sect. 21. Vng. Ar. Affric.

7. Defendit porrò has suas nugas titulo *Sympathiæ*. Videlicet, cum vel ferrum, vel baculus *Sanguine* imbuatur cognato illi, qui in ipso vulnere, & vulnerati corpore hæret; vi *Sympathiæ* efficitur, vt illitum vni Vnguentum, in alterum agat. Hoc figmentum, quàm sit vanum, partim ex iis intelligitur, quæ suprà posui de *Actione in Dissita*: partim ex iis euadet manifestius, quæ infrà dicam, cum Propositiones aliquot ponam, absurdas, & falsas, sed probabiliores istâ Goclenianâ. Itaque, bone Lector, tantisper sustine. Interea, quæcumque hic esse videtur ab Vnguento in Vulnus, actio, non esse *Sympathiæ* vllius ratione, colligi etiam diserte potest, ex *alijs rebus*, quibus *Alij Armarium Vnguentum* illinunt: quod erat ex iis, quæ hâc Sectione proposueram, secundum.

8. Non igitur omnes *Vnguentarij Goclenianis* se legibus astringunt, neq; se in tam angustos fines cogũt, vt Ollam suam in solis *Telis*, aut *salibus* exerceaut. Nam sunt. qui *Thoraces* curent pro pectore, *Caligas*

pro

Sect. 21. pro femore, *Calceos* pro pede. Dicet Goclenius, hîc etiam apparere *Sympathiam*, quòd
Vng. Ar. Affric. ista à Vulnere sint *cruenta*. Sed quid dicet quod magnorum virorum testimonio constat, esse, qui quemuis TRIPODEM, vt iam suprà tetigi (: Sect. 9.) quoduis SCAMNVM obligent, & vngant, cui nihil vnquam vel *cruoris*, vel alterius rei à vulnere, aut vulnerato adhęserit. Et tamen tam sanantur vulnera, quam si Goclenii cruenta salix curetur. Hoc, cum tam verum sit, quàm quod Goclenius de suis vnctionibus, & *Sympathiâ* asserit, nimirum necessario ipse fateatur, vel nihil fieri, vel aliunde, quàm à Sympathiâ fieri. Neque aliud est, quod comminisci queat, quam quod in mea *Anatome* (§. 43.) dixi, *A Diabolo adhiberi vulneri medicamenta.*

9. Vnum addo, quod responsum sibi accipiat *Burggrauius* ad illam quæstionem, quam proponit in Panoplo pag. 86. Vbi cũ de admirandâ energiâ Vnguenti Armarii egisset, in curatione VVLNERVM, quærit, *Cur non idem sanet etiam* CRVRIFRAGIVM? Respondeo igitur bonâ fide, mihi constare, splendidum virum, alicunde lapsum, hâc ratione curatum esse, *Rustico quotidie curam adhibente Tripodi, qui nunquam crurifragium passo vel tactus, vel visus*

s *erat*. Dicant mihi hîc Goclenius, & Burgrauius, quid fingi possit, præter *Pactum* m *Diabolo*? Si respondeant, se non credeᵉ, eiusmodi Curationes factas: æquo animo ferant, me itidem eorum narrationiᵘs fidem derogare. Sect. 22. *Vng. œconom.*

SECTIO XXII.

Teli, aut Baculi vngendi, & curandi Oeconomia.

SIC appello, quæcumque ex pręscripto Goclenii, obseruanda sunt, vt ritè Vnguentum illinatur. Eiusmodi sunt, *Vngendi modus, Cæremoniæ, Locus, Tempus, Aeris temperies*: quæ nemo prudens audiet, quin rideat, aut ad tam ineptam ineptiam tingatur. Tamen quia facit ad maleficę Magiæ vanitatem ostendendam, obiter attingemus.

I. VNGENDI MODVM apud Goclen. (:vng. pag. 97.) inuenio duplicem. Prior est: IMMERGENDVM *ferrum, seu telum, quod sauciauit, aut ramus salignus in Vnguentum, & ita relinquendũ*. Nullum hic *discrimen vulnerum*, nihil aliud adiũgitur. Itaque facilior multo hic mod⁹, posteriore, in

quo

Sect. 22. quo multæ obseruationes, in quarum vn
Vng. œco- aliquâ facile sit aberrare, & periculi pleni
nom. & tamen prior ille modus certus est. Nan
hoc Maximilianum Imp. comprobasse, ai
Goclen. IN CONFESSO EST. Dixerat Go-
clenius in Synart. (:pag. 217.) posse se pro
suo Vnguento afferre *Imperatores, Reges*
Principes, &c. pro his tamen omnibus vni-
cum *Monachum* adduxerat (: vide supr.
Sect. 8. §. 7.) Videbor illi fecisse iniuriam
qui non crediderim, *Imperatores* vsos, cum
in confesso sit, vsum Maximilianum. Dece-
bat omnino Goclenium, solidè ostendere,
id *in confesso esse*, cum de tantâ re, tãto Prin-
cipe loqueretur. At ille tantum asserit. Non
mouemur. Afferam ego pro illo aliquid, vt
videat, me amicè agere.

2. Io. Baptista Porta, lib. 8. Mag. Natur. ca. 12. (:hanc *VVechelianam editionem* recens nactus sum, quâ antè carebam:) ait, *Vnguentum Armarium olim à Paracelso Maximiliano Cæsari datum, & ab eodem expertum, maximè carum ab eo habitum, quam diu vixit*. Ita ille. Sed si Goclenio non credidi, cur huic credam? at probat: *Cuius aulæ Nobilis*, inquit, *mihi communicauit*. Non sic ducimnr, ô Porta. Nominandus tibi erat Nobilis tuus: & huic probandum, Cęsarem ipsum, hoc Vnguentum probasse. Aulici &

decipi

decipi possunt,&decipere. Sed, si fingamus, rata esse, abutitur nostrâ patientiâ Goclenius, qui priore hoc modo omisso (de quo, Porta ibid. ait, *Immerge* FERRVM *in vnguentum, & ita relinquatur*:) posteriorem præscribit, adiunctis non paucis molestiis, & nugatoriis cæremoniis. Attende, Lector. Sect. 22. *Vng. œconom.*

3. POSTERIOR MODVS Vngendi hæc præscribit, diligenter obseruanda, nec sine periculo negligenda.

1. *Si instrumentum, quo vulnus inflictum est, haberi nequit, aliud ducatur per vulnus, & loco veri teli id inunge Vtroq; latere.* Hoc sane aliud est quàm *Immergere.*

2. *Reponatur* (: Telum:) *loco mundo, & temperato.* De Vulnerato nihil tale. Sat est, curam habere bruti ferri. Neque tamen id mirum: nam

3. *Si aëri, vel frigori nimio* (: Telum:) *exponatur, excitabitur dolor.* Nonne hoc simillimum est illi, quod antè dicebamus, Dum vritur, aut compungitur *Imago cerea*, vri, aut compungi hominem, cuius illa Effigies est?

4. *Attendendum, cæsimne, an punctim factum sit vulnus. In puncturâ enim telum inungendum est à cuspide, capulum versus: in cæsurâ, ab acie versus tergum.* Quis huius rei vllam, saltem absurdam, causam fingere

 potest?

Sect. 22. Vng. œconom. poteſt? Atqui decebat, grauem afferre ra-tionem, ne ludibrio & olla, & figulus ex-poneretur. Vera ratio eſt, quod Diabolu[s] Deo iuſtè permittente, non ſat habet, ſuo[s] *Magos* decipere, niſi illis, vt *ſtolidis pueri[s]* *apertè illudat.*

5. *Meminiſſe prœterea oportet* OBLIGA-RE TELA. Videlicet, ne frigeant miſera, & Cephalalgia, aut vertigine laborare incipi-ant. Rodolphe, non pudet vanitatis?

6. *Si non apparet, quàm altè ſint infixa tot[a]* *ſunt inungenda: ſin apparet, pars illa tantum* *quæ fuit in vulnere.* Timere videtur, ne li-beralius vnguentum fundendo, olla æque citius exhauriatur.

7. *Cito ſanaturus ſæpe illine: ſi maturatione* *opus non eſt, intermitti quidam dies poterunt* *&c.* Quid opus ſæpius inungere, cum *Bal-ſamum* tuum *radicale*, ex Dierecti caluâ ſumtum, corrumpi non poſſit, nec deficere eius energia? Si enim poſſet, quomodo non periit in patibulo à tot ventis agitatum, tot imbribus, niuibus, tempeſtatibus mace-ratum? Quod ſi vis Vnguenti eſt immor-talis, quæ eſt iſta tua profuſio, qui tam pre-tioſum liquorem, fruſtra ſæpius ſordido ferro affrices? Quin potius, vt tam pretioſo Pharmaco debitum honorem impendas, doce audacter, eius *Guttulam*, quantumuis

multis,

multis, & magnis Vulneribus persanandis Sect. 23.
sufficere. Nec labora, si non persuadeas. *Curat.*
Plura æquè absurda dixisti, & quibus nihi- *sine dol.*
lo creditur magis.

SECTIO XXIII.

Curatio sine dolore.

AD *Effectum* hoc pertinet. Est autem res Medicis, & Chirurgis non facilè persuadenda, qui optimè norunt, *Diuisionem Continui, in animalibus sine Dolore non contingere.* Burggrauius, in Morbis præstat, quod Goclenius in Vulneribus. Nam & curat sine remedii applicatione, & SINE DOLORE. Vide in Curâ Magnet. post Lampadem, pag. 133. Sed, vt dixi, hoc vel non fit, vel adest *Spiritus Gocleniacus* cũ singulari energiâ. Hoc quidẽ certè notum est, id Cacodæmonem posse efficere, ac sæpe fecisse, vt doloris sensum adimat, vbi alioqui doloris causæ sunt quam grauissimę. In *Veneficis* id maximè obtinet, vt rerum capitalium Quæsitores sæpe deprehenderunt. Vide Remigiũ in Dęmonolatr. l. 1. c. 5.

2. Iamblichus Platonicus qui nugis Goclenianis scatet, in eo libro, quẽ *de Mysteriis Ægypt.* scripsit, testatur, *Multos Vates* (: intellige, Diabolorũ) *nec ignẽ, nec alia tormẽta sentire,* Quæ causa? *Deo,* inquit, *intus afflãte,*

Sect. 24. Agentia Mag. Quo Deo, nisi Tartareo? Hæc quomodo possit infernalis hic spiritus, inquirere ultra non lubet. Vide, si placet, Delrium, *Disquis. Magic. lib. 2. q. 21.*

Hoc tantum velim Lectorem hoc loco notare, Cum hæc *Indolentia* vulgo ignota sit, etiam in paruis vulneribus: & Diabolus eam præstet, etiam in maximis malis; non posse non esse suspectam, etiam ex hoc capite, Goclenii Curationem, quæ eam pollicetur.

SECTIO XXIV.

Præcipua Agentia in Goclenii Curatione Magneticâ: maximè autem Anima Mundi.

V*Nguentum* quidem Goclenius *Agens* ponit in Magneticâ Curatione. Sed quia vidit, protinus quærendum â quouis non planè stolido homine, PER QVID Vnguentum agat? (:Philosophi vocant, Agens QVO:) itemque, cum Vnguentum procul à vulnere absit, Quomodo tandem *vulnus attingat*? his duabus Quæstionibus, censuit sibi faciendum satis, si Epigraphen illam sui Tractatus Noui

tucri

ueri vellet, quâ profitetur, se *Mirandarum, & in naturæ maiestate abditarum rerum* Sect. 24. *Agentia Mag.*
CAVSAS PATEFACERE:

1. Ad priorem itaque Quæstionem, *Quid sit id, QVO Vnguentum agit?* respondet, esse *Qualitatem Corporis expertem* (:pag. Goclenianas diligenter annotaui in meâ Anatome) & *Vim Balsamicam*. Preterquam, quòd hanc pro arbitrio fingis, ne nihil dicere videaris; & quanto plura de eâ affers, tanto eã efficis obscuriorem: tuum erat, respondere ad Quæstionem illam, Gocleni, quam negare nõ potes, te in Anatome legisse, *Quomodo tandem Qualitas, cum sit Accidens, sine subiecto est, exit, se effundit, se propagat?* Certè in *Eucharistiæ Sacramento* id Caluinistæ fratres tui non admittunt. Taceo reliqua, quæ Anatome dixit, & ad quæ tu nihil respondisti. Veniamus ad alteram Quæstionem, Fingamus, nihil in eo esse incommodi, vt Accidens sic migret. Tamen *Deductore* indigere videtur.

2. Admittit Goclenius, eumque nominat, & miris tum nominibus indicat, tum encomiis ornat. Supra mihi dicta (:Sect. 9.) de duplici spiritu, *Balsamico, & Mundi*, hîc non repetam. Sed sordido illo *Balsamico*, & à *furcis*, *laqueisq;* *olido*, in præsens omisso (:qui de eo plura vult, videat illam Sectio-

Sect. 24. nem,& Anatomen meam:)de *Mundi Spi-*
Agentia Mag. *ritu* aliquid dicam. Ac primum nomina ei-
ius, & encomia ex Goclenii Tractatu, re-
ponam, vt appareat, in isto spiritu, omnem
Curationis eius spem repositam. Hic spiri-
tus in illo libello dicitur *Vector*, *Vehicu-
lum*, *Vinculum*, *Potentiarum occultarum ve-
hiculum*, *Lucidus*, *Mundi & Cælorum Ve-
ctor*, *Vis cælitus demissa*, *Virtus non semper
sui similis*, *Mundi spiritus*, *Infusus spiritus*, *V-
nus*, *Continuatus*, *Diuinus spiritus*, *spiritus in-
termediæ inter cælum, & sublunaria, substan-
tiæ*. Item, *Spiritus*, *Vaporue*, *mediæ cuiusdam
inter corporatas, & incorporatas substantia
naturæ, qui spirituales actiones in se recipiat,
aëriq; repræsentet, cum sit corporeus, contactu
suo realiter alteret*. Item *Diuina*, *Magica*
superior, *sublimior causa*: Hæ fere sunt *appel-
lationes*: si tamen omnes eidem spiritui a
Goclenio tribuuntur. Nam tam obscurè de
his tenebris loquitur, vt facilè sit, eius a
mente aberrare. Ego posui, quantum intel-
ligere potui.

3. ENCOMIA porro huius spiritus apud
Goclenium, mira omnino sunt, & stupẽda.
Nam præter illa, quæ ipsis nominibus in-
cluduntur, hęc sunt p. 86. *Hic Mundi & cæ-
lorum existit vector, in totam vniuersitatem
diffusus, rebus singulis simul & speciem, & na-*
tiuum,

uum, vitalemq́ calorem impertit, gignendis lis accommodatũ. Is est, qui Omnia continet alore, vitaq́ fouet. Huius vi & ope, & inanima quæq́ persistunt, & animata sui quæq́ generis habent animam: alia nutrientem quidem, alia sentientem, alia rationis participem. Sic tamen vis illa cælitus demissa rebus sese accommodat, sic singulis inseruit, vt quantum cuiusque natura desiderat, quantum ipsa subiecti ratio, & conditio ferre potest, tantumdem exhibeat. Et p. 87. *Per communem illum vectorem spiritum omnes Mundi partes cohærent, & cuncta complexu conciliantur, Nihilque in viuente mundo est tam abiectum, cui nõ infusus ille spiritus, diuinorum cælestiumq́ operum aliquid elargiatur, è cælo, & sideribus, vires, & proprietates, vitæq́ seminaria inuehens, confundens, & permiscens, &c.* Sect. 24. *Agentia Mag.*

4. CONFVNDIS tu quoque, & *permisces* omnia, Gocleni. Pudet iam, & piget, plura huius tui spiritus Encomia, ex tuis chartis describere. Ac pigebit, opinor, Lectorem quoque meum, hęc legere, præsertim, cum ex tot verbis intelligi non possit, Quis tandem, aut quid ille sit SPIRITVS. Ego quidem diu coactus sum hærere, quid tibi velles, tot *nominibus*, tot *encomiis*. Ad extremũ in eam venio sententiam, te intelligere ex *Platonicorum*, situ iam & ætate rancidis deliriis,

Sect. 24. *Anima Mundi.*

ANIMAM MVNDI.

Id ex pluribus colligo. Nam primum, quæ illi attribuis, valde affinia sunt iis, quæ *Platonici* de illâ suâ *Anima* deblaterāt: vt Iamblichus cap. 1. & seqq. Tum Ioan. Ernestus Burggrauius, tui Vnguenti Hyperaspistes in Lampade (:pag. 84.) apertè *Cælum homini cognatum* facit, quod *Animalitatem participet*. Additque, *Stellas quoque esse Animales*. Vtrumque ex Paracelso. Idem Burggrauius in Panoplo pag. 81. de Spiritu loquens simili Gocleniano, vt videtur, *Balsamico Incola Spiritus*, inquit, *motu præditus sempiterno, est naturæ inuisibilis*, ANIMÆQVE MVNDANÆ *scintillula Magnetica; vigens, sentiens, mouens, agens efficacissime*. Idem pag. 102. *Veræ* MAGIÆ SACERDOTES (:tu ex his vnus videris, Gocleni:) *cælum statuunt, Magni huiusce Animalis, quem* MVNDVM *siue ornatum vocant, Imaginationem, cuius* ANIMAM, *nos solem Macrocosmicum statuimus*. Quid quod tu ipse, Gocleni, clarè in Synart. (*pa.* 192. *Axiom.* 2.) nescio quas *concordantias* narras *imprimi mediante Spiritu, seu* ANIMA MVNDI, GENERICA, COMMVNISSIMA, MYSTICA, SECRETISSIMA? Et in Tractatu Vnguentario (:*pag.* 7.) *Ingentis huius* ANIMALIS *membra, id est omnia Mundi corpora cōnexa. &c.*

Hinc

Hinc necessario colligimus, vnam aliquam esse *Mundi animam*, quandoquidem vnum est *Animal*. Ex his, dubitandum mihi non videbatur, quin idem tibi esset, *Spiritus Mundi*, & *Anima Mundi*: Sed turbas negotium, tuo more, dum Polypi instar, varius, in Synart. vnicâ pagellâ interiectâ, hęc distinguis, nam (pag. 94.) in Axiomate 8. ita scribis: *Virtus* ANIMÆ MVNDI, PER SPIRITVM VNIVERSI *dilatatur per omnia, ita vt ne minimum etiam, quod in rerum naturâ reperitur, spiritus huius scintillâ careat* &c. Vtcumque sit, Sect. 24. *Anima Mundi.*

5. ANIMAM MVNDI asserere, & ea illi attribuere, quæ tu attribuis, impium est, & delirum. Si quis Anchises Æneæ filio ita canat,

Principio cælum, ac terras, camposq́ue liquentes,
Lucentemq́ globum Lunæ, Titaniaq́ue astra
Spiritus intus alit totamq́ infusa per artus
Mens agitat molem, & magno se corpore miscet:

tolerabile est; maximè cum in *Plutonis* Regiâ degens, aliud docere non potuerit, quã quod ab ipso didicerat. Quin & hæc illi addere licuit:

Inde hominum, pecudumq́ genus, vitæq́ volantum,

Sect.24. *Et quæ marmoreo fert monstra sub æquo*
Anima Mundi. *pontus.*

Quanquam scio, sanam hanc doctrinã cen-
seri posse, si cum quibusdã exponamus, M
ronem de *Diuinâ mente*, siue de ipso Deo
locutum. Si tamen de *anima Mundi*, hause-
rit hoc suo iure ex *Plat. Ethnico* homo *Eth-
nicus*. Ex eod. turbido fonte Macrobius (*l.
1. in som. Scipion.*) similia deliret non pauca
& nonnulla planè *Gocleniana*, vt illud: *Mũ-
di Anima viuentib. omnib. vitã ministrat:* &
hoc: *Mundi Anima animarũ omniũ fons est*

6. Licuerit & *Apuleio Platonico*, vbi d
Platonis Dogmate agit, πλατωνίζειν, & di-
cere: *Illã cœlestem animã, fontem animarũ o-
mnium, optimã, & sapientissimam, virtutẽ ess
genitricẽ, subseruire fabricatori Deo, & præst
esse ad omnia inuenta eius*. Eod. iure *Thales* v-
tatur, cuius sententiã exprimit Arist. (*l. 1. de
Animâ*) καὶ ἐν τῷ ὅλῳ δέ τινες αὐτὴν ψυχὴν με-
μίχθαι φασίν. *Dicunt quidam in vniuerso a-
nimã ipsam misceri.* Plato deniq; ipse liberè
dicat: νοῦς ἐστὶ βασιλεὺς ἡμῖν οὐρανοῦ καὶ γῆς. Sed
Goclenium, hominẽ, qui *Christianus* haberi
velit, qui *Orthodoxus*, qui eruditus, qui *Pa-
pisticorũ*, scil. *errorum Censor: Goclenium Pu-
blicum Medicinæ Professorem*, eadem cum
his deliris, deliria delirare; certè dignissi-
mum est, (vt quàm lenissimè dicam) vestrâ,

ô *Aca-*

Academici Marpurgenses, & Giesani, acri Sect. 24. *Anima Mundi.*
Censurâ. Vos, vti spero, vestrum officium
facietis. Ego meum me facturum existimo,
si quædam his insanijs falsis opposuero: sed
compendiò, & quàm breuissimè.

7. Dico igitur primò, hanc doctrinam affinem esse illi *Auerrois*, & quorundam aliorum *impiorum Arabum* stultitiæ, qui *mentem* & *Intellectum vniuersalem*, & *separatum* constituebant, *quo tamen vno omnes homines intelligerent.*

Dico 2. *Cælum, Astra, Mundum, sensu, aut animâ intelligente pollere, pridem damnauit Synodus Constantinopolitana.*

Dico 3. Meritò damnauit. Nam, vt rectè docet S. Hieron. (*lib. 1. Comment. in cap. 8. Matt.*) *Error est Hæreticorum, omnia putare Animantia.*

Dico 4. Insignis Hæreticus, & Caluinista *Plessæus Mornæus* deliram hanc sententiam damnat, & refutat, dum *Alexandri Aphrodisij Intellectum Agentem Vniuersalem* reijcit, lib. *de Veritate Religionis Christianæ contra Atheos, Epicureos, Paganos, Iudæos, Mahumedistas, & alios Infideles*, id est, *Goclenium*, & eius sequaces. (*cap. 15.*)

Dico 5. Goclenius non eò solum delirat, quòd hanc *animam Mundi* constituit, sed & *spiritum Vniuersi*. Vtrumq; æquè impium.

Sect. 24. *Anima Mundi.*

Ac præterea alterutrum superfluum. Na quid est *Anima* nisi *Spiritus*?

Dico 6. Goclenius Mundum facit *hom rem.* Tribuit enim illi *Animam rationalen* An non talis est, quam vocat *Mysticam* (Synart. pag. 193.) *quâ mediante rerum Pro prietates occultæ, mirabilium operum caus effectrices, in materiam inseruntur, atq; impri muntur*? (pag. 192.) Item, poteſtne non *ra tionalis* esse *Anima*, quæ *interuenit*, & *diri git actionem & effectum, vt ad vulnus propa getur vis Vnguenti Armarij*? (pag. 195.) san hoc est, non tantum *ratione vti*, sed *magn* etiam *pollere Sapientiâ*. Et quid mirum, ci etiam dicatur *Diuinus spiritus*? (pag. 200.)

Dico 7. Idem Goclenius, dum *Mund* & *Animam tribuit, & Spiritum*, eâdem o- perâ, Mundum facit non modô *hominem* sed *bis hominem*, siue *duos homines*, quippe cum *duas* assignet *animas Rationales*.

Dico 8 Non ignoro, ex Goclenij doctri- nâ, *Animam hanc Mundi* videri *separatam*, non *informantem* (quandoquidem per se *agit, dirigit, propagat*) atq; ita merito mihi quis respondeat, *Mundum non constitui ho- minem*. Sed & hoc scio, ipsum Goclenium, *Mundum* dicere *ingens Animal* (vng. p. 7.)

Dico 9. Si *separatam* esse mauult *Ani- mam* & *omnia dirigere*, audiat *articulum Pa- risien-*

ienſium, ſcriptum, & vulgatum An. 1398. Sect. 24.
ptemb. die 19. Eſt is Articulus ordine vi- *Anima*
ſimus ſextus, in hæc verba expreſſus: *Mundi.*
uod Intelligentia motrix cæli influit animã tionalem, ſicut corpus cæli influit in corpus umanum. ERROR. Apertè dico, in Goeniano aſſerto plus eſſe ERRORIS, & *Impietatis*. Repete, quæ hâc ipsâ Sectione ex oclenio poſui, §. 3.

Dico 10. Intolerabili impietas, & impia *Hæreſis* eſt, quòd inter alia, ibi Goclenius it, *Animam* illam, ſiue *Spiritum*, OMNIA *ontinere. Idololatria* hæc eſt, Gocleni. facis uum commẽtitium ſpiritum parem Deo. i quis Catholicus tantum dixiſſet de Dei *Matre Virg.* quas blaſphemias effunderes!

Dico 11. Peculiaris *Hæreſis* eſt, pridem ab Eccleſiâ exploſa, quod aſſeris tui *ſpiritus*, ſiue *Animæ vi, & ope, Animata ſui quæq; generis habere animam:* nec erubeſcit, vbi nutrientem, & ſentientem nominaſti, addere apertis verbis: *Alia Rationis participem.* Nõ vides, te tuum *ſpiritum* facere *creatorem?* nam *Anima rationis particeps*, non niſi *Creatione* producitur. Si non magni facis Conciliorum, & Eccleſiæ definitiones, at tuum *Pleſſeum* audi (loco paullò antè allato) qui *Turcas* tibi præfert: *Turcas*, inquit, *Arabas, Perſas docet Alcoranus, Animam homi-*

Sect.24. *hominì à Deo inspiratam, atq; ideo incorrupti-*
Anima *bilem esse.* In margine citat *Azoarã 25 & 4*
Mundi. Sed hæc satis sint de commentitiâ *An-*
ma Mundi. Quædam supra à me dicta sun
(Sect.9.) quæ huc referri poterunt. Plur
Eckius, lib. de Prædestinatione; & Espencæ
lib. de Animatione cælorum. Pluresitem al
Philosophi, & Theologi. studiosè enim
perniciosæ huic doctrinæ se opposuerun
pij, & docti quique; vt eam asseruerunt, a
in ea stultitiam suam publicarunt impij, v
Crollius (Præfat. admonit. pag. 54.) & præ a-
lijs, *Agrippa* (li.1. occul. Phil. cap. 11. 12. 14. &
li.2. ca. 55. & seqq. & li.3. cap. 15.)

TERTIA PARS.

GOCLENIANA PARERGA.

RODOLPHO GOCLENIO

Veritatem agnoscere, & æquo animo esse.

HACTENVS ostendi, Rodolphe Gocleni, & *Sigilla* tua, & *Magneticam Curationem* ab impiâ *Superstitione* ortam, sine eâ exerceri à nemine posse. Ostendi autem dupliciter. Nam ex teipso contra te pugnaui vsque ad Sectionem decimam; idq; tam aperto Marte, tam va-

lidis

[d]is armis, vt non poſſis non fateri te tibi Sect. 24.
[H]*eautontimorumenon* factum; niſi tibi for- *Anima*
[tè] planè decretum, Veritati oculos æter- *Mundi.*
[n]ùm claudere: quod DEVS, Veritatis ama-
[t]or, atque ipſa Veritas non ſinat. Tum à
[S]ect. decimâ, aliunde petitis Argumentis,
[v]el *Authoritatis*, vel *Rationum*, idem con-
[f]eci iterum tam ſolidè, vt nec tu, nec alius
[q]uiſpiam ſolidi quicquam contrà afferre
[p]oſſit. Voles tu fortè hoc iterum experiri,
[i]terum iactare aleam, & reciprocare con-
[t]entionis ſerram. Sed multo rectius feceris,
[s]i faſces ſubmiſeris imperanti Veritati. Co-
[g]ita, te non eſſe primum, cui *Superſtitio*,
Naturæ ſpecie impoſuerit, cui Vmbra pro
Corpore obrepſerit. Conſule amicos Eru-
[d]itos, & ante alios, *Academicos*: & præ his
[o]mnibus *Patrem*, tuum, qui, Philoſophus
[e]xercitatus cum ſit, earum, quas dixi, Ra-
[t]ionum momenta facile capiet; & per æta-
[t]em iam ſedatior, non ſinet ſe abripi affe-
ctuum impetu. Hæc ſuadeo, vt amicus. Sin
[a]liter animatus eris, ego tamen animum
[n]on mutabo, quo erga te ſic afficior, vt te,
[t]uoſque optem eſſe DEO opt. Max. quam
coniunctiſſimos.

Iam, quoniam, eodem optimo DEO
propitio, propoſitum mihi Argumentum
expediui, id eſt, *Characteres*, & *Vnguentum*
Arma-

Sect.24. *Armarium* ostendi esse homini Christian
Anima Mundi. illicita, tanquam execrandæ *Superstition*
comperta: visum est mihi, & PARERG
quædam tua attingere, & in ijs quoq; laps
tuos indicare, iactantiamq;, & iracundian
quà potero reprimere. Nam alioquin, vt
noui, pro confessis, concessisque habeb
quę videris pręterita. Porro non omnia tu
Parerga, examinare mihi propositum: qu
enim finis sit, cum è ducentis, viginti-sep
pagellis, ipsæ ducentę extra rem sint, & m
ra Parerga? Itaq; de ijs tantum mihi serm
erit, quæ ad rem alludere videntur, etsi
longè, quod aiunt: aut certè quæ propter a
liquem insignem *errorem*, omitti non exp
diat, aut *contumeliam*, non tam mihi, qua
Ecclesiæ, & Religioni, petulanter factam. T
Gocleni, audi, & Veritati manus da, lætu
te ab ea in eius castra inuitari. Hoc honesti
simum transfugium est.

SECTIO XXV.

SVPERSTITIONEM *Theologicæ esse consi-derationis.*

I. MERITO hoc inter PAREKG
primum mihi locum teneat. N
alioqui tibi plaudas de meo si
lentio

entio. Insultabundus mihi obijcis in tuâ Sect. 25.
ynar. (pag. 19.) *Quid audio? Iohannes Ro-* Sup. Theo
bertus ex Doctore Theologo, & Ghesuita re- log. conf.
*pentè factus anatomicus est. Subita metamor-
phosis.* Ea demum *Metamorphosis subita* est, quod improbus tuus *Magnes* me ex *Iesuita* facit *Ghesuitam.* Sed cum ignauus sit, nihil serio mutare potuit. Multo felicius te ex *Goclen* fecit *Gecklein,* aut *Gauckler.* Inspice *Metamorphosin Caluino Goclenianam.* Sed addis: *Rectius fecisset, si intra metas vocationis suæ se continuisset, quàm quod inani scientiæ persuasione tumidus, sine iudicio & ratione, serra, lima, cultroq; nimis aspero, Magneticum corpus fœdarit, discerpserit, vulnerarit, contuderit, vt ita merito quis, si fecamentorum collectorum sportas viderit, lanienam potius, quàm anatomiam dixerit.* Sic tu. At tuus *Mæuius* simili iudicio, & spiritu, miratur, & indignatur,

> *Ex clerico* IESV, *Metamorphosin nouam,*
> *Anatomicum factum repente ex Flamine*
> *Patrem Robertum.* —

Hoc vult iste, hoc vis tu, Non fuisse *Theologi*, tractare de *Magneticâ Vulnerum curatione,* aut hanc Quæstionem disputare, *Vtrum Curatio Magnetica, quæ per Vnguentũ Armarium perficitur Naturalis sit, an Superstitiosa?*

Sect. 25. *Sup. Theolog. conf.* 2. Seorsim à te sentio, mi Gocleni, idque duplici ratione. Intelliges, si intelligis, hanc & similes Quæstiones, trib. modis considerari posse, *Medicè, Physicè, Theologicè*. Vt *medicam* considerationem tibi relinquam (quod hoc libello aliquoties profess⁹ sum) de *Theologiâ* dubium nullum est, quin, vbi constiterit, actionem aliquam non esse Naturalem, illius sit, inspicere, sitne à Deo, & supra Naturam; an à *Diabolo Naturæ corruptore*. Quod posterius hîc esse ostendi. Porro *Physicam* esse quæstionem, *An naturaliter quid in distans agere queat*, eò modò, quo tuum Vnguentum agere ais, probant tum quæ supra attuli Sect. 15 tum Aristotelis, eiusq; Interpretum diligens huius quæstionis tractatio (disce à Patre tuo) tum deniq; tua confessio.

Fateris enim initio Tractatus tui Myropœi (p. 1. & 2.) quæst. istam *depromi ex intimis naturæ penetralib.* Iam, cum mihi aliquid in *Theologiâ* concedas, non potes non concedere & in Physicâ; qui neges ibidē, (p. 2.) *Theologum Physicâ carere posse*. Et, vt tu nihil horum dicas, aut concedas, nota est *Societatis* nostræ consuetudo, in quâ nemo *Theologiam* attingere permittitur, qui in *Philosophia* prius non fuerit versatus. Sentio quā exiguum sit, quod in vtroq; studio profeci.

Hoc tamen scito, me in Academiâ Orientalis Franciæ, Herbipoli, *Philosophiam* publicè professum integram ferè trieter dâ, & Auditores meos *Magisterij Philosophici* Laureâ donasse: ac simul Pontificiâ & Cæsareâ authoritate, potestatem ijs fecisse, de quauis *quæst. Philosophicâ* disputandi & respondendi. Nulla igitur æquitas permittit, vt mihi ademtum eas, quod meis Discipulis permittere potui. Tamen, vt tuus Magnes omnia potest, si quod forte habes in eam rē *priuilegium Magneticum*, exhibe, & protinus parebimus. Iam, opinor, tenes, de sanatione tuâ Magneticâ, non debuisse me agere more *Medici* (quod non feci, non cogitaui) potuisse tamen, vt *Philosophũ*, vt *Theologũ*. Itaq; steti hacten⁹, & sto, (quod ad hoc quidem attinet) *intra metas meæ Vocationis*. Sect. 25. Sup. Theolog. consi.

SECTIO XXVI.

Goclenij Negligentia supina: Præuaricatio ignauum Silentium.

1. SIne commiseratione vix spectari potest miseræ *Synarthroseos* calamitas. Ait Gocle in Epigraphe, se eam *opponere infaustæ Anatomiæ* meæ. Pro ea poti⁹ pugnat, vt ostensum est. Addit scriptam *Pro defensione Tractat. de Magneticâ vulne-*

Sect. 26. *rum curatione.* Eam fœdè diſcerpit,cũ Ana-
Goc.Præ- tome honeſtè ſecuiſſet. Et hoc oſtenſum
uaric.

—— Quis talia cernens
Myrmidonum, Dolopumue, aut duri mile
Vlyſſi
Temperet à lacrymis? ——

Alia ſunt, ſed aliquantò occultiora. Ego quædam producam. *Præuaricatur* Goclen. in causâ ſuâ,id eſt, in defenſione *Curationis Magn.* ſibi propoſitâ,non eò tantum,quòd eam potius *aperto Marte oppugnat*; ſed eò quoque quod pleraque omnia *diſſimulat*,& *ignauiter ſilet*, quæ ad eius propugnation faciebant. Proponam præcipua.Et, ne Goclenius queratur, neſciſſe ſe,quænam deſiderarentur, non afferam niſi ea,quæ ipſum legiſſe ſcio in *Anatome*, idq; maioris facilitatis gratiâ, ipſius Anatomes ordine;quam etiã eo nomine recudi, & huic libello præmitti curaui. Simul, vt, qui illam non viderunt,facilius capiant,quid id ſit,de quo Goclenium inter,& me,controuertitur,&quã νομίμως vtrimq; certatum ſit, & certetur.

2. §. 1. ANATOME pag. 11 Editionis Louan. *Lege totum Tractatũ,* (nempe de Magnet Vuln:cur.) *Ne verbo quidem inuenies aliquid explicatum, oſtenſum, apertum, probatum. Tantum aſſerit D. Rodolphus, & hoc probaſſe eſt.* &c.

Reſpon-

Respondet Synarthrosis, & probat tantundem, id est *nihil*. Quin etiam cum Tractatus Magneticus, tanquam probandi causâ *Authores* produxisset *Ragael, Chaël* &c. misera Synar. à lepidâ Anatome territa, eos eijcit, & pro Magis habet. Vide Sect. 4. Sect. 26. *Goc. Præuaric.*

§. 2. ANAT. pag. 18. *Quod boni Caluinistæ hactenus non patiuntur tribui operibus bonis, vt Dei gratiæ augmentum promereri possint, ne si à Gratiâ quidem eâdem profecta sint; hoc iam illis facile præstat Galli imago, aut trium puellarum, aut hominis coronati, aut Arietis, Leonis, Sagittarij.* Capitalis planè accusatio.

Respond. Synartr. NIHIL. Nam quòd negat, se eas Imagines approbasse, nugæ sunt. Vide Sect. 5.

§. 3. ANAT. pag. 20. *Docet Goclenius, Sigilla quædam, & Sculpturas, gestari debere magnâ cum Reuerentia, & Deuotione; cum sciat, Caluinum ferre non posse, vt Reuerentiæ quicquam impendatur Imagini S. Afræ, quæ Draconem Dei ope occidit. At Goclenius inter ea, quæ magna cum Reuerentiâ gestari vult, & custodiri, primo loco ponit Draconis formosi imaginem.*

Respond. Synar. NIHIL. Vide §. 2.

§. 4. ANAT. pag. 28. *Vtcumq; te torqueas, non inuenies in Tractatu Gocleniano Dedu-*

Sect. 26. Goc. Præuaric. *ctionem, nisi hanc, aut similem: Asini im[...] facit futura prognosticare: ergo Vnguent[...] Armarium vulnera curat citra remedij a[...]plicationem.* Grauis omnino hæc est, & h[...]nesto viro intolerabilis exprobratio, si fa[...] esset. Quid Goclenius?

Respond. Synar. NIHIL, planè NIHI[...]

§. 5. ANAT. pa. 29. Cum Tractatus V[...]guentarius dixisset, *sanationem Magne[...]cam fieri per Magneticam* QVANDAM [...]*sientiam*: quærit, *Quænam ea sit, cum illu[...]* QVANDAM, *nimis sit amplum?* atque h[...] post iterum inculcatur.

Respond. Syna. NIHIL. Similia ibide[...] de *Attractione, & Deductione.*

§. 6. ANAT. pag. 32. quærit, quid sibi v[...]lit apud Goclenium *Magica & sublimi[...] causa, nempe spirituale Vehiculum, & Vi[...]culum: quibus tota sanatio perficitur?*

Respond. Synartr. NIHIL.

§. 7. ANAT. pag. 33. quærit, *Quomod[...] Lucidus spiritus sit Mundi, & Cælorum V[...]ctor? an vehat, an vehatur?*

Respond. Synart. NIHIL.

§. 8. ANAT. pag. 35. quærit, *Quomod[...] Vapor sit mediæ inter corporatas, & incorpo[...]ratas substantias, naturæ?*

Respond. Synart. NIHIL.

§. 9. ANAT. pag. 39. *Opificem* tuum, *In[...]*

sculpto[...]

Sculptorem, & *Formatorem*, quem in tuo *Mysterio* collocas, dixerat esse CACODÆMONEM, *quod alius Mystes tali Mysterio assignari non posset*. Quid tu? Sect. 26. Goc. Praeuaric.

Respond. Synarth. NIHIL. Quomodo hoc concoquere potuisti,? nec veritus illud protritum, *Qui tacet, consentire videtur*?

4 §. 10. ANAT. pag. 42 Rogat, *quænam illa* VIS *sit quæ ex Vnguento ad Vulnus migrat?* Item, *Quomodo accidens migret exeat, se effundat, & propaget sine subiecto?*

Respond. Synart. NIHIL. Heu pudor! Saltem spectares dedecus fratrum tuorum *Calvinistarum*, qui in *Sanctissimâ Eucharistiâ* multo minus admittere non possunt.

§. 11. ANAT. pag. 43. cupit sibi dici, *Quis sit Motor*, quem Vnguentarius Tractatus in *Mysterio Magnetico* ponit.

Respond. Synart. NIHIL.

§. 12. ANAT. pa. 44. quærit, Quodnam Goclenio vocetur *spirituale Vinculum*!

Respond. Goclenius in Synart. NIHIL.

§. 13. ANAT. pag. 45. quærit, *Quænam sit vtraque forma, quæ in sanatione Magneticâ coniunguntur? Quæ egrediuntur? Quæ in mediâ intercapedine mutuo occursu vniũtur?* Hæc quæstio, bone Lector, & vos ô ACA-

Sect. 26. Goc. Praxis. DEMICI, maximi erat momenti; vt
quâ totius *Magneticæ Curationis* summ
practicè, vt sic dicam, consistat. Fingit
nim Goclenius, *aliquid egredi ex telo vng*
ne patibulario delibuto; & vicissim aliquid
vulnere, quod sanandum est; atque hæc
sibi in itinere occurrere, & vniri. Sed cu
nihil vlterius addat, videtur significare,
media intercapedine, vt ipse loquitur, *fi*
sanationem. Atque ita non videtur sana
vulnus, cum non recedat à vulnerato, qu
quidem sciamus. Tamen omnipotens *M*
gnes Goclenianus & hoc fortè efficit. I
quo demum miraculo vtcumque intelli
possit, quod tam fidenter asserit Gocl
nius, *sanari vulnus absque dolore*. Cum
nim *absens* vulnus curetur, quid mirum,
Vulneratus nihil sentiat? Sed manet tame
Ænigma, *Quomodo non sentiat Vulneratu*
dum remotum vulnus attingitur; & dol
re afficiatur, dum remotius telum frigori ex
ponitur? Goclenius dicet, esse *Mysteria*, qu
Bœotica pecora non capiant. Sed quo
Anatome petebat, *Quænam sit vtraq; ill*
forma, quæ in medio coniungitur? quid Go
clenius dicet?

Respond. in Synart. NIHIL.

§. 14. ANAT. pag. 46. *Modum* à Gocle
nio petit, *quo simul sint Mouens, & quo*
Moue

Mouetur, in sanatione Magnetica. Dicebat Sect. 26.
tibi Goclenius dubiè admodum: *Siue id* Goclen. Præuar.
fiat lumine, siue radiis, siue qualitate occultio-
re, siue contactu spirituali. Nescit ipse, quid
eorum: quid mirum, si nos hallucinamur?
Sed an postea didicit?

Resp. Synart. NIHIL. Ecquando tandem
aliquid Gocleni? Ignoscite, Academici, non
habet, quod dicat. Debitor est, sed credito-
ribus facit satis cessione bonorum. Accipio
hoc in solutum, Gocleni, quando aliud non
habes.

5. Sed illud miseratione dignum, quod
non modò nihil respondes ad *Quæstiones*;
sed nec ad *probra* quædam, sanè grauia, quæ
ego obieceram, non tibi, sed *Doctrinæ tuæ.*
Sed par erat, te *Patrem*, tuæ *prolis* dedecus
sentire. Vt sileam, quæ tetigi §. 1. 2. 3. 4. 9. vt
nihil dicam de æterno dehonestamento
tuorum *Characterum* (:quod non aliter e-
uadere conatus es, quã ipsos miseros *Cha-*
racteres, eorumque *Authores* turpiter abii-
ciendo, quos ante in cælum vsque extule-
ras:) quomodo silere potuisti, cum audires,
Libellum tuum vocari *Effrontem?* (Anat.
p. 30.) *Immanem esse fidem tuam, qui Nugas*
credas? (pag. 31.) *Nusquam in tuo mysterio es-*
se spiritum, nisi Atrum? (p. 33.) *Magno conatu*
NIHIL *agere? Magno studio, labore industriâ*

Sect. 26. Goclen. Præuar. NIHIL *demonstrare? Inanem tuum esse monstrandi conatum? (36.) Summam tu belli esse,* NIHIL *in tuo Mysterio fieri r & parturiente cælo, nasci pudendum* NIH *(47.) Tuum Vnguentum nunquam cul pulicisue puncturam curasse? (48.) Hones facere indoctum vulgus, dum à Carnario medium petit, quàm tu facias, qui peti patibulo? (49.) Tuum Vnguentum non remedium, sed remedij* IDOLVM? *(5 Vulnera per tuum Mysterium, non san à tuo Vnguento, sed à* DIABOLO? *(ibi Elogium æternum tui libri esse debere:* NIHILO NIHIL FIT? (53.) *Denique, T tum tuum libellum* PERNICIOSVM e REIPVB. CHRISTIANÆ? (54.) Qu modo, inquam, ad hæc silere potuisti? b ne Gocleni. *Lepra* planè, *Giezitica lep te* sensu tactus multauit, quam *Metamo phosis Magnetica* merito tibi obiicit. Se monstrosa *Lepra est*, quæ ad tanta te vu nera stupidum fecit, & merum lapidem & tam acutum sensum reliquit ad pulici morsum. Scis, quem dicam *morsum?* Lo uaniensis Typographus tua vocauera *Deliria.* Tu in Synarthros. (: pag. 126. ad *delirium* vsque propemodum contr illum tumultuaris. Magnum, scilicet, pec catum peccauerat.

Equi-

Equidem Flauium istum nunquam vi- Sect. 26.
,nunquam neque coràm neque scriptis Goc. Præ-
um illo egi. Sed rectè ab illo vocata *deli-* uaric.
a, non difficulter tuebor. Et quid opus, ne tueri? Nonne ipse tu magnam tui argumenti partem vocasti *Deliria*? Omnes inquam *Characteres* Chaëlis, & reliquorum delirantium Sophorum. Nam de is in Synarthrosi, (: pag. 24.) hæc verba scribis: *Nec propterea eas Tractatui meo inserui, vt D. Robertum, vel alios docerem simili dementiâ cum antiquis* DELIRARE. Plura ego de hoc Argumento, Sect. 4. Sed hic satis mihi fuit illud DELIRARE. Ais, te non *delirasse*, sed illos Antiquos. Hoc maius *delirium* esse tibi ostendit Sect. 5.

Redeo ad rem. Tune hunc *pulicis morsum* tam acriter sentias, & illas grandes tui Tractatus *plagas, leprosus* negligas? In illis demum te virum ostendere oportebat. At tu iis dissimulatis, *Axiomata* fundis, stolida & impia, aut nihil ad rem facientia. Hoc videlicet est *Respondere Anatomiæ* illi, tam tibi *infaustæ*. Hoc est memorem esse magnificæ tuæ promissionis (: Synarthros. pagel. 21.) quam agnosce, & erubesce: *Sufficit mihi, si (: quod factum oportuit:) responderim epanorthoticè, dialyticè, exege-*

Sect. 27. Goclen. Lolium.

exegematicè, & *didacticè*. Vbi id conatus, qui tot *Quæstiones*, tot grauia libri tui *Probra* dissimulaueris?

Quid feret hic tanto dignum promissor hiatu?

Vt dicatur, quod est, *Præuaricator*, & *Heautontimorumenos*.

SECTIO XXVII.

Gocleniani Lolii spicilegium.

TOTA Goclenii ἄναρθρος *Synarthrosis* plena est *Quisquiliis*, vt Lectori palam est. Singulas indicare sit infinitum, nedum operosè confutare. Superioribus addantur hâc vnâ Sectione hi aliquot Manipuli

Manipulus I. ANTILOGIÆ.

Capitalis est Antilogia, quâ, in Tractatu quidem Magnetico, *Characteres Chaelis*, & reliquorum impiorum nugatorum in cælum vsque tollis; in Synarthrosi autem deprimis vsque ad inferos. Sed de eâ suo loco actum est. Neque eam euades, etsi totum tuum *Vnguentum* impendas, cum *Magnetismis* omnibus, & *Goclenismis*. Aliquot sunt aliæ magis particulares, quæ ostendũt,

quam

[q]uam tibi constes, & quam incogitanter Sect. 27.
[s]ordiduis, & vndeuis haustum chartis illinas. Goclen.
2. ANTILOGIA I. *Gygis annulus, quo se* Lolium.
[in]uisibilem reddebat, superstitione carebat. [I]dem annulus superstitiosus erat. Prior pars [a]sseritur, & cum plausu venditatur Vng. [p]ag. 31. Cum enim pag. 30. præmisisset Goclenius de *Magiâ*, quam *Naturalem* esse [fi]ngit, OMNES SAPIENTES, *rerumque [c]ælestium, & sublunarium solertissimos indagatores eam semper approbasse:* & mox inter [e]ius Magiæ opera primo loco posuisset *Annulos*, quos ait, *non parum Lucis, & veritatis ad Mysterium suum explicandum, allaturos*: addidisset quoque, *operationem aliquam & virtutem eorum Annulorum esse*; idque in EXPERIMENTIS NON FALLACIBVS esse: tandem pag. 31. ait, *Sic Gyges Lydorum Rex* ANNVLO SVO, *&c.* Quid potuit vel clarius, vel magis impressè? Quin etiam pag. 45. & 46. similes *Annulos* fabricari docet, qui itidem INVISIBILES præstent. At in Synart. (p. 42.) dicitur *Gyges id Dæmonum fraude fecisse.* Et p. 62. ait Goclenius, *Annulum illum fuisse Fascino Diabolico consecratum, & incantatum.* Hæc, bone Gocleni, concilia, si potes.

ANTILOG. 2. *In Austria* (: inquit Vng. p. 8.) *Gemelli solis obiectis ad ianuam corporis*

lateri-

Sect. 27. Goclen. Lolium. *lateribus, feras aperiebant: quod certè admiratione non caret. Naturaliter* id Goclenius factum vult, vt oftendit tota connexio cum prioribus, & pofterioribus. Longè alia canit Synarthrof. pag. 36. Nempe: *Omni causâ & ratione Naturali caret, quòd ad Magorum præfentium fores, aliaue loca claufa repentè patefiant.* An tu quoque *ratione* hic carueris, vide.

3. ANTILOG. 3. Vng. pag. 5. *Nullæ hîc audientur nugæ, nulla ænigmata.*

Synarthr. pap. 92. *Griphos me fcripfiffe, &* ÆNIGMATA, *hoc eft, intricata, obiicit. Non inficior.*

Iterum de eodem Argumento, Synart. p. 192. *Pro Magneticâ vulnerum curatione fine griphis, fine ænigmatibus, in medium afferentur. &c.* At eadem Synart. p. vlt. *Premo, nec vltra diuulgo hoc Arcanum.*

Omitto alias Antilogias, vt vnam indicem, quam fibi ipfe D. Goclenius acerbè obiicit, & ea in fe dicit, quæ ego, modeftiæ causâ, nunquam dixiflem.

4. ANTILOG. 4. In Synart. p. 148. refert mea verba, quæ pofui in Anatome, pag. 38. *Quid vetat, Necromantiâ imbutos (: quam vetitam Magiam agnofcis: etfi teipfum eam docere fupra demonftratum eft, & cæt.* Tum fubdit Goclenius: *Quis non videt hæc ef-*

fe

ἐ ἀσύστατα? Quid tum Gocleni? an non & illa proximè à me ex tuis libris relata itidẽ ἀσύστατα sunt? & tamen ea ſcripſiſti. Sed non acquieſcis. Æſtuas totus, ſudas, in omnes te partes vertis, & verſas, vt te probes, *non eſſe ſanæ* mentis. Quinetiam (: quod te aliàs feciſſe vix memini :) quo id oſtendas, integrum, & rotundum *Syllogiſmum* impendis. Ponam illum, vt tu ſcripſiſti, verbotenus, quando ita tibi cordi eſſe video. Sect. 27. *Goclen. Lolium.*

Nemo ſanæ mentis poteſt docere id, quod vetitum & illicitum agnoſcit.

Atque Necromantiam, germanamq́ eius ſororem Goëtiam, vetitas, & illicitæ Magiæ eſſe ſpecies pag. 29. tractatus mei teſtatus ſum.

Ergo ſanæ mentis non eſſem, ſi quod ſemel, tamquam vetitum, & illicitum improbaſſem, docendo confirmarem.

Obſecro vos, *Academici*, tuque Lector intelligens, quiſquis es, nota hanc Concluſionem, & totam connexionem ratiocinationis, quã fundit *Goclenius de Goclenio.* De veritate Propoſitionis nihil diſputo. Scio, poſſe hominem ſanæ mẽtis, humano lapſu, obliuione, negligẽtiâ, aliquid aſſerere, quod non ſentiat. Sed demus Goclenio hoc, vt id

non

Sect. 27. Goclen. Lolium.

non possit, nisi sit *insanus*. Assumtio clara est *Phœbeæ lampadis instar*. Videatur Sectio 4. pro alterâ parte: & parte: & pro alterâ Sectio 5. quæ Argumentis triginta, *Characteristicum Doctorem* conuincit. Habeat igitur suam sibi Conclusionem, vt *Goclenius non sit sanæ mentis*.

—Neque te teneo, neque dicta refello.
I, bone, quo virtus tua te vocat, i pede fausto.

Sed si tantum sapere potes, vt bene monenti auscultes, abiice tot, & tam turpes tuos errores, & audi verba, quæ fundebas, cum rectius saperes: ERRORES FOVERE DEMENTIÆ EST. (Synar. p. 192.) Si persistis, & nos de tuâ sanitate desperare cogis, memor Legis, quæ *Furiosos agnatis commẽdat*, commendo te parenti tuo, aut Vxori, quæ largiter tibi infundat *Liquorem* illum *potabilem à te confectum iudicio Firmando, & cerebro vertiginoso accommodatissimum*, vt tu doces Vng. p. 27.

Manipulus II. CALVMNIÆ.

5. Scatet quidem maximè hoc genere tota tua Synarthrosis. Sed exempli gratiâ, pono has.

CALVMNIA I. Verba tua pag. 25. *D. Robertus omnes præstigias, incantationes, delusiones, omnia necromantica, & diabolica comprehendit*

bendit sub nomine Magiæ. Hoc est Magicum, inquit: Ergo est necromanticum, ergo diabolicum. Lepida illatio, æquè quadrans, ac pugnus oculo. Vidisti, me tam diligenter indicare tuas pagellas, cur tu meas negligis? vbi ego hoc dixi, aut scripsi? *Academici,* quæso, Calumniatorem ad vestrum Tribunal vocate, & vel exhibeat in meo libello, quod ex eo se referre ait; vel vestro decreto *Sycophanta intestabilis* habeatur. Sect. 27. Goclen. Lolium.

CALVMN. 2. Non fuit satis, hoc mendacium semel mentiri. Idem producitur pag. 32. Verba: *Si D. Robertus paulò altius hæc secum reputasset, nunquam scripsisset, Omne Magicum esse Diabolicum.* Non scripsi, Gocleni, Tua *Calumnia* est DIABOLICA. Pulcrè quadrant Διάβολος, & Διαβολή. Hoc proba, aut iterum *Sycophanta* esto.

CALVMN. 3. Pag. 79. *Hæc sunt Robertiana stigmata, acuta, cælo digna, vt ipse prædicat.* Nusquam, nusquam ostendes, id me prædicasse. Quare iam tertiò *intestabilis* es, manebisque, dum probes.

6. CALVMN. 4. Pag. 153. *Doleo, D. Robertum Bœoticam inertiam, atq; inscitiam suam tam publicè testatum fecisse, dum Astrologiam th. 5. damnans, sacrilegè peccare scripsit, qui ex astrorum aspectibus, & inspectione, de futuris euentibus iudicant. O iudicium cæcum, &*

 brutum!

Sect. 27. Goclen. Lolium.

brutum! Ita ad verbum Goclenius. Qui si cum Cicerone negotium habeat, audiat haud dubiè exclamantem: *Quo me vertam, Patres conscripti (: Academici:) quem implorem?* Tune Rodolphe, tam fuisti *non sanæ mentis*, vt cum hæc tam mendaciter effutires, crederes, neminem fore, qui meum libellum inspiceret, atque ex eo portentosam tuam Calumniam deprehenderet? Nō saltem timebas, ne ego, quem tam prope res attingebat, meam *Dissertationem* consulerem, an fortè humanitus hoc illi excidisset? Feci hoc statim Gocleni, vt tua legi, conscius mihi infirmitatis humanæ, &, quã facilè vel ego, vel Typograph⁹ labi potuisset. Sed quid dicam? aut quid non dicam? Mittamus querelas, tu Lector veritatis amans, aduerte animum: vos, *Academici* seueritatem assumite dignam grauitate vestrâ, dignam *Professore publico, Collega vestro, Calumniatore Oecumenico*.

Accusat Rodolphus Goclenius meam *Bœoticam inertiam, & inscitiam, iudicium cæcum, & brutum*, quod scripserim,

Peccare eos, qui ex Astrorum aspectibus & inspectione de futuris euentibus iudicant.

Mea verba sunt in *Dissertatione Theologicâ, de Superstitione*, Treuiris disputatâ, & edita:

Ridi-

Ridiculi sunt, & in suam fratrumque animam sacrilegè peccant, quotquot ex Astrorum inspectione, & obseruatione de futuris euentis iudicant, Quæ ab humanæ voluntatis Libero Arbitrio aliqua ratione pendent. Sect. 27. Goclen. Lolium.

Mitto puerilem ineptiam Goclenii, qui, vbi ego scripseram, *Inspectione*, & *Obseruatione*, scripsit insulsissimè, *aspectibus*, & *inspectione*.

Hoc non tribuam malitiæ. Sed an non intolerabilis malitia est, omisisse datâ operâ illa verba: *Quæ ab humanæ voluntatis libero arbitrio aliquâ ratione pendent?* Φεῦ τῆς διαβολῆς, καὶ τῆς διαβολικῆς ψευδολογίας. Si quis minus sit *sanæ mentis*, quam te fateris, & totis Syllogismis probas, tamen facile videat, quantum inter Propositionem illam *mutilam*, quam mihi affingis, & eam quam verè scripsi, intersit.

7. Dicat mihi quispiam Goclenium, *compendio* retulisse meam Assertionem, quam damnatam voluerit, etiam sic integrè expressam, vt ego iam expressi. Primum, merito iudico, improbum, & CALVMNIOSVM esse COMPENDIVM, ea verba omittere, quæ, nemo est, quin videat, quanti referret, poni. Deinde, non debuit, nec potuit integram illam Propositionem damnare, nisi vellet

Sect. 27. Goclen. Lolium.

impiissimis Astrologis Iudiciariis accenseri, toties ab Ecclesiâ & sapientum iudicio damnatis. Postremò damnat ipse Goclenius eam impietatem apertè infrà, pa. 177. Verba: *Occurrebat Calendariographorum quorumdam huius æui περιεργία, ac superflua sedulitas, dum nimis audacter de particularibus quibusdam euentibus pronuntiant, ita, vt à Chaldæorum prædictionibus non multum interdum abesse videantur. &cat.* Sed multo clarius infrà, eâdem pag. postquam aliquot exempla posuerat. Attendite Academici:

Dum hæc, & similia, quorum effectus pendet magnam partem ex voluntate, & arbitrio humano, ita audacter prænuntiant, non tantum Ethnicam illam Astrologiam exosculantur, sed etiam Christianæ ac eruditæ nitorem ac splendorem inquinant, & obscurant.

Considerate, Academici, ista Gocleniana verba:

Pendet magnam partem ex voluntate, & arbitrio humano;

& illa mea:

QVÆ AB HVMANÆ VOLVNTATIS LIBERO ARBITRIO ALIQVA RATIONE PENDENT:

Hæc,

Hæc, inquam, conferte, & conſiderate, & deinde, quod iuſtum cenſebitis, pronunciate. Certè minus non poteſtis, quàm pœnam ei *Talionis* imponere. Incuſetur ergo BOEOTICA eius INERTIA, atque INSCITIA, & acclametur ei vndique à pueris Marpurgenſibus, ſed meritiſſimè à ſuis Auditoribus: O IVDICIVM CÆCVM, AC BRVTVM! Sect. 27. Goclen. Lolium.

8. CALVMN. 5. *Quæ de Belicola* DANIELIS *admiſcentur* (:inquit Goclen. pag. 129) *putidiſſima, & anilia ſunt fabulamenta.* Macte iſtâ virtute, Gocleni. Patriſſas. Hiſtoriam à *Daniele Propheta* deſcriptam de *Idolo Bel*, Caluinus, quantum in ſe fuit, mordaciſſimus *Canis* (:*Keleb*:) morſu à cæterâ diuinâ Scripturâ præcîdit: petulantiſſimus *Vitulus*, (*Kalb*:) pedibus vitulabundus conculcauit. Goclenius eius filiolus, tamquam *Ludio* (:*Gauckler:*) linguæ petulantiâ inceſſit, neſciens, quid dicat, vt qui non ſit *ſanæ mentis*, ac plane ſtultulus (:*Gecklein*:) Metamorphoſis Magnetica hos præclaros floſculos produxit. Cedant huic tanto viro Antiqui illi, olim in Eccleſiâ clari, iam à *Caluino & Goclenio* proſcripti, qui hiſtoriam illam, vt *diuinam & Canonicam*, venerati ſunt. Quinam tandem illi? *Ireneus, Clemens, Alexand, Origenes,*

Sect. 27. Goclen. Lolium. *Eusebius, Athanasius, Cyrillus, Hierosolym. Basilius, Nazianzenus, Epiphanius, Nyssen. Chrysost. Tertull. Cyprian. Hilarius, Ambros. Hieronym. Augustin. Sulpicius, Eucherius.* Cedant hi, & audiant *Goclenium*, quæ ipsi Diuina agnouerunt, *Magnetico, & Characteristico* ore, tamquam si de *Olla putida* loquatur, vocantem PVTIDISSIMA, & ANILIA FABVLAMENTA. Post hanc tuam petulantiam, Rodolphe, scito, nihil satis graue in tuas nugas dici posse. Itaque ne deinceps tam iniquo animo te ferre ostende, quod tua Flauius Typographus vocat *Deliria.* Nimis leue vocabulum est, præut libido illa *Magneticæ* linguæ meretur. Sed ponamus hic modum tuis *Calumnijs* memorandis, etsi nullum tu fecisti modum calumniandi; adeo quidem, vt tuo merito tibi vendicare possis illud nobile Elogium:

GOCLENIVS CALVMNIATORVM ALPHA.

Ad alia tui *Lolii* iam transeo.

Manipulus III. STRIBILIGINES.

Græci *Solœcismos* vocant, quos antiqui Latinorum *Stribiligines* dicebant, teste Agellio. Putidum censerem, & puerile, ista Goclenio obiicere, nisi mihi negotium esset cum DOCTORE-PVERO, qui studiosè

videtur in meâ Anatome quæsisse, quod huius generis carperet. Et cum nil reperiret meum, tamen ne nihil roderet, vnicum *Typographi* lapsum adeo cum plausu notauit, vt rubiginosam suam poësin, infelix versificator, dormientem excitaret, eâque miseram illam Kakographiam honoraret. Effundit enim hoc propudiosum Distichon, (pag. 190.) quo etiam se Græculum esse ostendit: Sect. 27. Goclen. Lolium.

Quis docuit Gryphum te, Doctor, scribere? nescis
Quod pueros γρῦφον lingua Pelasga docet?

Audiueramus initio Synarthroseos, *Bauium & Mæuium*. Iam circa finem audimus SVFFENVM.

Hoc videlicet deerat, vt me Goclenius doceret Orthographiam. Quot inepta vitia Typographica, Gocleni, aut forte tua erant in tuo *Tractatu Vnguentario*, quæ nunquam mihi in mentem veniret, ostendere, nedum exaggerare, nisi tu, *tantus puer*, hæc puerilia consectareris. Sed quando ita vis, age, demus tibi *puero crepundia*. Interea cane illam tristem Satyrici cantilenam.

——————*Eheu*
Quam temere in nosmet legem sancimus iniquam!

Sect. 27. Goclen. Lolium. Vnicum accipe ex Tractatu tuo Vnguentifico. Pag. 8. *Plantas quæ ad Lunæ motum vertuntur*, vocas *Selinetropias*: nec aduertis, eam vocem significare, eas plantas verti potius ad APIVM, quam ad *Lunam*. Quàm turpe est hoc ignorare, præsertim tibi, qui sis & Medicus, & *Astromaniæ* (: non enim Astronomiæ:) consultus.

10. STRIBILIGO 1. Synart. p. 90. *Nec D. Arnoldus à nemine prudente, aut probo fuit notus.* Sunt hic manifestè contra mentem tuam duæ Negationes pro vnâ. Aspice *magne puer*, & erubesce.

STRIBILIGO 2. Pag. 143. *Taceo improbas quasdam orationes item sequentiæ*, Vapula, puer, & aliâs scito scribendum, SEQVENTIAS.

STRIBILIGO 3. Pag. 153. *Inscitiam suam* TESTATVM *fecisse*. Orbili, hunc Puerum iterum ad flagrum: & discat scribere, TESTATAM.

STRIBILIGO 4. *Ex* MORBI *laterali moriturum. Moriantur* virgę in tergo tuo, donec discas connexionem *Adiectiui cum substantiuo.* Hæc sint tuo febriculoso *Disticho Antidoron.*

Manipulus IV. FVRTA.

11. Ne vereâre patibulum, Gocleni: loquor de *furtis litterarum, & scriptorũ*, quæ nõ trahuntur

huntur ad iudicium ſanguinis. Si puero-rum ſunt, plectuntur vlmis, ſi virorum, ſan-nis. Sed nec hæc tibi obijcerem, niſi docen-dus eſſes, ne tibi officium vſurpes docendi, & carpendi alios, & aliena; qui nec te, nec tua explicare poſſis, niſi alienis verbis. Quinetiam ijs ipſis tam imperitè vteris, & inſulsè, vt cum indignatione, miſeratione͂ moueas; cum miſeratione, riſum. Neque facile homini intelligenti in mentem veni-re poteſt, quid ſit, quòd *Iuſtus Lipſius* tibi potiſſimum placuerit, ex quo, verba, velut harpagone in tuas paginas transferres: cum illo nihil ſit accuratius, & concinnius; tuâ autem ſtructurâ nihil magis diſſutum, hiul-cum, diſſolutum. Teſtentur *Academici*. Itaq; cum ſic obtorto collo ſententias tra-his, planè facis, ac ſi vili, & mendico cen-tunculo, alicunde ex Regio paludamento præciſum aureum textile, cerdonis filo, aſ-ſuas. Sic riſum debes tuis Lectoribus.

Sect. 26. Gocl Lo-lium.

FVRTVM 1. Pag. 12. *Huic an reſponde-rem, meritò dubitaui. Et initio* &c. Quid e-nim tua *furta* integrè exſcribam? videat Le-ctor, cui libitum ridere.

FVRTVM 2. Pag. 22. *Non in rem ſunt, ſed in opinionem: imo* &c. *O vipera, ô anguis!* tu is es, Gocleni, qui non contentus *ſibilare & mordere* tuo ore, mordes & *alieno*.

Sect. 27. Goclen. Lolium.

12. FVRTVM 3. pa. 24. *Periculosum hominum genus, quod, quæ communiter* &c. Tu eius generis es, à cuius vnguib. nec boni viri famam; nec Lipsius libros suos, incolumes eruere potest.

FVRTVM 4. Pa. 128. *Laconismus D. Roberti non improbatur* &c. Mox: *An verò Laconismo erudito vsus sit, hoc est, totâ elocutione graui, breui, sententijs denso, iudicijs sano, occultè vbiq; instruente, actiones, vitamq; dirigente, orationibus, & excursu admirabili, stylumque firmiter nectente, æquo lectori diiudicandum committo.* Et ego, Gocleni, Academicis, an tu hæc peritè furatus sis, qui tam futiliter ijs abutaris, quam rectè tuus Author vsus. Tune rectè à me exigis, in breuissimâ illâ scriptiunculâ (quâ Doctrinæ, & olidæ tuæ *Ollæ* impietatem quàm succinctissimè damnandum susceperam) exigas, inquã, à me in modicâ Dissertationis Scholasticæ portione, *Elocutionem grauem, sententiarum densitatem, occultam vbiq; instructionem, Actionem, vitæq; directionem, Orationes* (A ftoâ estis Academici, si hæc sine indignatione auditis, à Crassi illius τῦ ἀγελάςῦ disciplinâ, si sine risu) & *Excursus admirabiles*? Tu certè *excursus* habes nimis *ineptè admirabiles*.

FVRTVM 5. Pag. 191. *Oestropunctus mi-*

hi

bi inequitat, atq; insultat, quasi omnia ponam nuda &c. Nugator, cur in tuâ Synarthrosi non eduxisti, quæ ais, me non educere? Sed iam concludamus tua *Furta*, (alijs omissis) vt tu Synarthrosin tuam concludis. Concludis enim, vt *furem* decuit, *furto*. Sect. 27. Gocl. Lo, lium.

FVRTVM 6. Pag. 227. quæ est vltima. *Habes, amice lector, quæ visum mihi respondere. Et spero nihil omissum, quod propriè ad rem faciat. Si quid autem in D. Robertum lusi, aut ieci (quod tamen modicè à me factum) ignoscet, & feret æquo animo lascivus ille prouocator, pauca non conuitia mea sed dicta. Bonis, cordatisque viris sat me respondisse existimo, atq; etiam ipsi D. Roberto.* Agnoscis, Lector Lipsianam Conclusionem, quæ Mago-Magnetico libro Doctoris *Characteristici* quadrat, vt ignauo lepusculo, aut ridiculo simio, cauda leonis. Porro, quòd ait, se nulla *Conuitia in me iecisse*, videbis quam verè, in Arcu triumphali.

SECTIO XXVIII.

Goclenij Theologia.

1. MONEBAS antè, *rectius me facturum fuisse, si intra Metas meæ Vocationis me continuissem.* Osten-

Sect. 28. Go. Theologia. Ostendi, me id fecisse. At quomodo tu id præstes, frustra sis, si ostendere aggrediaris. Tune, vt *Theologica*, & quæ *Religionis* sunt, attingere audeas? quid dico, *attingere*! Etiam ea *disputare* vis; etiam totam Catholicam Ecclesiam, vncto ab Ollâ tuâ, ore, nouus Rhadamantus damnas. Si deerat prudentia, & modestia, at certè mutuam sumeres, si non aliunde, ab homine impio, qui & impios deos, & sacra impia reuerenter habet.

Tu, genitor, cape sacra manu, patriosq; Penates;
Me bello è tanto digressum, & cæde recenti
Attrectare nefas, donec me flumine viuo
Abluero ————————

Et tu Scripturam Diuinam, Religionem Catholicam, Ecclesiæ Ritus, & mores audes attrectare, vix digressus à pingendis *Tartareis Characteribus*, à *carnificino Vnguento* componendo? Et ego ad hæc tibi respondeam? Tum profectò dignus sim, qui nunquam honestius intra Disputationis Circum, cum vllo componar. Cur non cōsuluisti Theologiæ Professores, Doctor Magnetice? dixissent tibi, hæc omnia, quæ 131. & pluribus deinceps pagellis, inconsultè garris, millies à Catholicis Doctoribus explicata fuisse: atque adeo solum *Bellar-*

minum

minum pridem tuorum congerronum bla- Sect. 28.
sphema ora conclusisse, vt nihil vltra esset, *Go.Theo-*
quod mutirent, excepto, quod eadem ad *logia.*
extremam nauseam, vsque, & vsq; oggan-
niant. Sed fingamus, nihil hactenus fuisse
responsum. An dignum est, responderi
Myropœo de rebus Diuinis, & quidem oc-
casione *Ollæ Canidianæ*? Apage. Clamabis,
diffidentiam esse. Dico ego, tuam esse pe-
tulantiam. vter rectius?

2. *Sed si tantus amor menti, si tanta libido est,*

elige tibi quemuis ex tuâ Academiâ, & is
eligat sibi quoduis Dogma, aut Ritum ex
ijs, quæ tu, aut tui, Ecclesiæ Romanæ obij-
citis, & contra afferat vnum è sacrâ Scri-
pturâ, vnicum, inquam, locum, sed cla-
rum, apertum, &, vt Scholæ vocant, FOR-
MALEM; bonâ fide tibi, illique Disputa-
tori polliceor, me sine morâ ad *Caluini* par-
tes transiturum. Non est hoc modicum.
Neque tui conditionem reijcere possunt,
cum sciant, *Caluinum*, cæterosque *Refor-
matores* initio professos esse, non nisi ad sa-
cræ Scripturæ normam, Ecclesiæ Romanæ
errores, correcturos.

3. Interea, ne queraris, nimis contemtim à
me tecum agi, tibi quoque aliquid respon-
debo, quod, ne displicere possit, dabo ope-
ram,

Sect. 28. Go. Theologia. ram, vt ſit tibi domeſticum, id eſt, vel ex *libro tuo*, vel ex *Patriâ tuâ*.

Ex tuo libro accipe hæc duo. Prius. Pag. 141. Synarth. inter *Idololatriæ* exempla tibi ponitur *Sanctorum inuocatio*. At eam probas eodem libro, pag. 57. ſic loqueris: *Sacratior erat illa Magiæ ſpecies, quæ Theurgia dicitur Græcis, imploratio ſcilicet per ſacroſancta nomina, & precationes Angelorum, & bonorum Spirituum, qui veri vnius Dei operum ſunt Nuntij, & executores*. Paulò poſt: *Huius Moyſen, & Salomonem, vt vnius veri Dei cultores, peritos fuiſſe non eſt dubium* &c. Item in Tract. Vng. pa. 31. 32. Moyſen, & Salomonem iterum eo nomine laudas, & addis hæc: *Non quidem ſuperſtitioſâ dæmonum magiâ, ſed eâ, quæ per ſacroſancta nomina, & precationes, Angelorumq; bonorum implorationem perficiebatur* &c. Hoc referri etiam poterat inter tuas *Antilogias*

4. Poſterius, quod ex tuo tibi libro reſpondeo, illud eſt. p. 133. *Religioſos* homines per odij acerbitatem vocas *cucullatos Fratres*. & p. 144. ringeris, *veſtes ſacras Crucifixi imaginem* habentes. Memineráſne, cũ hæc ſcriberes, ex ijs, quib. Synarthroſ. tuam dedicaſti, primo loco à te poni R. Nob. & Magnificum virum, Inclytę Ballauiæ Haſſiacę, *ordiniſq; Teutonici* Marpurgenſis *Commendatorem*? Sciſne, *Ordines* iſtos *ſacros*, rem eſ-

se merè *Catholicam Romanam*, à *Papa Ro-* Sect. 28.
mano vel ortam, vel confirmatam? Et, quod Go. Theo-
propriè ad *Teutonicum ordinem* attinet, quia logia.
video te ignorare, scito, *Rogatu Henrici V. Imp. à Celestino III. Papa confirmatum: Ab eodem Papa Teutonicis attributam esse Vestem albam, cum Cruce nigrâ.* Ride iam *Cruces in vestibus*, impie Porphyrij nepos. Item, Ab eodem *Papa Teutonicos subiectos fuisse Regulæ S. Augustini.* Ride iam *Cucullatos.* Scito præterea, Initium *Ordini Teutonicorum* datum *Ierosolymis in Ecclesiâ & hospitali S. Mariæ*, quam indignaris *coli* à Catholicis, pag. 138. & *Magnetico* mendacio fingis, *Deo ipsi planè comparari*, pag. 147. Amplius scito, *Teutonicos* postea addidisse *Cruci nigræ Rosarium, quo Crux coronabatur.* Totum hoc *honorem* spectabat *Deiparæ*, cuius, tu, *Tartarei Serpentis semen, Calcaneo insidiaris.* Hinc vocati aliquando *Mariani*, & *Crucigeri*, Iidem Prussiam & in suam potestatem redegerũt, &, qꝫ maius, Christi iugo subiecerunt, sed *authoritate Gregorii Noni Papæ.* Ex his pleraq; inuenies apud *Munsterũ*, qui narrationẽ suam his verbis concludit, tibi, tuiq; similib. valde iucundis: *Mandauit etiã Papa omnib. Teutonicis fratrib. vt ad remissionem peccatorum suorum vindicarent grandẽ contumeliã, quam Ethnici Christianis fecerant.* Hactenus ex tuo *libr.* & ad tuum *libr.*

Sect. 28. *Go. Theologia.* 5. Iam ex *Patriâ* tuâ quid à me expectas? Nisi penitus pueres, & hoſpes in Hiſtoriâ Haſſiacâ, ignorare non potes, totam Haſſiam, aliquot annorum centurijs, vſque ad infeliciſſima Lutheri tempora, *Catholicam* fuiſſe, & ſub *Romani Pontificis, tanquam ſupremi Paſtoris, authoritate*. Sed hoc nimis amplum. Scire quoque te neceſſe eſt, *Haſſiæ Principes*, eâdem Religione ſectandâ, fuiſſe nobiles, atque inclytos. Hoc quoque tam latè patet, vt animus non ſit, hâc quidem vice, te hinc vrgere. Vnum eſt, quod tuis blaſphemijs opponam, & quo impurum tuum os obruam. Munſterus, quem antè memoraui, cum *Genealogiam Dynaſtarum Haſſiæ* texeret, altius rem arceſſere noluit, quàm à *S. Elizabetha, Regis Vngariæ filiâ*. Ego certè, vt ſcio, multo altius aſcendi poſſe, ita aſſero, hanc *Heröinam, Haſſiæ* fuiſſe præcipuum, decus, gloriam, &, vt ſic dicam, Aurum, & Gemmam. Mitto alia. *Sanctitas, & Pietas* omitti non poſſunt, quæ, an rectè hoc loco referantur, examinabis, & iudicabis, vt voles.

Scribis ea, quæ ex diametro pugnant cum *Fide, & Moribus* huius Principis. Tuas blaſphemias ſigillatim recenſere non eſt conſilium, ne aërem tetrâ peſte inficiant, & Chriſtianas aures offendant. Sed ex ijs, quæ obi-

obiter, & sine exaggeratione de S. Elizabetha, afferam, satis intelligetur, quid hostem eius iuratum, *Hæreticum*, & *Magum* scripsisse sit credibile. Sect. 28. Go. Theolog.

Vitam huius sanctæ scripsit *Theodoricus Turingus* Ordin. Prędicatorum Monachus, ex quo hausi, quæ scribo. Ac primum, vt de tempore constet, Nata est Regia hæc Heröina, anno Christiano 1207. obijt 1231. annos nata nõ amplius 24. Tam paucis annis, partim tenella virguncula, partim in Coniugio Ludouici Landgrauij Turingię, Principis Hassiæ; partim in Viduitate, admirabilia sunt, quæ mundo ostendit virtutum exempla. Ego hęc pauca notaui, quę blasphemus Goclenius pro superstitionibus habet.

6. 1. S. Iohannem Euangelistam sibi *Patronum* elegit, & singulari cultu, & veneratione prosecuta est: idq́; potissimum propter Sancti illius *Castitatem*.

2. Delicatam carnem voluntarijs pœnis domabat, atq; adeo non modo *Cilicio* premebat; sed & *verberibus*, & *plagis lacerabat*.

3. Id potissimum factitabat in *Quadragesima*, quo tempore ad *Ieiunia* addebat *verbera*.

4. In Parasceue singula *Altaria* obibat supplicabunda, & quidem *nudis pedibus*.

5. Diebus *Rogationum*, *Crucem*, & *Reli-*

Sect. 28. Go. Theolog. *quias* deuotè sequebatur, itidē *nudis pedibus*

6. *Reliquias candelis ardentibus*, & *Thure* veneratur.

7. Nummos offerebat ad *Altare*.

8. *Missam* summâ pietate quotidie audiens, in eâ solebat *Ornatum* deponere.

9. In *Missa*, tempore *Consecrationis*, aliquando diuinitus *Cælesti luce* circūfusa fuit.

10. Item in *Missa*, diuinâ *visione*, & *reuelatione* dignata est.

11. *Crucifixi imaginis* aspectu sic afficiebatur, vt eam intuens, animi *deliquium* aliquando passa sit

12. *Exequiis* mortuorum lubens intererat, & pro ijs *orabat*. Quid de *Purgatorio* dicam? Dicat Author suis verbis.

13. *Mater quoq; eius* (Elizabethæ) *iam dudum miserabiliter ab Vngariis interemta, in somnis ei apparens flexis genib. dixit: Mi dilecta filia, ora pro doloribus meis, quos adhuc patior, quia negligenter vixi: Potes enim. Euigilans Elizabeth, surgit cum fletu, orauit deuotè, & iterum obdormiuit. Adest mater denuo, & gratias agens, se asseruit liberatam; dicens, orationē eius, cunctis eā inuocantib. profuturā.*

14. *Confessionis*, & *Eucharistiæ sacramenta* sedula obibat.

15. *Miracula*, quę plurima Elizabetha patrauit, Greg. 9. *Papa, rite examinari curauit.*

16. Idem *Papa* eam *Canonizauit*, *Dans*

illi nomen grande, inquit Author, *iuxta nomen Magnorum, qui sunt in cælis.* &c. Sect. 28. Goclen. Theol.

7. Atque hæc de Elizabetha. Quid eius Maritus, *Princeps Ludouicus*? Multum omnino profecit, magnas in virtute Christianâ progressiones fecit, tam illustrib. talis Coniugis exemplis. Erat Elizabethę pietati non modo *fautor*, sed & *adiutor*. Hoc illi proprium, fauente vicissim Vxore. Verba Authoris: *Factum est tandem anno 1227. generale Passagium ad terram Sanctam, in quo etiam Fridericus Romanus Imperator transfretauit. De mandato* quippe *Pontificis summi prædicabatur Crux in subsidium sanctæ Terræ. Tunc multi Archiepiscopi, Episcopi, Principes, aliiq; Christi fideles, zelo fidei contra inimicos Christi accensi, Cruce ipsius signati sunt* &c.

Tum de *Ludouico Landgrauio* subiungit: *Habito cũ venerabili Patre, D. Conrado Hildensemensi Episcopo, maturo consilo, ab eodem Cruce signatus est in nomine Iesu Christi.. signum, quod acceperat, vestimento, vt moris est* (attende iterum, Profane Mome, *Cruces in vestib.*) *mox non affixit, ne Vxor, quæ eum tenerrimo diligebat affectu, hoc aspiciens, de futurâ eius absentiâ, anxia turbaretur* &c.

Hoc tam pium taliũ Principum par, si vt *Superstitiosos, & Idololatras* dãnaueris, Gocleni, lubẽs eandẽ cũ illis sententiã subibo.

Sect. 29. Ac profiteor, ſicut mihi exploratè conſtat,
Arcus Triump. Goclen. non poſſe te (niſi hæreſes tuas, & Magiam deteſteris) eiuſdem felicitatis cum illis, Societate coniungi, ita certum mihi eſſe, nemini periculum eſſe, ab illâ beatitudine excidendi, qui ijſdem fide & moribus adhæſerit. Sed hæc iam ſatis de ridiculâ *Vnguentarij Theologiâ.*

SECTIO XXIX.

Arcus Triumphalis Goclenio poſitus.

CVM toto tuo libro mendicus ſis, Gocleni, & Iro pauperior, vnâ tamen re planè *triumphas*, *Conuitiis.* Meum eſt, id non diſſimulare; ne vel ſtupore præpeditus, non videar animaduertiſſe; vel inuidiâ ſtimulante, ſiluiſſe.

Igitur, quod in me eſt, decerno tibi *Triumphum* quàm ampliſſimum, qui ne nimis properè tranſeat, adiungendum duxi *Arcum Triumphalem*, æternum *Conuitiatrici linguæ*, & *calamo* tuo *Monumentum.* Solent id genus *Arcubus* inſcribi *res geſtæ* Triumphantis. Mihi ſat erit, inſcribere aliquot præcipua Linguæ tuæ *Conuitia* iacta in *Eccleſiam Catholicam*, *Societatem* IESV, alios quoſcunq; ab ollâ tuâ abhorrentes: atq; adeo in ipſam *Scripturam diuinitus inſpiratam.*

Hæsi, an *Arcum* aliquem hîc pingendũ curarem. Sed ne à te hoc hausisse viderer, vt *Characteres*, aut *Typos* sculperem, iudicaui, sat esse, si verbis depingam. Itaq; finge esse altrinsecus duas *Bases*, quarum altera sit *Magia*, altera *Hæresis*. Priori incumbant duæ Columellæ, *Vanitas*, & *Impudentia:* posteriori, *Superbia*, & *Pertinacia.* Iam *Epistylio* vtrimq; *columellis* imposito, superimpositus vtrimque *Arcus* cubitalibus litteris hanc præferat *Inscriptionem:* Sect. 29. *Arcus Triump. Goclen.*

SIC ITVR AD ANTRA.

Interstitia verò *columellarũ* habeant & ipsa, ornatûs, & eruditionis causâ, suâ *Apophthegmata*, ex *Goclenij* humanissimis scriptis depromta. Atque ex alterâ quidem parte obliquè, tanquam pampini, aut hederæ folia, saxum lambant hæc: *Virulentus Momi morsus. Bœotica, & crassa ingenij Minerua. Rabiosè allatrat. Putidissima, & anilia fabulamenta. Impudentiæ supercilium. Iudicium cæcum, & brutum.* Ex alterâ verò hæc: *Impura Babylonica meretrix. Putidæ carnalis prudentiæ lacunæ. Apostaticarum inuentionum abominationes. Stygijs vndis digna. Impudenter malitiosus.* Hæc ferè Arcus structura, & ornatus esto:

Vt verò constet, cuius honori erectus sit, supernè in Tabellâ, hæc addatur

Sect. 29.
Arcus Triump. Goclen.

INSCRIPTIO.

CALVMNIÆ. ET. IMPV-
DENTIÆ. S.
ROD. GOCLENIO. CHA-
RACTERISTICO. MAX.
MAGNETICO. MAX. VN-
GVENTARIO. MAX. SA-
CRÆ. SCRIPTVRÆ. MO-
MO. AVDACISS. ECCLE-
SIÆ. PERDVELLI. PERFI-
DISS. SOCIETATIS. IESV.
CALVMNIATORI. MOR-
DACISS. HEAVTONTI-
MORVMENO. STOLIDIS-
SIMO.
OB. ASSERTOS. STY-
GIOS. CHARACTERES.
ET. IMPRÆGNATAM. PA-
TIBVLARIO. VNGVENTO.
ET. TARTAREIS. MA-
GNETISMIS. OLLAM.
POS.

Cum mihi in mentem venit, quàm audacter negaueris, quod erat meridiana luce clarius, Gocleni, videlicet, te *Characterum Magicorum fuisse assertorem*; facilè adducor, vt credam, te hic quoq; tergiuersaturum, ac negaturum, te horum quicquã scripsisse, quibus in hoc Arcu triumphas. Sed frustra. Nam quantumuis te opponas, Sect. 29. *Arcus Triump. Goclen.*

Stat contrà, dicitqúe tibi tua PAGINA,
Falsum est.

Vt Lectori satisfiat, tria illa, quę tibi Tabella obijcit, singula singulis exemplis confirmo. Dicit Tabella te

SACRÆ SCRIPTVRÆ MOmum audacissimum.

Quid poterat ipse *Momus* audacius in eam dixisse, quàm dixisti, cum *Danielis Prophetæ Historiam* sacrosanctam, vocasti *Putidissima, & Anilia Fabulamenta*? pag. 127. Ait Tabella, te

SANCTÆ ECCLESIÆ PERduellem perfidissimum.

An non talis es, qui eius *Charactere*, in Baptismate signatus, non tantum per infame transfugium eam deseruisti, sed & cornua hæretica in eam tollis, & *linguam acuis instar serpentis*, dum illam appellas *impuram Babylonicam meretricem*? (pag. 133) Obijcit adhuc tibi Tabella veridica, te esse

Sect. 30. Pseudo-Alchym.

SOCIETATIS IESV CALVMniatorem mordacissimum.

Nega, si potes, qui eam voces *Ghesuitas*, & *Cucullatos Fratres*. pag. 133. Taceo tot alia, præsertim in me iacta, qui ea contemno, vt debeo, tanquam dicta ab homine, qui solidè probat, & victor mundo persuadet, se esse *Non-Sanæ-Mentis*. (pag. 148.) Talem *victorem decet talis Triumphus*.

VIVAT TRIVMPHATOR GOCLENIVS.

SECTIO XXX.

PSEVDO-ALCHYMISTÆ.

1. MEmini, me supra & *Alchymistarum*, & *Pseudo-Alchymistarum* meminisse. Profiteor me nullam scientiam odisse, quæ vera & honesta scientia sit, etiamsi illam ignorem. Neq; sequor illud vulgatum, *Scientia non habet osorem, nisi ignorantem*. Possum laudare, & amare, quæ ignoro. Itaq; cum *Pseudo-Alchymistas* tango, de illis loquor, qui meritò ita dicuntur, quòd longè egrediantur extra fines veræ, & honestæ Alchymiæ, & *declinant post Vana*, vt Scriptura loquitur. deniq; ea tractāt, & eo modo, quę nemo probet, nisi aut impro-

improbus, aut fanaticus, aut deceptus. Nimis generalia hæc ſunt. Diſtinctius, Lector, accipe, ne obſcurè dici queraris, quod tam breuiter ſit dictum. Sect. 20. *Pſeudo-Alchym.*

2. ALCHYMISTÆ *veri, & honeſti*, non niſi *vera, & honeſta* tractant, & docent, quæ facilius ipſi dicent, quam ego. Negari non poteſt, *Ignis* miniſterio multa *fieri, aptari, purgari* ad vſus humanos, eiuſq; rei Artem aliquam, aut ſcientiam eſſe poſſe. Credo ego etiam eſſe. Qui hanc callent, ſuo iure *diſtillent, purgent, ſubliment, extrahant, calcinent, pingant, colorent*: modo omnia hæc, & quæ alia naturalia, & legitima ſunt, ſine fraude, & dolo malo.

An & *Aurum, Argentumue* producant? Si queant, non equidem inuideo. Si hoc ipſum à me quæris, An poſſint? Equidem diſputationem iſtam non ingrediar. Multi eam agitarunt, quos conſulet, qui volet. Res eſt extra meum Argumentum. Vnum tamẽ hoc addam velut in tranſcurſu, quod Goclenius, reliquique *Caluiniſtæ* meritò magni faciant, vt ab inſigni *Dynaſtâ Caluiniſtâ* profectum. Sententia eſt Domini de la Nouë (:Diſcurſu 23.) *Eos, qui ſic Aurum producere tentant, perinde agere, ac ſi pro arbitrio ſuo efficere velint, vt deſcendat Manna de Cœlo*. Sed ego, vti dixi, iſta, tanquam aliena,

Sect. 30. *Pseudo-Alchym.* na, missa facio. Censeantur sanè isti, si ita videtur, inter *veros*, & *legitimos Alchymistas*.

3. At verò quos Adulterinos, & *Pseudo-Alchymstas* censeam, breuissimis aliquot Propositionibus, & quasi Aphorismis, indicabo. Nam, etsi latissimus est ad scribendum, campus, meum tamen est, inter limites me meos continere: neque aliud modo ago, quam vt ostendam, me non alios tetigisse, aut intellexisse *Alchymistas*, quam quos modò hîc describam. Ergo

Pseudo-Alchymistæ mihi sunt, Quibus est Diabolus in Alchymia. Stupes, Candide Lector? Atqui scito, hęc ipsa totidem esse verba *Bombasti Paracelsi* in primo Manuali, edito Basileę anno 1582. p. 284. De sensu non laboro: verba clara accipio, & appendo.

QVI toti sunt in ASTROMANIA, vt supra Goclenium vidimus.

QVI CHARACTERVM falsam, & planè ridiculam insaniam sequuntur: quorum meus Goclenius suo iure *Pontificatum maximum* sibi petat.

QVI per Alchymiam homines INVISIBILES conantur reddere. Quæ vanitas, si quando succedit, à Diabolo est, *Pseudo Alchymiæ* Authore. Nec ego fingo, tales esse. Testis *Bombastus* in Manuali secundo, pag. 407. Simile quid de meo *Goclenio* indicat mea Anat. §. 14.

4. Qui

4. QVI CVRIOSITATE prouecti, se volentes, scientes, miserabiliter præcipitāt in manifestissimum periculum deceptionis Diabolicæ. Hinc fere Venefici, & Veneficæ. Hinc impia illa Paracelsi doctrina, quā suprà vidimus, & stupuimus. Hinc ausus dicere *Bodinus*, *Alchymistas ordinariè agere cum Diabolo*. quod ego non nisi de *Pseudo-Alchymistis*, credo. Tales, *Insanos Alchymistas* vocat *Paracelsus* (de Lunaticis, p.132.) ipse *Insanissimus*. Hi sunt *dedecora* Medicinæ, & Medicorum, qui cum *naturali, & ordinariâ via* nihil in eâ arte expedire possint ad *Magiæ*, *& Cacodæmonis* opem confugiunt. Huc pertinet (si quicquam aliud) *Olla Gocleniana*, quæ vulneri sanando comparata, illud relinquit, & *ferro*, aut *stipiti saligno* se impendit. Audeo dicere, hos tales, DEO viuo, & vero relicto, sacrificare Diabolo, ac in illos quadrare illud Sapientis, DEVM alloquentis (Sap.12.4.) *Quos exhorruisti, quoniam odibilia opera tibi faciebant, per medicamina, & sacrificia iniusta.* Subiungit mox *Commestores viscerum hominum, & deuoratores sanguinis*. Audiat hæc Goclenius. Si ipse nec *comedit*, nec *deuorat*, eius OLLA vtrumque præstat.

Sect. 30. *Pseudo-Alchym.*

QVI VERBIS plurimū tribuunt, quantūuis vanissimis. Vide Sect.13. de Burggrauio.

Quâ

Sect. 30. Pseudo-Alchym. Quâ in re illud prorsus intolerabile est, quod ij vt plurimum *suis verbis* admirandam virtutem affingunt, qui *Christi verbis in sanctis Ecclesiæ Sacramentis*, omnem virtutem derogant; vt sunt maximè *Caluinistæ*. Antiqua hæc insania est, quam insanit Autolycus apud Homerum, dum *verbo* sistit sanguinem. (ὀδυσ.τ.) Et tamen isti ipsi sunt, qui Catholicæ Ecclesiæ eam calumniam inferunt. Sic omnium Patriarcha *Caluinus*, scribens in Epist. ad Philipp. (c. 2. v. 10.) *Plusquam ridiculi sunt Sorbonici Sophistæ qui ex præsenti loco, Vt in nomine* IESV *omne genu flectatur, genu flectendum esse colligunt quoties nomen* IESV *pronuntiatur, quasi vox esset* MAGICA, *quæ totam in sono vim haberet inclusam*. Insanis. Caluine, nemo id Catholicus cogitauit. Posses eadem ratione pro *sophistâ* habere *Apostolum*, dum scribit ad Discipulum dilectum (: 1. Tim. 4. 5.) *Creaturam Dei sanctificari per verbum Dei, & orationem*. ἁγιάζεται, inquit, διὰ λόγου θεοῦ. Hæc ipsi *Caluinistæ Interpretes*, & Latinè, & Gallicè eodem sensu vertunt.

5. QVI PHANTASIÆ, & IMAGINATIONI vim ascribunt mirabilia operandi *extra imaginantis corpus*, vt *Burggrauius*, & *Goclenius*, Vnguentarii Tract. p. 88. vbi habet hæc verba, irrisione digna: *Nec tamen dubium*,

ubium, Phantaſiam Patientis plurimum hic habere momenti, tum ad balſamicam in ſanuine exiſtentem virtutem, à telo medicato ttrahendam; dirigendamq́ ad partem affectam, & læſam, &c. Hâc ſtultitiâ ſanæ Philoſophiæ nihil videri poteſt ſtultius. Sect. 30. *Pſeudo-Alchym.*

QVI CHIROMANTIAM probant, artem, non niſi ſtolidis, aut impiis probatam. In his eſt Goclenius, Synart. p. 187.

QVI SIBIIPSIS plurimum, ſcientiæque ſuæ tribuunt, & interea alios pro ſtipitibus, fungis, *Bœoticis pecoribus* habent, probataſque tot ſæculis Orbi terrarum ſcientias pſeudochymiſtico naſo ſuſpendunt. Philoſophos alius vocat *ſcholaſticarum gerrarum crepitacula*, & *Naturæ plagiarios*: Goclenius dicit *ſenſuales, &c.*

DENIQVE, QVI, cum ſint *Medici*, & nihil amplius; aut ſæpe tantum Medicorũ ineptæ *ſimiæ*, nihilominus THEOLOGOS agunt, & audaciſſimè *Sacram Scripturam* ad ſuas vaniſſimas nugas detorquent. In quo, ſi vſquam alibi, ſtolidos, & fanaticos ſe oſtendunt. Quis æquo animo ferat *Paracelſum*, hominem, qui nec latinè nôrat, & THEOLOGVM vocari, & Opera ſcribere, quæ *Theologica*, ſi DEO placet, dicantur, & *dogmata noua* comminiſci, non modò in Medicinâ, ſed & in THEOLOGIA, ac deinde

inde

Sect. 30. Pseudo-Alchym. inde concludere, *Nihil curandum, quicquid dicant Theologi?* Noluit hâc in parte ſuis deeſſe partibus, *Goclenius*, qui *Mago-Chymico-Theologum* ridiculè agit in Tract. Vng. p.9. & 10. & *Moyſi* ſuas nugas affingit: negatque *explicari poſſe ſuas Copulationes ex Philoſophiâ Communi.* Planè, Gocleni, tu propriam comminiſceris, vt te explices.

6. Extant Tabulæ aliquot in æs inciſæ, & in orbem circinnatæ, quibus ſingulis inſcribitur, N.N. *Theoſophiæ amator, & Medicæ Doctor, Dei gratiâ inuentor.* Ipſa inſcriptio Regum, & Principum maieſtatem, & morem æmulatur. Quid mirum? Scripturam ipſam, tamquam nouus *Sacrorum Rex*, pro arbitrio exponit, hic Theoſophiæ amator *hiſtoricè, Moraliter, tropologicè, anagogicè, phyſicè, typicè,* CABALICE, THEOSOPHICE. Porrò *Naturam* tractat, *Theoſophicè, Phyſicè, Phyſicomedicè, Phyſicochemice, Phyſicomagice, Hyperphyſicomagice, Cabalice.*

Atque hæc omnia tam admiranda profitetur iſte Regulus ſe *audire, videre, obſeruare, ſecundum animam, in mentis Deo iunctæ, aut luce diuinâ illuminatæ ſpeculo, idq; tã dormiendo, quàm vigilando, &c.* Voluminis res ſit, *dormitatoris* huius ſomnia omnia referre. Vnum exempli causâ pono. Scis, Lector,

tor, Alchymiſtas pręcipuam in eo operam ponere, vt *Lapidem Philoſophorum* inueniant, cuius modicâ aſpergine Metalla in Aurũ protinus mutẽtur. De hoc Lapide eſt Diſcurſus ille viceſimus tertius Domini de la Noüe. Hunc igitur LAPIDEM, quà poteſt, explicans noſter ſomniator, quærit, *Quid eſt Lapis Philoſophorum?* & reſpondet ſibi, *Lapis Philoſophorum eſt* RVACH ELOHIM, *qui incubabat aquis, Geneſis 1. Ruach Elohim*, ſi Hebraicè ignoras, eſt, *Spiritus Domini.* Sic iſte planè HYPERMAGICE explicat *Scripturam*. Sed ſinamus illum *ſomniare.* Sect. 30. *Pſeudo-Alchym.*

7. Blandiuntur ſibi tales, quòd *Orationi* ſe dedant. Sed non eſt DEVS orandus, vt *vanitati, & impietati* ſe impendat. Eidem Domino de la Noüe quidam huius farinæ aiebat, à DEO *lumen per Orationem, petendum, quo in tenebris Alchymiſticis veritas inſpiciatur, & Lapis Philoſophicus reperiatur.* Sed ſapienter ſanè Dynaſta ille repondit, *Mirum ſibi videri, velle illum vim inferre Naturæ, & Dei Ordinem, humanis deſideriis ſubiicere.* Iam ſpero, *veros, honeſtosq́, Alchymiſtas* non habituros, quod mihi ſuccenſeant. Illos tangere mihi in mentem non venit. Quos tetigi, iam tibi, Candide Lector, compendio deſcripſi.

SE-

Sect. 31. Rhodus Salt. Goc.

SECTIO XXXI.

Rhodus, & Saltus Rodolpho Goclenio.

VT aliquando concludam, Gocleni (: nam̄ iam mihi tua *Olla* nimium fœtet:) Prouoco te in Arenā, quam nec honestè recusare potes, si tibi vis constare in tuâ Myropœia; nec tutò admittere; quia nimis clarè stat à me *veritas*, à te *vanitas*. Scio, te negaturum, quæ tua insignis pertinacia est. Sed, *En Rhodus, en Saltus*. Vide has *Propositiones*, quas, non ostentationis causâ affero, sed tam *bonæ causæ fiduciâ* contra quemuis paratus sum defendere, tolerabiliores esse, etsi falsæ, & vanæ sunt, quàm sit tua *Vnguentaria*, & pinguis Assertio. Ne autem in singulis, cum fastidio repetantur eadē, semel dico, me in singulis mihi sumturum, quæ tu tibi sumis præsidia, & adiumenta, vt *Sympathiam, Phantasiam, Animam Mundi, spiritum vniuersi*; & quæ alia sunt tuarum vanitatum.

I. PROPOSITIO. *Canidia, vnguento suo delibuta, ad tripudij solemnis locum, nocturna, per aërem transuehitur, merè naturaliter, & sine vllâ impietate.*

Falsa propositio, & impia. Sed facilius Canidia se tueatur, quàm Goclenius. Vnica hęc ratio sufficiat, quòd Canidia CORPVS est.

est. Atqui *Corpora* quidem scimus sine impietate sæpè ferri per aërem, aliquo tãdem modo (:nam & Sagittæ excutiuntur, & lapides iaciuntur, & vapores adducuntur, & aues pennis librantur) at *Qualitates separatas*, cuiusmodi est illa Goclenij, nullo modo. Sect. 31. *Rhodus Salt. Goc.*

II. Prop. *Ignis Marpurgi à Goclenio excitatus, exurere potest, & debet puluerem tormentarium, quem Turcarum Imperator asseruat in Armamẽtario Constantinopolitano.*

Ridicula Propositio. Sed minus improbanda, quam *Vnguentaria Goclenii.* Nam primùm de vi Ignis violentissimâ, omnibus constat. Goclenij Vnguentum nuper excogitatum est. Deinde *Antipathia* Ignis, & Pulueris nota est, & rabies illius in hunc. Neque *spatium* interiectum obstabit, cum Vis ignis deduci possit à *spiritu Vectore*, & impelli à Goclenij *Phantasiâ*. Scio, has esse nugas, sed quæ facilius hic valeant, quàm in *Curatione* fictitiâ *Vnguenti Armarij.*

III. Prop. *Goclenius Marpurgi acriter esuriens, satiari potest per Actionem Magneticam, dapibus, quæ inferuntur mensæ Magni Cham, Tartarorum Principis.*

Vtile inuentum, & tot pauperibus mirè profuturum. Sed, heu dolor! figmentum est: & *Magnetismus* ille, est *Goclenismus*. At ineptius figmentum est illud Ollare.

Sect. 31. Rhodus Salt. Goc. Nam in illo, conſtat, ingentem eſſe latrantis ſtomachi appetitum, & impetum in quemuis cibum probum: conſtat etiam, *Phantaſium* Goclenii, maximè in tanto diſcrimine operari. Denique *Anima mundi, & ſpiritus Vniuerſi* in eâ neceſſitate deeſſe non poteſt. At, Ollam nihil horum habere conſtat.

IV. Prop. *In Sueciâ Goclenij intimus amicus, pluſculum ſe inuitat, & florem Liberi inuergit. Goclenius, vel ad fornaces ſuas ſufflabundus æſtuans, vel circa Ollam Vnguentariam ſatagens, illâ amici potatione Marpurgi inebriatur.*

Abſit, vt hoc credam, Gocleni. Sed minus credo *ſalignâ virgulâ* inunctâ Marpurgi, ſanari in Sueciâ amici tui vulnus. An audeas negare, maiorem te inter, & antiquum amicum, eſſe cognationem, quàm inter eumdem amicum, & *ſtipitem?*

V. Prop. *Idem amicus Suecus, in rixâ, fuſtuario excipitur. Ad ſingulos ictus Marpurgi, grauiter dolens, tamquam lumbifragium paſſus, eiulat Goclenius.*

Nugæ maximæ. Sed maiores in *Ollâ*. Ratio eadem, quæ proximè data. Et meminiſſe oportet, *ſi Telum obligatum frigori exponatur, in vulnere longe remoto, excitari dolorẽ.*

VI. Prop. *Bello in Turcas excitato, poteſt Gocle-*

Goclenius sic instruere Milites; vt in Hassiâ hærentes, graui Antipathiâ, & odij impetu acti, omnes hostes, non procul Constantinopoli castra metatos, occisione occidant. Hoc si potest Goclenius, malè certè de Cæsare meretur, & toto imperio, qui tantam pestem in nos grassari sinat. Si non potest, multo minus *Ollare miraculum* ab eo patrari posse credimus. Nam, vt alia sileam, certè *Animam Mundi*, & *Spiritum Vniuersi* magis decet, tantâ in re, suam nauare operam, quàm circa patibula, & Ollas occupari. Sect. 31. *Rhodus Salt. Goc.*

VII. PROPOS. *Duodecim sigilla Arnoldi Villanouani (de quib. Goclenius, Synart. p. 88. & ego suprà, sect. 7.) sine superstitione vsurpari possunt, & certò præstant, quæ Villanouanus in iis pollicetur.*

Impium effatum. Sed *Olla Goclenij* maiore impietate fœtet. Sigilla enim Villanouana, etsi vana, speciem tamen habere videri possunt Pietatis, quòd *sacra verba* adhibeant, quæ aliis in rebus constat, non carere suâ efficaciâ. At *Olla tota prophana est.*

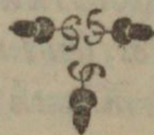
Sed iam aliquando MANVM DE TABVLA. Finem, inquam, facio, si tamen his septem Propositionibus confirmandis, descripsero Goclenii mei *Axioma tertium*, in hæc verba: *Omnis Res, seu Indiuiduum, cum incipit esse, sub determinatâ Constellatione,*

Sect. 31. Rhodus Salt Goc. *accipit mirabilem quandam virtutem operandi, vel patiendi, præter eam, quam habet à specie* (Synart. p. 193.) Addo partem *Axiomatis Octaui: Virtus Animæ Mundi per spiritum vniuersi dilatatur per omnia, ita vt ne minimum etiam quod in rerum Natura reperitur, Spiritus huius scintillâ careat.* Hæc duo tua Dogmata, Gocleni, quæcunque falsis illis Propositionibus continentur, TE quoque IVDICE, æquant tuæ OLLÆ, quod attinet ad MIRABILEM OPERANDI, aut PATIENDI VIRTVTEM. At rationes, quas singulis addidi, etiam superare ostendunt. Id volebam. Sed vt dixi, iam MANVM DE TABVLA.

Restat, D. GOCLENI, vt Veritatem amplectaris, quam non potes non agnoscere. Ollam tuam suadeo, consecres *Vulcano, aut Neptuno*, id est, Igni corrumpas, vel in aquam demergas. Alia sunt, quibus vtilius occuperis. Si tamen doles, tibi perire sumtus, quos in illam inaniter profudisti,

VTILIS VNGENDIS AXIBVS ESSE POTEST.

FINIS.

CONSOLATIO AD GOCLENIVM EX EPIctecto.

Ἂν χύτραν στέργῃς, μέμνησο, ὅτι χύτραν στέργεις. Κατεαγείσης γὰρ αὐτῆς, οὐ ταραχθήσῃ.

SI OLLAM diligis, memento, te OLLAM diligere: eâ enim confractâ, non turbaberis.

INDEX SECTIONVM.

14. MAR-

27. Gocle-

FINIS INDICIS.

CORRECTIONIS TABELLA.

Pag.	Lin.	Lege
A.3.	10.	imagine
30.	19.	Mosellani
185.	1.	incertam
277.	7.	cruor
279.	7.	prodire
283..	2.	Funerea
285.	28.	salicibus
301.	10.	Intolerabilis
Ibid.	20.	erubescis
320.	3.	Dele, *& parte*

 A PARIS,